

2015

DÜNYA HAK İHLALLERİ RAPORU

WORLD REPORT ON VIOLATION OF RIGHTS

UHiM

UHiM

yayına hazırlayanlar

HÜSEYİN TÜRKAN
MERVE İREM AYAR
MURAT KOPARAN
ÖMER FARUK KÜÇÜK

grafik-tasarım

MUSTAFA EDİZ ALTINDIŞ

hukuk danışmanları

AV. MUSTAFA DEMİRAL
AV. METİN KUTLUBAY

baskı

İSTANBUL, OCAK 2016

baskı-cilt

KLON REKLAM / 0.212 679 66 30

Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi (UHiM)

Selman-i Pak Cd. Şeyh Yokuşu Sk. No: 6/3 Üsküdar / İstanbul
Tel: 0 216 341 15 88 Faks: 0 216 495 29 63
web: www.uhim.org e-mail: info@uhim.org

© Uluslararası Hak İhlalleri İzleme Merkezi

2015

DÜNYA HAK İHLALLERİ RAPORU

WORLD REPORT ON VIOLATION OF RIGHTS

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ... 7

SİYASET-HUKUK...11

1. NEFRET, İSLAMOFOBİ ve IRKÇILIK..... 13
2. KÜRESEL AKTÖRLERİN DÜNYA ÜZERİNDEKİ UYGULAMALARI..... 41

ÇEVRE... 91

1. CANLI TÜRLERİNİN MARUZ KALDIĞI UYGULAMALAR..... 93
2. ÇEVRE SORUNLARI..... 99
3. TOHUM ve GIDA ENDÜSTRİSİ..... 104

SAĞLIK... 111

1. İLAÇ ENDÜSTRİSİ.....113
2. TÜTÜN, ALKOL ve UYUŞTURUCU..... 119
3. GIDA ENDÜSTRİSİ.....123

KÜLTÜR-SANAT... 129

1. TELEVİZYON..... 131
2. ULUSLARARASI KÜLTÜR-SANAT KURUMLARI135
3. TÜRKİYE’DE KÜLTÜR OLİGARŞİSİ.....140

EKONOMİ... 147

1. BANKACILIK SEKTÖRÜ..... 149
2. ULUSLARARASI FİNANS ve KÜRESEL ŞİRKETLER..... 152
3. SOSYAL ADALETSİZLİK ve YOKSULLUK..... 159

MEDYA... 165

1. KÜRESEL AKTÖRLERİN İHLALLERİ KARŞISINDA MEDYA..... 167
2. ULUSLARARASI MEDYA ORGANLARININ
MANİPÜLASYONLARI..... 169
3. TELEVİZYON, İNTERNET ve SOSYAL MEDYA..... 175

EĞİTİM... 181

TARİH-TOPLUM... 193

1. TOPLUMSAL YAPIYI HEDEF ALAN İHLALLER..... 195
2. TARİHİ ve KÜLTÜREL EMANETİ HEDEF ALAN İHLALLER..... 203

SUNUŞ

Canlı yaşamını ilgilendiren her alanda ihlallerle dolu bir yılı daha geride bıraktık. Gelin 2015 yılında ne olup bittiğine bir bakalım:

Siyaset-Hukuk

11 Eylül sonrasında İslam dünyası ve Müslümanların küresel ölçekte hedef alınmasının ardından, son yıllarda DAESH bahanesi ile oluşturulan algı ve mülteci krizi de, ABD ve Avrupa’da İslam düşmanlığının giderek daha tehlikeli bir boyut almasına yol açıyor. Bu düşmanlık siyasilerin beyanatlarıyla en üst düzeyde karşılığını bulurken, medya organları da habercilik anlayışları ve kullandıkları dille bu düşmanlığı besliyorlar.

ABD’de sivil gruplar, yanlarında getirdikleri silahlarıyla İslam karşıtı eylem yaptı. Bir silah firması Müslümanları öldürmek için özel silah tasarladı ve adını “Haçlı” koydu. Almanya’da bir yıl içinde binden fazla İslamofobik eylem gerçekleşti, yaklaşık 800 mülteci yurdu saldırıya uğradı. Avusturya’da yüzlerce cami kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya. Fransa’da Charlie Hebdo ve Paris saldırıları sonrasında ülkede yaşayan milyonlarca Müslümana potansiyel terörist gözüyle bakılmaya başlandı ve yüzlerce şiddet eylemi gerçekleşti. İngiltere’de çıkartılan yasalarla Müslümanlar baskı altına alınıyor. İsviçre’de Müslümanların okul açmasına izin verilmiyor. Danimarka, İsveç, Hollanda, Belçika, İtalya ve diğer Avrupa ülkelerinde de benzer gelişmeler yaşanıyor.

Dünya siyasetine yön verme iddiasındaki küresel aktörler, uyguladıkları politikalar ve çıkar odaklı siyasetle, başta İslam coğrafyası olmak üzere tüm dünyada insanlığı felakete sürüklemeye devam ediyorlar. CIA’in 11 Eylül sonrasında mahkum ettiği Müslümanlara

sistematiik olarak işkence ettiği raporlandı ancak raporun kamuoyuna açıklanmayıp sümenaltı edilmesine karar verildi. İstihbarata her yıl 1 trilyon Dolar harcayan ABD'nin Google gibi küresel firmalar aracılığıyla milyarlarca insanın özel hayatına müdahil olduğu iddia ediliyor. Almanya'da göstermelik Neonazi davası öngöröldüğu şekilde sürerken, Suriyeli mülteciler Alman ekonomisi için ucuz işgücü açığı kapsamında değerlendiriliyor. Rusya, Soğuk Savaş sonrasında yitirdiği küresel aktör olma vasfını geri kazanmak ve Akdeniz ve Karadeniz'de yeniden etkin olabilmek için katı bir Suriye politikası izlemeye devam ediyor. Ekim ayında Suriye'de hava operasyonlarına da başlayan Rusya, her ne kadar silahlı unsurları hedef aldığını söylese de, başta Bayırbucak Türkmenleri olmak üzere binlerce sivil Rus saldırılarından olumsuz etkilendi, yaklaşık 1.500 kişi yaşamını yitirdi. İsrail yarım yüzyılı aşkın süredir Filistin topraklarında sürdürdüğu işgal ve soykırım faaliyetlerini her geçen yıl daha ileri boyutlara taşıyor. Filistin Merkez İstatistik Bürosu'nun raporuna göre Filistin topraklarının %85'i işgal altında bulunuyor. 2015 yılı içerisinde işgalci İsrail askerleri Mes-cid-i Aksa'ya yüzlerce baskın düzenledi ve sivil halkı hedef almaya devam etti. Uygulanan abluka nedeniyle Gazze %60 işsizlik ve %70 yoksulluk oranıyla, dünyada işsizliğin en yüksek olduğu yer olma özelliği taşıyor. Öte yandan başta Arakan ve Doğu Türkistan olmak üzere, dünya üzerindeki diğer sorunlu bölgelerde yaşanan soykırım ve asimilasyon politikaları da 2015 yılında hız kesmeden devam etti.

Çevre

Uluslararası şirketlerin ve gelişmiş devletlerin uygulamaları ile canlı türleri yok olmaya devam ediyor. Yapılan araştırmalar, son 500 yılda 322 hayvanın neslinin tükendiğini, 72 hayvan neslinin de tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor.

Çevre sorunları hem insanlığı, hem de diğer canlı türlerini tehdit etmeye devam ederken, Çin'de her yıl 1.6 milyon insan hava kirliliği sebebiyle yaşamını yitiriyor. BM verilerine göre, her gün 2 milyon ton atık, su kaynaklarına bırakılıyor, 2,5 milyar insan ise temel temizlikten yoksun.

Tohum ve gıda sektöründe faaliyet gösteren küresel şirketler, daha fazla kazanç uğruna insan sağlığını hiçe sayıyor. Son olarak ABD menşeli Monsanto, dünyadaki en büyük rakibi Syngenta'yı satın alarak bu alanda tekel olma yolunda önemli bir adım attı.

Sağlık

Finans dünyasının en önemli aktörlerinden biri olan ilaç endüstrisinde, her yıl milyarlarca Dolarlık manipölasyonlar yaşanıyor. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) rakamlarına göre, internette satılan ilaçların %50'sinin sahte olduğu ortaya çıktı. Dünya üzerinde ilaç kullanımı hızla artarken, Türkiye antibiyotik kullanımında zirvede yer alıyor. Benzer şekilde ölkemizde 8 milyonu aşkın kişi de antidepresan kullanıyor.

Tütün, alkol ve uyuşturucu madde kullanımı dünya genelinde yaygınlaşırken kullanım yaşı da giderek düşüyor. Dünya

Sağlık Örgütü'ne göre, her yıl çoğu düşük ve orta gelirli ülkelerde olmak üzere 6 milyon kişi, tütün tüketimi nedeniyle hayatını kaybediyor.

Gıda sektörü, özellikle fastfood yiyecekler ve asitli içecekler, insan sağlığı açısından büyük tehditler içeriyor. ABD'de yapılan bir araştırma, şekerli ve gazlı içeceklerin her yıl dünya genelinde 184 binden fazla kişinin ölümüne neden olduğunu gösteriyor. Sağlıksız beslenme milyonlarca insanı obeziteye iterken, Türkiye'de obezite oranı %30'lara ulaşmış bulunuyor.

Kültür-Sanat

Televizyon yapımları özellikle çocuk ve gençleri hedef kitle seçerek, yeni nesillerin zihinlerini kontrol altına alıyor. Yapılan araştırmalar, çocuk filmleri ve animasyonların, yetişkinlere yönelik filmlerden çok daha fazla şiddet içerdiğini ortaya koyuyor. Sektörün en önemli şirketlerinden biri olan Disney çizgi filmlerinde ise çocuklara, “ruhunu satabilirsin”, “zekânın önemi yok”, “dış görünüş önemlidir”, “yalan söylemek o kadar da kötü değildir”, “erkek dediğin zengin ve yakışıklı olur” gibi bilinçaltı mesajları empoze ediliyor.

Uluslararası kültür-sanat kuruluşları, küresel aktörlerin dünya üzerindeki politikalarını meşrulaştırma yönündeki tavrını sürdürüyor. Geçtiğimiz yıl vizyona giren yapımlar arasında Görevimiz Tehlike-5, oryantalist bakış açısıyla bu noktada öne çıkan filmlerden biri oldu.

Türkiye'de kendisini toplumun üzerinde gören ve elde ettiği toplumsal statüyle her fırsatta toplumu aşağılayan kültür oligarşi-

si, 2015 yılında da, icraatlarına devam etti. ABD'de katıldığı bir programda “Türküm ama bu benim suçum değil” diye özürlenen sinema oyuncusu, fotoğraf çektiği başörtülü yöre halkını kastederek sosyal medya hesabında “biz ne zaman ve neden bu kadar geriye gittik” diye hayıflanarak tiyatrocunu, Kurban vecibesini IŞİD katliamlarıyla bir gören müzisyen, canlı yayında devlet yöneticilerine alenen küfür etmeyi marifet sayan akademisyen örnekleri bu alanda öne çıktı.

Ekonomi

Kapitalist sistem özellikle bankalar ve finans kuruluşları aracılığıyla milyarlarca insanı daha fazla tüketmeye ve yoksulluğa itiyor. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre, Türkiye genelinde bireysel kredi kartından dolayı yasal takibe uğrayıp ödeyemeyenlerin sayısının 2 milyon kişiye yaklaştı. Bu olumsuz tabloya karşı alınan önlemler de bankaların oyunlarıyla deliniyor. Örneğin tüketimdeki aşırılıkların önüne geçmek için uygulanan “taksit sınırlandırılması” sistemi, büyük alışveriş mağazalarında yasadışı yollarla deliniyor. Mağazalar, bankalar adına tüketicilere anında kredi veriyor ve harcama yapmasını sağlıyor. Benzer şekilde, bazı bankalar da kredi kullanan müşterilerin nüfus bilgilerinden yola çıkarak usulsüz bir şekilde “aile boyu” hesap açarak, tüm aileyi sınırsız tüketime teşvik ediyor.

Küresel finans alanında yaşanan ihlallerse çok daha büyük manipülasyonlara yol açıyor. Örneğin dünyayı kana bulayan politikalar sebebiyle, savaşlara harcanan para yıllık 15 trilyon Dolar'a yaklaşmış

bulunuyor. Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından hazırlanan Paravan Şirketler Küresel Raporu'na göreyse, yılda 2 trilyon Dolar kara para aklanıyor. Bununla birlikte dünya üzerindeki yoksulluk ve gelir dağılımındaki eşitsizlik de giderek artıyor. Oxfam'ın araştırmasına göre, dünyadaki en zengin %1'lik kesimin mal varlığı, 2016'da geri kalanların toplam mal varlığına denk düşecek.

Medya

Uluslararası medya organları, ABD ve Avrupa devletlerinin politikalarına paralel bir yayıncılık anlayışını sürdürüyor. Gezi Parkı olayları esnasında Türkiye'de içsavaş yaşandığı algısı oluşturmaya çalışan Batı medyası, 2015 yılında Türkiye'de artan terör olayları karşısında da benzer bir tavır sergiledi ve PKK, YPG gibi terör örgütlerini özgürlükçü yapılanmalar olarak lanse etti.

İnternetin giderek yaygınlaşmasıyla birlikte, özellikle çocuklar ve gençlerin dünyayı algılama biçimleri de değişiyor. Vakitlerinin önemli bir bölümünü sosyal paylaşım ağları, internet uygulamaları ve oyunlarla geçiren milyarlarca insan, giderek daha sanal bir dünyaya hapsoluyor.

Eğitim

İngiltere'de yürürlüğe girecek yeni tasarıya göre 3-11 yaş arası çocuklar, aşırı eğilimlere sahip olup olmadıkları yönünden kontrol altında tutulacak. Öte yandan İngiltere'de "atom bombası yapımını öğrenecekleri" endişesiyle uluslararası öğrencilerin nükleer bilim alanındaki derslere

girişlerinin yasak olduğu ortaya çıktı. Ders kitaplarında göçmenlerle ilgili olumsuz ifadelerle sıklıkla yer veren Almanya, cinsellik eğitimi yaşını da kreşlere indirmeye hazırlanıyor. Rusya, Türkiye ile yaşanan uçak krizi sonrasında ülkesinde bulunan Türkiyeli öğrencileri sınır dışı ederken, Türkiye'deki öğrencilerini de geri çekiyor. Aynı şekilde Rus üniversiteleri de, Türkiye'deki üniversitelerle kurulan ilişkileri dondurma kararı aldı.

Tarih-Toplum

İslam coğrafyasında devam etmekte olan kaos ortamı, tarihi ve kültürel zenginliklerin büyük bir hızla yok olmasına sebebiyet veriyor. Özellikle DAESH eliyle Suriye ve Irak'ta bulunan binlerce yıllık medeniyet birikimi, ya bombalanarak yok ediliyor, ya da yağmalanarak Avrupa ve ABD'ye kaçırılıyor ve birkaç yıl sonra da saygın uluslararası müzelerde sergilenmeye başlıyor. Benzer bir tavır son dönemde artan terör olaylarında Türkiye'de de sergileniyor. PKK'nın son dönemde gerçekleştirdiği terör eylemlerinde başta camiler olmak üzere ülkemizin tarihi birikimini hedef aldığı görülüyor.

2015 yılında yaşanan ihlallere dair detaylı bilgileri raporumuzun sayfalarında bulabilirsiniz.

Saygılarımızla.

siyaset-hukuk

1. NEFRET, İSLAMOFOBİ ve IRKÇILIK

a. ABD

New York'ta Polis Müslümanları İzliyor

ABD'de bazı Müslüman sivil toplum örgütleri, New York Polis Departmanı'nın (NYPD) Müslümanları izlemesini "hukuka uygun" bulan mahkeme kararını temyize götürdü. Anayasal Haklar Merkezi (CCR) ve Müslüman Avukatlar öncülüğünde New Jersey eyaletindeki Newark Bölge Mahkemesi'ne yapılan başvuru, NYPD'nin uygulamasının "yasalara uygun olduğu ve sivil hakların ihlal edilmediği" gerekçesiyle reddedilmişti. Sivil toplum örgütleri, konuyu Philadelphia'daki mahkemeye taşıyarak kararın temyiz edilmesini istedi. Örgütler, NYPD izleme programlarının "din, ulusal köken ve ırk odaklı" olduğunu savunarak, anayasaya aykırı olduğunu belirtiyor.

CCR'ye göre, 2002 yılından itibaren NYPD, New Jersey'de 20 cami, 14 restoran, 11 perakende satış mağazası, 2 ilköğretim okulu ve 2 Müslüman öğrenci birliğinde Müslümanları gözetlemişti. New Jersey'de NYPD'yi haklı bulan hakim William Martini, NYPD'nin New Jersey eyaletinde Müslümanları izlemesini, "terörizmden korunma çabası" olarak kabul etmiş ve "sivillerin haklarının ihlal edilmediği"ne karar vermişti. Bu uygulamanın ABD medyasına yansımalarının ardından Müslümanlar NYPD'ye tepki göstermiş ve New York polisi Nisan 2014'te uygulamaya son verdiğini duyurmuştu. 11 Eylül saldırıları nedeniyle başlatılan izlemelerin herhangi bir suçun önlenmesi ya da aydınlatılmasına yarar sağlamadığı belirtilmişti.¹

1 <http://www.dunyabulteni.net/manset/319498/new-yorkta-polisin-muslumanlari-izlemesi-tekrar-yargiya-tasindi>

Kimse Onlar İçin Yürümeyecek! Çünkü Onlar Müslüman!

ABD ve Avrupa ülkelerinde Müslümanlara karşı oluşturulan büyük nefret dalgası, acı sonuçlar doğurmaya devam ediyor. Özellikle son dönemde Batı medyasında DAESŞ bahanesiyle oluşturulan “terörist İslam” algısı, DAESŞ terörünü dahi aşacak boyutlara ulaştı.

ABD’nin Kuzey Carolina eyaletinde üç Müslüman, 23 yaşındaki Şadi Berekat (23), hanımı Yusra Muhammed (21) ve hanımının kardeşi Rezzan Muhammed (19) kendi evlerinde uğradıkları silahlı saldırı sonucunda hayatını kaybetti. Cinayetle ilgili olarak 46 yaşında Craig Stephen Hicks isimli bir kişi gözaltına alındı. Ancak başta CNN olmak üzere uluslararası medya olaya ya hiç yer vermedi ya da hayatını kaybedenlerin kimliğini vermeyerek olayı sıradan bir cinayet gibi sundu.¹

Silahlı Teröristler İslam’a Karşı Yürüdü

ABD’nin Arizona eyaletinde İslam karşıtı karikatür yarışması etkinliğine koruma olarak gelen bir grup, DAESŞ’i bahane ederek cami karşısında eylem yaptı. Grup üyelerinin birçoğunun, cami karşısında yapılan eyleme otomatik silah ve tabancalarla gelmesi dikkat çekerken, Beyaz Saray silahlı eyleme tepki gösterdi.

İslam karşıtı eylemciler, Teksas’taki İslam karşıtı karikatür yarışması sırasında, yarışmayı engellemek üzere saldırdığı belirtilen iki kişinin güvenlik güçleri tarafından öldürülmesi nedeniyle bu kez karikatür

yarışmasını “gönüllü” korumak amacıyla silahlarıyla geldiklerini belirttiler. Eyleme katılan grup üyelerinden birinin, gazetecilere açıklamada bulunduğu sırada DAESŞ üyelerini örnek verip, onlar gibi yüzünü kapattığı görüldü. Amerikan bayrakları taşıyan göstericilerden bazıları İslam’a hakaret eden ifadelerin bulunduğu pankart taşıırken, bazı karşı göstericiler ise “Komşunuzu sevin” pankartı kullandı.

Facebook üzerinden duyurulan etkinliğe 600’ye yakın kişi katılacağını belirtmesine rağmen 70 civarında kişinin geldiği görüldü. ABD’de İslam karşıtı karikatür yarışması ve karikatür yarışmasını destekleyen eylemcilerin otomatik silah taşımaları, Amerikan Anayasası’nın “fikir hürriyeti”ni garanti altına aldığı 1. maddesine ve Amerikalılara “silah edinme hakkı” veren 2. maddesine dayandırılıyor.²

ABD’de İslamofobiye Medya Kışkırtıyor

ABD’de yaşayan Müslüman liderler, İslamofobinin, son on yılda özellikle 11 Eylül olaylarından sonra yükselişe geçtiğini söylüyor. DAESŞ’in ortaya çıkmasından sonra medyanın da bu yönde yayınları sebebiyle İslamofobi had safhaya ulaştı.

Texas’ta bir caminin yakılması, Avrupa’daki Müslümanların ve ABD’de yaşayan DAESŞ sempaticilerinin 72 saat içinde teslim olmasını ilan eden broşürlerin Boston sokaklarında dağıtılması İslamofobik tavrın son örnekleri olarak kayda geçti. Washington merkezli Brookings Institution Şubat ayında yaptığı araştırmalara

1 http://uhim.org/haberler_detay.php?hid=2646&cid=5

2 <http://www.yenisafak.com/dunya/silahlı-teröristler-islama-karsi-yurudu-2152775>

dayanarak, DAESH sonrası Amerikalıların İslam'a karşı nefretinin arttığına ve Amerikalıların %14'ünün dünyadaki Müslümanların çoğunluğunun DAESH'i desteklediğine inanıyor.

Amerikan-İslam İlişkileri Konseyi (CAIR)'nden ulusal Müslüman sivil haklar ve savunma organizasyonu İletişim Direktörü İbrahim Hooper, "11 Eylül sonrası, Amerikan halkının büyük bir çoğunluğu Müslümanlara destek verdi ancak ne yazık ki DAESH yüzünden bizim toplumumuzda Müslüman karşıtı duyguların yükselen seviyelerini görüyoruz" dedi.

Hooper, "Müslümanlara karşı oluşan önyargının tek sebebi DAESH değil. Amerika'da, Fox News ve internet siteleri gibi sosyal medyada yapay olarak oluşturulan, milyonlarca Dolar harcanarak kurulan ve desteklenen nefret ağları İslamofobiyi körükliyor. Los Angeles California Üniversitesi'nden profesör Travis Dixon'un yaptığı bir çalışmaya ve FBI raporlarına göre Müslümanlar ABD medyasında terörist olarak lanse ediliyor.

ABD Müslüman Organizasyonlar Konseyi Başkanı Üsâme Cemal, ABD ve Avrupa'da sağcıların artmasının İslamofobinin yükselişine sebep olduğunu iddia etti.³

ABD'de Bir Silah Dükkanına Müslümanların Girmesi Yasaklandı

ABD'nin Florida Eyaleti'nde bir silah dükkanı sahibi, Müslümanlara silah satmayacağını duyurdu. Dükkan sahibi

Andy Hallinan, sosyal medya hesabından yayımladığı videoda, "Ülkemdeki vatanseverleri korumak benim için yasal ve ahlakî bir sorumluluk. Bu nedenle bundan sonra Florida Gun Supply mağazasına Müslümanlar giremez" dedi. Bu kararı Kuveyt doğumlu Muhammed Yusuf Abdülaziz'in, Tennessee'de askerî tesislere ateş açarak 5 askeri öldürmesi sonucu aldığını belirten Hallinan, "Vatanseverlerimize zarar vermek isteyenlere silah ve eğitim vermeyeceğim" ifadesini kullandı.

ABD'de birçok kişi tarafından beyaz ırkçılığın simgesi olarak nitelendirilen Konfederasyon Bayrağı önünde açıklama yapan Hallinan'a Amerikan-İslam İlişkileri Konseyi (CAIR) tepki gösterdi. CAIR'den yapılan açıklamada, Adalet Bakanlığı'na başvurarak bu açıklamanın Federal Sivil Haklar Yasası'nı ihlal edip etmediği konusunda soruşturma açılmasını isteyecekleri belirtildi. Açıklamada, Müslümanların bazı işletmeler tarafından istenmemesinin ırk ve din ayrımı uygulanmasını yasaklayan federal yasalara aykırı olduğu vurgulandı.⁴

ABD'li Silah Firması Müslümanları Öldürmek İçin Özel Silah Üretti

ABD'de Florida merkezli 'Spike's Tactical' adlı bir silah üreticisi, üzerinde İncil'den ayet yazılı bir taktik saldırı silahı üretti. AR-15 tipi tüfek, şirket tarafından "Crusader" (Haçlı) diye adlandırıldı. Silahın logosu Haçlı Savaşları süresince Tapınak Şövalyeleri tarafından kullanılan

3 <http://www.haber7.com/amerika/haber/1388014-abdde-islamofobiyi-medya-kiskirtiyor>

4 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/335860/abdde-silah-dukkanina-muslumanlarin-girmesi-yasaklandi>

simgelerle beraber haç işareti de barındırıyor. Üzerinde “144. Mezmur: Ellerimle vuruşmayı, parmaklarımla savaşmayı öğreten Rabbe övgüler olsun” yazan tüfek, 1.395 Dolar fiyat ve ömür boyu kullanım garantisiyle satışa sunuldu.

Üretici firma Spike’ın sözcüsü ve eski bir deniz komandosu Ben “Mookie” Thomas, müteyyin hiçbir Müslümanın söz konusu silahı eline almaya cesaret edemeyeceğini savunarak, “Müslümanların erişemeyeceği bir silah üretmek istedik” dedi. Üretilen silahın terörist bir Müslümanla karşılaşınca kullanılmasının amaçlandığını belirten Thomas, “Birçok iyi kalpli Müslüman olduğunu biliyorum ancak radikal-ler dünyayı yaşanmaz bir yere çeviriyor” ifadelerini kullandı. Thomas, tüfeği pazarlarken “Müslüman teröristler tarafından asla kullanılmayacaktır” sloganı ile satışa çıkardıklarını da söyledi.⁵

Donald Trump: “Müslümanlar ABD’ye Alınmasın!”

ABD 2016 Başkanlık Seçimleri’nde Cumhuriyetçi Parti’nin favori adaylarından Donald Trump, Müslümanların ‘küresel cihadı desteklediğini’ iddia edip tüm Müslümanların ABD’ye girişinin engellenmesi çağrısı yaptı. Trump, yayımladığı yazılı açıklamaya ‘Amerika’yı yeniden büyük yapın’ başlığı atarken, “Milletvekilleri neler olup bittiğini anlayana kadar ABD’nin kapıları Müslümanların girişine tamamen kapatılmalı” çağrısı yaptı. ABD’deki Müslümanların büyük çoğun-

luğunun Amerikalılardan “nefret ettiğini” öne süren Trump, “ABD’de yaşayan Müslümanların %51’i şeriatla yönetilme tercihinin sunulmasını istiyor” iddiasına bulundu.⁶

Müslümanlara Başörtülü Destek Profesörü İşinden Etti

Şikago Wheaton Üniversitesi Siyasal Bilimler bölümü Profesörü Larissa Hawkins, Paris ve Kaliforniya’da yapılan terör saldırılarının ardından Müslümanlara destek olmak amacıyla taktığı başörtüsü sebebiyle işinden oldu. Üniversite yönetimi profesör Hawkins’in üniversitedeki görevine son verdi.

Hristiyan olan Profesör Hawkins İslam ile Hristiyanlık arasında güçlü bağlar olduğunu belirterek İslam’a karşı olan tüm düşmanca tavır ve davranışların karşısında olduğunu söyledi. Hawkins Facebook hesabından Hristiyan kadınlara kilisede ayın sırasında başörtü takmaya davet ederek “Allah’ın Müslümanları da Hristiyanlar gibi aynı topraktan (çamurdan) yarattı” dedi.⁷

b. Almanya

2001-2014 Yılları Arasında 300 Camiye İrkçı Saldırı Düzenlendi

Resmî rakamlara göre, Almanya’da 2001-2014 yılları arasında 297 cami kundak-

5 <http://www.ensonhaber.com/abdli-silah-firma-si-muslumanlar-bu-silahi-kullanamaz-2015-09-06.html>

6 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/trump-muslumanlar-abdye-alinmasin>

7 <http://www.yenisafak.com/dunya/muslumanlara-basortulu-destek-profesoru-isinden-etti-2366769>

landı. Yılda ortalama 20'nin üzerinde cami kundaklanırken, Alman Devleti'nin hiçbir tedbir almaması, bu ülkede yaşayan vatan-daşlarımızın tepkisine yol açıyor. Konuyu değerlendiren uzmanlar, "11 Eylül saldırılarından sonra, istikrarlı ve planlı olarak cami kundaklanıyor. Alman Devleti, bugüne kadar failleri yakalama ve arka planı aydınlatma noktasında hiçbir ciddi çalışma yapmadı. Türklerin topluca katledildiği, yakıldığı olaylarla ilgili dosyalar da raflarda çürümeye terk edildi" diyor ve ekliyorlar: "Süreç, olaylarda Alman Derin Devleti'nin parmağı olduğunu gösterdi. Hedef, Müslümanlar arasında korku yayarak, camiye giden sayısını azaltmak!"

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun raporunda camilere yapılan saldırıların büyük kısmının cezasız kalmasının, saldırı niyetinde olan kişileri cesaretlendirdiği, Müslüman toplumda korku, endişe ve güvensizliğe yol açtığı kaydedildi ve Alman Devleti'nin bu konuların üzerine gitmemesinin dikkat çekici olduğu belirtildi.⁸

Almanya'da İrkçi Şiddet Rekor Düzeyde Arttı

Almanya'nın iç istihbaratından sorumlu Federal Anayasayı Koruma Teşkilatı yıllık raporuna göre, ülkede ırkçı motifli şiddet eylemleri son yedi yılda rekor düzeyde arttı. Haziran ayı sonunda kamuoyuna sunulan Federal Anayasayı Koruma İstihbarat Teşkilatı yıllık raporuna göre, 2014 yılında ırkçı saldırılar bir yıl öncesine oran-

la %23,6 arttı. Raporda toplam 990 ırkçı şiddet eyleminin kaydedildiği bildirildi. Böylece ırkçı saldırılar 2008'den bu yana en yüksek düzeye ulaştı.

Rapordaki verilere göre 2014'ün ilk altı ayında 150 mülteci yurduna saldırı yapıldı. Mülteci yurtlarına yapılan saldırıların aşırı şekilde artmasının endişe verici olduğunu ifade eden Federal İçişleri Bakanı Thomas de Maiziere, bu yıl saldırıların daha da artabileceğini söyledi. 2014'te toplam 170 mülteci yurduna ırkçı saldırı yapıldığı tescil edildi. Saldırıların çoğunluğunda yurt binalarına hasar verilerek, ırkçı propaganda ihtiva eden eylemler yapıldı.

Dormagen'de İnşaat Halindeki Camiye İkinci Saldırı

Dormagen'de Diyanet İşleri Türk İslam Birliği'ne ait, inşaat halindeki Süleymaniye Camisi'ne 3 hafta arayla iki kez ırkçı saldırı düzenlendi. Caminin duvarlarına 11 Ocak sabahı saat 05.00 sularında İslam karşıtı yazılar yazıldığı, gamalı haç çizildiği bildirildi. DİTİB Genel Başkanı Prof. Dr. Nevzat Yaşar Aşıkoğlu saldırıyı kınayarak, "Daha önce de benzer nitelikte saldırı oldu. Gerekli tedbirleri görüştük, belediye de o zaman bize yardımcı oldu. Ama maalesef üzücü bir şey tekrar böyle bir olayın vuku bulması, benzer nitelikte olması" dedi.

Aşırı sağcı kişi ya da kişilerin, 2012'de temeli atılan inşaat halindeki caminin duvarlarına gamalı haç çizdikleri ve "Pis

8 <http://www.yeniakit.com.tr/haber/10-yil-da-297-cami-kundaklandi-67250.html>

9 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/334049/almanyada-irkci-siddet-rekor-duzeyde-artti>

Müslümanlar”, “Almanya Almanların vatanıdır”, “Pis kültürünüz buraya ait değil” diye yazdıkları belirtildi.¹⁰

PEGİDA Sonrası Yabancılar Saldırıları İki Kat Arttı

Almanya’da “Batı’nın İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar” (PEGIDA) adlı hareketin 2014 yılı Ekim ayında Dresden’de gösterilere başlamasından sonra ülkede yaşayan yabancılar karşı saldırıların, gösteriler öncesindeki döneme göre en az iki kat arttığı bildirildi. Alman Birinci Televizyon Kanalı’nda (ARD) yayımlanan “Report Mainz” adlı programın yaptığı araştırmaya göre, PEGIDA eylemlerinin başladığı 20 Ekim 2014’ten önceki üç ayda Almanya genelinde sığınmacılara ve göçmenlere karşı toplam 33 saldırı yapılmışken, eylemleri takip eden üç ayda bu sayı 76’ya çıktı.

Araştırma için 20 Temmuz-19 Ekim ve 20 Ekim-20 Ocak aralıklarındaki ajans, gazete, radyo ve televizyon haberleri, ayrıca yerel eğitim, uyum ve demokrasi merkezlerinin verileri değerlendirildi. Bu değerlendirmeye göre, PEGIDA eylemlerinin başladığı 20 Ekim’den sonraki üç aylık dönemde, bu tarihten önceki üç aylık döneme göre yabancılar karşı şiddet olaylarının yaklaşık yüzde 130 arttığı görüldü.

Berlin Hür Üniversitesi Siyaset Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Hajo Funke, PEGIDA’nın göçmenlere, özellikle Müslümanlara karşı şiddet uygulanması

yönünde bir hava oluşturduğunu belirterek, “Zayıflara yönelik şiddetin %100’ün üzerine çıkması ülke ve hepimiz için utanç vericidir” dedi.

Amadeu Antonio Vakfı ve Pro Asyl sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan araştırmada da Almanya’da haftada ortalama beş ırkçı gösteri yapıldığına dikkat çekildi. Yabancılar karşı 2014 yılında 256 yerel gösteri düzenlendiği belirtilen araştırmada, gösterilerde “endişeli vatandaşlar” görünümü altında çoğu zaman aşırı sağcı grupların yer aldığı ifade edildi. Araştırmada, ayrıca ülkede 2014 yılında sığınmacı yurtlarına karşı 153, doğrudan sığınmacılara yönelik de 77 saldırı düzenlendiği ifade edildi. En fazla saldırının Kuzey Ren Vestfalya eyaletinde yapıldığına dikkat çekilen araştırmaya göre bu eyaleti Sakonya ve Bavyera takip etti. Bu saldırılarda en fazla adam yaralama olayının PEGIDA’nın ortaya çıktığı Saksonya eyaletinde gerçekleştiğine işaret edildi.

Dresden kentindeki göçmenlerin PEGIDA gösterilerinden dolayı ırkçı saldırılardan korktuğuna işaret edilen araştırmada, PEGIDA eylemlerinden dolayı birçok kişinin pazartesi günleri çocuklarını okula göndermediği, başörtülü kadınların ise evden çıkmaya cesaret edemediği bildirildi. Bu kentte yaşayan Türkler de PEGIDA hareketinin eylemlerinden dolayı endişeli olduklarını anlatmıştı.

Almanya’ya 1975 yılında gelen ve uzun yıllardan beri Dresden’de yaşayan Konyalı Hüseyin Taşkın, PEGIDA eylemlerinden sonra alışveriş yerlerinde eskiye göre bakışların değiştiğini ve endişe içinde ol-

10 <http://www.aa.com.tr/tr/rss/448493--almanya-da-inaaat-halindeki-camiye-ikinci-saldiri>

duklarını söyledi. Aysun Akgümüş de başörtülü olduğu için Dresden’de tedirginlik yaşadığını ifade ederek, “Bu eylemlerden sonra korku daha da arttı” dedi.

Dresden kentinde 20 Ekim 2014’te 350 kişilik PEGIDA grubu gösterilere başlamış, İslam ve göçmen karşıtı söylemleriyle desteğini artırmıştı. Grubun 12 Ocak 2015’te yaptığı gösteriye 25 bin, 25 Ocak 2015’teki son gösteriye ise 17 bin 300 kişi katılmıştı. 19 Ocak 2015’teki gösteri PEGIDA’nın kurucusu ve başkanı Lutz Bachman’a terör saldırısı yapılacağı tehdidi üzerine iptal edilmişti. Bachmann ise Adolf Hitler’in saçını ve bıyığını taklit ettiği fotoğrafını sosyal paylaşım sitesinden paylaştığı ortaya çıkması ve Dresden Savcılığı’nın soruşturma başlatması üzerine görevinden istifa etmişti. Ülkenin diğer kentlerinde de yabancı düşmanı gruplara ilham kaynağı olan PEGIDA hareketini taklit eden oluşumlar ortaya çıkmış, Berlin’de BAERGIDA, Köln’de KOEGIDA, Münih’te BAGIDA, Leipzig’de LAGIDA gibi benzer gruplar kurulmuştu.¹¹

Witten’de Camii Kundaklandı

Almanya’nın Witten kentinde, Diyanet İşleri Türk İslam Birliği DİTİB’e bağlı Merkez Camii, 14 Nisan Salı günü yakılmak istendi. Polisin verdiği bilgiye göre, Widey Caddesi üzerindeki camiye saat 05.30 sularında gelen cemaat içerideki halılardan alev ve dumanların yükseldiğini gördü. Cemaat dışarı çıkarak polis ve itfaiyeye haber verdi. Kimsenin yaralanmadığı yangını itfaiye kısa süre söndürdü. Camide bir pencerenin açılmış olduğuna dikkati çeken polis, kundaklama ihtimali üzerinde duruyor. Öte yandan aynı bölgede 13 Nisan günü de bir gençlik merkezi, kimliği belirsiz bir kişi tarafından yakılmak istenmişti. Her iki olay arasındaki bağlantıyı araştıran polis, güvenlik kamerası kayıtlarını inceliyor.¹²

11 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/457367--almanyada-yabancilara-yonelik-saldirilar-yuzde-130-artti>

12 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/1065919-almanyadin-witten-kentinde-cami-kundaklandi>

ABD’de Florida merkezli ‘Spike’s Tactical’ adlı bir silah üreticisi, üzerinde İncil’den ayet yazılı bir taktik saldırı silahı üretti. AR-15 tipi tüfek, şirket tarafından “Crusader” (Haçlı) diye adlandırıldı.

Alman Polisinden Müslüman Mültecilere İşkence

Hannover şehrinde Federal Polis Teşkilatı'nda iki mülteciye polisler tarafından sistematik olarak işkence yapıldığı, işkence sırasında polislerin mültecilerin resmini de çektikleri bildirildi. Alman birinci televizyon kanalı ARD'ye bağlı NDR tarafından yapılan araştırmalarda, hücrelere kapatılan mültecilere defalarca işkence yapıldığı belirlendi.

Polisin mültecilere işkence yaptığı vak'alarından birinde 19 yaşındaki Afganistanlı bir mültecinin boğazı sıkılarak ve elleri bağlı olduğu halde karakol koridorlarında sürüklenerek işkence görüldüğü bildirildi. Polisin, söz konusu kişiyi pasaportsuz sokaklarda gezdiği için şüphelendiğinden gözaltına aldığı öne sürüldü.

Bir başka olayda ise yine 19 yaşındaki Faslı bir genç mülteci, üzerinde uyuşturucu bulunduğu gerekçesiyle hücreye hapsedildi. Mülteci başvurularında 'tahammül statüsü' (Duldungsstatus) adı verilen bir oturma sahip olduğu belirtilen Faslı mülteciye, bu statüsünden dolayı hakaret edilerek, yemesi için çürümüş domuz eti kıymasının çiğ olarak verildiği iddia edildi. NDR'in bildirdiğine göre bu işkenceler yapıldığı sırada bir polis tarafından mültecilerin resimleri çekilerek internette yayımlandı.

Hakkında soruşturma başlatılan polis memurunun 'WhatsApp' yoluyla internet üzerinden meslektaşlarına övünerek anlattığı ve cep telefonu ile çektiği resmi de gönderdiği bildirildi. Resimde iki polisin çizimleri ve gerisinde elleri bağlı ve kötü

bir pozisyonundaki mültecinin yüzünde acı çektiğini ifade eden görüntü bulunuyor.¹³

Almanya'da Aşırı Sağcılardan Göçmenlere Saldırı

Almanya'nın Dresden kenti yakınlarında göçmenlerin bölgedeki geçici sığınma merkezine girişini engellemeye çalışan aşırı sağcı göstericiler ile polis arasında çatışma çıktı. Heidenau kasabasındaki sığınma merkezi yakınlarında toplanan onlarca gösterici, göçmenleri taşıyan otobüslere şişeler ve taşlarla saldırdı. Polis de kalabalığa göz yaşartıcı gazla müdahale etti. Çıkan olaylarda birçok kişi yaralandı. Aşırı sağcı grubun polis tarafından dağıtılmasının ardından onlarca göçmen kalacakları binaya yerleştirildi. Saksonya eyaletinin başkenti Dresden göçmen ve İslam karşıtı PEGIDA hareketinin doğduğu yer olarak biliniyor. Kent sık sık ırkçı gösterilere sahne oluyor.¹⁴

c. Angola

Angola İslamiyet'i Resmen Yasakladı

Afrika ülkesi Angola, İslam'ı resmen yasakladı. 31 Ağustos'ta bir açıklama yapan Devlet Başkanı Jose Eduardo dos Santos, ülkelerindeki tüm İslami etkileri tamamen ortadan kaldırmak istediklerini söyledi. Yasağı ilk olarak Angola Kültür Bakanı

13 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/330167/alman-polisinden-musluman-multecilere-iskence>

14 <http://tr.euronews.com/2015/08/22/almanya-da-asiri-sagcilar-dan-gocmenlere-saldiri/>

Rosa Cruz de Silva duyurdu. “İslamiyetin tanınma sürecinin Adalet ve İnsan Hakları Bakanlığı tarafından onaylanmadığını söyleyen Kültür Bakanı, camilerin bir sonraki duyuruya kadar kapalı kalacağını ilan etti.

16 milyon nüfuslu Angola’da, 90 bin civarında Müslümanın yaşadığı belirtiliyor. Müslümanların büyük çoğunluğunu Batı Afrika ülkelerinden gelen göçmenler oluştururken, Lübnan kökenliler de önemli bir yekûnü teşkil ediyor.

Angola’da İslam karşıtı tutum iki sene önce Ekim ayında başlamıştı. Ülkenin başkenti Luanda’da bulunan caminin minareleri yıkılırken, İslamiyet’in resmen yasaklandığı haberleri gelmiş, ama daha sonra Angolalı yetkililer, İslamiyet’in yasaklanmadığını söylemişlerdi.

Angola nüfusunun %95’ini Protestan Hristiyan. Ülkede bulunan Müslümanların oranı ise nüfusun %3’ünü oluşturuyor. Angola’nın başkentinde sadece iki cami bulunuyordu. Angola’nın ilk kapatma kararı karşısında ülkedeki Müslümanların lideri Nuru’l-İslam Camisi imamı Şeyh Osman İbn Zeyd, “Angola hükümetinin camileri kapatma kararı aldığı doğru değildir. Kültür Bakanlığı ve Din İşleri Direktörlüğü ile iletişim halindeyiz, bize böyle bir şeyin olmadığına dair bilgi verdiler” demişti.¹⁵

15 <http://www.dunyabulteni.net/manset/339724/angola-islamiyeti-resmen-yasakladi>

d. Avrupa

BM’den İtiraf: İslamofobi Avrupa’da Endişe Verici Artış Gösteriyor

Birleşmiş Milletler (BM) Din ve İnanç Özgürlüğü Özel Raportörü Heiner Bielefeldt, ABD’nin Irak’ı 2003 yılında işgal etmesinin, bölgede din adına işlenen suçlarda artışa neden olduğunu, Avrupa’da da İslamofobinin endişe verici boyutta artış eğilimi gösterdiğini bildirdi.

Alman Profesör Bielefeldt, BM İnsan Hakları Konseyi’ne sunduğu, dünyada din uğruna işlenen şiddet olayları hakkındaki raporuyla ilgili BM Cenevre Ofisi’nde düzenlenen basın toplantısında, “İslamofobi, Avrupa’da endişe verici bir artış eğilimi gösteriyor” uyarısında bulundu.

“ABD’nin Irak’ı işgali, din adına işlenen suçlarda artışa neden olan faktörlerden biri. Din adına işlenen suçlarda son yıllarda artış yaşanıyor” diyen Bielefeldt, din adına son yıllarda on binlerce insanın öldürüldüğünü, yüz binlerce insanın sürgüne gönderildiğini, milyonlarca insanın tehdit edildiğini dile getirdi. Bielefeldt, Bağdat’ta yaşayan Katolik din adamının kendisine “ABD’nin Irak’ı işgalinin bedelini ödüyoruz” dediğini aktardı.¹⁶

Almanya ve Avusturya’da Müslümanlara Saldırıları Arttı

Avrupa’da Irkçılık Araştırması, Avusturya ve Almanya’da Müslümanlara yönelik saldırıların arttığını, her 3 kişiden

16 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/477174--din-adina-islenen-suclarda-son-yillarda-artis-yasaniyor>

2'sinin mağdur olduğunu ortaya koydu. Türk mühendisler tarafından geliştirilen "XPeople" adlı elektronik oylama sistemiyle "Avrupa'da Irkçılık Araştırması" kapsamında anket yapıldı.

Avusturya ve Almanya'da yaşayan Türk kökenli Müslümanların katıldığı ankette, bu kişilere sözlü veya fizikî olarak ırkçı saldırıya maruz kalıp kalmadıkları soruldu. Binin üzerinde katılımcıyla yapılan anketin sonuçlarına göre, son bir yıl içinde her üç kişiden ikisi en az bir kere ırkçı mağduriyet yaşadı, her 11 kişiden biri ise fiziksel saldırıya uğradı.

Ankete göre, Avusturya'da son bir yılda sözlü ve fiziksel saldırıya maruz kalanların oranı %72,3 oldu. Bu sayının %8,9'unu fiziksel saldırı, %63,4'ünü sözlü saldırı oluşturdu. Almanya'da ise sözlü ve fiziksel ırkçılığa maruz kalanların oranı %63,8 oldu. "Irkçılığın son 1 yıl içinde arttığını düşünüyor musunuz?" sorusuna Avusturya'da %89,9, Almanya'da ise %87,1 "evet" cevabı çıktı. Irkçılığın özellikle Müslümanlara yönelik yapıldığını düşünenlerin oranı Avusturya'da %88,6, Almanya'da %81,8 oldu.¹⁷

Irkçı Avrupalılar

Le Pen Önderliğinde Birleşti

Avrupa Parlamentosu'ndaki (AP) aşırı sağcı partiler, Fransız Ulusal Cephe (FN) partisi öncülüğünde yeni grup kuruyor.

Aşırı sağcı partiler böylece AP'de komite başkanlıkları elde etmeye ve milyonlarca Euro ödenek almaya hak kazanacak. AP'de grup kurabilmek için en az yedi farklı AB ülkesinden 25 milletvekili gerekiyor.

Grupta Hollanda'dan Geert Wilders liderliğindeki Özgürlük Partisi (PVV), Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ), İtalya'dan Kuzey Ligi ve Belçika'daki Flaman milliyetçilerine ait Vlaams Belang Partisi'nin yer alacağı belirtiliyor. Twitter hesabı üzerinden açıklamalarda bulunan Wilders, "AP'de grubun kurulması başarırlı oldu. Bu harika bir haber ve tarih'i bir an" dedi.¹⁸

e. Avustralya

Victoria'da Cami Karşısı Eylem

Avustralya'nın Victoria Eyaleti'nde, yapımı onaylanan bir caminin inşasına karşı çıkan ırkçı gruplar sokaklara döküldü. Cami yapımını bahane ederek kent merkezinde toplanan İslam karşıtı "Birleşik Vatanseverler Cephesi" ve "Avustralya'yı Geri Alın" üyeleri pek çok taşkınlık da yaptı. Irkçılık karşıtı Avustralyalıların meydana, "Müslümanlar hoş geldiniz, ırkçılara hayır", "Irkçılar sokaklardan gitsin" sloganları eşliğinde grubun önünü kesmesi üzerine ise kavga çıktı. İki grubun çatışmasını atlı polislerin de yardımı ile barikat kurarak durduran emniyet güçleri, olayların büyümesine engel olmaya çalıştı.

17 <http://www.dunyabulteni.net/haber/324310/almanya-ve-avusturyada-muslumanlara-saldirilar-artti>

18 <http://www.dunyabulteni.net/manset/332732/irkci-avrupalilar-le-pen-onderliginde-birlesti>

Yaklaşık 200 Müslüman'ın bulunduğu 83 bin nüfuslu Bendigo'da yapılacak cami için sosyal medya üzerinden daha önce kampanyalar başlatan ırkçı gruplar, iptal davası için mahkemeye de başvurmuş ancak sonuç alamamıştı. Victoria Sivil ve İdari Mahkemesi başvuruları reddederek cami yapımına başlanmasına onay vermişti.¹⁹

f. Avusturya

Avusturya'da "İslam Yasası" Onaylandı

Avusturya'daki tartışmalı "İslam Yasası", Federal Konsey tarafından onaylandı. Avusturya Ulusal Meclisi'nde 25 Şubat'ta kabul edilen "İslam Yasası", Meclis'in diğer kanadı Federal Konsey'de de görüşüldü. Aşırı sağcı Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) temsilcileri, yasanın yeterli olmadığını ileri sürerek Ulusal Meclis'e geri gönderilmesini istedi. FPÖ adına konuşan milletvekilleri, İslam'ın Avusturya'nın bir parçası olmadığını, Avrupalı değerlerle uyuşmadığını ve yasanın radikalleşmeyi durduramayacağını ifade etti. Koalisyon hükümetini oluşturan Avusturya Sosyal Demokrat Partisi (SPÖ) ve Avusturya Halk Partisi (ÖVP) milletvekilleri ise, yasanın Müslümanlara hak ve sorumluluklar getirdiğini belirtti. Federal Bakan Josef Ostermayer de yaptığı konuşmada, "İslam Yasası"nın bir din yasası olduğunu, anti-terör yasası olmadığını ifade

ederek, yasanın ulusal ve uluslararası hukuka uygun olduğunu savundu. Konuşmaların ardından yapılan oylamada yasa oy çokluğuyla onaylandı.

Müslümanların dini hayatını olumsuz etkileyen maddeler içeren yasada, "Müslümanlara yönelik genel şüphe, yurtdışından gelen imamların engellenmesi, Bakanlar Kurulu'nun cemaatlerin tanınması ve lağvedilmesinde yetkili olması, imamların üniversitede yetiştirilmesi, camilerin tüzel kişiliğe zorlanması, dini etkinliklerin güvenlik gerekçesiyle iptal edilmesi, İslam cemaatinin izni olmadan cami açılması ve imam atamasının yapılamayacak olması" yönleriyle eleştiriliyor.²⁰

Avusturya'da Yüzlerce Cami Kapatılabilir

Avusturya Türk İslam Birliği (ATİB), İçişleri Bakanlığı'nın "İslam Yasası"na dayanarak hazırladığı kararname nedeniyle yüzlerce cami ve İslami derneğin kapatılma riskiyle karşı karşıya olduğunu açıkladı. ATİB tarafından 60 dernek adına yapılan ortak açıklamada, "Yüzlerce İslami dernek ve caminin resmi makamlarca kapatılacağı" bildirildi. Açıklamada, "İslam Yasası'nda bulunan maddeden dolayı yüzlerce İslamî dernek ve cami, idarî kararlarla İçişleri Bakanlığı tarafından kapatılmayla karşı karşıya. Neticesinde amaçları İslam dini öğretisini yaymak olan dernekler 1 Mart 2016 tarihi itibarıyla İslam Yasası'nın gerekli maddesine binaen İçişleri

19 <http://www.habervakti.com/haber-detay/avusturalyada-islamofobik-eylem-cami-ye-tahammulleri-yok/30082015-202510>

20 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/477718--avusturyada-quot-islam-yasasi-quot-onaylandi>

Bakanlığı kararnamesiyle kapatılacaktır” denildi.

Hükümetin Avusturya İslam Cemaati üzerinden dinî faaliyetleri tek elden kontrol etmek istediği belirtilen açıklamada, bunun getireceği ciddi endişeler nedeniyle Anayasa Mahkemesi’ne dava açıldığı kaydedildi. İslam Yasası’na göre dernek olarak faaliyet gösteren camiler, devlet kontrolündeki Avusturya İslam Cemaati altında tüzel kişiliğe geçmeye zorlanıyor.

Tüzel kişiliği kabul etmek istemeyen cami yetkilileri ise dernek olarak varlıklarını devam ettirmelerinin “anayasal ve uluslararası hukuktan doğan bir hak” olduğunu iddia ediyor. Yasaya göre dernek statüsündeki camiler, Mart 2016’ya kadar ya tüzüklerini değiştirmek zorunda ya da kapatılacak.

Avusturya’da yaklaşık 600 bin kişi kendisini İslam’a nispet ettiği iddia ediliyor ve dernek statüsünde 300’den fazla cami bulunuyor. ATİB Başkanı Fatih Karadağ yaptığı açıklamada, hukuki haklar çerçevesinde başvuru yaptıklarının altını çizen Karadağ, “Böyle giderse yasaya göre camilerimiz Mart 2016’dan itibaren kapatılacak. Anayasa Mahkemesi’nin bir an evvel karar vermesini bekliyoruz” dedi. İslam Yasası’nın, “Avrupa İslamı” projesi kapsamında ortaya çıkmış bir model olduğunu belirten Karadağ, “Türkiye’nin ve Müslümanların Avrupa’daki etkisini azaltmak ve hatta yok etmek istiyorlar” diye konuştu.²¹

g. Belçika

5 Yaşındaki Türk Çocuğa Öğretmeni İşkence Etti

Belçika’da bir anaokulunda Gürkan S. adlı bir Türk çocuğun öğretmeni tarafından darp edildiği iddia edildi. Anvers şehrinde bir anaokulunda Türk öğrencinin boynuna ip bağlanarak darp edildiği öne sürüldü. Anne, durumu hemen polise bildirdiklerini ve çocuklarının kaydını okuldan aldıklarını söyledi. Doktordan darp raporu aldıklarını ifade eden anne, öğretmeni ve okul aleyhinde dava açmaya hazırlandıklarını ifade etti. Anaokulu yetkilileri ise olayla ilgili açıklama yapmak istemedi.

Anne Hediye S., “Eşim çocuğumu okuldan almaya gittiğinde öğretmen ve okul müdürü sınıfta hazır bekliyormuş. Öğretmen ve okul müdürü, eşime boynunda ip izleri olan çocuğumun düştüğünü söylemişler ve eşim de onlara orada inanmış ve fazla ciddiye almamış. Çocuğum eve geldiğinde hemen okulu aradım ve tam olarak ne olduğunu öğrenmek istedim. Boynunda ip izlerini gördüm ve durumun anormal olduğunu fark ettim. Okuldaki yetkililer telefonda bana, çocuğu doktora götürmem yönünde ısrar etti. Çocuğum, kendisini darp eden öğretmenin ismini söyledi ve fotoğrafını gösterdi” dedi.²²

Parlamento Kürsüsünden Kuran-ı Kerim’e Hakaret!

Eski Flaman Menfaati Partisi lideri Dewinter, parlamento kürsüsünden Kur’an-ı Ke-

21 <http://www.karar.com/dunya-haberleri/avusturyada-yuzlerce-cami-kapatilabilir-58018>

22 <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/45-yasindaki-cocuga-okulda-iskence-121084h.htm>

rim'e hakarete bulundu. Irkçı ve İslam karşıtı eski Flaman Menfaati Partisi lideri Filip Dewinter, Belçika Parlamentosu'nun "Camiler ve radikalleşme" konularının görüşüldüğü oturumunda, İçişleri Bakanı Jan Jambon'a soru sormak üzere kürsüye çıktı. Konuşması sırasında, elindeki Kur'an-ı Kerim'i havaya kaldıran Dewinter, "Birçok fenalığın nedeni, tüm kötülüklerin kaynağı" dedi. Öldürme müsaadesinin Kur'an-ı Kerim'den alındığını öne süren Dewinter, Belçika'nın camileri finanse edip ülke dışından gelen imamları görevlendirmemesi gerektiğini söyledi.

İçişleri Bakanı Jan Jambon ise Dewinter'ın sözlerini kınayarak, "Bu ülkede birçoklarının büyük saygı duyduğu ve hatta kutsal gördüğü kitabı, burada elinizle kaldırmış sallıyorsunuz ve bütün bu topluma hakaret ediyorsunuz" diye konuştu. Flaman Milliyetçi (N-VA) Partisi mensubu Jambon, Belçika'daki Müslümanlar arasında radikal unsurlar bulunduğunu ve bunlarla hep birlikte mücadele etmek istediklerini, fakat Dewinter'in İslam'la ilgili sözlerine katılmalarının mümkün olmadığını vurguladı.

Türk kökenli federal milletvekili Veli Yüksel de yaptığı açıklamada, "Parlamentoda çok çirkin bir girişim sergilendiğini anlattı. Tahriklere kapılmamak gerektiğini vurgulayan Yüksel, "Irkçı partinin amacı Müslüman toplumunu kışkırtmak. Sonra kalkıp 'şiddete başvuruyorlar, eleştiriye açık değiller ve ifade özgürlüğünü kabul etmiyorlar' diye eleştirecekler" dedi. Belçika Parlamentosu'nda geçmişte hiçbir dinin kutsallarıyla bu şekilde alay edilmediğine dikkati çeken Yüksel, şunları kaydetti:

"Kur'an-ı Kerim'e saldırıya kesinlikle müsaade etmeyeceğiz ama onların istediği şekilde tahriklere de gelmemek gerekiyor. Onlar ilgi odağı olmak ve taşkınlık çıkarmak istiyor. Buna izin vermemeliyiz ama bu tür çıkışları kabul etmediğimizi medenice ifade etmeliyiz."²³

Birleşmiş Milletler (BM) Din ve İnanç Özgürlüğü Özel Raportörü Heiner Bielefeldt, Avrupa'da İslamofobinin endişe verici boyutta artış eğilimi gösterdiğini bildirdi.

23 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/01/23/parlamento-kursusunden-kurani-kerime-hakaret>

Peçeli Müslümana 18 Ay Hapis

Başsavcılık, ‘nikab’ adı verilen peçe giyen Müslüman bir bayana, polis tarafından kontrol edildiği sırada güç kullanarak karşı çıktığı iddiasıyla 18 yıl hapis cezası verilmesini istiyor. Müslüman bayan 2012 yılı başında Brüksel’de polis tarafından peçeli olduğu gerekçesiyle gözaltına alınarak karakola götürüldü. Belçika’da kadınların peçe takarak yüzlerini örtmeleri kanunen yasaklanmıştı. Mahkemeye birçok polisin tanık olarak katılacağı bildirildi. Gözaltına alma sırasında Müslüman bayanın iki polisi yaraladığı öne sürüldü. Müslüman bayanın karakola götürülmesi nedeniyle olaylar meydana gelmiş, Brüksel’in Molenbeek semtinde gençlerle polis arasında çatışma çıkmıştı. 2011’den beri Belçika’da geçerli olan peçe yasağı kanununa göre, bu şekilde yüzünü örten bayanlara 140 Avro para cezası veriliyor. Tüm ülkede peçe takan Müslüman bayanların sayısı ise yalnızca 270.²⁴

h. Bulgaristan

Bulgaristan yönetimi ülkedeki Müslümanları domuz eti yemeye zorluyor. Bulgaristan’da devlete bağlı kreş, okul ve hastanelerde Müslümanlara helal olmayan yemekler veriliyor. Balkan Türkleri Kültür ve Dayanışma Derneği (Bal-Türk) Genel Başkanı Bayram Çolakoğlu, Bulgaristan’daki kreş, okul ve hastanelerde servis edilen yemeklerde, Müslümanların dini hassasiyetlerinin dikkate alınmadığına ve

helal olmayan yemekler verildiğine dikkati çekti.

Çolakoğlu, Kırcaali’de Müslüman aileler tarafından oluşturulan “Çocuklar İçin Helal Gıda Seçim Hakkı Grubu”nun, okullarda ve hastanelerde Müslümanlara domuz eti içerikli yemeklerin verilmesine karşı çıkarak mücadele başlattığını belirtti. Çolakoğlu, grubun Başbakanlık ile Eğitim Bakanlığına ilettiği “okullarda helal et” talebinin kabul görmediğini işaret ederek, şunları söyledi:

“Bu kurumlardan, ‘çocukları dini vecibelerine göre yetiştirmek, ailelerin görevidir’ şeklinde bir cevap geldi. Kreşlerde domuz eti çıktığı günler çocuklarına evden yemek götürmek isteyen Müslümanların bu talebine bile, okul yönetimleri tarafından karşı çıkılıyor. Bulgaristan hükümetinin bu garip ve inanç özgürlüğüne yönelik kasti tutumunu kınıyoruz.”

Çolakoğlu, Hak ve Özgürlükler Hareketi (HÖH) tarafından Çocukları Koruma Kanunu’nda değişiklik öneren teklif sunulduğunu da hatırlatarak, diğer partilerin bu konuda dinî vecibelere göre yemek yemekten çok, yemeklerin kalitesinin daha önemli olduğunu yönünde görüş bildirdiğini kaydetti.²⁵

i. Danimarka

Kopenhag’da Camiye Ait Kütüphane Kundaklandı

Kopenhag’ın merkezindeki Nordvest semtinde bulunan İslami İnanç Toplumu’na

24 <http://www.haber7.com/avrupa/haber/1697100-peceli-musulmana-18-ay-hapis>

25 <http://www.karar.com/dunya-haberleri/bulgari-standa-musulmanlara-domuz-eti-dayatmasi>

ait caminin kütüphanesi 16 Ağustos'ta kundaklandı. Olayla ilgili 1 kişi gözaltına alındı. Nöbetçi komiser Henrik Stromer, yaptığı açıklamada, tek kişi olduğu belirtilen saldırganın ilk olarak kütüphanenin yola bakan bir penceresini ateşe verdiği, daha sonra içeriye yanıcı bir madde attığı bilgisini verdi. Saldırı esnasında içeride bulunan, aralarında kadın ve çocukların da olduğu yaklaşık 40 kişi binadan tahliye edilirken, yangın kısa süre sonra söndürüldü. İslami İnanç Toplumu Basın Sorumlusu Muhammed Nami, yaptığı açıklamada, kütüphanede binlerce kitap bulunduğunu ve yangının çabuk farkedilmesinin büyük bir şans olduğunu belirtti.

Nami, "Saldırgan muhtemelen Pazar günü olmasından dolayı içeride kimsenin olmadığını düşünmüş ve hedef olarak camimizin kütüphanesini seçmiş, çünkü 'binlerce kitabın tutuşması' demek bütün binanın yanması anlamına geliyor. Ama şükürler olsun ki içeride bulunan insanlar yangını hemen farkedip büyümeden kendi çabalarıyla söndürdüler" diye konuştu. Nami, olayla ilgisi olduğu düşünülen saldırganın, üyelerinden bir genç tarafından farkedildiğini bildirdi. Kopenhag polisinden alınan bilgiye göre, olayla ilgili 35 yaşındaki 1 kişi gözaltına alındı. Şüphelinin daha önce de benzer suçlardan sabıkası olduğu öğrenildi.²⁶

Danimarka'da İslamofobi Tırmanışta

Kopenhag'da İslam İnanç Toplumu'na ait cami ve kültür binasının kundaklanması-

nın ardından başlayan tartışmalar tehlikeli boyutlara ulaştı. Binanın alt katındaki bir pencereden yanıcı bir madde atarak içeride bulunan yaklaşık 40 kişi ile birlikte binayı yakmak isteyen 34 yaşındaki şahıs, çıkarıldığı mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi. Mahkeme saldırganın psikolojik rahatsızlık içinde olduğunu ve tam olarak ifadesinin alınmadığını bildirdi. Saldırganın gözaltı süresi 4 hafta uzatıldı. Ancak Müslümanlara karşı olan bazı şahıslar sosyal medya üzerinden, camileri kundaklayacak kişilere bedava benzin vermeye hazır olduklarını yazarak ırkçıları cesaretlendirmeye başladılar.

Svend Jeppesen adındaki Danimarkalı bir şahıs Facebook sayfası üzerinden yazdığı mesajda "Camilere hayır. Deve pisliklerini yakın. Neden sadece bir yer yakıldı? Bir cami kundaklanacaksa ben de bir bidon benzin vermeye hazırım, yeter ki bir Müslüman ölsün" dedi. Jeppesen tepkilere cevap olarak da "Yakmak isteyen ben değilim başkaları, ben sadece bir bidon benzin vermeye hazırım" diyerek kendini savundu.

Sören Bomholt adlı Danimarkalı da Müslümanlara ve camilere karşı olduğunu yazdı. Tartışmaları alevlendiren bir grup ise Facebook'ta oluşturduğu "Camilere karşı" adlı sayfada "İslam'dan arıtılmış bir ülke" şeklinde kampanya başlattı ve 7 bin üyeye ulaştı ancak Facebook sayfası hemen kapatıldı. Kapatılan sayfa kısa sürede benzer isimle yeniden açıldı ve 300 üyeye ulaşması üzerine bu sayfa da kapatıldı.²⁷

26 <http://www.trthaber.com/haber/dunya/kopenhagda-camiye-ait-kutuphane-kundaklandi-199082.html>

27 <http://www.gercekgundem.com/dunya/148671/danimarkada-islamofobi-tirmanista>

Danimarka’da Müslümanlara Ait Mezarlar Tahrip Edildi

Danimarka’nın dördüncü büyük şehri Odense’de Korslökke Mezarlığı’ndaki Müslümanlara ait bölüm saldırıya uğradı ve 50 kadar mezar tahrip edildi. Danimarka Meclisi’ndeki tek Türkiye kökenli milletvekili Yıldız Akdoğan AA muhabirine yaptığı açıklamada, “Danimarka’daki bu gidişat çok kaygı uyandırıcı. ‘Yabancı’ olarak görülenlere duyulan ‘korku’ da kabul edeceğim bir şey değil. Bazı ‘korkular’ insanların böyle insanlık dışı yöntemlere başvurmalarına neden oluyor” diye konuştu.²⁸

Danimarka Mültecilerin Ziynet Eşyasına El Koyacak

Adalet ve Göçmen Bakanı Sören Pind’in mültecilerin ziynet eşyasına el konulması gerektiğini savunarak, “Böylece elde edilecek gelir, mültecilerin masraflarını karşılamak için kullanılabilir” açıklamasından sonra önerinin, kısa süre içinde kanunlaştığı belirtildi.

Göçmenlerin nişan yüzüğü, saat ve cep telefonuna el konulmayacağı belirtilirken, mültecilerin üzerinden çıkan 300 Euro’dan yüksek değerdeki ziynet eşyasına el koyulacağı açıklandı.

Yasa şimdiden Danimarka ve İsveç kamuoyunda büyük tepki alırken, polisin yasayı nasıl uygulayacağı merak konusu.²⁹

j. Fransa

Fransa’da Müslümanlara Saldırı 4 Kat Arttı

Fransa İslamofobiye Karşı Gözlemevi, 2015’in ilk altı ayında, geçen yılın aynı dönemine göre Müslümanlara yönelik tehdit ve saldırıların 4 misli arttığını açıkladı. Fransa İslam Konseyi bünyesinde faaliyet gösteren İslamfobi Gözlemevi Başkanı Abdullah Zekri, İçişleri Bakanlığı verilerine dayanarak yaptığı açıklamada, 2014’ün yılın ilk altı ayında 72 saldırı ve tehdidin kayıtlara geçtiğini, 2015’in aynı döneminde ise bu rakamın 274’e çıktığını bildirdi. Müslümanlara yönelik saldırı ve tehditlerin verilen bu rakamlardan daha fazla olduğu görüşünde olduğunu kaydeden Zekri, birçok Müslümanın saldırı ve tehdide hedef olmasına rağmen polise gidip şikayetçi olmadığını ifade etti.

Fransa’da özellikle Ocak ayında terör saldırılarının ardından Müslümanlara yönelik saldırılarda büyük artış gözlemlendiğini kaydeden Zekri, bu saldırılar konusunda Müslümanların suçlanmasını sert bir şekilde eleştirdi ve ülkedeki Müslümanların terör saldırılarından sorumlu tutulamayacağını vurguladı. Fransız siyasetçileri, Müslümanlara yönelik saldırılar karşısında “duyarsız” olmakla suçlayan Zekri, siyasetçilerin bu saldırılar karşısında gerekli sert tepkiyi göstermemesini ve hatta tahrik edici söylemlerde bulunmayı sürdürmesini de eleştirdi.

Fransa’da çoğu Kuzey Afrikalı yaklaşık 5 milyon Müslüman yaşıyor. Fransa, Avrupa’da en fazla Müslümanın yaşadığı ülkeler arasında ilk sırada geliyor.³⁰

28 <http://www.sabah.com.tr/gundem/2015/09/02/danimarkada-muslumanlara-ait-mezarlar-tahrip-edildi>

29 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/danimarka-multecilerin-ziynet-esyasina-el-koyacak>

30 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa-birligi/335526/fransada-muslumanlara-saldiri-4-kat-artti>

Fransa'da Cami ve Mescidler Yetersiz

Avrupa'da en çok Müslüman vatandaşın yaşadığı ülkede az sayıdaki cami ve mescitlerin önünde özellikle Cuma günleri ve teravih namazı saatlerinde uzun kuyruklar oluşuyor. Ocak ayında düzenlenen terör saldırıları sonrası artan güvenlik tedbirlerinden dolayı ise sokak ve avlularda ibadete izin verilmiyor. Başkent Paris'teki "Fatih 64" camisinde cuma namazları yer darlığından dolayı iki grup halinde kılınıyor. Cuma namazı vaktinde camiye gelen Müslümanlar yoğunluktan dolayı kapı önünde bekletiliyor ve sokaklardaki uzun kuyruklar dikkati çekiyor.

Konuyla ilişkin AA muhabirine değerlendirmelerde bulunan İslam Toplumu Millî Görüş (İGMG) Paris Bölgesi İrşad ve Eğitim Başkanı Adnan Baştürk, Müslümanların Fransa'daki faaliyetleri ile artık kendilerini topluma kabul ettirdiklerini belirterek, "İbadet yerlerinin darlığı sorununun çözümü için İslam Konseyi'nin başkanlığında bütün teşkilatları toplayarak beraber bir karar alınması lazım. Fransa'da Müslümanlar, daha iyi şartlarda yaşamalı ve ibadetlerini yerine getirebilmelidir" dedi.

Müslümanların ortak sorunlarını konuşmak için bir araya gelmesinin şart olduğunu vurgulayan Baştürk, "Türkleri ve İslam toplumunu temsil eden dernekler ve sivil toplum kuruluşları bunun çözümünü ortaya koymalı. Bu sorunu hükümet yetkililerine anlatmalı ve Müslümanlara daha iyi ortamlar sağlanmalı" diye konuştu.

"Fatih 64 Camii" imamı Fatih Çakır ise

Fransa'da Müslümanlar için ibadet alanlarının her geçen gün daraltıldığını söyledi. Çakır, "Avrupa'nın birçok ülkesinde olduğu gibi Müslümanlara yapılan kısıtlama, alan daraltma gittikçe artıyor" ifadelerini kullandı. Müslümanların Avrupa'da Türklerin de yoğun olarak yaşadığı bölgelerde benzer sıkıntılarla karşı karşıya kaldığını belirten Çakır, İslam toplumunun lobi faaliyetleri yürütme konusunda fazla aktif olmadığını dile getirdi. Çakır, Fransa'daki Müslümanların bir araya gelip yaşadıkları sıkıntıları idarecilerle ve siyasetçilerle görüşüp en aza indirmenin yollarını aramaları gerektiğini kaydetti. Batı dünyasında özgürlüklerin Müslümanlara eşit oranda uygulanmadığını ifade eden Çakır, şöyle konuştu:

"Gayrimüslim idarecilerimize problemlerimizi çok daha iyi anlatabilmeliyiz. İbadet yeri problemiyle ilgili bugün tedbir alınmayacak olursa konuyla ilgili sıkıntılar ileride daha da büyüyecek gibi görünüyor."

İGMG Paris Bölge Gençlik Başkanı Halil İbrahim Ataş ise bazı yerlerde cami dışında sokak ve avlularda namaza izin verilmemesi durumunun yeni olmadığını ve son aylarda artan İslamofobinin yasağın uygulanmasında etkili olduğunu belirtti. Ataş, "Özellikle birkaç ayda İslamofobinin Fransa'da artması sonucunda bazı insanların dışarıda namaz kılması yanlış algılanıyor. Aslında biz de dışarıda kılınmasından yana değiliz ancak Paris'te oturanlar şehirde cami sıkıntısı olduğunu özellikle Cuma namazı ile ilgili problemlerin devam ettiğini biliyorlar" şeklinde konuştu.

Sorunun çözülmesi için yeni camiler açıl-

ması veya camilerin büyütülmesi gerektiğini ifade eden Ataş, camilerde özellikle cuma günü iş saatinde sokaklarda yaşanan yoğunluk nedeniyle namaz kılınmasına müsaade edilmediğini hatırlattı. Ataş, cami sayısının artmasının ve Cuma namazı için yer açısından gerekli düzenlemelerin yapılmasının sorunun çözümünde etkili olacağına inandığını sözlerine ekledi.

Fransa İslam Konseyi Başkanı Dalil Ebubekir konuya ilişkin hafta başında AA muhabirine verdiği mülakatta Fransa'daki Müslümanların ibadet yeri sorununun ivedilikle çözülmesi gerektiğini belirtmişti. Ebubekir, Fransa'daki cami sayısının ihtiyaçları karşılamadığına işaret etmişti.

Fransa'da yeterli sayıda ve kapasitede cami olmaması yüzünden bazı yerlerde Müslümanlar özellikle Cuma namazlarını ibadet yerleri dışında sokakta kılmak zorunda kalıyor. Çoğunluğu Kuzey Afrika kökenli yaklaşık 5 milyon Müslümanın yaşadığı ülkede yalnızca 2 bin 500 civarında cami ve mescit bulunuyor.³¹

Terör Bahanesiyle 40 İmam Sınırdışı Edildi

Fransa İçişleri Bakanı Bernard Cazeneuve, son 3 yılda 40 yabancı imamın “nefret söyleminde bulundukları” gerekçesiyle sınırışı edildiğini açıkladı. Cazeneuve, ülkede 2012 yılından bu yana 40 imamın “nefret söyleminde bulundukları” gerekçesiyle sınırışı edildiğini ve sınırışlarının

büyük bir kısmının önceki Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy döneminde yaşandığını bildirdi. 2015 yılı itibarıyla önlerinde 22 dosyanın bulunduğunu belirten Cazeneuve, dosyaların değerlendirilmesi neticesinde bu yabancı imamların da sınırışı edilebileceğini kaydetti.

Aşırı sağcı Ulusal Cephe Partisi lideri Marine Le Pen'in, “Fransa'daki terör saldırılarının önüne geçmek için Seleflerin camilerini kapatmalıyız” dediğinin hatırlatılması üzerine Cazeneuve, “Eğer cami dernekleri ve yönetimi nefret söylemi kullanıyorsa bu camiler de kapatılabilir” diye konuştu.³²

Fransa'da Müslüman Çiftin Çocukları Ellerinden Alındı

Charlie Hebdo saldırısından sonra olağanüstü tedbirler alan Fransa, yetersiz delillere rağmen radikal adımlar atıyor. Fransa'nın Lyon kenti yakınlarındaki Bourgoin Jallieu bölgesinde yaşayan Mehir Msakni ve Aïşe Msakni çiftinin beş çocuğu bulunuyor. Bu çocuklardan en küçüğü üç aylık ve annesiyle birlikte olmaya muhtaç. Diğer çocuklar ise 4, 5, 6 ve 18 yaşlarında.

Mehir Msakni, Charlie Hebdo saldırıları sırasında ülkesi olan Tunus'ta olduğunu ifade ediyor. Daha sonra olayları duyduktan sonra Fransa'ya döndüğünü söylüyor. Tunus'a da ailesi için kalacak yer bakmak için gittiğini belirten Mehir Msakni, ailesiyle birlikte Tunus'a kesin dönüş kararı

31 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/333113/namaz-kilmak-icin-sirada-beklediler>

32 <http://www.yenisafak.com/dunya/teror-bahanesiyle-40-imam-sinir-disi-edildi-2173078>

aldığını kaydediyor. Bunun sebebi olarak da Fransa'da ibadetlerini yerine getirme konusunda zorluk çekmelerini ifade ediyor.

Mehir Msakni, Charlie Hedbo olaylarından sonra Müslümanlara baskıyı artıran Fransız yetkililerin, çocuklarını zorla kendilerinden aldığını söylüyor. 5 Pillars'a konuşan aile, babanın çocuklarını görmesine izin verilmediğini, sadece yaşları en küçük olan üç çocuğun anneye kısa süre gösterildiğini daha sonra çocukların bilinmeyen bir yere götürüldüğünü söyledi. Suriye'ye gitme gibi bir niyeti olmadığını söyleyen baba Mehir Msakni, çocuklarının haksız yere kendilerinden alındığını söylüyor.³³

İslamofobi Mutfağa Kadar İndi

Fransa'nın ünlü yemek tarifi sitesi Marmiton, ramazan tarifleri verdiği için sosyal medyada hakaret yağmuruna uğradı. Sosyal medya Marmiton sitesinin bu girişimini destekleyen ve karşı çıkanlar olarak ikiye böldü.

Her şey ramazan ayının ilk günü marmiton.org sitesinin Facebook ve Twitter üzerinden gönderdiği "Bugün ramazanın ilk günü. İşte bizim ramazan için seçtiğimiz tarifler. Herkese iyi Ramazanlar" mesajıyla başladı. Ancak mesajın ardından daha bir kaç saat geçmeden Marmiton'un sitesine ırkçı ve İslamafobik hakaretlere varan tepki mesajları yağmaya başladı.

Bir grup kullanıcı, "Bize iyi ramazanlar diyorsunuz ama biz Müslüman değiliz ve bu bizi kapsamıyor" demekle yetindi. Ancak bazı mesajlarda eleştirinin tonu yükselerek, "Ramazan umrumuzda değil, bundan söz bile etmemeniz gerekiyor. Biz Fransa'dayız, burası laik bir ülke" eleştirisine kadar yükseldi.

Bir başka takipçi, "Bu Fransız mutfağına bir ihanet" derken, bir diğeri, "Başka bayramlar için öneride bulun-

Fransa İslamofobiye Karşı Gözlemevi, bu yılın ilk altı ayında, geçen yılın aynı dönemine göre Müslümanlara yönelik tehdit ve saldırıların 4 misli arttığını açıkladı.

33 <http://www.yeniakit.com.tr/haber/fransada-musluman-ciftin-cocuklari-ellerinden-alindi-50685.html>

muyorsunuz, neden ramazan için yapıyorsunuz?” diye yazdı. Bir başka takipçi ise “Tariflerinizde helal et mi kullanıyorsunuz. Teröristleri finanse eden helal etler!!!” mesajını paylaştı.³⁴

Fransa’da İslamofobi Hızla Yükseliyor

Fransa’da Charlie Hebdo olaylarından sonra İslamofobik saldırıların artmaya başladığını belgelendi. Fransa İslamofobi ile Mücadele Kolektifi’nin Temmuz ayı başında yayımladığı ve yılın ilk altı ayını kapsayan raporda İslamofobik eylemlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla %23,5 oranında arttığı belirtildi.

Raporda Fransa’da Müslümanlara karşı olan İslamofobinin tetiklediği fiziksel saldırılarda %500 sözlü saldırılarda %100 artış gözlemlendi. İslamofobik saldırıların ilk kurbanlarının kadınlar olduğu ve 2015’in ilk 6 ayında İslamofobik ayrımcılığa maruz kalanların %73’ünü kadınların oluşturduğunu söylendi.

Raporda saldırıların, Charlie Hebdo, Montrouge ve market saldırılarından sonra ciddi şekilde arttığına da dikkat çekildi. İslamofobinin Fransa’da daima var olduğuna işaret edilen raporda, Charlie Hebdo’dan sonra saldırıların daha açık ve daha vahşi olduğu vurgulandı. Okullarda Müslüman öğrencilerin baskı altında olduğuna dikkat çekilirken küçük Müslüman çocukların bile yetişkinler tarafından rahatsız edildiğinden bahsedildi.

Fransa İslamofobi ile Mücadele Kolektifi’nden Yasser Louati yaptığı açıklamada,

Müslümanlara yönelik saldırıların cezasız kaldığını vurguladı. “Müslümanların terörle karıştırılmaması gerektiği yönünde uyarılar ve yaftalayıcı ifadelerden kaçınılması noktasındaki resmî söylemlere rağmen İslamofobik saldırılarda artış gözleniyor” dedi.

Raporda, camilerin saldırıya uğradığı, başörtülü kadınların ölümle tehdit edildiği, sınıfta Müslüman çocukların küçük düşürüldüğü, taciz edildiği ve Müslüman öğrencilerin fişlendiği kaydedildi. Çok az İslamofobik vakanın yargı yoluna taşınabildiğine de vurgu yaparak bunun nedeni olarak, polis ve jandarmanın bu yönde gelen şikayetlerin hepsini kayıtlara geçirmemesini gösterdi. Ayrıca bazı insanların şikayet etse de bir sonuca ulaşamayacağı yönündeki düşünceleri nedeniyle saldırıları şikayet etmediğini belirtti.³⁵

Müslüman Esnafa Ayrımcılık

Fransa’nın güneyindeki Beaucaire kasabasındaki Müslüman esnaf, aşırı sağcı Belediyeye Başkanı Julien Sanchez hakkında, “ayrımcılık” yaptığı iddiasıyla dava açtı. Sanchez’in, gece geç saatlere kadar çalışan Müslümanlara ait bakkal ve büfeleri kapatma kararına tepkiler büyüyor.

Fransa İslamofobi’ye Karşı Mücadele Gözlemevi Başkanı Abdaulah Zekri ise müdahil taraf olarak davalara katılacaklarını açıkladı. Zekri, yaptığı açıklamada, aşırı sağcı belediye başkanının, Müslüman oldukları gerekçesiyle esnafın işyerlerini gece kapatıp, bu kişileri ekonomik olarak mağdur ettiğini savundu.

34 <http://bedirhaber.com/haber/islamofobi-mutfaga-kadar-indi-26472.html>

35 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/334357/fransada-islamofobi-artiyor>

Belediye Başkanı, 16 Haziran'da yayımladığı ilk genelgeyle kasaba içindeki büfe ve bakkal dükkanlarının 31 Ekim'e kadar 23.00 ile 08.00 saatleri arasında kapatılmasını kararlaştırmıştı. İkinci genelgede ise yasak kararı için saatler 23.00-05.00 olarak belirlenmişti. Aşırı sağcı belediye başkanlarının yönettiği kasaba ve kentlerde, daha önce de cami inşası, ibadet yerleri ve helal et konusu ile ilgili sorunlar yaşanmıştı.³⁶

Fransa'da Müslümanları Bekleyen Tehlike

Paris'te 129 kişinin ölümüne, 300'ün üzerinde kişinin yaralanmasına neden olan saldırılar ülke siyasetini de hareketlendirdi. Muhalefet, iç ve dış politikanın gözden geçirilmesi çağrısında bulunuyor. Konuların başında iç güvenlik, Suriye ve mülteciler geliyor. Fransa Cumhurbaşkanı Hollande'ın saldırıyı savaş ilanı olarak yorumlaması "savaş, barbar ve Fransız (banliyö)" sözcüklerinin bir araya gelmesiyle Fransa'nın iç savaşın eşiğinde olduğu yorumlarının yapılmasını kolaylaştırdı.

Yapılan açıklamaların aşırı sağın uzun zamandır dillendirdiği eleştirilerle örtüştüğü, banliyö ayaklanmalarının onuncu yılında (2005), "terörün" banliyölerden beslendiği ve vakit kaybetmeksizin müdahale edilmesi gerektiği düşüncesi prensipte bütün tarafların uzlaştıkları bir konu. Banliyölerin "temizlenmesi" fikri gibi iç güvenlik noktasında IŞİD görüşlerinin yayılmasında aracılık yapan imamların sınırdışı edilmesi ve terörist yapılanmayla ilişkisi bulunduğu tespit edilen kişilerin vatandaşlıkların düşürülmesi tarafların uzlaştıkları üç nokta.

Ayrıca, eski Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin Hollande ziyareti sonrasında yaptığı açıklamada şüphelilere "elektronik bileklik" takılması önerisi iktidar ve muhalefetin uzlaşabilecekleri bir diğer konu olarak siyasetin gündemine taşındı. Ne var ki, bu bilekliğin fişlenen beş bin kişiye mi takılacağı yoksa yalnızca dosyası kabarık olup suç işleme potansiyeli yüksek olanlarla mı sınırlandırılacağı belirsizliğini koruyor.

Fransız siyasasının savaş dili, medyanın korku söylemi yanlış okuma ve değerlendirmelere zemin hazırlıyor. Her saldırı sonrasında Elysee Sarayı'na davet edilen dini cemaatlerin bu saldırı sonrasında davet edilmemesi 11 Ocak saldırısından farklı olarak konunun genel terör başlığında değerlendirilmesine yardımcı olacağı ve yersiz tartışmalardan kaçınılacağını düşündürüyordu. Ne var ki, aşırı sağın açıklamaları ve görsel medyada yayılan haberler mülteciler meselesi üzerinden Müslümanları hedef tahtasına oturttu.³⁷

k. Hollanda

Vlaardingen'de Cami Kundaklandı

Hollanda'nın Vlaardingen kentinde bulunan Faslılara ait Al-Hijra Camii, kimliği belirsiz kişilerce kundaklandı. Yapılan açıklamaya göre 8 Ocak sabaha karşı 4 sularında cami kimliği belirlenemeyen iki kişi tarafından yakılmak istendi. Caminin bayanlar kapısına atılan tehlikeli maddenin iki defa patladığı kamera kayıtlarından görüldüğü. Yine çevre sakinleri tarafından iki

36 <http://www.yenisafak.com/dunya/fransada-musluman-esnafa-ayrimcilik-2209363>

37 <http://www.dunyabulteni.net/dunya/346131/fransada-muslumanlari-bekleyen-tehlike>

kişinin patlamanın ardından hızla koşarak olay yerinden uzaklaştığı bilgisi paylaşıldı. Polis olay ile ilgili soruşturma başlatırken, cami yönetimi suç duyurusunda bulundu.³⁸

Wilders İslam Karşısı Söylem ve Eylemlerine Devam Ediyor

Hollanda Parlamentosu, ABD'nin Texas eyaletinde silahlı saldırıya neden olan Muhammed Peygamber karikatürleri sergisine izin vermedi. Hollandalı aşırı sağcı lider Geert Wilders, Texas'ın Garland kentinde düzenlenen yarışmaya yollanan karikatürleri Parlamento'da sergilemek istiyordu. Parlamento ise "tartışmalı ve saldırgan içeriği" nedeniyle karikatürlerinin sergilenmeyeceğini duyurdu. Wilders bunun üzerine Muhammed Peygamber karikatürlerini televizyonda partisinin yayın saatinde göstereceğini açıkladı.

Texas'ın Garland kentinde açılan sergide, Hollandalı aşırı sağcı lider Geert Wilders'in konuşmasının ardından silahlı saldırı düzenlenmişti. İki saldırgan, polis tarafından olay yerinde vurularak öldürülmüştü. Aşırı sağcı Özgürlük Partisi (PVV) lideri Wilders, olayı "düşünce özgürlüğüne saldırı" olarak değerlendirmiş, Hollanda ve diğer Batı ülkelerinde "İslamlaşmaya karşı savaşacağını" söylemişti.

Geert Wilders, Hollanda Parlamentosu'nun kararı nedeniyle "hayal kırıklığı yaşadığını" söyledi. "Teröre ve şiddete boyun eğmeyeceklerini" belirten Wilders, düşünce özgürlüğünün Hollanda için çok

önemli olduğunu vurgulayarak, "Teröristler bunu asla engelleyemeyecek" dedi.³⁹

Wilders, televizyonda göstereceğini açıkladığı İslam karşıtı karikatürleri Youtube'da yayımladı. Videoları kesinlikle kontrol etmeden girmedeği bilinen Youtube'un Müslümanların kutsal ayı olan ramazanda yüklenip yayınlaması tepki topladı.

Hollanda'da İslamofobi Artıyor

Hollanda'da yaşayan Müslümanlara yönelik saldırıların endişe verici boyutta arttığı belirtiliyor. Resmî verilere göre saldırılar, ayrımcılık ve ırkçı söylemin ötesine geçti. Fizikî saldırılar da kaygı verici boyutlara ulaştı. Geçen yıl ülkedeki Müslümanlara yönelik saldırı, şiddet ve ayrımcılık 3 katına çıktı. Camilere yönelik saldırılarda da iki kat artış oldu.

Hollanda'nın en çok satan gazetesi Telegraaf'a göre ülkedeki Müslümanlar, giderek daha fazla İslam karşıtlığının (İslamofobi) hedefi oluyorlar. İslamofobi ve Ayrımcılık Bildirim Merkezi'ne (MID) yapılan başvurularda önemli bir artış yaşanıyor.

MID verilerine göre, geçen yıl Müslümanlara yönelik ayrımcılık, şiddet ve saldırı, 2013 yılına oranla 3 kat fazla oldu. Camilere yönelik saldırılar da iki katına ulaştı. Örneğin, IJmuiden kentindeki Kuba Camii'ne geçen yıl 4 kez saldırıda bulunuldu. 1993 yılında açılan cami bugüne kadar 40 kez saldırıya uğradı. Cami derneği başkanı Süleyman Çelik, farklı saldırılara hedef olduklarını söylüyor. Zaman zaman camiye

38 <http://www.turkinfo.nl/vlaardingen-de-cami-kundaklandi/9890/>

39 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/06/150603_wilders_karikatur

domuz başı atıldığını, duvarlara aşağılayıcı yazılar yazıldığını belirtiyor.

Kuba Camii Yönetimi, saldırılara ilişkin suç duyurusunda bulunmuş. Ancak Rijnmond bölgesindeki İslami kuruluşların çatı örgütü SPIOR'a göre, Kuba Camii sıradışı bir örnek. SPIOR yetkilisi Marianne Vorthoren, diğer Müslüman grupların, saldırılar karşısında sessiz kaldığını belirtiyor. Vorthoren'a göre birçok Müslüman kuruluşu suç duyurusu yapmak yerine, "deve kuşu gibi" başını kuma gömüyor. Cami duvarlarındaki yazıların üzeri hemen kapatılıyor. Vorthoren Müslümanların, diğer kişilerin bu saldırıları örnek alacağı endişesiyle dışarıya söylemekten çekindiklerini belirtiyor.

İslamofobi ile ilgili şikayetlerin yapıldığı MID yetkilisi Gökhan Genç de suç duyurularının genellikle "ayırıcı ya da ırkçı saldırı" adı altında yapıldığına dikkati çekiyor. Genç'e göre şikayetlerde İslamofobi veya antisemitizm gibi kavramlar kullanılmadığı için sorunun boyutları yeterince ortaya çıkmıyor. Elde edilen veriler, sadece buzdağının görünen yüzü. Gökhan Genç, Müslüman gençlerin, endişelerinin ciddiye alınmadığını düşündüklerini söylüyor. Bunun da gençlerin topluma sırt çevirmesine neden olduğunu vurguluyor.

Hollanda polisi, 2015 yılından itibaren Müslümanlara yönelik saldırıları da ayrı bir başlık altında kayıt altına almaya başladı. Polis, daha önce Yahudi düşmanlığı ve eşcinsellere yönelik ayrımcılığı ayrı başlık altında ele alıyordu. Bunlara bu yıl İslamofobi de eklendi.⁴⁰

40 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/06/150612_hollanda_islamofobi

I. İngiltere

Hükümet Müslüman Toplumu Üzerinde Baskı Uyguluyor

İngiltere hükümeti ülkedeki Müslüman topluluklara ve camilere bir mektup yazarak 'radikalleri' aralarında barındırmalarını istedi. Mektup Müslümanların tepkisini çekti. Paris saldırılarından hemen sonra İngiltere'nin azınlıklardan sorumlu bakanı Eric Pickles imzası ile binden fazla gruba gönderilen mektupta İngiliz toplumunun bir parçası olabilmek için 'radikal' ve radikal eğilimli kişileri barındırmamaları istendi. Müslüman topluluklar ise mektubun küçük düşürücü bir dille yazıldığını belirtiyor. Mektupta İngiltere yönetiminin İslam'ın ve Müslümanların terörle ilgisi olmadığını bildiği belirtilerek Müslüman toplulukların da İngiltere'nin ve İngiliz toplumunun bir parçası olduğunu göstermek için gerekli adımları atması isteniyor. Mektupta ayrıca 'radikal'lerin Müslüman topluluklardan uzak tutulması isteniyor.

Ramazan Vakfı yöneticisi Muhammed Şefik, mektupta Müslümanlara ve İslam'a sadece terör zaviyesinden bakıldığını savunarak metnin kendisini dehşete düşürdüğünü söyledi. Hahambaşı Rabbi Sacks da mektubun iyi niyetinden şüphe etmediğini fakat Müslümanların hassasiyetlerini anladığını söyledi.

İngiltere Müslümanlar Birliği Genel Sekreteri Harun Karaca, bakan Pickles'e bir mektup yazarak Müslümanların İngiliz toplumunun bir parçası olması için ne yapması gerektiğini ve onlardan ne gibi taleplerde bulunduğunu soracaklarını söyledi. Karaca, mektupta Müslümanların İngiliz

toplumundan ayrı olduğunu anlaşıldığını belirtti.

İngiltere Başbakanı David Cameron ise, mektubu okuduğunu, içeriğinin mantıklı ve makul olduğunu savunarak “Mektubun içeriğiyle ilgili sorunları olanın gerçekten sorunları vardır” ifadesini kullandı.⁴¹

Londra’da Müslüman Öğrencilere Radikallik Testi Uygulanıyor

Charlie Hebdo dergisinin bombalanması ve ardından meydana gelen olaylar neticesinde Müslümanlara yönelik saldırılarda artış gözlenirken ilkokullarda okuyan Müslüman öğrencilerin sıkıntılar yaşadığı belirtiliyor. Independent’te Cahal Milmo tarafından hazırlanan haber dosyasında İngiltere’deki okullarda okuyan Müslüman öğrencilerin yarısından fazlasının fizikî veya sözlü saldırıya maruz kaldığı belirtiliyor.

Oxfordshire’de geçtiği belirtilen bir olayda Müslüman bir ilkokul öğrencisinin Paris saldırılarından sonra öğretmeni tarafından tokatlandığı, arkadaşlarının da kendisine terörist muamelesi yaptığı gerekçesiyle okulu terk ettiği ve bir daha dönmek istemediği belirtiliyor. Söz konusu olayda okulun öğretmeni tarafından Charlie Hebdo’nun Hz. Peygamber’e hakaret karikatürlerinin basıldığı tişörtlerin satıldığı ifade edildi. Tişört almak istemeyen ve satışına karşı çıkan bir öğrencinin öğretmen

tarafından tokatlandığı, arkadaşları tarafından da terörist ve Pakistanlı diye alay edildiği öğrenildi.

400 bin Müslüman öğrencinin olduğu İngiltere’de Paris saldırılarından sonraki bir hafta içerisinde 12 fizikî saldırı vakasına rastlandığı kaydedildi.⁴²

Dört Okulda Oruç Yasaklandı

İngiltere’de dört ilkokulun ramazan ayı boyunca Müslüman öğrencilerin oruç tutmalarını yasakladığı ortaya çıktı. “Lion Academy” isimli aynı vakfa ait dört ilkokuldan biri olan Londra’nın doğusundaki Leyton semtinde bulunan Barclay İlkokulu, geçen hafta velilere mektup göndererek alınan kararı bildirdi. Okulun Müdürü Aaron Wright tarafından kaleme alınan mektupta, “İslam hukukuna göre çocukların ramazan ayı boyunca oruç tutma zorunluluğu bulunmadığını, erişkin olduklarında oruç tutmaları gerektiğini öğrendik” denildi.

Wright, mektubunda ayrıca, geçen yıl Ramazanda oruç tutan öğrencilerden bazılarının okulda bayıldıklarını ve hastalandıklarını yazdı. Mektupta, “Geçen yıl oruç tutma süresi 18 saati geçiyordu. Bu bir çocuğun susuz ve gıdasız geçirdiği oldukça uzun bir süre” ifadesine yer verildi. Britanya Müslüman Birliği, vakfın oruç yasağını kınayarak, “İslamiyet’in oruç tutamayacak çocukları zaten koruduğunu” ifade etti.

İngiliz basını diğer üç okulun ise Sybourn,

41 <http://www.dunyabulteni.net/manset/319955/ingilterede-muslumanlardan-yonetime-mektup-tepkisi>

42 <http://www.dunyabulteni.net/charlie-hebdo/320597/ingilterede-musluman-ogrencilere-siddet-artti>

Thomas Gamuel ve Brook House ilkokulları olduğunu aktardı. Okulların bağlı olduğu Lion Academy Vakfı'nın Başkanı Justin James, vakfın resmî internet sitesinde konuya ilişkin yer alan mektubunda, çocuklarının oruç tutmasını isteyen velilerin okul müdürüyle bir araya gelmelerini istedi.⁴³

Müslüman Öğrencilere Ayrımcılık

Londra'da bazı okullarda öğrencilere doldurmaları için verilen bir anket tepkilere neden oldu. Ankette çocuklara dinî inançları ile ilgili yöneltilen sorular Müslüman öğrenciler için "radikallik testi" olarak yorumlanıyor.

İngiltere'de geçtiğimiz günlerde kabul edilen güvenlik yasasından sonra okullarda bu tarz çalışmalara da onay verilmiş oldu. Ancak uzmanlar bu tarz test ve anketlerle çocuklar arasında ayrımcılığın artacağını belirtiyor. Öte yandan anket sonucunda çocukların kategorize edileceği ve fişleneceği gerekçesiyle çalışmaların suç oluşturacağı ifade ediliyor.

Sosyal medyada yayımlanan anketlerde, çocuğun dini gibi sorulara yer veriliyor ve "Dinimin en doğru ve hak din olduğuna inanıyorum" ifadesinin karşısında yer alan katılıyorum, katılmıyorum, emin değilim gibi şıklardan birini işaretlemesi isteniyor.⁴⁴

İçişleri Bakanı May:

"Göçmenlerin Avrupa'ya Yerleşmesine Karşıyız"

İngiltere İçişleri Bakanı Theresa May, Akdeniz'de kurtarılan göçmenlerin Avrupa Birliği (AB) ülkeleri arasındaki eşit şekilde dağıtılması önerisine katılmadığını belirterek, bu tür bir yaklaşımın daha fazla kişiyi tehlike yolculuklara çıkmaya teşvik edeceğini söyledi. May, Times gazetesi için kaleme aldığı makalede, Akdeniz'de kurtarılan kaçak göçmenlere AB ülkelerinde oturma verilmesi yerine ken-

Londra'da bazı okullarda öğrencilere doldurmaları için verilen bir anket tepkilere neden oldu. Ankette çocuklara dinî inançları ile ilgili yöneltilen sorular Müslüman öğrenciler için "radikallik testi" olarak yorumlanıyor.

43 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/06/15/ingiltereden-oruc-yasagi>

44 <http://www.dunyabulteni.net/manset/331019/ingilterede-musluman-ogrencilere-ayirimcilik>

di ülkelerine geri gönderilmesi gerektiğini yazdı.

AB Dışişleri Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini'nin, "Denizde kurtarılan hiçbir göçmenin ülkesine kendi isteği dışında gönderilmeyeceği" önerisine katılmadığının altını çizen May, "Bu tür bir yaklaşım sadece daha fazla insanın hayatını riske atmasına teşvik edecek ve Akdeniz'e daha fazla insanı çekmede rol oynayacaktır. İnsanların bu riskli yolculukları yapmalarını teşvik edecek hiçbir şey yapamayız. Bu nedenle Birleşik Krallık bu zorunlu yeniden yerleştirme sistemine dahil olmayacaktır. Ekonomik sebeplerden dolayı gelmeyi planlayanları teşvik etmemeliyiz. Göçmenlerin Avrupa genelinde mecburi olarak yerleştirilmeleri çağrısına karşı duracağız ve durmalıyız" ifadelerini kullandı.⁴⁵

"İslami Aşırılıkla Mücadele Planı" Tepki Çekiyor

İngiliz hükümeti, 5 yıllık planı çerçevesinde Birleşik Krallık'taki aşırıcılık faaliyetlerini ve vatandaşlarının aşırıcı gruplarla savaşmak için ülkeden ayrılmalarını önlemek istiyor. Bu çerçevede hükümet, bazı yasal düzenlemeleri beraberinde getirecek yeni "aşırılıkla mücadele" stratejisini açıklayacak. Bu strateji öncesi İngiltere Başbakanı David Cameron, ülkede yaşayan İngiliz Müslümanlara seslenerek, "Beyninizin yıkanmasına izin vermeyin" mesajı verdi. Ancak İngiltere'deki Müslüman grupların ve sivil toplum kuruluşlarının çoğu Cameron'ın verdiği mesajların ülkedeki Müs-

lumanları daha da ayrıştıracak görüşünü paylaşıyor.

Müslümanların İngiliz siyasetinde daha fazla yer almaları için lobi çalışmaları yürüten "Muslim Public Affairs Committee" isimli insan hakları grubunun sözcüsü Raza Nadim, AA muhabirine yaptığı açıklamada, "Hükümetin aşırılıkla mücadele stratejisinin yanlış olduğunu düşünüyorum. Bu strateji daha fazla ayrışmaya ve soruna neden olacaktır" dedi. Nadim, "Müslümanlar entegre olamadıkları için eleştiriliyor ancak işin aslı Müslümanlar bu ülkede ötekileştiriliyor" ifadesini kullandı.

Britanya Müslüman Birliği'nin (MAB) Başkanı Dr. Ömer El Hamdun da "İngiltere'de Müslümanlar daha fazla entegre olmak istediklerinde kendi çıkarları için topluma dahil olmakla suçlanıyorlar" değerlendirmesinde bulundu.⁴⁶

m. İsviçre

İsviçre'de Müslümanların Anaokulu Açmasına İzin Verilmedi

Müslümanların İsviçre'nin Zürih kentinde açmayı planladığı anaokuluna kanton yönetimi ve mahkeme izin vermedi. İsviçre basınında yer alan habere göre, El-Huda Derneği'nin anaokulu açma başvurusu mahkemeye taşındı. Zürih kantonu yönetiminin iznine takılan anaokulu projesi mahkeme tarafından da reddedildi. Mahkeme, anaokulunun "dinî ideolojilere fazlasıyla yer verilip laik eğitim standartlarına uyul-

45 <http://www.haksozhaber.net/gocmenlerin-avrupaya-yerlesmesine-karsiyiz-60697h.htm>

46 <http://www.yenisafak.com/dunya/muslumanlarin-tepkisini-cekken-ingiliz-plani-2196265>

maması riski oluşturacağı” gerekçesiyle anaokulunun açılmamasına karar verdi. Dernek, Volketswil’de 15-20 kişilik anaokulu açarak biri Arapça, diğeri Kur’an-ı Kerim eğitimi verecek iki öğretmen ile faaliyet göstermeyi planlıyordu.⁴⁷

n. Macaristan

İslamofobi Macaristan’da Artıyor

Macaristan’a gelen mültecilerin büyük bir kesiminin Müslümanlardan oluştuğunu ve medyanın Müslümanları terörist olarak göstermesi sebebiyle ülkede her geçen gün İslamofobinin arttığına değinen Bolek, “Batı ve Macar medyasının önemli bir kesimi İslam düşmanı. Yaptıkları yayınlarda Müslümanları terörist olarak gösteriyorlar. Macarlar genel olarak İslam’ı ve Müslümanları tanımıyor. Bu medya organları genellikle mülteciler hakkında olumsuz haberler yayınlayıp, Avrupa kültürüne entegre olmuş örnek Müslümanlardan hiçbir zaman bahsetmiyorlar. Bu sorumsuz yayınlardan dolayı İslamofobi Macaristan’da her geçen gün daha da artmaya devam ediyor. Bu durumdan sadece mülteciler değil aynı zamanda Müslüman olan Macarlar da etkileniyor. Her geçen gün bizlere yapılan tehditler de artıyor. Benim de şahit olduğum bir olayda aşırı sağcı bir grup başörtülü bir müslüman bayanı tehdit edip başörtüsünü açmaya çalışarak saldırdılar” dedi.

Son dönemde aşırı sağcı gruplar tarafından ülkedeki Müslümanlara baskının arttığını ve her gün tehdit mesajları aldıklarını belirten Zoltan Bolek, “Sosyal medya üzerinden Macar İslam Cemiyeti ve Müslümanlar olarak tehdit ediliyoruz. Sırf Müslüman olduğumuzdan dolayı hainlikle suçlanıyoruz. Macaristan’ın bizim ülkemiz olmasına rağmen burayı terk edip başka bir Müslüman ülkeye göç etmemizi istiyorlar. Durum gittikçe ciddileşiyor. Bu konuda Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a mektup yazıp bu saldırılar durmadığı takdirde bizi de Türkiye’ye kabul etmesini isteyeceğiz. Türkler, Lajos Kossuth, Ferenc Rakoczi gibi Macar kahramanların yanısıra bugüne kadar bir çok kişiye ve millete sınırlarını açıp yıllarca misafir ettikleri gibi biz Macar Müslümanları da kabul edeceğine inanıyoruz” diye konuştu.

Macaristan’da hem hükümetin hem de aşırı sağcı Jobbik Partisi’nin mülteci konusunu oy kazanmak için istismar ettiğini kaydeden Bolek, “İki parti arasındaki oy kazanma hırsı ülkede İslamofobinin artmasına sebep oldu. Macar hükümeti İslamofobi konusunda gerekli adımları atmalı çünkü İslamofobi, antisemitizm ya da çingene düşmanlığı kadar tehlikeli bir durumdur. 2004 yılındaki Madrid saldırısı sonrası mescidimize yapılan silahlı saldırının tekrar yaşanmasından korkuyoruz” dedi.

Avrupa’ya artarak devam eden mülteci akınının en büyük nedenlerinden birisinin Esed rejimi ve DAESH terör örgütü olduğunu ve bunlar yok edilmedikçe kaçak göçün devam edeceğini kaydeden Bolek,

47 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/560153--isvi-crede-muslumanlarin-anaokulu-acmasina-iz-in-verilmedi>

“Sorun kökünden halledilmedikçe mültecilerin de sayısı artarak devam edecektir. Esed rejimi ve IŞİD terör örgütü var olduğu sürece Suriye’deki sorun çözülmez. Bunun için de uluslararası işbirliği gereklidir. Esed kendi halkına karşı sayısız suç işlemiştir. Suriye’deki krizin en büyük sorumlularından birisi Esed’dir.”

2012 yılında 2 bin kişinin sığınma başvurusunda bulunduğu Macaristan’da bu sayı 2015 Ağustos ayı başı itibarıyla 110 bine ulaştı. Yıl sonunda ülkeye gelen yasadışı göçmen sayısının 300 bini aşabileceği belirtiliyor.

Macaristan Hükümeti 17 Haziran’da yasadışı göçü engellemek için, Sırbistan sınırını, 3 metre yükseklikte, 175 kilometre uzunluğunda tel örgüyle kapatma kararı almış, diğer sınır paylaşımı olan ülkelerle de benzer bir tehlike gördüklerinde aynı uygulamaya gidebileceklerini açıklamıştı.⁴⁸

o. Özbekistan

Özbekistan’da Yönetmenlere İslam Karşısı Film Yaptırılıyor

Özbekistan’da Kerimov rejimi bir yönetmene Müslümanları kötüleyen bir film yaptırdı. Özbekistan’da İslam’ı ve Müslümanları aşağılayan filmlerin yayımlanmasına devam ediliyor.

Norveç’ten iade edilen altı Müslümanı devlet TV’sinde yayımlanan bir belgesel-

de terörist ve eşcinsel olarak gösteren İslam Kerimov rejimi, şimdi ise yurtdışında silahlı bir örgüte katılan bir kişinin rejim yanlısı olan küçük kardeşini öldürme çabasını anlatan filmi kamuoyuna sundu.

“Hain” adındaki filmin yönetmeni 43 yaşındaki Rustam Sagdiev, “filmini” devletin talebi üzerine yaptığını itiraf etti. Yönetmen, “Bu film basit propaganda eseri değildir. Gençleri dikkatli olmaya davet filmidir. Bu ülkemizde bazı aileler hayatlarını cehenneme çevirmekte olan dini aşırılık hakkında bir eserdir” dedi.

“Ozodlik” radyosu muhabirinin “Filminiz 2005 yılında yaşanan Andican katliamının yeniden değerlendirmesi değil midir?” sorusuna yönetmen Sagdiev “Bu eser dini radikalizm dolayısıyla belki bükülmüş anenin hikayesidir. Eserde Andican olaylarına sadece zahirî işaretler vardır” şeklinde cevap verdi.⁴⁹

48 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/578717--macaristanda-islamofobi-giderek-artiyor>

49 <http://www.asyagundem.com/kerimov-yonetmenlere-islam-karsiti-film-yaptiriyor/>

2. KÜRESEL AKTÖRLERİN DÜNYA ÜZERİNDEKİ UYGULAMALARI

a. ABD

4 Milyon Müslüman ABD-NATO Savaşlarında Öldü: Buna Soykırım Diyebilir Miyiz?

Modern Batı'nın Ortadoğu'daki savaşlarının bilançosu tam olarak bilmek mümkün değil ama 4 milyon ya da daha fazla kişi olduğu söylenebilir. Ölenlerin çoğu Arap soyundan gelme ve bunların çoğu da Müslüman olduğunu söylersek ABD ve onun müttefiklerini bir soykırımla suçlamak adil olur mu?

Irak ve Afganistan savaşlarında ABD sadece milyonları öldürmedi, sağlıklı ve refah bir yaşam için gerekli olan o ülkelerdeki altyapıyı sistematik olarak yok etti. Bundan başka, Irak Savaşı sonrası işkence yapıldığına dair pek çok kanıt ve cinsel istismar yapıldığına dair de tevatür mevcut. Amerika, Irak ve Suriye'deki direniş gruplarını silahlandırıp DAESH'in oluşumunu destekleyerek bölgede istikrarsızlığa ve ölümlere daha fazla katkı sağlamış gibi görünüyor.⁵⁰

ABD 1 Yılda 700 Sivil Öldürdü

ABD'de günlük olarak yayımlanan Washington Post gazetesinin tuttuğu istatistiklere göre, polisin 2015 yılının Eylül ayı ortasına kadar geçen süre içerisinde, görev başındayken

50 <http://www.globalresearch.ca/four-million-muslims-killed-in-us-nato-wars-should-we-call-it-genocide/5470424>

silah kullanarak öldürdüğü insan sayısı 703'e ulaştı.

Rakamlar, bugüne kadar Federal Soruşturma Bürosu'nun (FBI) yıllık olarak açıkladığı polis tarafından öldürülen kişi sayısının iki katına denk geliyor. FBI'nin listesinin "gönüllülük" esasına dayandığı için eksik kaldığı, çoğu polis departmanının ölümleri FBI'ya düzenli olarak bildirmediği ileri sürülüyor. Öldürülenlerin çoğunun tabanca ya da ölümcül silah taşıdığı belirtilirken, en az 65 kişinin ise silahsız olduğu kaydediliyor.⁵¹

ABD'de Cezaevlerinde Gardiyan Şiddeti Raporu

İnsan Hakları İzleme Örgütü, ABD'de cezaevlerinde kalan zihinsel engelli mahkumlara gardiyanlar tarafından düzenli olarak şiddet uygulandığını öne süren bir rapor yayımladı. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki hapishane ve nezarethanelerin 5 binden fazlasında benzer uygulamalar yaşandığını belirten İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch), görevlilerin "gereksiz, aşırı ve art niyetli güç kullandığını" öne sürdü. Mahkumların etkisiz hale getirilmesi için elektroşoka ve kimyasal gazlara maruz bırakıldığını anlatan 127 sayfalık raporda, bazı mahkumların günlerce yataklarına bağlandığı ve ellerinin kelepçelendiği ortaya kondu.

İnsan Hakları İzleme Örgütü basın açıklamasında, raporu hazırlarken, bu konu hakkında açılmış bireysel ve kolektif yüz-

lerce davayı, Adalet Bakanlığı soruşturmalarını incelediklerini, 125'ten fazla eski ya da halen çalışan cezaevi görevlisinin yanı sıra psikiyatristler ve mahkum avukatları ile de görüştiklerini belirtmiş.⁵²

CIA'in İşkence Raporunun Tamamı Sümenaltı Edilecek

ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA)'nın 11 Eylül saldırılarıyla ilgili tutuklu olan kişilere sorgulama sırasında sistematik işkenceler uyguladığı ortaya çıkmıştı. CIA'in işkencelerini içeren 7 bin sayfalık bir rapor hazırlandı ve ABD Kongresi'ne sunuldu. Ancak raporun kamuoyuna açıklanmayacağı belirtildi.

Bir federal hakim, raporun kamuoyuna açıklanmaması yönünde karar aldı. ABD Senatosu'nun liderleri daha önceden CIA'in işkenceleri içeren raporun 480 sayfalık özetini kamuoyuna açıklamıştı. 480 sayfalık özet raporda, CIA kullandığı sistematik işkence yöntemlerine yönelik birçok detay yer alıyordu. Raporun kamuoyuna açıklanmasını yasaklayan Washington DC Bölge Hakimi James E. Boasberg, 26 sayfalık kararında, "Kongre kendi kayıtlarının saklı tutulması konusunda tereddütsüz, bu yetki Anayasa'yla kendilerine tanınıyor" dedi. Raporun yayınlanmasını bekleyen sivil toplum kuruluşları ve insan hakları kuruluşları ABD'li federal hakimın kararına tepkili.

CIA tarafından, onlarca esire, suda boğulma hissi veren "waterboarding" adlı yöntemi başta olmak üzere, dikkati sabit bir

51 <http://www.yenisafak.com/dunya/abd-1-yilda-700-sivil-oldurdu-2307214>

52 <http://www.haksozhaber.net/abdde-cezaevlerinde-gardiyan-siddeti-raporu-60676h.htm>

noktaya tutma, duvarda durma, dar alanda hapis, stres pozisyonları, alt bezi kullanma, böcek kullanma, ölümle tehdit ve sahte defin gibi birçok işkence metodu uygulandı.

Esirlerden bazıları 180 saat uykudan mahrum bırakıldı. Bazılarına saatlerce elleri başlarının üzerinden zincirlenmiş şekilde acı verici pozisyonlarda bekletildi. Açlık grevindeki esirler “rectal feeding” denilen bir yöntemle vücutlarının arkasından beslenmeye zorlandı. Bazı sorgu görevlileri, esirlerle “Rus ruleti” oynadı.

Başlarına kukuleta geçirilen bazı esirlerin dışkılarını atmalarına izin verilmedi. Bu esirler dışkılarıyla birlikte aynı alanda yaşamaya zorlandılar. 2000 yılında USS Cole gemisine bombalı saldırı düzenlemekle itham edilen Abdurrahman el-Nasiri’ye matkapla işkence yapıldı.

Zihinsel engelli bir esir, bilgi vermemesi halinde ailesiyle tehdit edildi. Esirlerden biri sorgularda konuşmaması halinde çocuğuna zarar vermekle korkutuldu, bazılarına ise annelerine cinsel saldırıda bulunacağı ve kadınların boğazlarının kesileceği söylendi.

ABD’nin önemli haber sitelerinden vox.com ise, raporun özetinin yayımlandığı günlerde aralarında Küba’daki Guantamo Hapishanesi’nin de olduğu işkence merkezlerinin olduğu iddia edilen ülkelere bir kısmını yayımladı. İşkence yapılan bu tesisler arasında 220 bin Dolar harcanan Afganistan’daki merkez en kötü şöhrete sahip olanı. CIA’ın sorgu merkezlerine 300 milyon Dolar harcadığı da belirtilmişti.⁵³

Obama, Mısır’a Askerî Yardımın Önünü Açtı

ABD Başkanı Barack Obama, Mısır’a, “Rabiatu’l Adeviyye Meydanı’nda binden fazla göstericinin öldürülmesinin ardından F-16 uçakları, Harpoon füzeleri ve M1A1 tank teçhizatı gönderilmesini durduran başkanlık emrini kaldırarak, askerî yardımların önünü açtı.

Beyaz Saray’dan yapılan açıklamada, Obama’nın Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi ile telefon görüşmesi yaptığı belirtildi. Görüşmede, ABD ile Mısır arasındaki askerî destek ilişkisi ile Libya ve Yemen de dahil bölgesel gelişmelerin ele alındığı belirtilen açıklamada, Obama’nın, Sisi’yi, Ekim 2013’ta yürürlüğe konulan ve Mısır’a F-16 uçakları, Harpoon füzeleri ve M1A1 tank teçhizatı gönderilmesini durduran başkanlık emrini kaldırdığı yönünde bilgilendirdiği bildirildi.

Obama’nın, bütçede Mısır’a yıllık 1,3 milyar Dolar askerî yardımlara devam edilmesini de talep edeceğini aktardığı belirtilen açıklamada, Obama’nın, 2018 malî yılından başlamak üzere de ABD’nin Mısır için güvenlik yardımlarını, terörle mücadele ile ülke sınırının, Sina yarımadasının ve kıyıların güvenliğini sağlamak olmak üzere dört kategoride yönlendirmeyi öngördüğü ifade edildi.⁵⁴

ABD, Karadeniz’i Denetlemek İstiyor

Altıncı Filo Komutanı Koramiral James Foggo, ABD ve Ukrayna’nın ortak De-

53 <http://www.dunyabulteni.net/manset/330582/ci->

ain-iskence-raporunun-tamamina-sansur
54 <http://www.dunyabulteni.net/manset/326135/obama-misira-askeri-yardimin-onunu-acti>

niz Esintisi (Sea Breeze-2015) tatbikatının açılışında açıklamalarda bulundu. Foggo, “ABD Donanması, Karadeniz’de neredeyse daimî varlığını sürdürmeye çalışıyor. Bu, uluslararası sulardır ve Amerikan filosu, gemilerin navigasyon özgürlüğü hakkını kullanarak orada bulunma niyetinde” dedi. Foggo, Ukrayna’daki çatışma nedeniyle tatbikatın, önceki yıllara göre daha gergin koşullarda geçtiğini söyledi. Bununla birlikte, tatbikat amacıyla Karadeniz’e giriş yapan Amerikan güdümlü füze muhribi USS Donald Cook’u karşılayan bir Rus gemisinin kendilerine son derece nazik davranarak selamlamalarına karşılık olarak gemiyi ve komutanı selamladığını dile getirdi. Foggo, “Bu, daha önce olduğundan daha iyi” dedi.

Rus gemilerinin daha önce Amerikalıların selamlamalarını görmezden geldiğini belirten Koramiral, Rus Karadeniz Filosuna bağlı Ladniy devriye gemisinin, kurallara uygun olarak selamlamaya karşılık verdiğini ifade etti. Foggo, Rusya Deniz Kuvvetleri heyetinin geçen Haziran ayında ABD Altıncı Filosunun Napoli’deki karargahını ziyaret ettikten sonra Rus ve Amerikan denizciler arasındaki ilişkilerin bir nebze iyileştiğini de sözlerine ekledi.⁵⁵

ABD, YPG’yi Terörist Olarak Görmüyor

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü John Kirby, başkent Washington’da düzenlediği basın toplantısında, bir soru üzerine, “Biz YPG’yi terörist örgüt olarak değer-

lendirmiyoruz. Suriye’de, IŞİD’e karşı mücadelede başarılarını da kanıtladılar. Birlikte çalışmayı sürdüreceğiz. Ayrıca bunların hepsi de Kürt değil” diye konuştu. Türk hükümetinin YPG’ye ilişkin endişelerini anladıklarını belirten Kirby, “Kendileri ile görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Türkiye’nin IŞİD ile mücadelede koalisyonla verdiği desteği ve IŞİD’e karşı doğrudan verdiği mücadeleyi takdir ediyoruz” dedi. DAES karşıtı uluslararası koalisyonun ortak amaçla bir araya geldiğini anlatan Kirby, “Ancak her konuda aynı fikirde olmak zorunda değilsiniz. Mücadelede nerede, ne zaman ve nasıl elinizden ne geliyorsa onu yaparsınız. Biz de bu önemli mücadeleyi böyle yönetiyoruz” diye konuştu.⁵⁶

ABD’den Guantanamo Sansürü

ABD, Guantanamo tutuklularından Ebu Zübeyde’nin gözaltındayken gördüğü işkencelerle ilgili 116 sayfalık rapora sansür uygulama kararı aldı. Ebu Zübeyde’nin avukatı tarafından yapılan açıklamada, işkencelerin ayrıntıları ile ilgili rapor hakkında gizlilik kararı alındığı belirtildi. Ebu Zübeyde’nin notlarında bir gözünü işkence kaybettığı, sadece bir ay içerisinde ‘waterboarding’ işkence metoduyla 83 kez sorguya çekildiğini anlatıyor. Avukatı, raporları 10 bölüm halinde sunduklarını ancak ABD yönetiminin tüm belgeler hakkında gizlilik kararı aldığını söyledi. Suudi asıllı Ebu Zübeyde dokuz yıldır Guanta-

55 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/339743/abd-karadenizi-denetlemek-istiyor>

56 <http://www.timeturk.com/abd-ypg-yi-terorist-olarak-gormuyoruz/haber-62384>

namo'da tutuluyor ve henüz hakkında bir iddianame hazırlanmadı.⁵⁷

ABD'den PYD'ye Tam Destek

ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerinin, DAES ile mücadele çerçevesinde Suriye'de 10 ayda düzenlediği bin 774 hava saldırısından yaklaşık bin 200'ünün, PKK'nın Suriye'deki uzantısı Demokratik Birlik Partisi (PYD) güçlerini desteklemek için kullanıldığı görülüyor. ABD, geçen yıl yaz aylarında DAES ile mücadelede Irak güvenlik güçlerine havadan destek vermeye başlarken, stratejisinin Suriye ayağı ise geçen yılın Eylül ayında hayata geçti. ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'dan edinilen bilgiye göre, DAES ile mücadelelenin başladığı Ağustos'tan bu yana ABD ve koalisyon güçleri Irak'ta 2 bin 850 hava saldırısı düzenlerken, Suriye'de bu sayı bin 774 oldu. Koalisyon güçleri iki ülkede toplam 4 bin 624 hava saldırısı yaptı. Bunların, bin 930'u Irak'ta, bin 666'sı Suriye olmak üzere toplam 3 bin 596'sını ABD güçleri gerçekleştirirken, koalisyona katılan diğer ülkeler de 2015 yılı Haziran ayı sonuna kadar Irak'ta 920, Suriye'de 108 olmak üzere bin 28 hava saldırısını üstlendi.⁵⁸

"ABD, Fransız Cumhurbaşkanı Dinledi"

ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) Fransız Cumhurbaşkanı'na 2006-2012

yılları arasında dinlediği ortaya çıktı. Bunun üzerine Fransa Dışişleri Bakanı Fabius, ABD'nin Paris Büyükelçisi Hartley'yi bilgi almak üzere bakanlığa çağırdı. Wikileaks'in internet sitesinde yayımladığı, detayları Fransız Liberation gazetesi ve haber sitesi Mediapart ile paylaşılan "Elysee Casusluğu" isimli raporda, NSA'nın Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac, Nicolas Sarkozy ve François Hollande'ı dinlediği belirtildi. Raporda, NSA'nın sadece cumhurbaşkanlarını değil üst düzey devlet memurları, diplomatlar ve bakanları da dinlediği, dinleme yapılanlar arasında Hollande'ın de dahil Elysee'deki birçok görevlinin cep telefonu numaralarının yer aldığı kaydedildi.

Wikileaks tarafından ele geçirilen raporla, Yunanistan krizi, AB liderleriyle görüşmeler, Fransa-Almanya ilişkileri, Filistin meselesi ve Fransa-ABD arasında daha önce gündeme gelen casusluk olayları gibi hem Fransa'yı hem de uluslararası toplumu yakından ilgilendiren konuların dinlemeye alındığı ortaya çıktı. Hollande'ın Avro Bölgesi'ne dair gizli görüşmeler yaptığı, Fransız Cumhurbaşkanı'nın bu görüşmeler sırasında oldukça stresli ve gergin olduğunun gözlemlendiği de rapora yansıyan ifadeler arasında yer aldı.

Liberation gazetesi, ABD'nin Paris Büyükelçiliği'nin en üst katında bir dinleme merkezi kurulduğunu iddia ederek, Elysee Sarayı, İçişleri, Dışişleri, Savunma, Adalet Bakanlıkları ve Fransa Ulusal Meclisi'ne çok yakın mesafede bulunan ABD Büyükelçiliği'nin özel bir iletişim ağı üzerinden

57 <http://www.timeturk.com/abd-den-guantanamo-sansuru/haber-57735>

58 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/06/23/abdden-pydye-tam-destek>

etraftaki kurumları dinlediğini öne sürdü.

Wikileaks'in kurucusu Julian Assange ise rapora ilişkin Wikileaks'in internet sitesinden yaptığı açıklamada, "Fransa halkının, kendi seçtikleri hükümetlerinin müttefiki tarafından dinlendiğini bilmeye ihtiyacı var. Yaptığımız işten gurur duyuyoruz" ifadelerini kullandı.⁵⁹

ABD Komutanına Göre Tek Çözüm Irak'ın Bölünmesi

ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Odierno, Irak'ta tek çözümün ülkenin bölünmesi olabileceğini söyledi. ABD Dışişleri ise, "Bu kesinlikle bizim politikamız, görüşümüz değil" açıklamasını yaptı.

ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Ray Odierno, Irak'ta 'Şiîler ile Sünnîler arasında bir uzlaşıya varmanın çok zor olduğunu ve tek çözümün bölünme olabileceğini' söyledi. Odierno, Irak'ın gelecekte eski haline benzemeyebileceğine işaret etti. ABD Savunma Bakanlığı'nda (Pentagon) basın açıklamasında bulunan ABD'li general, bölünme konusunda kararın bölgeye, siyasetçilere ve diplomatlara ait olduğunu kaydetti ve bunun bir olasılık olduğunu vurguladı.

Sünnîlerle Şiîler arasında barışın 'daha çok zorlaştığını' söyleyen Odierno, "Bölünmek tek çözüm olabilir. Ancak ben bunu söylemek için daha hazır değilim" değerlendirmesinde bulundu.⁶⁰

ABD, Atme'deki Sivil Ölümlelerinden Habersizmiş

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mark Toner, Atme'deki saldırıda sivillerin öldüğünden haberleri olmadığını belirterek koalisyon güçlerinin hava saldırılarında sivil kayıpları önlemek için her türlü çabayı gösterdiğini savundu.

ABD Merkez Komutanlığı (CENT-COM) öncülüğünde DAES ile mücadele kapsamında oluşturulan koalisyon güçlerinin, Atme kasabasında Ceyş-ul Sunne ve Nusra Cephesi'ne ait karargah ve silah üretim atölyelerini hedef alan saldırıda, sivil yerleşim yerleri de isabet almış, aralarında kadın ve çocukların bulunduğu onlarca kişi hayatını kaybetmişti.⁶¹

ABD'de 8 Ayda 197 Siyahî Öldürüldü

ABD'nin Ferguson kasabasında siyahî genç Michael Brown'ın polis tarafından öldürülmesinin birinci yıl dönümünde düzenlenen gösteriler sırasında yaşanan şiddet olayları, dikkatleri yeniden ABD polisinin siyahilere yönelik orantısız güç kullanma eğilimine yöneltti. ABD'de yılın ilk sekiz aylık bölümünde en az 197 siyahînin polis tarafından öldürüldüğü belirtildi. Bu konuda veri toplayan gönüllülerin kurduğu "Mapping Police Violence" (Polisin Şiddet Haritası) projesi kapsamında derlenen rakamlara göre, Ocak 2013'ten beri 800'den fazla siyahî polis tarafından öldürüldü.

59 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/29364030.asp>

60 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/tek-cozum-irakin-bolunmesi-olabilir>

61 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/337876/abd-atmedeki-sivil-olumlerinden-habersizmis>

Projenin internet sayfasında yayımladığı istatistiklere göre, siyahîlerin polis cinayetine kurban gitme ihtimalinin beyazların polis tarafından öldürülme ihtimalinden 3 kat daha fazla olduğunu ortaya koydu. İstatistikler ayrıca öldürülen siyahîlerden %33'ünün silahsız olduğunu, beyaz kurbanların ise %18'inin silahsızken öldürüldüğünü gösterdi. Verilerin gösterdiği en çarpıcı rakamlardan biri ise 2015'in ilk sekiz ayında 197 siyahîyi öldüren polislerden sadece 3'ünün adli makamlarca suçlanmış olması.

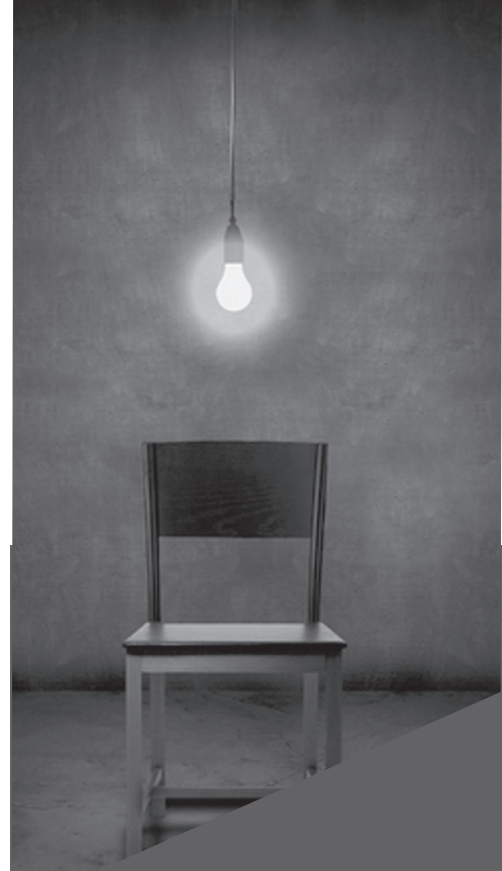
Polis cinayetleriyle ilgili veri toplayan bir başka kuruluş olan "Killed by Police"nin (Polis Tarafından Öldürülenler) rakamlarına göre ise 2014 başından beri 1.800'den fazla kişi Amerikan polisi tarafından öldürüldü. Polislerin işlediği cinayetlere ilişkin FBI kayıt tutuyor ancak yerel otoritelerin bildirim yapması zorunlu olmadığı için bu rakamlar gerçek verilerin ancak bir kısmını yansıtıyor.⁶²

ABD'li Eski İstihbaratçıdan İtiraf: "İŞİD'i Biz Büyüttük!"

ABD Savunma İstihbarat Dairesi eski şefi Flynn, ABD'nin DAESŞ'le ilgili raporlara kulak tıkadığını ve büyümesine göz yumduğunu savundu. Flynn, El Cezire'ye verdiği röportajda ABD'nin Suriye'de ortaya çıkan grupları uzun zamandır yakından takip ettiğini doğruladı. Eski istihbaratçı, ABD yönetimini DIA analizlerine ve raporlarına kulak tıkamakla suçladı. 2012'de yayımladıkları araştırma ile DAESŞ'in ciddi bir tehdit olarak hızla geleceğini raporladıklarını belirten Flynn, hükümetin kendilerini kasıtlı olarak görmezden geldiğini düşündüğünü söyledi.⁶³

Julian Assange: "Google Derin Bir Siyasi Operasyon"

Julian Assange, Google'ın görüldüğü gibi olmadığını, bilgi akışını kontrol eden derin bir siyasi operasyon oldu-

ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA)'nın 11 Eylül saldırılarıyla ilgili tutuklu olan kişilere sorgulama sırasında işkencelerini içeren 7 bin sayfalık bir rapor hazırlandı ve ABD Kongresi'ne sunuldu. Ancak raporun kamuoyuna açıklanmayacağı belirtildi.

62 <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/dunya/296014.aspx>

63 <http://www.haber7.com/amerika/haber/1501573-abdli-eski-istihbaratci-isidi-biz-buyuttuk>

ğunu duyurdu. The Conversation'a konuşan Julian Assange, Google'ın şirket değilmiş gibi davranmaya çalıştığını ve günlük hayatın her alanına sızdığını belirtti. Şirketin büyüme arzusunun doyurulamaz olduğunu belirten Assange, Google'ın Android aracılığıyla telefonlarda da hâkimiyet sağladığını belirtti.

Google'ın buluş yapan bir şirket olmadığını, başka şirketleri yutarak onların buluşlarını değerlendirdiğini belirten Assange, şirketin 8 insansız hava aracı şirketini satın aldığını ve bu alandaki başka şirketleri de satın almakta olmasını buna örnek gösterdi.

Her gün milyarlarca insanın sürekli olarak Google logosunu gördüğünü ve koşullandırıldığını söyleyen Assange, şirketin bilgi akışını tekeline almaya başladığına işaret etti. Şirketin arama sonuçlarını belirleyen algoritmalarının da tarafsız olmadığını iddia eden Assange'a göre, karmaşık yapılı şirket, ABD'de de büyük bir lobi oluşturmuş durumda. Assange, şirketin büyüdükçe yaptığı yasadışı işleri yasallaştırmaya başladığını da öne sürüyor.⁶⁴

ABD Kendi 'İnsan Hakları Karnesi'ni Unuttu!

Amerika her yıl düzenli olarak insan hakları raporu yayımlayarak dünyadaki insan hakları ihlallerini sıralıyor, ancak Amerikan yönetiminin insan hakları sicili dünyadaki tablodan daha aydınlık değil. El

Cezire'nin derlediği haberde ABD'nin Guantanamo hapishanesi, CIA işkenceleri, NSA dinlemeleri, İHA saldırıları ve kendi vatandaşlarına uyguladığı polis şiddeti dikkat çekti.

Guantanamo: ABD yönetimi çoğunu serbest bıraksa da hâlâ 132 kişiyi Guantanamo'da 12 yıldır 'terör zanlısı' suçlamasıyla tutuyor. Bunu yaparken de hiçbir uluslararası yasaya aldırış etmiyor. 2013 başlarında 106 esir açlık grevine başladı. Bazılarına zorla serum verildi. Barack Obama 2008'de başkan seçilmeden önce Guantanamo'yu kapatma sözü verdi ama bu gerçekleşmedi. Tam tersine Guantanamo'dakiler askerî komisyonlarda yargılanmaya devam etti. Askerî komisyon, Guantanamo'dakilerin avukatlarına erişimini engellerken, ABD'nin başka ülkelerde yaşadığında 'ağır kınamalar' yayımladığı durumlara benzer temel yargılanma hakları da ihlal edildi.

CIA İşkenceleri: Dünya 2015 yılında ABD Senatosu'nun sürekli geciktirdiği CIA'in işkence raporunu gördü. Rapor-daki bazı işkence yöntemleri şunlar: CIA ajanları bir esiri düzmece bir idam sehpasına koydu, boğazına ip geçirip esiri konuşturmak için uzun süre infazla tehdit etti. 2000 yılında USS Cole gemisine bombalı saldırı düzenlemekle itham edilen Abdurrahman el Nasiri'ye matkapla işkence yapıldı.

En az bir esire süpürge sapıyla tecavüz tehdidinde bulunuldu. Birçok vakada saldırgan sorgu tekniklerine başvuruldu. Esirlerden bazıları 180 saat uykudan mah-

64 <http://haber.sol.org.tr/dunya/julian-assange-google-derin-bir-siyasi-operasyon-121826>

rum bırakıldı. Bazı esirler saatlerce elleri başlarının üzerinden zincirlenmiş şekilde acı verici pozisyonlarda bekletildi. Betona zincirlenen bir esir hipotermiden (vücut ısını kaybetme) öldü. Kafalarına kukuleta geçirilen bazı mahkûmlar çıplak halde koridorlarda sürüklendi, kırbaçlanıp dövüldü.

Birkaç esir gördükleri işkencelerden halüsinasyon, paranoya ve uykusuzluğa maruz kalarak kendilerine zarar vermeye kalkıştı. El Kaide zanlısı Ebu Zübeyde, suda boğulma hissi yaratan sorgu yöntemine uzun süre maruz kalınca tamamen tepkisizleşti. Ağzından köpükler çıkmaya başladı. Ebu Zübeyde ayrıca 266 saat tabut şeklindeki bir kutuda bekletildi. Bazı esirlerin dışkılarını atmalarına izin verilmedi. Bu esirler dışkılarıyla birlikte aynı alanda yaşamaya zorlandılar.

NSA Dinlemeleri, Wikileaks Sızıntıları: Eski ajan Edward Snowden'ın sızdırdığı belgeler, ABD'nin Fransa cumhurbaşkanlarından Almanya Başbakanı Angela Merkel'e kadar birçok kişinin telefonunu dinlediğini ortaya koydu. 2013'teki bu büyük belge sızdırmanın ardından Snowden hakkında yakalama kararı çıkardı. Wikileaks'e belge sağlayan eski asker Bradley Manning de Guantanamo'daki esirlerinkine benzer bir yargılama sürecinden sonra 35 yıl hapse çarptırıldı. Manning suçunu itiraf ettiğinden 20 yıl hapis cezası alması gerekiyordu.

İHA Saldırıları: ABD'nin Yemen, Afganistan, Pakistan ve Somali'deki drone saldırılarında sivil kayıpların artık saklanamaz boyutlara ulaştığı 2012'de BM İnsan

Hakları Komisyonu, Washington'a nadi-ren de olsa bir uyarıda bulundu. CIA'in insansız uçaklarla düzenlediği saldırılarının uluslararası hukuku ve insan haklarını tehdit ettiğini açıkladı. Konsey, "ABD'nin insansız uçaklarla düzenlediği saldırılar savaş suçu teşkil edebilir" uyarısında da bulundu.

BM İnsan Hakları Konseyi, 2002'den beri süren saldırılarda çoğunluğu sivil 4 bin kişinin öldürüldüğünü vurguladı. Obama yönetimi ise, militanları hedef aldığını iddia ettiği insansız hava araçları kullanımının 'savaş ahlâkı'na uygun olduğunu, 11 Eylül saldırılarına karşı meşru bir yanıt niteliği taşıdığını savunuyor. ABD'nin çoğu CIA yönetiminde 2002'den bu yana Afganistan, Pakistan, Yemen ve Somali'de düzenlenen insansız hava saldırılarında, çoğunluğu sivillerden oluşan en az 4 bin kişi hayatını kaybetti.

Polis Şiddeti: Geçen yıl Ağustos'ta Ferguson kasabasında silahsız siyah genç Michael Brown'ın polis tarafından öldürülmesiyle dünyanın dikkatini çekse de aslında uzun süredir ABD polisinin 'yargısız infaz'ları insan hakları örgütlerinin tepkisini çekiyordu. Federal İstihbarat Bürosu'nun (FBI) son 10 yıldaki istatistiklerine göre, polis yılda ortalama 400 kişiyi öldürüyor. Washington Post gazetesi, ABD polisinin 2015 yılının ilk beş ayında 385 kişiyi öldürdüğünü rapor etti. İngiliz The Guardian ise ABD polisinin öldürdüğü sivilleri kayda geçirmek için özel Twitter hesabı açtı.

ABD'de polisin siyahları öldürmesi son bir yıldır büyük gösterilerle protesto ediliyor. Washington Post da bu senenin ilk beş

ayında ölenlerin yarısının beyaz, yarısının da azınlık toplumlarından olduğunu belirtti. Silah taşımadığı halde ölenlerin üçte ikisi ya siyah, ya da Latin Amerika kökenli. Ölenlerin yaşı 16 ila 83 arasında değişiyor. Ölen 385 kişiden 92'sinin akli dengesi yerinde değil. Gazeteye konuşan eski polis şefleri, polis teşkilatının ölümlerin sorumluluğunu alması gerektiğini belirterek, pek çok ölümün polisliğin iyi bir şekilde yapılmadığından gerçekleştiğini söyledi.⁶⁵

ABD Siemens'i Takip Etmek İçin Alman İstihbaratından Yardım İstemiş

ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) Almanya istihbaratından Siemens'in Rusya ile bağlarını araştırmasını istediği ortaya çıktı. Bild am Sonntag'ın haberine göre ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) Almanya'nın istihbarat teşkilatı BND'den Airbus ve Siemens'i izlemesini istemiş. Haberde Siemens'in Rusya istihbaratına iletişim teknolojileri sattığına dair şüpheler sebebiyle takibe alındığı söylenirken, Siemens bu iddiaları reddediyor. Geçtiğimiz günlerde BND'nin NSA ile veri paylaşımını durdurduğu açıklanmıştı. İki teşkilat arasındaki ilişkilerin 2013 yılında Edward Snowden'in ABD'nin Alman hükümet yetkililerini izlediğini ortaya çıkartmasından beri kötü olduğu bilinirken, sonrasında da ilişkilerin düzelmediği söyleniyor.⁶⁶

CIA'in İşkence Danışmanları FBI'e Geçti

ABD'nin Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA)'nın işkence skandallarını ortaya çıkaran raporların yayımlanmasının ardından adını tüm dünyanın duyduğu Amerikan Psikologlar Derneği (APA) benzer çalışmalarına devam ediyor. CIA'nın sorgulama sırasında uyguladığı işkence yöntemlerini belirleyen ve yeni işkence yöntemleri bulan psikologlar ABD Savunma Bakanlığı ile sorgulamalarda birlikte çalışmaya devam ediyor.

Irak'ta bulunan Ebu Garip Hapishanesi'ndeki işkencelerde etkin olan Susan Brandon'ın ABD'nin Psikolojik Etik ve Ulusal Güvenlik politikasının gelişiminde merkezi bir rol oynadığı iddia edilmişti. Brandon şu an FBI Yüksek Değer Tutuklu Sorgulama Grubuna danışmanlık yapıyor. Brandon ayrıca sorgulamalar sırasında herhangi bir suç işlenip işlenmediğinin belirlenmesinde araştırmacı olarak görevlendirildi.

FBI'dan iddialar hakkında henüz resmî bir açıklama yapılmadı. Amerikan dış istihbarat örgütü CIA'nın işkencelerini psikologların yönettiği, işkence ve sorgu teknikleri konusunda Bruce Jessen ve Jim Mitchell isimli iki psikologla anlaştığı ve bu kişilerin direktifleri doğrultusunda işkence ve sorgulama teknikleri uyguladığı daha önce ortaya çıkmıştı.⁶⁷

ABD, İstihbarata Her Yıl 1 Trilyon Dolar Harcıyor

ABD, istihbarat ve ulusal güvenlik faali-

65 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/333643/abd-kendi-insan-haklari-karnesini-unuttu>

66 <http://haber.sol.org.tr/dunya/abd-siemensi-takip-etmek-icin-alman-istihbaratin-dan-yardim-istemis-116198>

67 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/329416/abdden-siemense-yonelik-casusluk-faaliyeti>

yetleri için dünyada en büyük harcamayı yapan ülke olarak ifade ediliyor. ABD yönetimi, istihbarat ve ulusal güvenlik faaliyeti için her yıl 1 trilyon Dolar'lık bir bütçe harcıyor.

ABD güvenlik için dünyadaki diğer tüm ülkelerden daha fazla para harcıyor, ancak ABD'nin bu kadar harcama yaparak, vatandaşlarını daha güvende tutup tutmadığı konusunda tartışmalar bulunuyor. ABD hükümetinin katı gizlilik politikası, Amerikan halkının yapılan harcamanın yerine ulaşp ulaşmadığı konusunda bilgi edinmesini engelliyor.

ABD'nin istihbarat yapılanması bünyesinde 17 federal ajans barındırıyor. Bunlar, ulusal güvenlik, dış ilişkiler, iç güvenlik ve yasal uygulamalar gibi işleri yürütüyor. Bu ajanslar, uluslararası hükümet ortakları, özel şirketler ve kuruluşlar da dâhil olmak üzere diğer birçok federal kurum, eyalet ve yerel polis, istihbarat ve sivil istihbarat bileşenlerini içeren bir yaygın işletmenin sadece temelini oluşturur. Bu ajanslar ABD'nin belli başlı istihbarat kurumlarına bilgi aktarıyorlar. Tüm bu yapılanmalar için ABD her yıl devasa bir bütçe ayırıyor. Bir trilyon Dolar civarındaki bu bütçenin ne kadarının hangi kalem için harcandığı ise bilinmiyor.⁶⁸

ABD Evlerin İçini de Görüntülemiş

Uydu sistemleri, internet ağları ve telefonlar üzerinden yapılan dinlemelere bir yeni-

si eklendi. ABD'de kullanılan bu yeni teknolojide 15 metrelik mesafede duvarların arkasında bile hedefin nefes alışverişlerini algılayabilen cihazlar kullanılıyor. Cihazlar şimdiden ABD'de tartışmalara neden olmuş durumda.

ABD'de güvenlik güçlerinin iki yıldır özel konutların içindeki aktiviteyi izleyebilen radar cihazları kullandığı, üstelik bu durumu kamudan gizli tuttuğu ortaya çıktı.

USA Today'de yer alan habere göre, aralarında Federal Soruşturma Bürosu'nun (FBI) da bulunduğu 50 kadar güvenlik birimi, gerekli izinleri almaksızın bu cihazları kullanıyordu. Haber, özel hayatın gizliliği konusunda ciddi tartışmalar yarattı. Range-R adlı radar sistemi, 15 metre uzaklıktaki en küçük hareketi bile tespit edebiliyor. Hassas hareket detektörleriyle aynı prensipte çalışan bu küçük cihaz, duvarların arkasındaki nefes alış verişlerini bile algılayabilecek kapasiteye sahip. Radyo dalgaları göndererek çalışan cihazın Afganistan ve Irak gibi tehlike seviyesi yüksek coğrafyalar için tasarlandığı, fakat ABD'de de kullanıldığı belirtildi.

Güvenlik ekipleri, cihazın genellikle rehine vakaları gibi hassas durumlarda kullanıldığını savunuyor. Fakat Aralık ayında Denver kentinde, rutin bir tutuklama sırasında bu radar cihazının kullanıldığı ve olayın mahkemeye taşındığı ortaya çıktı. Range-R sistemlerinin kullanması, ABD anayasasının özel hayatı ve mülkiyet hakkını koruyan 4'üncü maddesinin açık bir ihlali olarak görülüyor.⁶⁹

68 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/322286/ban-abddeki-cinayet-derinlemesine-sorusturul-mali>

69 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/320590/abd-ev-icini-de-goruntulemis>

ABD Yönetimi, Basını Bu Yollarla Sansürlüyormuş

ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice, Beyaz Saray'ın yayımlanmasını istemediği haber ve makaleleri engellemek için iki yöntem uyguladığını söyledi. Rice, bunlardan birincisinin haberin Beyaz Saray tarafından doğrulanması ancak ulusal güvenliğe zarar vereceği için yayımlanmamasını istemek, ikincisininse haberin tamamen yalanlanması olduğunu söyledi. Rice ayrıca görevdeyken kendisinin her iki yolu da kullandığını söyledi.

New York Times'ta yer alan habere göre, Rice 2003 yılında New York Times'ın yayımlayacağı bir haberi bu iki yolu da deneyerek sansürlediğini kabul etti. Eski CIA çalışanı Jeffrey Sterling'in bilgi sızdırma davasında tanık olarak bulunan Rice, Times editörlerinin ABD'nin İran'ın nükleer programını sabote etmek için düzenlediği ve başarısızlıkla sonuçlanan haberi yayımlanmasını engellediğini söyledi. Rice, haberin yayınlanmasını ulusal güvenliği gerekçe göstererek engellediği belirtti. Times çalışanı James Risen, 2006 yılında daha önce Times'ın yayımlanmasına engel olunan raporu "Savaş Ülkesi" isimli kitabında yazmıştı. Risen kitabında, CIA'in operasyonu kendi ifadesiyle nasıl 'rezil' ettiğini detaylarıyla anlatıyor.

Rice bu operasyonun haberiyle ilgili olarak, "Bu çok yakından ele aldığımız bir konu. Benim Dışişleri Bakanlığı sürem boyunca bu konuyu çok yakın şekilde takip ettik." ifadelerini kullandı. Rice'ın açıklamaları

ışığında, ABD hükümetinin istemediği konularda haber yapılmasını ulusal güvenliği gerekçe göstererek kolaylıkla engellediği ifade ediliyor. ABD'nin bu uygulamasının çok nadir tartışılan ancak sıklıkla kullandığı bir uygulama olduğu belirtiliyor. ABD'nin eski Başkanı George W. Bush döneminde, birçok gazetecinin 'terör'le ilgili haberleri konusunda uyarıldığı kaydediliyor.

ABD'nin şimdiki Başkanı Barack Obama yönetiminin de gazetelere uyarıda bulunarak bazı konularda yaptıkları haberlerin yayımlanmasını engellediği belirtiliyor. Obama yönetiminin yayımlanmasını engellediği haberler arasında, ABD'nin Suudi Arabistan'da bulundurduğu drone (İnsansız Hava Aracı) üssü, Pakistan'da tutuklanan diplomatın aslında bir CIA ajanı olduğu, İran'da iş yaparken bir anda ortadan kaybolan ABD'li işadınının da aslında CIA için çalıştığı haberlerinin bulunduğu belirtildi. Obama yönetiminin bu haberleri ulusal güvenlik gerekçesiyle sansürlediği kaydediliyor.⁷⁰

Kuzey Carolina'da 3 Müslüman Vuruldu

Kuzey Carolina'daki 3 Müslüman öğrencinin öldürülmesi ile ilgili soruşturmada, yerel yetkililer cinayetin dini gerekçelerle değil de uzun süredir devam eden park yeri tartışmaları ile ilgili olabileceğini

70 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/319739/abd-yonetimi-basini-bu-yollarla-sansurluyormus>

söylerken, Adalet Bakanlığı ve FBI mağdurların ailelerin iddia ettikleri üzere bunun bir nefret cinayeti olup olmadığını araştıracaklarını belirtti.

Mağdurların aile üyeleri cinayetin basit bir park yeri tartışması sonucu meydana gelmediğini savundu. Öldürülen iki kardeşin babası, kızlarının daha önce onlara cinayet zanlısı Hicks'in, kızlarının bakışlarıyla ilgili problemi olduğunu söylediğini belirtti. Kuzey Carolina'dan Muhammed Abu Salha isimli bir psikiyatrist, "Bu bir infaz şekli ve her kafaya bir kurşun sıkılarak gerçekleştirilmiş." dedi. Diğer baba "Bu bir park yeri tartışması değil; bu bir nefret cinayeti. Bu adam kızıma ve onun eşine daha öncesinden bir kaç kez sataşmış ve belinde silahıyla bir kaç kez onlarla konuşmuş. Onlar adamdan rahatsız olmuşlar ama bu kadar ileri gidebileceğini onlar da bilmiyordu" dedi.⁷¹

ABD Polisi Her Yıl Yaklaşık Bin Kişiyi Öldürüyor

ABD polisi yılda 925 kişiyi öldürüyor. Buna göre bir ABD vatandaşının kendi polisi tarafından öldürülmesi, terör saldırısında ölme riskinden 58 kat daha fazla.

ABD polisinin kendi vatandaşlarına yönelik orantısız güç kullanmasının yankıları sürüyor. Polisin son zamanlarda özellikle siyahî ve göçmenlere karşı sorgusuz şekilde silahına başvurmasının ardından insan hakları grupları harekete geçti. Birçok grup, polisin bir yıl içinde kaç ABD vatandaşını öldürdüğüne dair açıklanan sayıların peşine düştü. FBI, polislerin 2013'te 461 kişiyi öldürdüğünü duyurmuştu. Ancak son raporlarda söz konusu sayının açıklandan çok daha yüksek olduğu ortaya çıktı.

İngiliz Guardian gazetesinde yayımlanan habere göre polislerin bir yıl içerisinde öldürdüğü 545 kişi FBI'nın açıkladığı listeye dahil edilmedi. ABD Adalet İstatistikleri

ABD polisi yılda 925 kişiyi öldürüyor. Buna göre bir ABD vatandaşının kendi polisi tarafından öldürülmesi, terör saldırısında ölme riskinden 58 kat daha fazla.

71 <https://www.washingtonpost.com/news/post-nation/wp/2015/02/11/three-killed-in-shooting-near-university-of-north-carolina/>

Bürosu ile RTI International isimli kurumun yayımladığı verilere dayandırılan haberde, aslında son 8 yıldır polisin her yıl ortalama 925 ABD vatandaşını öldürdüğü kaydedildi. Dünya basını da bir ABD vatandaşının terör saldırısında öldürülme riski ile ABD polisi tarafından öldürülme olasılığını kıyasladı. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın verilerine göre 2013 yılında dünya genelinde sıradan vatandaş olan 16 ABD'li terör saldırılarında hayatını kaybetti. Dolayısıyla bir ABD vatandaşının terör saldırısına kıyasla kendi ülkesinde polis tarafından öldürülme riski 58 kez daha yüksek.⁷²

ABD'nin İsrail İfşaatını Dünya Basını Görmedi

ABD Savunma Bakanlığı, 2015 Şubat ayında İsrail'in nükleer çalışmalarını gösteren bir rapor yayımladı. Ancak dünya medyası raporu görmezden geldi. Dünya medyasının raporu görmemesinin sebebinin, üzerindeki Yahudi lobisi baskısı olduğu belirtiliyor

ABD Savunma Bakanlığı Pentagon, İsrail'in nükleer faaliyetlerinin bir kısmını ifşa etti. "İsrail, hidrojen bombası yapabilmesine imkan sağlayacak olan bazı gelişmeler kaydetti" denen rapor, aslında Şubat ayı başında açıklandı. Ancak ne ABD basını, ne de dünyadaki büyük medya kuruluşları ve ajanslar raporla ilgili herhangi bir haber yapmadı. İnternet üzerinden erişilebi-

len ve İsrail'in 1980'li yıllarda bile nükleer silah üretecek seviyeye geldiğini gösteren raporu ancak bazı blog sayfaları haberleştirmiş. Savunma Analizleri Enstitüsü'nden Edwin S. Townsley ve Clarence A. Robinson imzalı raporda İsrail'in nükleer faaliyetleri ele alınıyor.

Toplam 386 sayfa olan rapor 1987 yılının Nisan ayında tamamlanmış ve Pentagon yetkililerine teslim edilmiş. Rapor aradan geçen 28 yıl boyunca gizli kaldıktan sonra, Beyaz Saray'la İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu arasındaki gerginliğin arttığı günlerde dünyaya servis edildi. Rapor, İsrail'in nükleer faaliyeti olmadığına yönelik iddialarını da çürütür nitelik taşıyor.

İsrail bugüne kadar nükleer programının bulunduğunu kabul etmezken, belge, bu ülkenin programının varlığını ve büyüklüğünü gösteriyor. "İsrail ve NATO Ülkelerine İlişkin Kritik Teknolojik Değerlendirme" başlığını taşıyan raporda, "İsrail, hidrojen bombası yapabilmesine imkan sağlayacak olan bazı gelişmeler kaydetti" deniyor ve gelişmelerin, "mikroskobik ve makroskobik düzeydeki fizyon ve füzyon süreçleriyle ilgili olduğu" belirtiliyor.

Raporda, İsrail'in nükleer teknolojisiyle yapabileceklerinin, hemen hemen, ABD'nin ulusal laboratuvarlarının yapabilecekleri düzeyinde olduğu kaydediliyor; İsrail laboratuvarının, ABD'nin Los Alamos, Lawrence Livermore ve Oak Ridge laboratuvarlarıyla eşit düzeyde olduğu belirtiliyor. 28 yıl öncesine ait bu rapor, ABD'nin ilk hidrojen bombası denemelerini yaptığı

72 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/03/12/teror-degil-polis-olduruyor>

döneme denk geliyor. Raporun açıklanması, ABD ve İsrail ilişkilerinde soğukluk yaşandığı ve İran ile yapılmakta olan nükleer görüşmelerde ilerleme sağlandığı haberlerinin alındığı bir döneme denk geldi.⁷³

Obama: “Mısır’a Askerî Yardımlar Devam Edecek”

ABD Başkanı Obama telefonda görüştüğü Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah Sisi’ye, 2013 sonbaharından bu yana askıda olan savaş uçağı, füze ve tank teslimatlarının gerçekleştirileceğini ve ABD Kongresi’nden Mısır’a askerî yardım için 1.3 milyar Dolar talep edeceğini söyledi.

Daha önce yapılan anlaşmalar uyarınca ABD’nin, Mısır’a 20 adet F-16 teslimatı gerçekleştirmesi gerekiyordu. 2013 Ocak’ında 8’i teslim edilen uçakların kalanının teslimatı yine aynı yılın Temmuz’unda Mursi yönetimine karşı gerçekleştirilen darbe sonrası askıya alınmıştı. Bunun yanı sıra Obama yönetimi Kahire’ye yapılan askerî yardımları azaltmış, gerekçe olarak da protestoculara yönelik şiddeti göstermişti. ABD’nin askerî yardım verdiği ülkelerde herhangi bir darbe olması durumunda, Washington yönetimi bu yardımları askıya alıyor. Ancak Obama yönetimi Mursi’nin devrildiği olayları darbe olarak nitelememiş, dolayısıyla yardımları tamamen kesmemişti.⁷⁴

73 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/325748/abdnin-israil-ifsaatini-dunya-basini-gormedi>

74 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/1060768-obama-misira-askeri-yardimlar-devam-edecek>

Kerry: “İsrail’in İhlallerine Fazla Odaklanmayın”

BM İnsan Hakları Konseyi’nin Cenevre’de düzenlenen toplantısında konuşan ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, konseyin İsrail’in ihlallerine gereğinden fazla odaklandığını iddia etti. Kerry’nin bu açıklaması, İsrail’in Filistin’de neden olduğu acılara tepki gösteren Müslümanların büyük tepkisine neden oldu. Toplantıda bulunan Müslüman temsilciler “Katil İsrail’in neyini savunuyorsun?” diye Kerry’ye tepki gösterdi.

Cenevre’de düzenlenen konsey toplantısında konuşan John Kerry, “Bu odada hiç kimse, demokratik bir ülkeye dengesiz şekilde odaklanıldığını inkar edemez. Konseyin İsrail takıntısı tüm kurumun itibarını da tehlikeye atıyor” ifadelerini kullandı. Kerry, “BM sistemi içinde bir grup ya da üyenin keyfince ve düzenli olarak İsrail’i gayrimeşru gösterecek ya da izole edecek çabalarda bulunmasına karşı çıkacağız” şeklinde konuştu.⁷⁵

ABD’nin Yeni Zelanda’da Üssü Bulundu

Yeni Zelanda’nın ABD Ulusal Güvenlik Teşkilatı (NSA) ile işbirliği yaptığı ve NSA’nın küresel casusluk faaliyetlerine yardım ettiği ortaya çıktı. Yeni Zelanda’nın uluslararası siyasette genel olarak tarafsız bir tutum sergilediği düşünülüyordu ancak NSA’nın eski çalışanı Edward Snowden’ın sızdırdığı belgelere göre, Yeni

75 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/323662/kerry-israilin-ihlallerine-fazla-odaklanmayin>

Zelanda, topraklarında NSA için bir casusluk üssü kurulmasına izin vermiş.

Snowden 2014 Eylül ayında Yeni Zelanda için kaleme aldığı yazısında, “Açık olalım, Yeni Zelanda’da kitlesel izleme olmadığı veya internet üzerinden yapılan iletişimlerin kapsamlı olarak ele geçirilmediği ve izlenmediği ya da GCSB’nin bilerek ve aktif şekilde bu suça ortak olmadığına dair yapılan tüm açıklamalar yanlış. Yeni Zelanda’da yaşıyorsanız kesinlikle izleniyor-sunuz” ifadelerini kullanmıştı. Snowden’ın sızdırdığı bilgilere göre, Yeni Zelanda’da sivil halkın girmesinin yasak olduğu bir bölgede yer alan “Waihopai Kubbeleri”nin NSA tarafından elektronik dinleme ve izleme üssü olarak kullanıldığı kaydediliyor. Belgelerde bu kubbelerin içerisinde ve etrafından yüksek teknolojiye sahip izleme sistemlerinin olduğu, uydu üzerinden izleme ve takip yapılabildiği, birçok bölgenin uydu üzerinden sinyalini kesebilecek teknolojinin bulunduğu kaydediliyor.⁷⁶

ABD’de Bir Nesil Siyahî ‘Sosyal Kayıp’

ABD’de 1,5 milyon siyahî erkek çeşitli sebeplerle günlük hayattan kopuyor. Oranın en yüksek olduğu Ferguson’da erkeklerin kaybolmasından dolayı kadınların sayısı erkeklerin sayısının neredeyse iki katına çıktığı belirtiliyor. Ferguson’da hapiste olmayan her yüz siyahî kadın başına kaybolan (hapiste ya da ölmüş) 40 siyahî erkek düşüyor.

New York Times’ta yayımlanan habere gö-

re ABD’de 1,5 milyon siyahî erkek erken ölüm, hapse atılma gibi sebeplerle günlük hayattan “kayboluyor”. Kayıp siyahî erkek sayısında New York başta geliyor. Kentte 25 ila 54 yaş aralığındaki 120 bin siyahî erkeğin bu sebeplerle kaybolduğu belirtiliyor. New York’u 45 bin kayıpla Chicago ve 30 bin kayıpla Philadelphia takip ediyor.

ABD genelinde hapiste olmayan her 100 siyah kadına 83 siyah erkek düştüğü belirtilirken, beyazlarda bu sayının 99 olduğu belirtiliyor. Oranın en düşük olduğu yerin ise 100 siyah kadına 60 siyah erkek düşen Ferguson olduğu kaydedilirken, bugün sokaklarda olması gereken 25-54 yaş arasındaki her 6 siyah erkekten birinin hapiste veya ölü olduğu vurgulanıyor.

Araştırmayı yapan Texas Üniversitesi’nden sosyolog Becky Pettit sayıların çok yüksek olduğunu belirtirken, kaybolan siyahların güneyde kuzeye göre çok daha fazla olduğu söyleniyor. 25-54 yaş arasındaki 600 bin siyah erkeğin hapiste olduğu bilinirken, siyahlarda 12’de 1 olan hapsedilme oranının, siyah olmayan erkeklerde 60’da 1, siyah olmayan kadınlarda ise 500’de 1 olduğu aktarılıyor. Bunun dışında 900 bin siyah erkeğin de erken öldüğü belirtilirken, ölüm sebeplerinin başında cinayet geliyor. Bunun yanı sıra yine siyahî gençlerin ölüm nedenleri arasında, kalp ve solunum hastalıklarıyla birlikte siyah olmayanlara göre oranı çok yüksek olan “kazalar” geliyor. Bunların dışında ABD ordusunda gerçekleşen ölümlerde bir başka önemli etken.

76 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/324243/nsanin-yeni-zelandada-ussu-bulundu>

Kayıpların büyük zarar oluşturduğu aktarılırken, kayıplar sebebiyle ailenin bozulduğu, evlilik oranlarının düştüğü, evlilik dışı çocukların sayısının arttığı da Chicago Üniversitesi'nden Kerwin Charles'ın araştırmasında görülüyor. Ayrıca bunun kadınların yalnız yaşamasına sebep olduğu da belirtiliyor. Siyah erkeklerin kaybolmasının 20'inci yüzyılın ortasında artmaya başlayan bir olay olduğu söyleniyorken, 1990'lı yıllarda siyah erkeklerin ölüm oranının azaldığı, ancak bunun da hapse girmedeki artışla dengelendiği belirtiliyor. Son yıllarda hapse girme oranında da küçük azalışlar olsa da uzun bir süre daha aradaki farkın devam edeceği düşünülüyor.⁷⁷

Sığınmacıların ABD'ye Girişini Zorlaştıran Tasarı Onaylandı

ABD Temsilciler Meclisi, Suriyeli ve Iraklı mültecilerin ülkeye kabulünü zorlaştıran maddeler içeren yeni yasa tasarısını kabul etti. ABD'nin iki yasama organından biri olan Temsilciler Meclisi, Suriyeli ve Iraklı mültecilerin ülkeye kabulünü zorlaştıran maddeler içeren yeni yasa tasarısını kabul etti.

Cumhuriyetçi milletvekilleri tarafından verilen ve birçok Demokrat üyenin de destek verdiği tasarı, 137'ye karşı 289 oyla kabul edildi. Temsilciler Meclisi'ndeki oylamada kabul edilen yeni yasa teklifi, gelecek bir yıl içinde ülkeye kabul edileceği açıklanan 10 bin Suriyeli mültecinin yanı-

sıra Iraklı mültecilerin de ülkeye giriş sürecini zorlaştırıyor. Yasa teklifinin bu denli yüksek bir oyla kabul edilmesinde Paris'te düzenlenen terör saldırılarının etkisinin bulunduğu yorumları yapılıyor.

Kabul edilen yasa teklifi, Suriye ve Iraklı mültecilerin ülkeye girişlerini geçici olarak askıya almayı ve FBI ile İç Güvenlik Bakanlığı'nın daha fazla güvenlik soruşturması yapmasını mümkün kılıyor. Suriyeli mülteci adaylarının, rutin güvenlik kontrolleri dışında BM'den alınacak verilere ve İç Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin mülakatlarına göre ek güvenlik protokollerinden geçirilmesi planlanıyor.⁷⁸

b. Almanya

Almanya'da Sonuçlanmayan İltica Başvuruları İki Kat Arttı

Almanya'da fazladan memurlar görevlendirildiği ve işlemler hızlandırıldığı halde, sonuçlandırılmayan iltica başvuruları son bir yılda iki misli arttı. 'Rheinische Post' gazetesi Haziran ayı sonu itibarıyla toplam 237 bin 877 iltica başvurusunun işleminin tamamlanmadığını bildirdi. Gazetenin kaynak gösterdiği Federal Mülteciler ve Göç Dairesi BAMF'in verilerine göre, geçen yıl aynı ayda işlemi tamamlanmamış başvuru sayısı 125 bin 4 idi. Böylece 2015 yılı Haziran ayında, sonuçlanmamış başvuru sayısı bir yıl öncesine oranla %110 yükseldi.⁷⁹

77 <http://www.dunyabulteni.net/amerika/327898/abde-bir-nesil-siyahi-sosyal-kayip>

78 <http://aa.com.tr/tr/dunya/siginmacilarin-ab-dye-girisini-zorlastiran-tasariya-onay/476479>

79 <http://www.dunyabulteni.net/manset/335433/almanyada-sonuclanmayan-iltica-basvurulari-iki-kat-artti>

İltica Yasa Paketi Kabul Edildi

İltica ve sığınma hukukunda önemli değişiklikler öngören yasa paketi 68 hayır oyuna karşı 475 evet oyuyla Federal Meclis'te kabul edildi. Oylamada 57 milletvekili ise çekimser kaldı. Yasa paketine göre, sığınmacılara ilk kabul edildikleri merkezde bundan böyle para yardımı yerine sadece aynî yardım yapılacak. Öte yandan sığınma başvurusu kabul edilmeyen kişiler ülkeyi terk etmemeleri halinde mali yaptırımlarla da karşı karşıya kalabilecek. Ayrıca kendilerine hiçbir koşulda sosyal yardım yapılmayacak.

Sığınma başvurusu reddedilen kişilerin daha hızlı bir şekilde ülkeyi terk etmesini öngören yasa değişiklikleriyle, sığınmacı akını nedeniyle zorluklar yaşayan eyaletlerin ve yerel yönetimlerin yükünün hafifletilmesi amaçlanıyor. Özellikle 'ekonomik mülteci' adı verilen Balkan ülkelerinden gelen göçmenlerin bu yasalar sayesinde daha hızlı geri gönderilmesi hedefleniyor. Federal İçişleri Bakanı Thomas de Maiziere (CDU), yasa paketinin "İltica hukukunda 90'lı yıllardan bu yana yapılan en kapsamlı değişiklikleri" içerdiğini söyledi.

Öte yandan muhalefet, mülteci dernekleri ve yardım kuruluşları yasa paketinin 'anayasaya aykırı olduğunu' öne sürerek tepki gösterdi. Oylamada Sol Parti milletvekilleri ret oyu kullanırken, Yeşiller milletvekillerinin önemli bir bölümü ise çekimser kaldı. Alman Çocuklara Yardım Kuruluşu, yasalardan çocukların da etkilendiğine dikkat çekerek, çocukların da artık daha uzun süre ilk kabul merkezlerinde kalaca-

ğı ve para yardımı alamayacağı uyarısında bulundu.⁸⁰

Merkel: "Türkiye'ye İhtiyaç Var Ama Üye Olmasın!"

Alman ARD kanalında Anne Will programına katılan Angela Merkel, Almanya'ya olası bir sığınmacı kabulünün durdurulup durdurulamayacağını sorulması üzerine, "Bu nasıl olacak? Sınırları kapatamazsınız. Alımları durdurmak olmaz" ifadesini kullandı. Merkel, bu konuda tutulamayacak sözlerin verilmesinin de anlamsız olduğunu vurguladı.

Merkel, Türkiye'nin, AB ile müzakerelere devam eden bir NATO üyesi ülke olduğunu ve 2 milyondan fazla Suriyeli sığınmacıyı barındırdığını belirterek, "Avrupa'nın, Türkiye ile karşılıklı olarak birbirine ihtiyacı var" değerlendirmesinde bulundu. Merkel, Avrupa'nın bu konuda Türkiye ile iletişim halinde olması gerektiğini kaydetti.

Angela Merkel, Türkiye'de yaşayan sığınmacıların durumunun daha da iyileştirilmesi için hükümetle görüşmeye devam ettiklerini dile getirdi. Türkiye'de sığınmacıların durumlarının hiç de kötü olmadığını vurgulayan Merkel, sığınmacılardan 300 bin kadarının "misafir" olarak nitelendirdiğini ve özellikle bu kişilerin Avrupa'ya gelmek istediklerini kaydetti.

Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecine ilişkin bir soruya karşılık da Merkel, yürütülen müzakerelerde Kopenhag kriterlerinin ge-

80 <http://www.dw.com/tr/iltica-yasa-paketi-ka-bul-edildi/a-18785419>

çerli olduğunu belirterek, Türkiye'nin güvenilir ülke olup olmaması konusunun AB içinde danışıldığını ifade etti. Merkel, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğine karşı olduğunu daha önce de dile getirdiğini ancak bunun Türkiye ile görüşmeyeceği anlamına gelmeyeceğini aktardı.⁸¹

Yetkililer Artan Aşırı Sağ Hareketlerden Endişeli

16 Nisan'da yaklaşık 100 aşırı sağcı gösterici Almanya'nın küçük bir şehri olan Nauen'e doğru yürüdü. Elllerinde "Nauen Beyaz Kalacak!" ve "Harekete Geç" yazan dövizler ve Alman bayrakları vardı. Bir hafta öncesinde bir lisenin spor salonunda mülteci hosteli kurulması planlandı. İlk mültecilerin gelişinin planlandığı zamandan biraz önce yangın çıktı. Yangından sonraki gece, 300 kişilik bir grup enkazın arasında nöbet tutmaya başladı. Muhafazakar Hristiyan Demokrat Partisi'nden yerel siyasetçi Roger Lewandowski şehir sakinlerine, saldırılar karşısında korkmamaları gerektiğini söyledi ve "Eğer bu tarz saldırılar karşısında geriye çekilirsek, spor salonları ve hosteller yakında her yerde yanıyor olacak" dedi.⁸²

Alman Okullarda Yabancı Kotası Talebi

Alman Filologlar Birliği, göçmen çocuklarının okullarda daha iyi bir şekilde uyum sağlayabilmeleri için sınıflardaki sayılarının sınırlı tutulmasını talep etti. Birlik Başkanı Heinz-Peter Meidinger, basına yaptığı açıklamada sınıflarda anadili Almanca olmayan çocukların oranının %30 olması durumunda büyük bir başarı kaybı yaşandığını, %50'ye çıktığında durumun daha da vahimleştiğini belirtti. Meidinger, tamamen göçmen çocuklarından oluşan sınıflar kurulmasına karşı olduğunu ifade ederek, göçmenlerin de buna karşı olduklarını, zira çocukların uyumlarının ve

Yıllarca Avrupa ülkelerine yönelik ABD istihbarat örgütü NSA adına dinleme yaptığı ortaya çıkan BND'nin, dost ülkeleri sadece NSA adına değil, aynı zamanda kendi adına da dinlediği ortaya çıktı.

81 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/342635/merkel-turkiyeye-ihtiyac-var-ama-uye-olmasin>

82 <http://www.spiegel.de/international/germany/neo-nazi-asylum-attacks-lead-to-fears-of-racist-networks-a-1050760.html>

Almanca dilini öğrenmelerinin zorlaştığını söyledi. Meidinger, son dönemde mülteci yurtlarına yapılan saldırılar dolayısıyla okullarda yabancı düşmanlığı konusunun ele alınması gerektiğini vurgulayarak, öğrencilerin hoşgörü, birlikte yaşadıkları insanlara karşı saygı ve ırkçılığa karşı çıkma konularında bilinçlendirilmelerinin okulların görevleri arasında yer aldığını hatırlattı.⁸³

Mülteciler Kazanç Kapısına Dönüştü

Mülteciler konusunda çalışmalar yapan Pro Asyl kuruluşundan Bernd Mesovic Almanya'daki mültecilerin birçok firma için kazanç kapısı haline geldiğini söyledi.

Mültecilerin artan gereksinimleri nedeniyle birçok yerel yönetimin her zaman kuralar dahilinde hareket etmediğini belirten Mesovic, “Şu anda tüm standartların rafa kaldırıldığı bir dönemdeyiz” diyor. Bu durumdan en çok yerel yönetimlerin olumsuz etkilendiğini kaydeden Mesovic:

“Ürünlerin azaldığına ilişkin spekülasyonlar yüzünden bekleme süresi uzuyor, fiyatlar artıyor. Mesela konteynerlerde olduğu gibi” açıklamasında bulundu.

Kuzey Ren Vestfalya (NRW) Eyaleti'ndeki Hamm kentinde 1.550 sığınmacı acil olarak oluşturulan geçici barınaklarda konaklıyor. Markus Krenz, Hamm Belediyesi'nin malî işler sorumlusu. Her mülteci için belediye bütçesinden aylık 1.200 ile

1.300 Euro ayrılması gerektiğini düşünüyor. Ancak Federal Hükümetten alacağı destek ise şimdilik 675 Euro olarak açıklandı.

Hamm'da durum hiç iç açıcı değil. Özellikle konut piyasası alt üst olmuş durumda. Krenz, mültecilerden gelen talepler nedeniyle oturulamayacak durumdaki evlerini fahiş fiyatlara kiralamak isteyen istismarcı ev sahiplerinden de şikayetçi. Sığınmacı göçü Almanya'da yerel yönetimleri ekonomik olarak sarsıyor. Sığınmacıların gereksinimlerinin karşılanması için özel teşebbüslerin de desteğine gereksinim duyuluyor. Bu durum istismarlara da yol açabiliyor.⁸⁴

NSU Dosyaları Sokağa Düştü

Almanya'da 8'i Türk, 10 kişiyi öldüren, bombalı saldırılar ve soygunlar gerçekleştiren NSU terör örgütü davasında çilginç bir gelişme ortaya çıktı. 232. duruşmada davaya ilişkin gizli belgelerin yer aldığı CD'nin Köln'de bir yaya kaldırımında bulunduğu belirtildi. Mahkeme Başkanı Manfred Götzl, Köln Kayıp Bürosu'nun mahkemeyi arayarak, davaya ilişkin CD ve belgelerin yaya kaldırımında bulunarak kendilerine teslim edildiğini aktardıklarını açıkladı. Götzl, duruşmada kayıp bürosuna bırakılan CD ve belgelerin hangi avukata ait olduğunu sordu, ancak yanıt alamadı. Mahkeme, davanın başlamasından bu yana geçen iki buçuk yıllık süre içerisinde kendisine ulaşan bilgi, belge ve yazışmaları

83 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/343296/alman-okullarda-yabanci-kotasi-talebi>

84 <http://www.dunyabulteni.net/avrupa/343233/multeciler-kazanc-kapisina-donustu>

CD formatında, gizli belge olarak müdahil avukatlara veriyordu.⁸⁵

Alman İstihbaratı

Sadece NSA İçin Dinleme Yapmamış

Almanya Dış İstihbarat Servisi (Bundesnachrichtendienst) BND, yeni bir dinleme skandalıyla gündemde. Son olarak yıllarca Avrupa ülkelerine yönelik ABD istihbarat örgütü NSA adına dinleme yaptığı ortaya çıkan BND'nin, dost ülkeleri sadece NSA adına değil, aynı zamanda kendi adına da dinlediği ortaya çıktı.

Spiegel Online'ın bildirdiğine göre BND, 2013 yılı sonlarına kadar, AB büyükelçilikleri ve diğer önemli merkezler ile kimi partner ülkelere yönelik casusluk yaptı. Dinlenen ülkeler arasında ABD ve Fransız makamları da yer aldı. 2013 yılı sonbaharında dinleme durdurulana kadar, binlerce kelime üzerinden arama yapılarak bilgi toplandı.

BND'nin, Bad Aibling'deki dinleme merkezinden Fransa ve Avrupa'daki birçok hedefi Amerikan istihbarat örgütlerinden NSA adına izlediği ve ABD adına Avrupa şirketlerine yönelik casusluk faaliyeti yürüttüğü anlaşılmıştı.⁸⁶

Almanya'da Sığınmacılara Nazi Bandı

Almanya'da sığınmacılara yönelik başlatılan son uygulamalar, Nazi dönemini arat-

mıyor. Alman Taz gazetesinin haberine göre, Hamburg'da sığınmacıları "ayırt edebilmek" için her birine renkli ve üzerinde kayıt numaraları olan bileklikler takılmaya başlandı. Gazete, Hamburg'da devreye sokulan uygulamayı "gerekli mi yoksa damgalayıcı mı" sözleriyle tartışmaya açarken, ön kabul merkezlerindeki sığınmacıların bu bilekliklerle toplum içine çıkmak istemediğini aktardı.

Hamburg'un Haburg semtinde bir kayıt bürosundan adını Emir S. olarak veren bir kişi, "Sizi sığınmacı olarak tanımlayan bu bileklikleri taşımak zorundasınız" dedi. Sığınmacı kabul merkezinden adını açıklamayan bir yetkili de "Gerçeği reddetmek istiyoruz çünkü Alman tarihinin karanlık zamanlarını hatırlatıyor" ifadelerini kullandı. Eleştirilerin temel noktası ise "sığınmacıları kayıt altında tutmak" olarak lanse edilen sistemin insanlık dışı olması.

Yanlarında her zaman belgelerini bulunduran sığınmacılara "teşhis" adı altında yapılan damgalamaya tepkiler büyüyor. Sosyal medyada eleştirilen yönetimin tavrı, Nazi Almanyası'nın Yahudileri diğerlerinden ayırt etmek için uyguladığı yöntemi hatırlattı. Yahudiler, Nazi yönetiminin işgal ettiği ülkelerde üzerinde Davut Yıldızı bulunan ve "Yahudi (Jude)" yazan bir pazu bandını taşımak zorundaydı. Öte yandan sığınmacı krizini çözme konusunda zikzaklar çizen Almanya'da eski Nazi toplama kampı Buchenwald'daki barakalar, Ortadoğu ve Afrika'dan onlarca mülteci için geçici barınak oldu. Mülteciler, birkaç aydır tarihin en kanlı dönemlerin-

85 <http://www.sabah.de/nsu-dosyaları-kaldırma-dustu>

86 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2015/10/15/alman-istihbarati-sadece-nsa-icin-dinleme-yapmamis>

den birine sahne olan bu yapılarda yaşamaya çalışıyor.

Nazi dönemini hatırlatan uygulamalar Almanya ile sınırlı değil. Bu ayın başında Avusturya ve Macaristan'da saatlerce bekletildikten sonra Çek Cumhuriyeti'ne varmayı başaran sığınmacıların numaralandırılması tepkiye neden olmuştu. Çek insan hakları örgütleri, ülkeye varan sığınmacıların numaralandırılmasının, Nazilerin toplama kamplarındaki insanları numara vererek damgalamasını hatırlattığını söylemişti. AFP'ye konuşan Çek İnsan Hakları Ligi'nden avukat Zuzana Candiglota da, "Polisin insanları böyle damgalamasına izin veren bir kanun yok" ifadesini kullanmıştı. Çek Cumhuriyeti İçişleri Bakan sözcüsü Lucie ise, sığınmacıları numaralandırmalarının nedeninin 'çocukların kaybolmasını önlemek' olduğunu ileri sürmüştü. Sığınmacıların dağıtılmasına en çok karşı çıkan ülkelerin başında Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya geliyor. Söz konusu ülkeler bağlayıcı bir kota sistemi istemiyor, sığınmacıların gönüllülük esasına göre kabul edilmesini öneriyor.⁸⁷

Almanya'da Mülteci Yurtları Yandı

Ekim ayı başında Kuzey Ren-Westfalya Eyaleti NRW'ye bağlı Xanten şehrinde, mültecilerin barındırılması için hazırlanan eski bir okulda yangın çıktı. Yapılan incelemelerde zemin kata yanıcı maddeler

atıldığı tesbit edildi. Hagen ve Kleve şehirlerinde de mültecilerin kaldığı yurtlarda yangın çıktı. Araştırmalarda yabancı düşmanlığı içeren bir saldırı yapıldığına dair herhangi bir ipucu bulunamadığı bildirildi. Kleve'deki yangının insan hatasından kaynaklandığı, her üç şehirdeki yangında da hiçbir kişinin yaralanmadığı belirtildi.

Xanten Belediye Başkanı Thomas Görtz, önceden kalorifer dairesinde teknik bir hatadan dolayı yangın çıktığı yönündeki tahminleri doğrulayan bir delil bulunmadığını, ancak girişteki koridorda benzin kokusu taşıyan bir cam şişe kırığı bulunduğunu söyledi. Ayrıca kapının da zorla açıldığını bildirdi.

Hagen'de 7 Suriyeli mültecinin kaldığı binanın çatısında yangın çıktı. Mültecileri ziyarete gelen misafirlerin yangının farkına varmasından sonra çağrılan itfaiye, çatıya yayılmış olan yangını söndürmeyi başardı. Evde oturan mülteciler geçici olarak başka bir eve yerleştirildi.

Kleve'deki mülteci yurdunda çıkan yangında 3 kişinin, korkarak pencereden atlamaları sonucu hafif yaralandıkları bildirildi. Burada yangının ev sakinlerinden birinin hatası sonucu çıktığı bildirildi. Polis sözcülüğünden yapılan açıklamada, yabancı düşmanlığı içeren bir saldırı olduğuna dair herhangi bir delil bulunamadığı kaydedildi. Yaklaşık 50 bin Euro'luk malî hasarın meydana geldiği yangın, itfaiye tarafından söndürüldükten sonra ev sakinleri tekrar geri döndü.

Diğer taraftan Almanya'nın doğu eyaletlerinden Thüringen'e bağlı Friemar şehrinde, 11 mültecinin kaldığı bir spor sa-

87 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/341582/almanyada-siginmacilara-nazi-bandi>

lonunun önündeki seyyar tuvaletler yandı. Polis tarafından yapılan incelemede kundaklama yapıldığı belirlendi. Spor salonunun ön cephesine sıçrayan yangında yaralanan olmadı.⁸⁸

Alman Parti Başkanı Alexander Gauland'dan Mültecilere Çirkin Sözler

Almanya'da ırkçı söylemler hız kesmiyor. Potsdam parlamentosunda mülteciler konusunu tartışmak üzere toplanan siyasiler arasında yeni bir gerilim meydana geldi. Almanya İçin Alternatif Partisi (AfD) Başkanı Alexander Gauland konuşmasında, mültecilere destek veren ve yardım eden Alman gönüllüleri eleştirerek 'yararlı aptallar' benzetmesi yaptı. Konuşmasına tüm hız devam eden Gauland, son günlerde sayısı hızla yükselen mülteciler için yeterli kampların bulunmadığını savunarak, dolmuş taşmış kampların ise şiddet yuvasına dönüştüğünü belirtti. Açıklaması sebebiyle sert eleştirilen Gauland, Alman Sosyal Demokrat Partisi üyesi Britta Stark tarafından uyarıldı.⁸⁹

Almanya'da İrkçi Parti Yükselişte

Almanya'nın doğusundaki eyaletlerde, AB karşıtı ırkçı popülist parti, Almanya Alternatif Partisi AfD'nin oylarının %16'ya yükselebileceği belirlendi. Haftalık dergi

Stern ve özel televizyon kanalı RTL için yapılan seçim trendi anketine göre, ülke genelinde Hristiyan Demokratlar Birliği CDU/CSU'nun oyları %38'e düştü.

Alman Hür Demokratlar Partisi FDP de bir puan kaybederek %4'e düştü ve böylece Federal Parlamentaoya girmek için gerekli %5'lik barajı aşamadı. İrkçi popülist parti AfD ise oylarını iki puan artırmak suretiyle %8'e yükseldi. Sosyal Demokrat Parti SPD %24'te, Yeşiller ise %10'da kaldı. Sol Parti'nin de oyları değişmeyerek %9'da kaldı. Almanya'da seçime katılanlar ve kararsızların oyları ise 3 puan artarak %36'ya yükseldi. %7'lik oy oranı ise küçük partiler arasında paylaşıldı.

Almanya genelinde AfD'nin oylarındaki 2 puan artışın, seçime katılım oranındaki düşüş nedeniyle görüldüğü bildirildi. Seçime katılım oranı tahmini %67'den %64'e düştü. Oy kullanmayanların sandık başına gitmesi halinde AfD'nin Doğu Almanya'da oylarını iki kat artırarak %16'ya yükselmesini sağlayacağı kaydedildi. Güneydeki Baviera Eyaletinde ise ırkçı partinin %10'a yükselebileceği bildirildi.⁹⁰

Almanya Dışışleri Bakanı Skandala Neden Oldu

Kıbrıs'ı ziyaret eden Almanya Dışışleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier, Rum lidere "Kıbrıs Cumhurbaşkanı", KKTC Cumhurbaşkanı'na da "toplum lideri" olarak davet yapınca, diplomatik bir skandala imza attı. KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa-

88 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/342391/almanyada-yine-multeci-yurtlari-yandi>

89 <http://www.karar.com/dunya-haberleri/alman-parti-baskani-alexander-gauland-dan-multecilere-cirkin-sozler-54778>

90 <http://www.bugun.com.tr/dunya/almanya-da-irkci-parti-yukseliste-1955812.html>

fa Akıncı skandala tepki olarak Steinmeier'in ara bölgede düzenlediği resepsiyona katılmadı.

Müzakere sürecine destek vermek amacıyla Ada'ya gelen Almanya Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier, iki liderle ayrı ayrı görüştü. Almanya Dışişleri Bakanı, iki kesimi birbirinden ayıran yeşil hatta bir resepsiyon düzenleyerek iki lideri buluşturmak istedi. Steinmer, Rum lider Nikos Anastasiades'e gönderdiği davette kendisini Kıbrıs Cumhurbaşkanı olarak niteledi. Buna karşılık KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'yı toplum lideri sıfatıyla davet etti.

Birleşmiş Milletler tarafından yürütülen müzakerelerde, siyasi eşitlik gereği iki lider de "toplum lideri" sıfatıyla anılıyor. Kıbrıs sorununda yer alan tüm diplomatlar, Birleşmiş Milletler'in koyduğu bu kurala hassasiyetle uyuyor.

Alman Dışişleri Bakanı'nın neden olduğu diplomatik skandal üzerine Cumhurbaşkanı'nın bir açıklama yaptı. Açıklamada, "Kıbrıs'ta iki taraf arasında eşit statüye özen gösterilmesi gerektiği bilinen bir gerçekliktir. Bu hususun iki tarafa yapılan hitaplarda da göz önünde bulundurulduğu bilinmektedir. Bunlara dikkat edilmesi Alman Elçiliği'ne iletildiği halde, tatminkar bir yanıt alınamamıştır" denildi. Açıklamanın devamında, "taraplardan birinin "Cumhurbaşkanı", diğerinin de "toplum lideri" olarak anılacağı bir etkinliğe, Cumhurbaşkanımız katılmayı uygun görmemiştir" ifadeleri kullanıldı.⁹¹

C. Çin

Çin'de Yıllar Süren

Tek Çocuk Uygulaması Hafifletilecek

Çin'in önümüzdeki 10 yıllık politikalarının belirlendiği toplantıdan beklendiği gibi önemli reformlar çıktı. Çin resmî ajansı Şinhua'nın haberine göre, ülkede yıllardır süren tek çocuk politikasında gevşemeye gidildi. Yeni düzenlemeye göre evli çiftlerden birinin kardeşi olmaması durumunda, çift, iki çocuk sahibi olabilecek. Tek çocuk politikası, 1970'lerde ülkenin hızlı artan nüfusunu kontrol altına almak için yürürlüğe girmişti. Yasaya göre kentlerde yaşayan çiftlere tek çocuk, kırsalda yaşayan çiftlere ise ancak ilk çocuklarının kız olması halinde ikinci çocuk için izin verilmişti. Tek çocuk politikası, daha sonra biraz gevşetilerek, çiftlerin ikisinin de tek çocuk olması halinde iki çocuk sahibi olmalarına müsaade edilmişti.

Dünyanın en kalabalık ülkesi Çin'de tek çocuk politikasında reforma gidilmesinin ardında nüfus dengesi var. Ülkede genç nüfus ile kızların oranı giderek azalıyor. Tek çocuk kısıtlaması nedeniyle aileler, erkek çocuk sahibi olmak için doğacak kızlarına kürtaj yaptırıyor. Yapılan bir araştırmaya göre gelecek 10 yılın sonunda 24 milyon erkek eş bulamayacak. Bunun yanı sıra 2050'de ülke nüfusunun dörtte biri 65 yaşın üzerinde olacak. Tek çocuk politikası nedeniyle ayrıca çalışma yaşına gelen Çinliler, hem anne babalarına hem de anne ve babalarının ailelerine bakmak zorunda kalıyor. Ülkede tek çocuk politikasına uymayanlara, mülklerine el konulması ve

91 <http://www.milliyet.com.tr/almanya-disisleri-bakani-skandala/dunya/detay/2149691/default.htm>

işlerinden kovulmaları gibi cezalar uygulanıyordu.⁹²

Çin Sınırları Dışındaki İlk Askerî Üssünü Cibuti’de Kuruyor

Çin Halk Cumhuriyeti, kendi sınırları dışındaki ilk askerî üssünü Afrika ülkesi Cibuti’de kuruyor. AFP’nin haberine göre Çin Halk Cumhuriyeti, kendi sınırları dışındaki ilk askerî üssünü Afrika ülkesi olan Cibuti’de kuruyor. Cibuti’nin başkanı İsmail Guelleh, karardan mutlu olduklarını belirtirken, Çin’in Afrika ülkeleriyle ikili ilişkilerinin sonuç vermeye başladığı da söyleniyor. ABD ve Hindistan’ın Çin’in askerî üs kurmasına karşı olacağı belirtilirken, Afrika’da kurulacak askerî üssün bölgede ABD çıkarlarına zarar verebileceği de düşünülüyor. Bölgenin Çin donanması için lojistik bir üs olarak kullanılacağı da söylenirken, Çin askerî kaynaklarının henüz konuyla ilgili açıklama yapmadığı da aktarılıyor.⁹³

Çinliler Rusya’ya Yerleşiyor

Rusya’nın ‘Best Novobud’ inşaat şirketinin Yönetim Kurulu Başkanı İrina Dobrohotova, Çin vatandaşlarının Moskova’daki daireleri aktif olarak satın almaya başladığını açıkladı. Dobrohotova, Çinlilerin genel olarak yeni inşa edilen binalarda fiyatları yüksek olmayan apartmanları tercih ettiğini bildirdi. Dobrohotova, “BRICS ülkelerinden ne kadar yabancıların yeni inşa edilen binalarda apartman satın aldığını biliyor musunuz? Çinliler alıyor. Onlar, çok pahalı olmayan, orta bütçeli, 110 bin Dolar’lık daireleri seçiyor. Eskiden onlar hiç almazdı” dedi. Daha önce Çin şirketlerinin Sibiry’a’daki 115 bin hektarlık araziyi tarım için kiralamak üzere Rusya ile görüşmeler yaptığı bildirildi. Bazı şirketlerle anlaşmaya varıldığı kaydedildi.

92 <http://www.sabah.com.tr/dunya/2013/11/16/cinde-anne-babalara-ikinci-cocuk-izni-cikti>

93 <http://haber.sol.org.tr/dunya/cin-afrikada-ilk-askeri-ussunu-kuruyor-116300>

Avrupa hayali için Edirne’ye doğru yürümeye başlayan mültecilerin arasına provokatörler sızdı. Alman Nora Sophia ve Fransız Charlotte Lecaille, polise taş atarken yakalandı. Mültecileri de polise taş atmaları için kışkırtan provokatörler, Gezi eylemlerinden de sabıkalı çıktı.

Zabaykalye ili yetkililerine göre, Huae Sinbo şirketinin bu konudaki teklifi 448 milyon Dolar değerinde. Bir Rus haber ajansına göre ise Rus yerel hükümeti bu alanda Çinli şirket ile bir mutabakat anlaşması imzaladı. Huae Sinbo şirketi Sibirya arazilerini 49 yıllığına kiralamayı planlıyor. Zabaykalye Valisi Konstantin Ilkovskiy kiralama ücretleri ve müddeti ile ilgili resmî işlemlerin bir yıl içinde tamamlanacağını söyledi.⁹⁴

d. Fransa

Fransa Suriye'deki Savaşa Dahil Oldu

Fransa Eylül ayı sonunda, Suriye'de DA-EŞ'e karşı hava saldırılarını başlattı. Fransa Cumhurbaşkanlığı'nın resmi adresi olan Elysee Sarayı'ndan yapılan yazılı açıklamada, havadan sürdürülen keşif operasyonlarından sonra Suriye'de ilk hava saldırılarının gerçekleştirildiği duyuruldu.

Fransa Başkanlık sarayından yapılan açıklamada, "Ülkemiz IŞİD tehdidiyle mücadelede kararlılığını göstermiştir. Ulusal güvenliğimizin tehlikede olduğu her durumda hava saldırıları düzenleyeceğiz" ifadelerine yer verildi. Açıklamada sivil halkın, IŞİD, diğer terör örgütlerinin saldırıları ve Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'ın bombardımanlarından korunmasının şart olduğu belirtildi. Askerî İstihbarat yöneticisi General Christophe Gomart RFI Radyosu'na yaptığı açıklamada, "Fransa, Suriye'de görece miyop idi. Şimdi daha net bir görüş

hakim. Keşif uçuşları tamamlanır tamamlanmaz, bombardıman yapılabilecek" demişti.

Fransız hava operasyonu hakkında askerî ayrıntılar da veren Gomart, "İki tip bombardıman olası: CAS yani 'Close Air Support' dediğimiz yere yakın hava desteği, yani yerdeki güçlere yakın bir hava desteği. Şu anda Amerikalıların Suriye'de Kürt güçlerine havadan verdiği destek gibi. Ya da Irak yönetimine yapıldığı gibi. Ya da ikinci yol, "hazırlıklı vuruşlar" dediğimiz bombardımanlar. El yapımı bomba üreten atölyeler, ya da askerî komanda birimleri, eğitim kampları, malî kaynak sağlayan petrol rafinerileri gibi alanlar ya da IŞİD'in askerî kadroları hedef alan bombardımanlar gerçekleştirilecektir" açıklamalarında bulunmuştu.

Fransa Başbakanı Manuel Valls, Suriye'de başlayan hava operasyonlarında, terör örgütü DAES'in eğitim kamplarının vurulduğunu açıkladı. Fransa'nın Suriye'deki DAES hedeflerine yönelik başlattığı hava operasyonları ile ilgili BFM televizyon kanalına konuşan Valls, "Bu operasyonlarda, özellikle Fransa'ya yönelik saldırı hazırlığı içinde olan teröristlerin eğitildiği sığınaklar bombalandı" dedi.

İhtiyaç duyulduğu sürece operasyonların devam edeceğini belirten Valls, "Suriye'deki IŞİD hedeflerini vuracağız çünkü terör örgütü bu sığınaklardan Fransa'ya yönelik terör saldırısı hazırlığı yapıyor. Biz BM sözleşmesine uygun olarak, meşru müdafaa ilkesi çerçevesinde hareket ediyoruz. Müttefiklerimizle irtibat halinde an-

94 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/335132/cinliler-rusyaya-yerlesiyor>

cak kendi başımıza hareket ediyoruz” diye konuştu.⁹⁵

Fransa 2 Yıl İçerisinde 24 Bin Mülteci Kabul Edecek

Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande Fransa’nın 2 yıl içerisinde 24 bin mülteci kabul edeceğini söyledi. Yıllık basın toplantısında konuşan Hollande, 2015’in başından beri 350 bin göçmenin Avrupa’ya ulaşmak için Akdeniz’i geçtiğini hatırlattı. Bunun geçen yıla göre 3 kat daha fazla olduğunu kaydetti. Hollande, bu drama karşı Almanya Başbakanı Angela Merkel ile birlikte göçmenlerin ülkeler arasında paylaşılmasını sağlayan bir öneri sunduklarını hatırlatarak, “Bizim ağırlamamız gereken 24 bin göçmeni de biz kabul edeceğiz” ifadelerini kullandı.⁹⁶

Fransa 40 Ülkeyi İzlemiş

Fransa’nın yaklaşık 40 ülkeyi fiber optik kablolarla izlediği iddia edildi. Fransız Nouvel Observateur dergisinde yer alan haberde, Fransa’nın, eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy döneminde deniz altından döşenen fiber optik kablolar sayesinde yaklaşık 40 ülkenin elektronik haberleşmesini takip ettiğini yazdı.

Haberde, projenin ilk kez 2008 yılında Sarkozy’nin Fransız istihbarat servisine

izin vermesiyle başlatıldığı ve 2013 yılında sona erecek planın, bugünkü Cumhurbaşkanı François Hollande tarafından 2019 yılına kadar uzatıldığı belirtildi. Buna göre Fransa, iletişim şirketleri Orange ve Alcatel-Lucent ile beraber, Marsilya, Penmarch, Saint-Valery-en-Caux’nun da olduğu deniz kıyısındaki çeşitli kentlere takip merkezleri kurarak deniz altından geçirdiği fiber optik kablolarla izleme yaptı.

Planın 2013 yılına kadar 700 milyon Euro’ya mal olduğu bildirilen haberde, Paris’teki bir merkezde bulunan bilgisayarlar her gün aktarılan 10 milyonlarca elektronik haberleşmenin burada analiz edildiği ve ayrıştırıldığı kaydedildi. Haberde, ABD, Rusya, Hindistan ve Çin’in yanı sıra Kuzey Afrika, Batı Afrika ve Orta Doğu’dan 40 ülkenin takip edildiği bildirildi.⁹⁷

Fransa Cumhurbaşkanı Hollande: “Sığınmacılar Türkiye’de Kalsın!”

Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, dünyayı sarsan mülteci kriziyle ilgili önemli açıklamalarda bulundu. Hollande, Avrupa Birliği’ne sığınmacıların Türkiye’de kalması ve ihtiyaçlarının Türkiye’de karşılanması çağrısında bulundu. İtalya Başbakanı Matteo Renzi ile Modena’da görüşen Hollande, görüşme sonrası basın toplantısında Avrupa’daki mülteci kriziyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Hollande, “Sığınmacıların Türkiye’de kal-

95 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/341624/fransa-suriyedeki-savasa-dahil-oldu>

96 <http://www.cihan.com.tr/tr/fransa-2-yil-icerisinde-24-bin-mul-teci-kabul-edecek-1883878.htm>

97 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/29435664.asp>

masını sağlamak için Suriye'deki kriz göz-
zülüne dek sığınmacıların Türkiye'deki
ihtiyaçlarının karşılanması için Türkiye ile
çalışmak zorundayız" açıklamasını yap-
tı. Hollande, Renzi ile görüşmesi öncesi
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan
ile telefonda görüşmüştü.⁹⁸

Fransız ve Alman Provokatörler Edirne'de İş Başında

Avrupa hayali için Edirne'ye doğru yürü-
meye başlayan Suriyeli mültecilerin arasına
provokatörler sızdı. Alman Nora Sophia
ve Fransız Charlotte Lecaille, polise taş
atarken yakalandı. Mültecileri de polise taş
atmaları için kışkırtan provokatörler, Gezi
eylemlerinden de sabıkalı çıktı.

Esenler Otogarı'nda mültecilere tahsis
edilen otobüslere binmeyip TEM otoyolun-
dan Edirne'ye doğru yürüyüşe geçen
500 kişinin arasına provokatörler sızdı.
Edirne'ye yürüyen mültecileri polise taş at-
maya zorlayan 5 kişi gözaltına alındı. Edir-
ne'ye yürüyen mülteciler TEM Esenyurt
sapağında çevik kuvvet polisleri tarafından
durduruldu. Sığınmacıların uygun araçlar
ile taşınacakları açıklandı. Mültecilerin
çoğu bu talebi kabul etti ve geri dönme-
ye ikna edildi. Bir grup mülteci ise ellerini
enselerine bağlayarak oturma eylemi yaptı.

Bu sırada bölgede bulunan ve mültecilerin
arasına sızan provokatörler devreye girdi.
Alman ve Fransız provokatörler ortamı
hareketlendirerek polise taş atmaya baş-

ladı. Olayların büyümesinin ardından ise
mültecileri kışkırtan eylemciler gözaltına
alındı. İstanbul Güvenlik Şube Müdürlü-
ğü ekipleri tarafından polise taş atarken ya-
kalanarak gözaltına alınan provokatörlerin
Gezi eylemlerinde de aktif rol üstlendikleri
tespit edildi. Mültecileri polise taş atma-
rı için provoke eden 28 yaşındaki Alman
Nora Sophia ve 29 yaşındaki Fransız
Charlotte Lecaille'nin, Gezi eylemlerinde
İstanbul'a gelerek polise karşı kışkırtma
faaliyeti üstlendiği belirlendi.

Alman ve Fransız provokatör ile birlik-
te hareket eden 3 şüpheli daha yakalan-
dı. Iraklı olduğu öğrenilen 27 yaşındaki
Muhammed Fares, Suriye uyruklu 30
yaşındaki Ali Fares ve Halep doğumlu 23
yaşındaki Abdalsalam Sakkal da gözaltına
alındı. Irak ve Suriye uyruklu bu şüpheli-
lerin de mültecileri kışkırtmaya çalıştıkları
tespit edildi.⁹⁹

e. İngiltere

Blair Irak İşgali İçin Bush'a Bir Yıl Önceden Söz Vermiş

İngiltere'nin eski Başbakanı Tony Bla-
ir'in Irak Savaşı başlamadan bir yıl önce,
ABD'nin bölgede askerî bir desteğe ihti-
yacı olması halinde yardım sözü verdiği
öne sürüldü. İngiliz Daily Mail gazete-
si, ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Colin
Powell tarafından dönemin ABD Başkanı
George W. Bush'a yazılan bir e-postadaki
ifadelere yer verdi.

98 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/1130198-fransa-cumhurbaskani-siginmacilar-turkiyede-kalsin>

99 <http://www.yenisafak.com/gundem/provokatörler-is-basinda-2307608>

Haberde, 28 Mart 2002’de dönemin ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell’in dönemin ABD Başkanı George W. Bush’a “Gizli... Başkan için bildiri” notunu iliştirerek yazdığı bir e-postada, “İngiltere, Ortadoğu’da bizim liderliğimizi takip edecek. Askerî operasyonlara ihtiyaç duyulduğu halde Blair Irak’ta bizimle birlikte olacak. Blair iki konuda ikna oldu; tehdit gerçek ve Saddam’a karşı kazanılan başarı bölge genelinde daha fazla başarıyı getirecek” ifadelerini kullandığı iddia edildi.

Daily Mail, söz konusu e-postada, “Blair’in Bush’a, stratejik, taktiksel ve kamu bilgilendirme hatlarında vereceği desteğin işbirlik kapsamında küresel desteği kuvvetlendireceğine inandığı” ifadesinin yer aldığını kaydetti.

E-postada ayrıca Blair’in sunumsal yetenekleri olduğuna dikkat çekilerek, Blair’in “uluslararası barışın üzerindeki mevcut Irak tehdidini inandırıcı kamu davası haline getirebileceğinin” altının çizildiği aktarıldı.

Öte yandan e-postaların yazıldığı dönemde İngiliz basınına konuşan Blair, İngiltere’nin Irak’taki gelişmelere dahil olmasına yönelik, “Şu anda herhangi bir askerî hareket önerisinde bulunmuyoruz. Tüm seçenekleri değerlendirdiğimiz bir durum bu” ifadelerini kullanmıştı.¹⁰⁰

100 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/343643/blair-iscal-icin-busha-bir-yil-onceden-soz-vermis>

BM’den Fransa ve İngiltere’ye Mülteci Eleştirisi: “Tutumunuz Utanç Verici”

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreterliği Uluslararası Göç Özel Temsilcisi Peter Sutherland, Londra ve Paris yönetimlerinin Fransa’nın Calais kentindeki mülteci kampının yaşam koşullarını iyileştirememesinin ‘utanç verici’ olduğunu söyledi.

Kötü koşulları nedeniyle ‘jungle’ olarak da adlandırılan Calais’teki mülteci kampına ilişkin izlenimlerini Twitter hesabından paylaşan Peter Sutherland, “Calais’teki kamp, tam anlamıyla korkunç bir yer. Pislik, beraberinde hastalığı getirmiş. Kamp, insanların umutsuzluğuna tanıklık ediyor. Bu insanlar acil yardımı hak ediyor. Calais’te uğradığım şoktan kolay kolay çıkamayacağım. Fransız ve İngiliz hükümetleri, kamptaki korkunç koşullara bir an önce yanıt vermeli” diye yazdı.

Sutherland, Calais ve diğer kamplarda kalan mültecilerin kimliklerinin tespiti ve İngiltere’ye ilticalarına yardım edebilmek için, bölgede kalıcı bir merkez kurulması gerektiğinin de altını çizdi.

Avrupa’daki mülteci krizinin en çarpıcı noktalarından olan Calais kampında, Afganistan, Suriye, Eritre, Etiyopya, Sudan’dan gelen 3 binden fazla mülteci bulunuyor. Derme çatma çadırlarda, kötü şartlar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışan mülteciler, İngiltere’ye ulaşmak istiyorlar. Kamptaki vahim şartlar, birçok insan hakları ve yardım derneği tarafından tepkiyle karşılanmıştı.

AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans, yaptığı açıklamada, Calais'te 120 çadırdan oluşan tam teşekküllü bir mülteci kampı kurulabilmesi için Fransa'ya AB'den 5 milyon Euro daha mali yardım yapılacağını bildirmişti.¹⁰¹

İngiltere'den Skandal Göçmen Politikası

İngiltere, ülkesine gelen göçmenlerin sayısını azaltmak ve devletten aldıkları yardımı kesmek için bir komite kurdu. Göç edenlerin sayısını azaltmak ve kontrol altına almak için kurulan özel görev komitesine başkanlık edecek kişi ise İngiltere Başbakanı Cameron AB ülkelerinden ülkesine gelen göçmenlerin devletin yardım sisteminden faydalanmasını istemiyor.

Yıllık göçü 100 binin altına indirmeyi amaçlayan Cameron, bu hedefine kurulan özel görev komitesiyle ulaşmaya çalışacak. Komiteyle sadece Avrupa Birliği (AB) dışından değil, AB ülkelerinden gelen göç de kontrol edilecek. Komitede İçişleri Bakanı Theresa May ve Maliye Bakanı George Osborne'un yanı sıra Muhafazakar Parti'den üst düzey yetkililer bulunacak.

Cameron, AB ülkelerinden ülkesine gelen göçmenlerin devletin yardım sisteminden faydalanmasını istemiyor. İngiltere Başbakanı göçün kontrol edilmesi ve göçmenlerin devlet yardımlarından yararlanmasına kısıtlamalar getirilmesi konularını Avrupalı mevkidaşları ve Brüksel ile de müzakerelere ediyor. Cameron, bu müzakerelerin

ardından ülkesinin 1973 yılından bu yana sürdürdüğü AB üyeliğini 2017 yılının sonuna kadar referanduma sunmak istiyor.

İngiltere'de Mayıs ayında yapılan genel seçimden önce 5 yıl boyunca görevde olan koalisyon hükümeti yıllık göçü 100 binin altına indirmeyi başaramamıştı. Alınan çeşitli önlemlere karşın, 2014'te göçün %50 arttığı ve 318 bin kişiye ulaştığı açıklanmıştı. İngiliz hükümetinde göçün yanı sıra dijital altyapı, sağlık, yabancı savaşçılar, ihracat gibi konularda da özel görev komiteleri bulunuyor.

Bu arada genel seçim sonucu Muhafazakar Parti'den milletvekili seçilen Londra Belediye Başkanı Boris Johnson, AB ile istenilen reformlar yapılamazsa İngiltere'nin birlikten ayrılmaya hazırlıklı olması gerektiğini söyledi. Johnson, Avam Kamarası'nda yaptığı konuşmada, Cameron'ın AB ile başarılı müzakereler yürüteceğine inandığını kaydetti.¹⁰²

f. İsrail

İsrail Kendi İhlallerini Araştıran BM Komisyonunun Başkanını İstifa Ettirdi

BM Gazze Araştırma Komisyonu Başkanı Schabas'ın İsrail'in kendisini taraflı davranmakla suçlaması üzerine istifa ettiği açıklandı. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından İsrail'in Gazze'ye saldırıları sırasında işlenen insan hakları ihlallerini

101 <http://tr.sputniknews.com/avrupa/20150928/1018002762.html>

102 <http://www.yenisafak.com/dunya/ingiltere-den-skandal-gocmen-politikasi-2154671>

araştırmak için kurulan komisyonun başkanı William Schabas'ın, istifa kararını İsrail'in suçlaması üzerine aldığı açıklandı.

BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nden yapılan yazılı açıklamada, "BM Gazze Araştırma Komisyonu Başkanı Schabas, istifa mektubunu 30 Ocak'ta İsrail'in kendisini taraflı davranmakla suçlaması ve BM İnsan Hakları Konseyi Başkanı Joachim Ruecker'den görevden alınmasını talep etmesinden sonra sundu" denildi. Açıklamada, Ruecker'in Schabas'ın istifasını kabul ettiği ve komisyon başkanı olarak yaptığı çalışmalar dolayısıyla teşekkür ettiği belirtildi.¹⁰³

İsrail Hapishanelerinde 200 Filistinli Çocuk Var

İsrail hapishanelerinde, 18 yaşın altında yaklaşık 200 Filistinlinin bulunduğu belirtildi. Filistin Esirler Cemiyeti'nin "5 Nisan Filistinli Çocuklar Günü" dolayısıyla yaptığı açıklamada, "çocuk tutukluların" Ramallah yakınlarındaki Ofer ile İsrail'in kuzeyindeki Mecdu ve Şaron cezaevlerinde tutulduğu kaydedildi. Bu çerçevedeki gözetli ve tutuklamalarda 2014 yılının ikinci yarısından itibaren artış görüldüğü belirtilen açıklamada, "İsrail yönetimi günde en az 2 çocuğu gözetli altına alıyor" denildi. Gözetli altına alınan Kudüslü çocukların çoğunun para cezası, ev hapsi veya yaşadığı yerden uzaklaştırılma gibi şartlarla serbest bırakıldığı aktarılan açıklamada, bu konuda Kudüs'ten sonra ikinci kent durumundaki El-Halil'de ise 2015 yılının başından itibaren yaklaşık 70 çocuğun gözetli altına alındığı kaydedildi.

Açıklamada İsrail'in çocuklar hakkında işlediği ihlaller, "gece geç saatlerde gözetli altına alınmaları, gözetli sırasında polis köpeklerinin kullanılması, fiziksel ve psikolojik işkenceye maruz kalmaları, ebeveynleri olmadan sorgu-

Tarihî Filistin topraklarının %85'inin İsrail işgali altında olduğu, Filistin halkının topraklarının ancak %15'ini kullanabildiği belirtildi.

103 <http://www.trthaber.com/haber/dunya/israilin-baskisi-schabasi-istifa-ettirdi-166044.html>

lanmaları, baskıyla itirafa zorlanmaları, gözaltı sonrasında yasal yardım almalarına izin verilmemesi, sivil veya askerî mahkemelerde yetişkinlere uygulanan muameleye tabi tutulmaları ve cezaevlerinde zor hayat şartları altında tutulmaları” şeklinde sıralandı.¹⁰⁴

Filistin Toprakların %85’i İşgal Altında

Tarihî Filistin topraklarının %85’inin İsrail işgali altında olduğu, Filistin halkının topraklarının ancak %15’ini kullanabildiği belirtildi. Filistin Merkezi İstatistik Bürosu, “Toprak Günü”nde yayımladığı raporda, Filistin’in tarihî coğrafyasında, maruz kaldığı haksızlığı gözler önüne serdi. Raporda, 27 bin km²’lik karelik tarihi Filistin topraklarının %85’inin İsrail’in kontrolü altında bulunduğu ifade edildi. İsrail’in bölücü uygulamaları nedeniyle Filistin halkının bu toprakların yalnızca %15’ini kullanabildiği kaydedildi.

Filistin’in tarihî toprakları üzerindeki nüfusun %48’inin Filistinlilerden oluştuğu, buna mukabil bir İsrail vatandaşına düşen toprağın ancak beşte biriyle yetinmek zorunda kaldıkları aktarıldı.

İsrail’in, Kudüs’te 1967-2000 yılları arasında 500, 2000-2014 yılları arasında bin 342 binayı yıktığı ve bu süreçte 5 bin 760 Filistinlinin zorunlu göçe tabi tutulduğu dile getirildi.

Ev yıkımlarında 2000 yılından sonra büyük bir artış yaşandığına değinilen ra-

porda, 340 Filistinlinin 2000-2014 yılları arasında evlerini kendi elleriyle yıkmak zorunda bırakıldığı vurgulandı.

Batı Şeria’da 2013 yılı sonu itibarıyla İsrail’e ait 409 Yahudi yerleşim yeri ve askeri nokta olduğu, buradaki Yahudi yerleşimci nüfusunun ise 580 bin 801’i geçtiği bilgisine yer verildi.

Yahudi yerleşimcilerin %48,5’inin Kudüs’te ikamet ettiği, Batı Şeria’da her 100 Filistinliye karşılık, 21 Yahudi yerleşimci, Kudüs’te ise her 100 Filistinliye karşılık 69 Yahudi yerleşimci bulunduğu değinildi.

Filistin Planlama Bakanlığı ve Dünya Bankası’nın verilerinden de faydalanan raporda, Batı Şeria’daki Yahudi yerleşimcilerin 2013 yılında, çoğu sulamalı tarım yapılan 100 km²’lik tarım arazisini kullandığı ve bu faaliyet için yıllık 50 milyon m³ fazla Filistin’e ait yeraltı suyunu tükettiği belirtildi. Buna karşılık, 2011 yılı verilerine göre Batı Şeria’da Filistinlilerin sulamalı tarım yaptığı arazinin 78 km²’yi geçmediği ifade edildi.

İsrail’in Filistin’e yönelik uygulamalarına ayrıntılı şekilde yer verilen raporda, “İsrail hala Batı Şeria’daki işgal edilmiş bölgeleri ekonomik sömürüye açık alanlar olarak kullanıyor” denildi. Raporda ayrıca, İsrail’in Gazze Şeridi’ne düzenlediği Temmuz ayındaki saldırılarda binlerce evi, onlarca sağlık kurumu, okul ve ibadethaneyi hedef alarak, tamamen yıkılmasına veya zarar görmesine neden olduğunun altı çizildi.

Filistin ile İsrail yönetimi arasında 1995’te imzalanan “İkinci Oslo Anlaşması” çerçevesinde, Batı Şeria, A, B ve C bölgelerine ayrılmıştı. %18’i kapsayan “A bölgesi”nin

104 <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/dunya/253569.aspx>

yönetimi idarî ve güvenlik olarak Filistin'e, %21'lik "B bölgesi"nin idari yönetimi Filistin'e, "güvenliği" ise İsrail yönetimine bırakılırken, %61'ini kapsayan "C bölgesi"nin "idaresi ve güvenliği" İsrail'e bırakılmıştı.¹⁰⁵

İsrail El Halil ve Mescid-i Aksa'yı Bir Ayda 126 Kez Bastı

İsrail işgal güçlerinin, Nisan ayı içerisinde Kudüs'teki Mescid-i Aksa ile el-Halil'deki İbrahim Camii'ne toplam 126 kez baskın düzenlediği bildirildi. Filistin Dini İşler ve Vakıflar Bakanı Yusuf Deis, "İsrail askerleri, geçen ay içerisinde Mescid-i Aksa ile İbrahim Camii'ne en az 126 kez baskın düzenledi" dedi.

İslam âlemini Aksa'yı ziyaret etmeye ve Filistin halkına destek olup, sıkıntılarını seslendirmeye çağıran Deis, "İşgalcilerin Aksa ile İbrahim Camii'ni tamamen ele geçirmeye yönelik planlarını bozmak için söz konusu mekanlarda nöbet tutmaya devam edilmesi" çağrısında bulundu.

İsrail'de bazı grupların Mescid-i Aksa'yı yıkma ve yerine tarihi Süleyman Mabedi'ni tekrar inşa planını hızlandırma çağrısında bulunmasının, Aksa'da cami cemaati ve eğitim gören öğrencilere yönelik ihlalleri arttırdığını kaydeden Deis, Aksa'ya yönelik ihlalleri yasal hale getirme çağrıları, içerisindeki restorasyonu engelleme ve Yahudi yerleşimcilerin dinî ritüelleri avlusunda ye-

rine getirmesine izin verme girişimlerinin yanısıra Aksa'ya yönelik siyasî düzlemdeki hamlelerin de arttığını belirtti. Öte yandan Mescid-i Aksa Müdürü Ömer Kesvani, yaklaşık 34 kişilik bir yerleşimci grubun, Mescid-i Aksa Külliyesi'ne girdiğini, cami cemaatini ve eğitim gören öğrencilerin olayı protesto etmek için tekbirler getirdiğini söyledi. Kesvani, radikal grupların Yahudi yerleşimcilere Aksa'ya girme çağrılarının, büyük güvenlik sorunlarına yol açacağını kaydetti. İsrail'de başta aşırı sağcı aktivist haham Yehuda Joshua Glick olmak üzere sağcı gruplar, Yahudi yerleşimcilerin Aksa'ya girip dinî ritüellerini yerine getirebilmeleri için izin talebinde bulunmuştu.¹⁰⁶

Filistin'de Her Yıl 20 Bin Çocuk Fiziksel ve Cinsel Şiddete Maruz Kalıyor

İsrail'in işgal altında tuttuğu bölgelerde her yıl binlerce çocuğun cinsel ve fiziksel şiddete maruz kaldığı bildirildi. İsrail meclisi Knesset'in hükümet ve devletin faaliyetleri ile ilgili denetleme ve değerlendirmeye görevlerini yapan İsrail Devlet Denetçisi Yosef Shapira'nın yayımladığı yıllık raporda, "Binlerce çocuk her yıl fiziksel ve cinsel şiddete maruz kalıyor. Bunlardan 6 bini cinsel istismara uğrarken, 13 bini şiddete maruz kalıyor" ifadesi kullanıldı.

Raporda, hükümetin Yahudi ile Yahudi olmayan vatandaşlar arasındaki mevcut gözle görülür uçurumları sınırlandırmada başarısız olduğu ve İsrail'in bazı kurum-

¹⁰⁵ <http://www.dunyabulteni.net/irak/325988/filistin-toprak-gunu-topraklari-yuzde-85-i-isgal-altinda>

¹⁰⁶ <http://www.dunyabulteni.net/manset/328865/israil-el-halil-ve-mescid-i-aksayi-bir-ayda-126-kez-basti>

larının görevini yerine getirmede yetersiz kaldığı belirtilerek, bedevi çevrelerdeki anaokullarında oldukça büyük eksiklik olduğu kaydedildi.

Raporda ayrıca, şüpheli bir şekilde gözaltına alınan ve haklarında herhangi bir iddianame hazırlanmadan 3 günden daha kısa sürede serbest bırakılan gözaltılara değinilerek, bu sayının artmasına ilişkin İç Güvenlik Bakanlığı'nın araştırma yapması çağrısında bulunuldu.¹⁰⁷

İsrail Yine Uluslararası Sularda Müdahale Etti

İsrail ordusu, Gazze ablukasını delmeyi hedefleyen 3. Özgürlük Filosu'ndan bir tekneye uluslararası sularda müdahale ettiğini açıkladı. Açıklamada, müdahalenin “başarılı olduğu ve teknenin Aşdot Limanı'na doğru götürüldüğü” belirtildi. Netanyahu, İsrail donanmasını müdahalesinden dolayı tebrik etti.

İsrail ordusundan yapılan yazılı açıklamada, “Askerler, Gazze deniz ablukasını delme girişiminde bulunan tekneyi ziyaret ederek arama yaptı” ifadesine yer verildi. Açıklamada, “müdahalenin başarılı olduğu ve teknenin Aşdot Limanı'na doğru götürüldüğü” belirtildi. Müdahalenin, İsrail hükümetinin emriyle gerçekleştirildiği belirtildi.

Netanyahu, müdahalenin ardından yaptığı yazılı açıklamada, “Bu filo, bölgemizdeki

dehşeti görmezden gelerek Hamas terör örgütüne yardım eden bir yalan ve ikiyüzlülük gösterisinden başka bir şey değil” ifadesini kullandı. Gazze ablukasını delmenin uluslararası hukuka aykırı olduğunu iddia eden Netanyahu, şunları kaydetti:

“(Gazze Şeridi'ne) Denizden girişin önlenmesi uluslararası hukuka uygundur ve hatta BM Genel Sekreterinin bir heyetinden de destek görmüştür. İsrail kendisini uluslararası hukuka uygun şekilde savunan tek demokrasidir. Geçmişte olduğu gibi savaş malzemelerinin deniz yoluyla Gazze'deki terör örgütlerine ulaştırılmasını kabul edemeyiz.”

Netanyahu, Gazze'ye yönelik herhangi bir ablukanın uygulanmadığını, İsrail'in Gazze'ye malzeme ve insanî yardım girişine yardım ettiğini ileri sürerek ülkesinin, Gazze'de can güvenliğinin sağlanması, çocukların barış ve huzur içinde yaşaması için uluslararası hukuka uygun olarak barış arayan bir devlet olduğunu belirtti.

İsrail'in Gazze'ye yönelik ablukasını delmeyi hedefleyen 3. Özgürlük Filosu Yunanistan'ın Girit adasından demir almıştı. Eski Tunus Cumhurbaşkanı Muhammed Munsif el-Marzuki ve İsrail meclisindeki Filistinli milletvekillerinden Basil Gattas'ın bulunduğu tekne, öncü unsur olarak uluslararası sulara ulaşırken, diğer tekneler de aynı güzergahı takip ediyordu.

İsrail'in 2007'den beri Gazze topraklarındaki Filistinlilere karşı sıkı biçimde sürdürdüğü ablukayı delmeyi ve Gazze'ye insanî yardım malzemesi götürmeyi amaçlayan 3. Özgürlük Filosu'nu oluşturan 5

¹⁰⁷ <http://www.dunyabulteni.net/israil-cocuk-istismari/329092/israilde-cocuk-istismari-had-safhada>

teknede toplam 48 kişi yer alıyordu. Gazze ablukasını delmeyi hedefleyen 3. Özgürlük Filosu'nun başını çeken balıkçı teknesi "Marianne", İsveç'in Göteborg şehrinden 11 Mayıs'ta demir almıştı. İsrail Dışişleri Bakanlığı, 3. Özgürlük Filosu teknelerinin deniz ablukası altındaki Gazze'ye ulaşmasına izin vermeyeceklerini, filodaki aktivistleri ülkelerine geri göndereceklerini açıklamış, ancak müdahalenin yöntemine ilişkin ayrıntı paylaşmamıştı.¹⁰⁸

İsrail Türk Gazetecileri Sorguya Çekip Sınırdışı Etti

Sadakataşı Derneği ile Kudüs'e giden 4'ü gazeteci 9 Türk vatandaşı İsrail'in Ben Gurion Havalimanı'nda alıkonuldu. Haklarında İsrail'e giriş yasağı bulunduğu belirtilen 9 kişi ilerleyen saatlerde Türkiye'ye gönderildi.

Alınan bilgiye göre, Sadakataşı Derneği ile Kudüs'e giden Star Gazetesi'nden Halime Kökçe, Ülke TV Genel Yayın Yönetmeni Hasan Öztürk, TRT Haber'den Özden Ayvaz ile Hüsayin Günay ve Memur-Sen Genel Başkan Yardımcısı Levent Uslu, aktivistler Kemal Özdal, Durdane Özdal, Fatih Bolcan ile Sümeyra Bolcan saatlerce Ben Gurion Havalimanı'nda bekletildi.

Star Gazetesi yazarlarından Halime Kökçe, Twitter'dan yaptığı paylaşımda, "6 saattir bir grup gazeteci ve aktivistle Ben Gurion Havalimanı'nda tutuluyoruz. Tek tek sorguladılar. Hala salıvermiyorlar" ifadesine yer verdi.

Kökçe, telefonlarını şifreleriyle aldıklarını ve WhatsApp yazışmaları ile rehber bilgilerini sorduklarını aktarırken, "An itibarıyla deport edildiğimiz haber verildi. 10 yıl süreyle ülkeye giriş yasağımız varmış" açıklamasını yaptı.

Gözaltına alınanlardan Ülke TV Genel Yayın Yönetmeni Hasan Öztürk, Twitter hesabından yaptığı açıklamada, gece saat 1 uçağıyla Türkiye'ye geri gönderileceklerini ve 10 yıl süreyle ülkeye girişlerinin yasaklandığını belirtti. Bir basın mensubu olarak İsrail'in bu tutumunu lanetlediğini ifade eden Öztürk, saat 14.45'ten bu yana havalimanında gözaltında olduklarını ifade etti.

Öte yandan Ben Gurion Havalimanı'ndaki yetkililerin, gözaltına alınan gruba AK Parti'ye ilişkin olarak sorular yönelttiği ve Filistin yürüyüşlerini sorduğu öğrenildi.

Sadakataşı Derneği Başkanı Kemal Özdal, yaptığı açıklamada, bu yıl 4'üncüsünü gerçekleştirmek istedikleri Mescid-i Aksa iftarları için İsrail üzerinden Filistin'e gitmek istediklerini, ancak İsrail'de gözaltına alındıklarını söyledi. THY'nin tarifeli uçağı ile İsrail'e gittiklerini anlatan Özdal, şöyle konuştu:

"Daha uçaktan iner inmez uçağın körüklerinde peşimize takılan güvenlik görevlileriyle pasaport kontrolüne kadar geldik. Burada İsrail istihbarat birimlerince gözaltına alındık. Gözaltına alınır alınmaz pasaportlarımıza ve telefonlarımıza el konuldu. Uzun bir bekleyişin ardından başta ben ve diğer arkadaşlarımızı 7-8 saat süren sorgudan geçirdiler. Bu sırada İsrail'in hır-

108 <http://www.yenisafak.com/dunya/israil-ozgur-luge-mudahale-etti-2172859>

cın, korkak ve agresif yüzüne bir kez daha tanık olduk. Sorgu sırasında bizi neden sorguladıklarını açıklamadılar. Bize hiçbir gerekçe göstermeden, TRT ekibi hariç 7 kişiye sınırdışı işlemi uyguladılar. 10 yıl süreyle İsrail'e giriş yasağı getirdiler. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve Dışişleri yetkilileri başımıza gelenlerin daha olumsuz sonuçlanmaması için bizimle ilgilendiler.”¹⁰⁹

Filistin Yanlıları İnternette Fişleniyor

Canary Mission (Kanarya Misyonu) isimli yeni bir internet sitesi, ABD'deki üniversitelerde 'Filistin yanlısı' öğrencileri fişleyen bir veri bankası kurmaya başladı. Amaç, aktivist öğrencilerin mezun olduktan sonra iş bulmasını engellemek. Sitenin listesinde ABD'nin önde gelen üniversitelerine ders veren akademisyenler, Müslüman Öğrenciler Birliği gibi binlerce üyeli çatı dernekleri, Jewish Voice for Peace (Barış için Yahudiler) gibi İsrail karşıtı Yahudi örgütleri de var.

Sitenin tanıtımını yapan YouTube videosunda “bugünün radikallerinin, yarının çalışanları olmamasını sağlamak sizin göreviniz” diyor. İsrail'de yayın yapan Haaretz gazetesine konuşan ve bu kapsamda fişlenen sitelerden biri olan Electronic Intifada'nın kurucusu Ali Abunimah'ya göre, gençler ve öğrencilere odaklanmalarının amacı insanlara siyasî bir pozisyon almanın bedeli olacağını söylemek. Abuni-

mah “Bu, inandıkları şeyler için bir duruş alan insanları cezalandırma, caydırma yöntemi” diyor.

“Orta Doğu'da Amerikan çıkarlarını destekleme” amacını güttüğünü iddia eden Müslümanlara karşı düşmanca yayınları olan Middle East Forum'un başkanı Daniel Pipes ise sitenin bu taktiğinin “İnsanları aldıkları siyasî pozisyonların ciddiyetini anlamaya zorlamak” olduğunu savunuyor:

“Öğrenciler hakkında toplanan bilgi özellikle değerli, çünkü İsrail'e saldırmanın ciddi bir iş olduğunu, sonucu olmayan bir oyun olmadığını, eylemlerinin hem İsrail'e hem de kendi kariyerlerine zarar verebileceğini görmüş oluyorlar.”

Fişlenen öğrenci, aktivist, şair, akademisyen gibi kişilerin ayrıntılı profillerine rağmen, sitenin arkasındaki isimler, kurucular veya bağışçılar hakkında herhangi bir bilgi bulunmuyor. “Hakkında” bölümünde, sitenin “özgürlük ve demokrasi gibi evrensel değerleri koruma misyonu”yla motive olan öğrenciler ve ilgili vatandaşlar tarafından yürütüldüğü” söyleniyor.

Sitede okulda okuduğu bölümden, sosyal medya hesaplarının linklerine, ilişkili oldukları gruplara kadar hakkında oldukça ayrıntılı bilgilerin toplandığı Students for Justice in Palestine (Filistin'de Adalet Yanlısı Öğrenciler) üyesi aktivistlerden Max Geller, girişimin “fişleme” olduğunu söylüyor ve “Bu bir onur nişanesi değil, çok korkutucu” diyor.¹¹⁰

109 <http://www.dunyabulteni.net/manset/333572/israil-turk-gazetecileri-sorguya-cekip-sinirdisi-etti>

110 <http://www.haksozhaber.net/filistin-yanlilari-internette-fisleniyor-61216h.htm>

İsrail: 2014'te Gazze'ye Düzenlenen Saldırıları Hukuka Uygun

İsrail İçişleri Bakanlığı Gazze'ye 2014 Temmuz'da başlayıp 50 gün süren saldırıların 'hukuka uygun' olduğunu savundu. BM'ye göre 551'i çocuk, 299'u kadın 1500'e yakın sivilin öldüğü saldırılarla ilgili raporunu yayınlayan bakanlık, "Dışardan bakanlara apaçık sivil hedeflerin ayırım gözetmeksizin vurulduğu yönünde intiba bıraksa da, sadece sivil gibi görünen askerî hedeflere yönelik saldırılar meşrudur. Çünkü bunlar terör örgütlerinin askerî operasyonlarının bir uzantısıdır" iddiasına bulundu.

Bakanlık, 2 binden fazla sivilin hayatını kaybetmesine "Talihsiz" demekle yetinirken, bu kayıpların silahlı grupları siviller arasında hareket etmesi nedeniyle gerçekleştiğini iddia etti. İsrail'in Gazze'ye 7 Temmuz 2014'de başlattığı ve 51 gün süren saldırılarında 2 binden fazla kişi hayatını kaybetmiş, 11 binden fazla kişi yaralanmıştı. Saldırılarda 17 bin 200 ev, 73 cami ve 24 okul tamamen yıkılmış, binlerce bina hasar görmüştü.

İsrailli Sessizliği Kırma adlı insan hakları örgütü İçişleri Bakanlığı'nın raporunun tam tersi bulgulara ulaşarak, İsrail ordusunun geçen yaz Gazze Şeridi'ne düzenlediği "Koruyucu Hat" operasyonunda, askerlere "hareket eden her şeye ateş etme" emri verildiğini açıklamıştı.¹¹¹

İsrail Hapishanelerindeki Filistinli Tutuklu Sayısı 7 Bine Ulaştı

Filistin Esir İşleri Yüksek Kurulu Başkanı İsa Karaki, İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutuklu sayısının 7 bine ulaştığını ve 600'ünün hasta olup gerekli tedaviyi göremediklerini söyledi.

Filistin Kurtuluş Örgütü'ne (FKÖ) bağlı Esir İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Karaki, Amman'daki Ürdün parlamento binasında Filistin Parlamenterler Komisyonu Başkanı Yahya Suud ile basın toplantısı düzenledi. Ka-

İsrail Devlet Denetçisi Yosef Shapira'nın yayımladığı yıllık raporda, "Binlerce çocuk her yıl fiziksel ve cinsel şiddete maruz kalıyor. Bunlardan 6 bini cinsel istismara uğrarken, 13 bini şiddete maruz kalıyor"

111 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/israil-2014te-gazzeye-duzenlenen-saldirilar-hukuka-uygun>

raki, “İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutukluların serbest bırakılması için Arap ülkelerinden daha fazla destek bekliyoruz. Aralarında Filistin Yasama Konseyi üyelerinin de bulunduğu, İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutuklu sayısı 7 bine ulaştı. Bunların 600’ü hasta olup gerekli tedaviyi göremiyor” diye konuştu.

Filistin Parlamenterler Komisyonu Başkanı Suud da Ürdün hükümetinin, İsrail hapishanelerindeki Filistinli ve Ürdünlü tutsakların serbest bırakılması için İsrail ve ABD’ye yaptıkları baskı çabalarının devam etmesi çağrısında bulundu.

İnsan hakları örgütlerinden, birçoğu kanser ve şeker hastası olan hasta tutukluların tedavi edilmesi için İsrail’e baskı yapmalarını isteyen Suud, Uluslararası Kızılhaç Örgütü’nün de hapishanelerdeki kişileri ziyaret edebilmesi için izin verilmesi talebinde bulundu.

İsrail istihbaratı, gizli güvenlik bilgilerine dayanarak “idari tutuklama” adı altında Filistinlileri 1 ila 6 ay arasında alıkoyabiliyor. Tutuklunun İsrail güvenliği için tehlike teşkil ettiğine karar verilmesi halinde askeri hakim, suç isnadında bulunmadan tutukluluk süresini 5 seneye kadar uzatabiliyor.¹¹²

İsrail Taş Atanlara

10 Yıl Hapis Cezası Verecek

İsrail’de taş atmayı silahlı saldırı ile eşdeğerde tutup, taş atanlara niyeti sorgulanmaksızın 10 yıla kadar hapis cezası

öngören yasa tasarısı kabul edildi. İsrail Bakanlar Kurulu polisi ve toplu taşıma araçlarını hedef alan taş atma eylemlerine 10 yıla kadar hapis cezası veren kanunu onayladı.

2014 yılında Doğu Kudüs’teki işgalin Filistinlilerce protestolarından sonra Adalet Bakanı Tzipi Livni tarafından taş atılması ile ilgili 20 yıla kadar hapis cezası yasa tasarısı sunulmuştu. Ancak, İsrail’in yeni Adalet Bakanı Ayelet Şakid, “özellikle taşın kitlesel sokak protestoları sırasında attıktan sonra kaçmaları mümkün olduğundan yaralama niyeti olup olmadığını kanıtlamak zordur, yasa taş atanların niyetlerinin kasıtlı olduğunu ispatını gerektirir” dedi. Bakanlar Kurulu, Şakid tarafından önerilen, bir Filistinlinin taş atışının niyetini ispat etmeye gerek kalmadan 10 yıl hapsini onayladı.¹¹³

İsrail Tutuklu Filistinli Çocuklara İşkence Ediyor

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), İsrail askerlerinin tutukladıkları Filistinli çocuklara karşı gereksiz yere aşırı güç kullandıklarını belirtti. Örgüt, 11 yaşın altında olan bazı çocukların bile sorgu merkezlerinde ve cezaevlerinden bu baskı ve işkenceden kurtulmadığını ifade etti.

İzleme Örgütü Temmuz ayında yayımladığı raporda, yaşları 11-15 arasında olan ve geçen yıl askerlere taş atma suçlaması-

¹¹² <http://www.aljazeera.com.tr/haber/filistinli-tutuklu-sayisi-7-bine-ulasti>

¹¹³ <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/331423/israil-tas-atanlara-10-yil-hapis-cezası-verecek>

la tutuklanan 4 Filistinli çocukla yaptıkları görüşmelerde bu kanaate vardıklarını hatırlattı.

Örgüt yaptıkları görüşmelerde, çocukların kendilerine tutuklanma esnasında ve ifadeleri alınırken baskı, işkence ve tehditlere maruz kaldıklarını söylediklerini, aldıkları görüntülerin söylenenleri teyit ettiğini ve bunları uluslararası hukuk çevreleriyle paylaştıklarını kaydetti.¹¹⁴

Uluslararası Af Örgütü: “İsrail Gazze’de Savaş Suçu İşledi”

İnsan hakları kuruluşu Uluslararası Af Örgütü’nün Gazze savaşıyla ilgili hazırladığı raporda İsrail’in siviller için yıkıcı sonuçlara neden olan bir politika izlediği belirtildi. İsrail ise raporu eleştirdi.

Birleşmiş Milletler, 2014 Temmuz ve Ağustos aylarında 50 gün boyunca devam eden İsrail operasyonlarında, 1462’si sivil olmak üzere 2251 Filistinlinin öldüğünü açıklamıştı. İsrail tarafında ise 6 sivil ve 67 asker ölmüştü. İsrail, “Gazze’den atılan füzeleri durdurmak ve militanların sınır altında tünel kazmak yöntemiyle yarattığı tehdidi bertaraf etmek için operasyon yaptığını” duyurmuştu.

Af Örgütü’nün raporunda “İsrail’in Refah’ta 1 Ağustos ve 4 Ağustos arasındaki saldırılarının savaş suçu ve insanlığa karşı işlenen suç içinde değerlendirilebileceği” belirtildi. Af Örgütü Müdürü Philip Luther, “İsrail’in, Hadar Goldin’in kaçırılma-

sını engellemek için Refah’taki yerleşim alanlarında yaptığı aralıksız ve çok büyük bombardımanda savaş suçu işlediğine dair güçlü kanıtlar olduğunu” söyledi. Örgüt, Refah’taki bombardımanda araçların, ambulansların ve yayaların da rastgele hedef alındığını belirtti. İsrail ise Af Örgütü’nün “yanlış bir hikâye” inşa ettiğini söyledi. İsrail, rapordaki tanıklıkların “doğruluğu kanıtlanmamış ve potansiyel olarak taraflı” olduğunu belirtti.¹¹⁵

İsrail Soykırım Yapıyor, BM ise Sadece “Endişeleniyor”

İsrail askerleri Eylül ayı içerisinde yılbaşı tatillerini bahane ederek Mescid-i Aksa’ya üst üste saldırılar düzenledi. Filistinli kadınları başörtülerinden tutup sürükleyen İsrail askerleri, gazetecilere de saldırdı. Birleşmiş Milletler ise, İsrail’in eylemlerine ilişkin ‘endişeli’ olduğunu açıkladı. BM Genel Sekreteri Ban, eski Kudüs kentinin kutsal yerlerinde gerilimin artmasından endişe duyduğunu ifade etti. Ban, Gazze’de, İsrail askerlerinin Mescid-i Aksa’ya girmesi ve ardından yaşanan olaylar nedeniyle sözcülüğü aracılığıyla yazılı açıklama yaptı.

Doğu Kudüs’te bir İsraillinin taş atması sonucunda hayatını kaybetmesi dahil, eski Kudüs kentinin kutsal yerlerinde gerilimin artmasından endişe duyduğunu ifade eden Ban, din özgürlüğünün önemine değindi. Ban, farklı dinî inançlara sahip herkesin

114 <http://www.haksozhaber.net/hrw-israil-tutuklu-filistinli-cocuklara-iskence-ediyor-63236.htm>

115 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/07/150728_af_organu_gazze

kutsal yerlere ulaşımının sağlanması gerektiğini kaydetti.

BM Genel Sekreteri Ban, bu olayların bir kez daha, kabul edilebilir kutsal alanlara yönelik düzenlemeler de dahil olmak üzere herkes için, tüm konularda görüşmeler yoluyla bir nihai statüye varılmasının önemini vurguladığını belirtti.¹¹⁶

Filistinli yetkililer Harem-i Şerif çevresindeki ihtilaf ve çatışmalara ek olarak, yerleşimcilerin şiddet eylemlerinde geçen yıla oranla hızlı bir artış meydana geldiğini belirttiler. Bölgedeki yerleşimci kaynaklı aktiviteleri gözlemleyen bir Filistinli yetkili Ghassan Daghlas, “Saldırılarda keskin bir artış oldu, 400 tane araç kundaklandı; evleri yıkmaya çalıştılar ama onları durduran gençler sayesinde amaçlarına ulaşamadılar. Bütün bu saldırılar geçtiğimiz günlerde yerleşimciler tarafından gerçekleştirildi” şeklinde konuştu.

Yerleşim Yerlerinin Genişletilmesi

İsraili yerleşimciler ve Filistinlileri arasındaki şiddet eylemleri geçen haftalarda oldukça arttı. Daghlas bu durumun geçen yıla oranla bölgede sayısı %52 oranında artan yeni yerleşim yerlerinin yerlerinden kaynaklandığını belirtti. Geçen yıl İsrail Başbakanı Netanyahu’nun hükümeti yerleşim yeri fonlarını artırmış; bu durum işgal altındaki topraklarda yerleşim birimlerinin sayısında artmaya neden olmuştu.¹¹⁷

¹¹⁶ <http://www.yenisafak.com/dunya/bmnin-tek-isi-endiselenmek-2298948>

¹¹⁷ <https://english.alarabiya.net/en/perspective/analysis/2015/10/07/-Sharp-increase-in-settler-violence-amid-West-Bank-tensions.html>

Gazze’de Elektrik Tükendi

Gazze Şeridi’nde faaliyette olan tek elektrik santralindeki yakıtın tükenmesi bölge halkı için özellikle yaz aylarında tehlike arz ediyor.

Gazze’deki Doğal Kaynaklar ve Enerji Kurumunun, Mısır ve İsrail’den aldığı elektrik günde en fazla 6 saat için yetiyor. Enerji Kurumu Başkan Yardımcısı Fethi eş-Şeyh Halil, AA muhabirine yaptığı açıklamada, “Elektriğin kesilmesi Gazze halkının birçok alanda çektiği sıkıntıları artırıyor. Bu durumun devam etmesi halinde su ve kanalizasyon tesisleri etkilenecek ve çevre felaketi yaşanacak” dedi.

İsrail’in geçen yaz düzenlediği saldırılarda evi yıkılan ve karavanda yaşayan Selva Ubeyd de elektrik kesintisinin yaşadıklarını zorlukları artırdığını belirtti. Ubeyd, “Hava sıcaklığı 35 dereceyi buluyor. Karavan metal olduğu için içerisi daha sıcak oluyor. Klima olmadığı için aşırı sıcak, baş ağrısı ve çeşitli hastalıklara neden oluyor” diye konuştu. Gazzeli Ahmed ez-Zeharine, “Geceleri çocuklar sürekli ağlıyor. Gece karanlığa gömülüyoruz. Ne elektrik, ne klima, ne de soğuk su var” dedi.

Abluka altındaki Gazze’nin ihtiyacı olan yaklaşık 400 megavat elektriğin, yalnızca 212 megavatı karşılanabiliyor. İsrail tarafından 120, Mısır’dan 32 megavat elektrik sağlanırken akaryakıt sıkıntısı nedeniyle sık sık duran Gazze’deki santralden yalnızca 60 megavat elde edilebiliyor.¹¹⁸

¹¹⁸ <http://www.dunyabulteni.net/manset/335873/gazzede-elektrik-tukendi-sikintilar-basladi>

Dünyada İşsizlik Oranının En Yüksek Olduğu Yer: Gazze

İsrail'in 2007 yılından bu yana abluka altında tuttuğu Gazze'de işsiz sayısı, 213 bine yükseldi. Gazze'deki İşçi Birliği tarafından yapılan yazılı açıklamada, 330 bin işgücünün bulunduğu Gazze'de 213 bin kişinin işsiz olduğu belirtildi. İşsizlik oranının %60, yoksulluk oranının ise %70 olduğu ifade edilen açıklamada, Gazzeli işçilerin ekonomik krizler nedeniyle zor şartlar altında yaşadıklarına dikkat çekildi. Açıklamada ayrıca, Filistin uzlaşi hükümetine "en fazla zarar gören kesime" destek vermesi yönünde çağrı yapıldı.

Dünya Bankası tarafından 22 Mayıs'ta yayımlanan raporda, Gazze'nin dünyada işsizlik oranının en yüksek bulunduğu yer olduğu açıklanmıştı. Raporda, Gazze ekonomisinin çöküşün eşiğinde olduğuna işaret edilerek, "1,8 milyonluk Gazze nüfusunun %43'ü işsiz ve bu dünyadaki en yüksek oran. Genç işsizlik oranı da geçen yılın sonunda yaklaşık %60'a ulaştı" denilmişti.¹¹⁹

Bebek Katili İsraili Serbest, Taş Atan Filistinli İse Hapse

İsrail'de bir Yahudi tarafından Filistinli masum sivillere yönelik düzenlenen saldırıda yanarak hayatını kaybeden bebek için katillere hapis cezası verilmezken; İsrail askerlerine taş atan Filistinli çocuklara 20 yıl hapis cezası uygulanıyor. İsrail meclisi

Knesset, Temmuz ayında taş atanlara 20 yıla kadar hapis cezası verilmesi yönündeki tartışmalı tasarımı onaylamıştı.

Temmuz ayında Batı Şeria'nın Nablus kentinde Filistinlilere ait bir evin Yahudi yerleşimciler tarafından kundaklanması olayıyla ilgili bir Yahudi yerleşimciye "6 ay Batı Şeria'ya girmeme" cezası verildiği bildirildi.

İsrail ordu radyosunda yer alan haber göre, Nablus kentinin Duma beldesinde 18 aylık bebek Ali Devabişe ve babası Saad Devabişe'nin (31) ölümüne neden olan kundaklama olayıyla ilgili yargılanan bir Yahudi yerleşimciye 6 ay boyunca Batı Şeria'ya girmeme ve 3 ay ev hapsi cezası verildi. Ayrıca olayla bağlantılı olduğu belirtilen 21 aşırı sağ görüşlü İsrailiye de çeşitli idarî cezalar verildi.

Batı Şeria'nın Nablus kentinde Filistinlilere ait bir evin 31 Temmuz sabahı Yahudi yerleşimciler tarafından kundaklanması sonucu ailenin 18 aylık bebeği yanarak hayatını kaybetmiş, 31 yaşındaki baba Saad Devabişe de daha sonra tedavi gördüğü hastanede vefat etmişti. Bebeğin annesi ve 4 yaşındaki ağabeyi de yaralanmıştı.

Knesset, Temmuz ayında taş atanlara 20 yıla kadar hapis cezası verilmesi yönündeki tartışmalı tasarımı onaylamıştı. Sivil toplum örgütü B'Tselem'e göre, 2014'te Batı Şeria'da İsrail polisi 18 yaşından küçük 12 kişiyi öldürdü. Bunların 4'ü taş atma vakasıydı.¹²⁰

119 <http://www.trthaber.com/haber/dunya/gazgede-issiz-sayisi-213-bine-yukseldi-205642.html>

120 <http://www.timeturk.com/bebek-katili-serbest-tas-atan-ise-hapse/haber-53179>

İsrailli Yöneticiler**Vahşette Sınır Tanımıyor!**

Batı Şeria'nın Ramallah kentindeki Nebi Salih bölgesinde Yahudi yerleşim birimi inşası ve ayırım duvarının protesto edildiği sırada İsrail askerinin bir kolu alçıda olan 12 yaşındaki Muhammed Tamimi'yi gözaltına almaya çalıştığı görüntüler dünyadan tepki görürken, eski İsrail Savunma Kuvvetleri (IDF) sözcüsü şimdiki Kültür Bakanı Miri Regev'den tartışılacak bir yorum geldi. "İsrailli askerin Tami mi'nin ailesine ateş açması gerektiğini" savunan Regev, "Savunma Bakanı'na bu aşağılanmaya bir son vermesi ve ateş açma konusundaki usulleri derhal değiştirmesi çağrısında bulunuyorum" dedi. Regev, Facebook adresinden yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı:

"Bu sabah bir İsrail askerine yapılan saldırının görüntülerini izleyince şaşkına döndüm. Askerlerimizin göreve eli kolu bağlı şekilde gönderilmesi akıl almaz bir şey, bir rezalet! İsrail vatandaşlarına ve askerlerine zarar vermeye çalışan kim varsa bilmelidir ki, vatandaşlarımızın kanı yerde kalmayacaktır. Saldırıya uğrayan bir askerin anında karşılık verebileceği bir yasa çıkarılmalıdır. Savunma Bakanı'na bu aşağılanmaya bir son vermesi ve ateş açma konusundaki usulleri derhal değiştirmesi çağrısında bulunuyorum!"¹²¹

121 <http://t24.com.tr/haber/israilli-bakandan-skan-dal-aciklama-askerler-o-cocugun-aile-sine-ates-acmaliydi,308132>

İsrail'in Gözaltı Fırtınası Sürüyor

İsrail'in son 15 yılda 90 bin Filistinliyi gözaltına aldığı bildirildi. Filistin Kurtuluş Örgütü'ne (FKÖ) bağlı Esirler ve Serbest Bırakılanlar Kurumu Araştırma ve Belgelendirme Birimi Başkanı Abdunnasır Fervane, yaptığı yazılı açıklamada, gözaltına alınan 90 bin kişinin toplumun her kesimini kapsadığını ve tamamının psikolojik ya da fiziksel şiddete maruz kaldığını ifade etti.

Gözaltına alınanlardan 12 bininin çocuk olduğunu, bunlardan 200'ünün halen İsrail hapishanelerinde bulunduğunu belirten Fervane, gözaltına alınan 1.200 kadından 4'ünün çocuklarını tutukevlerinde kötü şartlar altında dünyaya getirdiğini kaydetti. Halen 25 kadının hapiste olduğuna işaret eden Fervane, yüzlerce siyasetçi, akademisyen, basın mensubu, 65'ten fazla milletvekili ve bazı eski bakanların da gözaltına alınanlar arasında olduğunu vurguladı.

Fervane, İsrail'in aynı dönemde 25 bin idari tutuklama kararı verdiğini ve halen 480 kişinin idari tutuklu olarak hapiste olduğunu bildirdi.

Tutuklu Filistinliler arasında kanser benzeri tehlikeli hastalıkların yaygınlaşmasından duyduğu endişeyi ifade eden Fervane, 1.500'den fazla tutuklunun hasta olduğunu, 83 kişinin de tıbbî ihmal ve işkence nedeniyle hayatını kaybettiğini belirtti. Fervane, 2000'den bu yana yaklaşık 290 Filistinlinin serbest bırakıldığı ve bunların Batı Şeria ve Kudüs'ten Gazze ve başka ülkelere gönderildiğine işaret etti.¹²²

122 <http://www.trtturk.com/haber/israilin-gozalti-firtinasi-suruyor-152789.html>

İsrail'in Yargıdan Kaçış Yöntemi: İdari Tutuklama

Filistin Esirler Cemiyeti, Ahrar Esir Araştırmaları Merkezi ve Filistin Kurtuluş Örgütü'ne (FKÖ) bağlı Esir İşleri Heyeti'nin verilerine göre, İsrail yönetimi, İngiliz manda yönetimi dönemindeki uygulanan benzeri metotla, gözetim altına aldığı Filistinlileri, hiçbir suç isnat etmeden, istihbarat birimlerinin tavsiyeleri üzerine tutuklayarak, aylarca bazen de yıllarca hapiste bırakabiliyor. Söz konusu uygulamada, İsrail istihbaratının, gizli güvenlik bilgilerine dayanarak, "idarî tutuklama" adı altında Filistinliler 1 ila 6 ay arasında alkonabiliyor. Tutuklunun İsrail güvenliği için tehlike teşkil ettiğine karar verilmesi halinde ise askeri hakim, suç isnadında bile bulunmadan tutukluluk süresini 5 yıla kadar uzatabiliyor.

İsrail yönetimin, bu şekilde milletvekili ve akademisyenler gibi toplumun önde gelen isimleri ile etkili kişileri tutuklamayı hedeflediği belirtiliyor. İsrail hapishanelerinde şu anda ikisi milletvekili 370 idarî tutuklu Filistinli bulunuyor. İsrail'in 1977'de azalan idarî tutuklama uygulaması, 1987'deki birinci intifada ile artışa geçti ve bu tarihten itibaren onbinlerce kişi, "idari tutuklu" sıfatıyla uzun süre İsrail cezaevlerinde tutuldu.

Filistinli tutukluların 1997 yılında "idarî tutuklamaya" karşı yoğun kampanyalar başlatmasının ardından uygulamada fark edilir bir azalma görülürken, 2000 yılındaki "Aksa İntifadası"nın ardından bu yeniden artmaya başladı.

Filistin Esirler Cemiyeti, 1987-1994 tarihlerindeki ilk intifada yıllarında, 18 bin 973, 2000-2007 tarihlerindeki ikinci intifada döneminde ise 18 bin kişinin idari tutuklamaya maruz kaldığını açıkladı. İdari tutuklama çerçevesinde, Filistin'de 2006 yılından bu yana, 37 milletvekili ve 3 bakan cezaevine girdi. Halihazırda ise milletvekilleri Muhammed en-Netşe ile Muhammed Bedr, bu kapsamda İsrail hapishanelerinde tutuklu bulunuyor. Filistinli akademisyenlerden Ahmed Katamiş'in, sözü edilen tutuk-

Ekim 2015'ten bu yana Suriye'de hava operasyonları gerçekleştiren Rusya, başta Bayırbucak Türkmenleri olmak üzere binlerce masum sivilin yaşamını yitirmesine sebep oldu.

lama yöntemiyle 8,5 yıl, Gassan Zevkan'ın yaklaşık 8 yıl, Velid Harb'in ise 72 ay cezaevinde kaldığı belirtildi. Filistinli tutuklular, İsrail'in bu tür "hukuksuz uygulamalarını" sık sık "açlık grevi" başlatarak protesto etti.¹²³

İsrail'den Filistinli Futbolcuya Engel

Filistin Futbol Federasyonu, Asya Kupası'na katılmak üzere Ürdün üzerinden Avustralya'ya gitmek isteyen millî takım futbolcularından Samih Muraaba'nın, İsrail makamları tarafından engellediğini açıkladı.

Federasyonun resmî internet sitesinde yer alan açıklamada, Avustralya'da düzenlenen Asya Kupası'na katılmak için Ürdün'e giden Filistin Millî Takımı futbolcularından Muraaba'nın pasaportuna 5 saat el konulduğu ve futbolcunun çıkışına izin verilmediği ifade edildi.

İsrail'in kınandığı açıklamada, "İşgalci yönetimin bu yaptıkları, uluslararası tüm yasa ve anlaşmalara aykırı olduğu gibi Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve futbolcuların dünyada özgürce yolculuk yapmasını sağlayan FIFA yönetmeliklerine uymuyor" denildi. Açıklamada şunlar kaydedildi:

"İşgalci İsrail, Filistinli sporculara karşı haksızca işlediği suçlarla gençleri spordan alıkoymak ve Filistin sporunun önüne geçmek istiyor. FIFA, Asya Futbol Konfederasyonu (AFC) ve diğer uluslararası

futbol örgütlerinin tavrını açıkça sergileme zamanı gelmiştir."

Bu arada Filistin Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Teysir Nasrullah, basına yaptığı açıklamada, Muraaba'nın daha önce İsrail hapishanelerinde tutuklu kaldığından dolayı engellendiğini savundu. Nasrullah ayrıca İsrail'in, Hamas'a yakın olmakla suçladığı Batı Şeria'daki Kalkiliyye Spor Kulübünde forma giymesi nedeniyle Filistinli futbolcuya çıkış izni vermediğini ileri sürdü.¹²⁴

İsrail Baraj Kapaklarını Açtı, Gazze'yi Sel Bastı

Gazze Savunma Birimi tarafından yapılan yazılı açıklamada, İsrail ordusunun su kanalları ve baraj kapaklarını Gazze yönüne doğru açması sonucu Gazze'nin orta kesiminde yer alan Gazze Vadisinde sel baskını yaşandığı, çok sayıda evi su bastığı belirtildi.

Sel baskınında herhangi bir can kaybının yaşanmadığı, selden etkilenen bölge sakinlerinin tahliye edildiği ifade edildi. Açıklamada, İsrail-Gazze sınır hattında bulunan toprak yığınlarının da sel sebebiyle yok olduğu kaydedildi. Sivil savunma yetkilileri, İsrail'in yoğun yağışlar sebebiyle barajlarda biriken fazla miktarda suyu, Gazze şeridi yönüne herhangi bir uyarı yapmaksızın boşalttığını kaydetti. Bölgede meydana gelen şiddetli yağışlardan etkilenen Gazze'de, İsrail'in uyguladığı ambar-

123 <http://haber.star.com.tr/dunya/israil-in-yargidan-kacis-yontemi-idari-tutuklama/haber-1051818>

124 <http://www.trtspor.com.tr/haber/futbol/dunyadan-futbol/israilden-filistinli-futbolcuya-engel-87834.html>

go sebebiyle yakıt ve su tahliye ekipmanları konusunda sıkıntı yaşıyor.¹²⁵

g. Rusya

“Rusya 76 Günde 1300 Kişi Öldürdü”

Özgür Suriye Ordusu Genelkurmay Başkanı Tuğgeneral Ahmed Khalid Barri, DAESH ile mücadele iddiasıyla Suriye’deki iç savaşa dahil olduğunu açıklayan, ancak hedefini daha çok ÖSO ve ılımlı muhalifler olarak belirleyen Rusya’nın eylemleri hakkında konuştu. Barri, Suriye’de savaşa müdahil olan Rusya’nın saldırılarında 76 günde 1300 ÖSO üyesi, ılımlı muhalif ve sivilin yaşamını yitirdiğini söyledi. Komutan ayrıca, PKK’nın Suriye kolu PYD denetimindeki Afrin’e de 2 helikopter silah yardımında bulunduğunu iddia etti. Geçici Hükümet Başkanı Cuma ise Rusya’nın 23 sağlık merkezini vurduğunu açıkladı.

Suriye Geçici Hükümeti’nin Gaziantep’teki merkez binasında beraberinde Sağlık Bakanı Muhammed Vejih Cuma ve Adalet Bakanı Abdulrezzak El Hüseyin ile birlikte basın toplantısı düzenleyen ÖSO Genelkurmay Başkanı Barri, Rusya’nın 76 gündür Suriye’de rejime destek verdiğini ve özgürlük isteyen muhalifler ile sivilleri hedef aldığını söyledi.

Rusya’nın “terörle mücadele” ve “muhalefete yardım” iddiasıyla Suriye’de bulunduğunu açıkladığını ancak bu durumun gerçeği yansıtmadığını ifade eden Barri şöyle dedi:

“Rusya’nın bugün Suriye’de tek amacı var o da Esad’a ve rejimine destek vermek. Savaş uçakları, savaş gemileri ile diktatör rejim lehine muhalifleri bastırıyor. Tek amaç rejimin ayakta kalmasını sağlamak. DAESH ile mücadele edeceğini söyleyen Rusya, 76 günlük süreçte hava saldırılarının %5’lik kısmını DAESH’e karşı gerçekleştirirken, %95’lik kısmında ise Özgür Suriye Ordusu, ılımlı diğer muhalif gruplar ile sivilleri hedef aldı. Hama, İdlib, Dara, Şam gibi birçok noktadaki Özgür Suriye Ordusu birlikleri ve karargahları hava hareketinde hedef alındı.”

Barri, uluslararası kamuoyuna muhaliflere yardım edeceğini aktaran Rusya’nın, Suriye’de sadece PKK’nın Suriye uzantısı PYD’ye silah yardımı yaptığını da öne sürerek, “Afrin’e inen 2 Rus helikopteri buraya silah ve teçhizat desteği sağladı. Üstelik bu yeni değil, daha önce de 2 kez PYD’ye Afrin’de silah desteği sağlandı” dedi.

Suriye Geçici Hükümeti Sağlık Bakanı Muhammed Vejih Cuma ise, Rusya’nın hava saldırılarında sadece 3 gün içerisinde 23 sağlık merkezinin hedef alındığını ileri sürdü. Cuma, saldırılarda 78 sağlık personelinin öldüğünü kaydederken, kullanılan silahların imha amaçlı olduğunu ve yaralanan 7 kişiden 5’inin tüm müdahalelere rağmen kurtarılamamasının bunun en bariz örneği olarak gösterilebileceğini kaydetti.¹²⁶

125 <http://www.dunyabulteni.net/haber/322980/is-rail-baraj-kapaklarini-acti-gazzeyi-sel-basti>

126 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/rusya-76-gunde-1300-kisi-oldurdu>

Rusya ve Suriye Rejimi**Misket Bombası Kullanıyor**

Merkezi New York'ta bulunan İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Beyrut kaynaklarına göre, Suriye rejim güçlerinin ve Rusya'nın, Eylül ayından bu yana muhalif gruplara yönelik büyük oranda misket bombası kullandığı belgelendi. Örgüt, yayımladığı raporda, Rusya ve Suriye rejim güçlerinin, Suriye'deki muhalif gruplara karşı 30 Eylül'den bu yana misket bombası kullandığını belirtti.

Misket bombası kullanımı uluslararası anlaşmalarla yasaklanmış durumda. Çok sayıda küçük bombadan oluşan patlayıcının bir kısmı atıldığında infilak ediyor, bir kısmı ise patlamadan çevreye yayılıyor, bu da savaştan sonra bile sivil ölümlerine sebep oluyor.

Raporda, Suriye'de kullanılan misket bombalarının Rusya veya eski Sovyetler Birliği yapımı olduğunun altı çizildi.

İnsan Hakları İzleme Örgütü Acil Durumlar araştırmacısı Ole Solvang, Suriye'de sivillerin misket bombalarıyla vurulmaya devam edildiğine dikkati çekerek Suriye'nin "gelişigüzel silah kullanmama" konusunda verdiği sözünü tutmadığına işaret etti. Örgüt, ayrıca, Rusya ve Suriye'den, Misket Bombaları Konvansiyonu'nu imzalamalarını istedi.¹²⁷

h. Diğer**DAEŞ Petrolünü Kime, Nasıl Satıyor?**

Amerikan Özel Kuvvetleri, 9 Mayıs 2015'te Suriye'nin doğusunda yer alan Deyr Ez

Zor'da DAEŞ'in kontrolünde bir petrol tesisine baskın düzenledi. Operasyonda, aralarında 3 üst düzey DAEŞ liderinin de olduğu 14 örgüt mensubu öldürüldü ve 2 kadın yakalandı. Bu operasyonun önemli bir sonucu daha oldu. Özel kuvvetler, DAEŞ'in petrol ticaretini nasıl yürüttüğünü gösteren belgeler de ele geçirdi.

Al Jazeera'nin özel kaynaklar üzerinden elde ettiği belgeler, DAEŞ'in 'Rikaz Divanı' adlı kurumuna ait. 'Rikaz Divanı', dünyanın en zengin örgütü olan DAEŞ'in petrol, gaz ve tarihi eser ticaretini yönetiyor.

Bu belgelere göre, DAEŞ Eylül 2014 tarihi itibarıyla ayda bir buçuk milyon varil petrol ürettiyordu. Bu petrolü satarak aylık 60 milyon Dolar'dan fazla gelir elde ediyordu. Örgüt, sadece Suriye değil, Irak'ta bile müşteri buluyordu.

'Rikaz Divanı' belgelerine göre, Esed rejimi bu müşterilerin başında yer alıyor. Suriye'nin kuzeyinde, muhaliflerin denetimindeki bölgeler de büyük bir pazar oluşturuyordu. DAEŞ, yakın bir tarihe kadar Irak'ın kuzeyindeki özerk Kürt bölgesi üzerinden de petrolünü dış piyasalara bile ulaştırabiliyordu.

DAEŞ'in ayda ürettiği 1.5 milyon varil petrolün en büyük bölümü ülkenin doğusunda yer alan Deyr Ez Zor'dan geliyor. Petrolün bir kısmı ilkel yöntemlerle rafine ediliyor. Diğer kısmı ise ham haliyle satılıyor.

Al Jazeera'nin elde ettiği 'Rikaz Divanı' belgelerine göre, DAEŞ'in ana müşterisi

127 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/rusya-ve-suriye-misket-bombasi-kullaniyor>

Şam rejimi. Belgelerde, petrolün büyük bir bölümünün, takma adlarla kayıtlara geçirilen “aracılar” üzerinden satıldığı görülüyor. Bu petrol herhangi bir sorun veya engelle karşılaşmadan, DAESH’in denetimindeki Deyr Ez Zor kentinden, rejimin denetimindeki Humus kentine ulaşıyor. Bu uzun yol üzerinde bulunan onlarca rejim ve DAESH kontrol noktalarının hiçbirinde petrol taşıyan tankerlere müdahalede bulunulmuyor.

DAESH petrolünün kalan kısmı muhaliflerin denetimindeki bölgelerde satılıyor. Tankerler, yaklaşık 700 kilometrelik bir yolu kat ederek, Deyr Ez Zor’un kırsal kesimlerinden ve Rakka’dan geçerek Halep’in kuzeyine ulaşıyor. Sivil tüccarlar burada DAESH’in petrol ticaretinin bir parçasını oluşturuyor. Tüccarlar, yüzlerce varil ham ve rafine edilmiş petrolü yerel bir pazara getirerek muhaliflerin denetimindeki bölgelerden gelen müşterilere satıyor. Suriye’nin kuzeyinde yaşayan binlerce sivil, geçimini sağlamak için dolaylı olarak da olsa DAESH petrolünün ticaretinde yer alıyor. DAESH bu sivilleri kullanarak mensuplarını bombardıman tehlikesinden uzak tutuyor.

Rusya ve ABD öncülüğündeki koalisyon uçakları, daha çok DAESH mensuplarının yer almadığı tanker konvoylarını hedef alıyor. Yoldaki tankerlere yönelik bombardımanın etkisi ise en çok bu pazarlarda satılan yakıtın fiyatında hissediliyor. Fiyatlar birden 2 veya 3 kat artıyor. Muhaliflerin bölgelerinde yaşadıkları için rejimin elektrik enerjisi sisteminin dışında bırakılan si-

viller, elektrik üretmek için bu yakıta bel bağlamış durumda.

Birkaç ay öncesine kadar Bağdat-Kerkük yolundan her gün çok sayıda petrol tankeri geçiyordu. Çünkü, iki Irak kenti arasındaki bölgelerden çıkarılan petrol Kürt bölgesine bu yol üzerinden ulaştırılıyordu. DAESH’in denetimindeki bölgelerden gelen petrol da bir şekilde bu yoldan kaçak olarak Kürt bölgesine ulaşıyordu. Oradan da Irak’ın dışına satılıyordu. DAESH petrolünün ülke dışına çıkarılmasında, Kürt bölgesindeki bazı işadamları ve aracılar rol alıyordu. Bu durumun anlaşılması Kuzey Irak’ta halkın tepkisini çekti ve Kürt Bölgesi Parlamentosu konuya el atarak bir araştırma komitesi kurdu. Komitenin araştırması sonucunda 15 kişi tutuklandı.

DAESH petrolünün pazarlanmasında Bağdat-Kerkük yolunun yanı sıra Sincar-Ninova hattı da büyük bir önem taşıyordu.

Rakka’yı Musul’a bağlayan bu yoldan her gün yüzlerce petrol yüklü tanker geçiyordu. Bu hattaki petrol gelirinin IŞİD’i ayakta tutmakta büyük rolü vardı. Ancak, Sincar kentinin Peşmerge güçleri tarafından ele geçirilmesi ile bu damar kesilmiş oldu.¹²⁸

IŞİD, Petrol ve Yağmalamadan 1.5 Milyar Dolar Gelir Elde Etti

Chatham House düşünce kuruluşunun Londra’daki panelinde konuşan Szubin,

¹²⁸ <http://www.aljazeera.com.tr/haber/isid-petrol-unu-kime-nasil-satiyor>

“DAEŞ, karaborsada petrol satışından 500 milyon Dolar’dan fazla gelir elde etti. Irak ve Suriye’deki bankaları yağmalayarak, 500 milyon Dolar ile 1 milyar dolar arası paranın üzerine kondu. Kontrol ettiği bölgelerde de sıklıkla uyguladığı zalimce baskılarla milyonlarca Dolar parayı gaspetti” dedi. Szubin’e göre, DAEŞ bu şekilde toplamda 1.5 milyar Dolar gelir elde etti.

ABD’nin sadece 2015’te DAEŞ’le bağlantılı 30 üst düzey lider ve para kaynağına yaptırım uyguladıklarını belirten Hazine Bakanlığı yetkilisi, “DAEŞ zengin. Ama örgütün zayıf noktaları bulunuyor. Düzenli ve yenilenebilir bir şebeke devlet gibi çalışan bu örgüte karşı çok cepheli bir mücadele yürütmek gerekiyor” çağrısı yaptı.

“DAEŞ’in savaşçılarına maaş vermek ve kontrolündeki bölgelerde yaşayan insanlara altyapı sunma gereksinimi” var diyen Szubin, “DAEŞ’in parayı dışarı aktarmak ve ithalat yapmak için uluslararası sisteme erişiminin olması gerekiyor. Biz örgütün bu bağımlılıklarını, kaynak yaratma ve bu kaynakları kullanma kapasitesini hedef alıyoruz” diye konuştu.

Szubin’in açıklamaları Pentagon’un DAEŞ’in kasası olarak bilinen Ebu Salah’ın Kasım sonunda öldürüldüğünü duyurmasını ardından geldi. Pentagon Ebu Salah için, “İŞİD’in finans ağında en üst düzey ve en tecrübeli isimdi. El Kaide mirasına sahip biriydi” demişti.¹²⁹

129 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/isid-petrol-ve-yagmalamadan-15-milyar-dolar-gelir-elde-etti>

Arap Baharı Ülkeleri Bugün Ne Durumda?

Arap Baharı beş yıl önce, sebze tezgahının elinden alınmasını protesto etmek için Muhammed Bouazizi’nin kendisini yakmasıyla başladı.

Tunus’ta başlayan bu isyan dalgası domino taşı etkisi gösterdi. Kısa sürede yayılan isyanlar 20 yıldan fazla diktatörlükle yönetilen rejimleri bir bir devirdi. Ancak bu iyimser hava pek uzun sürmedi. Arap Baharı’nın ikinci perdesinde diktatörlükler geri döndü ve birçok ülke iç savaşla yerle bir oldu.

TUNUS: Arap Baharı protestoları ilk olarak 18 Aralık 2010’da Tunus’ta başladı. Muhammed Buazizi adlı bir seyyar satıcının kendini yakmasının ardından başlayan protestolar sonucu 23 yıldır ülkeyi yöneten Zeynel Abidin Bin Ali Tunus’u terk etmek zorunda kaldı. 24 Ekim 2011’de ilk demokratik seçimler yapıldı. Bu süreçte iki muhalif lider suikast sonucu hayatını kaybetti.

Ülke 26 Ekim 2014’te parlamento seçimlerine, aynı yıl 23 Kasım’da da ilk tur cumhurbaşkanlığı seçimlerine gitti. Tunus Arap Baharı’nın barışçıl ve çatışmasız bir şekilde geçiş yaptığı tek ülke durumunda. Bunun arka planında Arap Baharı sonrası Nahda Hareketi’nin hoşgörü ve demokratik çerçevede mücadele etme refleksi yatıyor.

MISIR: Tunus’ta fitili ateşlenen Arap Baharı 25 Ocak 2011’de Mısır’a sıçradı. 11 Şubat 2011’de ülkeyi 40 yıl yöneten Hüsnü Mübarek görevini bıraktı ve tutuklandı. Tantavi yönetimindeki Yüksek Askerî

Konsey, 6 ay sonra görevi sivil yönetime devredeceğini açıkladıysa da, sözünü tutmadı. Ülke yeni protestolara sahne oldu. 28 Kasım 2011’de yapılan Halk ve Şura Meclisi seçimlerini Müslüman Kardeşler kazandı. 30 Haziran 2012’de yapılan seçimle Muhammed Mursi cumhurbaşkanı oldu.

Ancak 3 Temmuz 2013’te darbeyle görevinden alındı. Başa gelen darbeci General Abdülfettah Sisi, darbe karşısı gösterileri kanlı bir şekilde bastırdı. Bugün, seçilmiş Cumhurbaşkanı Mursi hapiste. Hakkındaki davalar devam ediyor. Devrik lider Hüsnü Mübarek ise “göstericileri öldürmek” suçundan beraat etti. Bugün Mısır’da Sisi yönetimi tıpkı Mübarek dönemi politikalarını hatırlatıyor.

LİBYA: Tunus ve Mısır’da iktidarlara değiştiren Arap Baharı 15 Şubat 2011’de Libya’ya sıçradı. İsyancıların Bingazi’nin kontrolü ele geçirmesi ardından ülkeyi 42 yıldır yöneten Muammer Kaddafi’nin kente operasyon düzenleyeceği iddiaları arasında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, 17 Mart’ta uluslararası müdahalenin önünü açan karara onay verdi. 19 Mart’ta Fransız uçakları Kaddafi güçlerinin mevzilerini bombalamaya başladı. Sirt’e’nin düşmesi ve Kaddafi’nin linç edilerek öldürülmesi iç savaşı bitirmedi. Bugün ülkede iki ayrı hükümet, iki ayrı meclis var. Güvenlik krizi devam ediyor. Ülkede istikrarsızlık devam ederken 2015 yılında DAEŞ’in Libya’da etkisini gittikçe arttırması da söz konusu.

SURİYE: Arap Baharı’nın ateşi Suriye’yi beşinci yılında küle döndürdü. 15 Mart

2011’de başlayan protestolar, kısa sürede tüm ülkeye yayıldı. Yaklaşık beş yıldır devam eden iç savaşta 300 bine yakın kişi hayatını kaybetti. 8 milyon kişiye evlerini terk etmek zorunda kaldı. Bugün iki milyondan fazla Suriyeli içsavaştan kaçarak Türkiye’ye sığınmış durumda.

Suriye İçsavaşı’nın çok farklı tarafları ve boyutlarının olması mevcut krizi daha da kötüleştiriyor. Bir tarafta rejime destek veren İran ve Rusya, diğer bir taraftan muhalifleri destekleyen Türkiye-Katar ve Suudi Arabistan.. İç savaşı çıkmaza sürükleyen taraflardan diğerleriye DAEŞ ve PYD. Kısacası çıkarların, mezheplerin ve ideolojilerin savaştığı Suriye’de durum gün geçtikçe kötüye gidiyor.

YEMEN: Arap Baharı adı verilen halk ayaklanmalarından bu yana bölgede iktidar değişimleri, iç çatışmalar ve krizlerin etkileri devam ediyor. Yemen de bu krizlerin en katmerli yaşandığı ülkelerden biri. İçsavaşın devam ettiği Mart 2015’te Husiler başkent Sana’yı ele geçirdi. Ve bu gelişmeden sonra mahiyet değiştiren iç savaş mezhep eksenli bir Suud- İran mücadelesine dönüştü. Çatışmaların yıkıcı etkileri tüm hızıyla devam ediyor. Şu ana kadar 32 bin insan öldü. Bunlardan çoğu sivillerden oluşuyor. Yemen’deki bu çatışmaların karakterini çok farklı unsurlar belirliyor. Çatışmacı siyasete etki eden dağınık aşiret yapıları, mezhepler ve güç mücadeleleri gibi faktörler mevcut.

BAHREYN: Arap Baharı isyanlarının bir domino taşı etkisiyle yayılmasından sonra Bahreyn’de bundan etkilenen ülkelere biriydi. Bahreyn’de ilk olarak 2011 yılında

başlayan gösterilerde muhalif gruplar, ülkede demokratik ve siyasi reformların gerçekleştirilmesini talep ettiler. Fakat özellikle Suudi Arabistan'ın baskıları neticesinde, Bahreyn yönetimi muhaliflere karşı sert askeri tedbirler aldı. Ve kısa süre sonra Suudiler ayaklanmaları Sünni-Şii çatışması temelinde tanımladı.

Suudî Arabistan, Bahreyn'deki gelişmeleri iki açıdan değerlendırıyordu. Birincisi, Şiiilerin iktidara gelmesi, İran'ın bölgedeki siyasî etkisini genişletecekti. İkincisi Bahreyn'deki Şii'lerin başarısı bölgedeki diğer Şii'lere de örnek olabilirdi. Sonuçta Bahreyn'de görünmez şiddete sebep olan ne varsa görünmez hale getirildi ve isyanların üzeri örtülmüş oldu.¹³⁰

130 <http://www.dunyabulteni.net/manset/349201/arap-bahari-ulkeleri-bugun-ne-durumda>

çevre

1. CANLI TÜRLERİNİN MARUZ KALDIĞI UYGULAMALAR

Otobur Hayvanların Nesli Tükeniyor

Yeni bir araştırmaya göre, 74 otobur hayvan türü kaçak avlanma ve yaşam alanlarının azalması nedeniyle yok olma tehlikesi altında. Science Advances dergisinde yayımlanan araştırma, aralarında gergedan, fil ve gorilin bulunduğu türlerin %60'ının yok olma noktasına geldiğini belirtti. Oregon State Üniversitesi'nden Profesör William Ripple'ın başını çektiği araştırma, ren geyiğinden file kadar ağırlığı 100 kiloyu geçen canlıları kapsıyor.

Ripple, hayvan türlerinin giderek azalmasıyla, ormanlarda, ovalarda, çim arazilerde ve çöllerde yaşamdan arınmış araziler ortaya çıkacağını söyledi. Araştırmada yer alan Oxford Üniversitesi Vahşi Yaşamı Koruma Araştırma Birimi'nden Profesör David Macdonald, 'sadece otoburların değil, büyük kedi ve kurtlara kadar etçil hayvanların da kaçak avcı ve daralan yaşam alanının tehdidinde olduğunu, elde edilen verilerin de bu hayvanların tabutuna bir çivi daha çaktığını' ifade etti.

Hayvanların hızla azalmasındaki en büyük neden, kaçak avcılığın artması. Afrika'da 20 yıl içinde yok olma tehlikesi bulunan gergedanın boynuzu, altından daha değerli hale gelmiş durumda.

Bilim insanları, nesli tükenme tehdidi altında olan canlıların en çok Güneydoğu Asya, Hindistan ve Afrika'da yaşadığını belirtti. Avrupa ve Kuzey Afrika, büyük otobur hayvanlarının çoğunu kaybetmiş durumda.¹

1 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/otobur-hayvanlarin-nesli-tukeniyor>

İnsanlar 500 Yılda

322 Hayvan Türünü Yok Etti

Nesli yok olan hayvan türlerine yönelik bir araştırma, 322 türün insanlar nedeniyle dünyadan silindiğini gösterdi. Araştırmada, türlerin yok olma hızının son 200 yılda hızlandığı belirtildi. Bilim insanları, hayvan türlerinin insanlar tarafından giderek artan bir tehdit altında kaldığını, özellikle amfibi ve omurgalı canlıların daha büyük bir risk altında olduğunu belirtti. Omurgalı hayvanların sayısının, son 35 yılda yarı yarıya azaldığı belirtildi.

Science dergisinde yayımlanan araştırma, geride kalan 500 yılda 322 hayvan türünün yok olduğunu ortaya koydu. Ekolog ve zoologların başını çektiği bilim insanları, eğer önlem alınmazsa, hayvan türlerinin tersine çevrilmesi mümkün olmayan riskler altında kalacağı uyarısında bulundu.²

Canlı Türlerinin Yok Olma Hızı

1000 Kat Arttı

ABD’li araştırmacılar, ilk olarak 1995 yılında yapılan bir araştırmayı yineleyerek, insan faaliyetlerinin canlıları ne derece etkilediğini ölçtü. Duke Üniversitesi’nden Stuart Pimm’in liderliğindeki ekip tarafından gerçekleştirilen araştırmada, canlı türlerinin olması gerektiğinden 100 ile 1000 kat daha hızlı yok olmaya yaklaştıkları belirlendi.

Araştırmalarında Uluslararası Doğayı Koruma Birliği’nin (IUCN) nesli tükenmek-

te olan canlılar üzerindeki verilerini kullanan Pimm, hayvan grupları ve yaşadıkları bölgelere göre kapsamlı bir araştırma gerçekleştirdi. Merkezi İsviçre’de bulunan IUCN yetkilisi Thomas Brooks, “20 yıl önce elimizde 70 bin canlı türünü değerlendirmemizi sağlayacak kadar veri yoktu” ifadesini kullandı.

Bilim insanları, geride kalan 20 milyon yılı kapsayan modelleri değerlendirdiğinde, omurgalı hayvan türlerinin her 10 yılda bir yeni bir tür ortaya çıkardığı sonucuna vardı.

Pimm, insanların hayvanlara ait yaşam alanlarını yok etmeye başlamadan önce yeni türlerin ortaya çıkma oranının, yok olma oranlarından çok daha yüksek olduğuna dikkat çekti. Araştırmacı, ellerinde kesin bir oran bulunmasa da, günümüzde doğal yok olma hızının, yeni türlerin doğma hızından yüksek olduğunu belirtti.

Bilim insanları, hayvan türlerinin büyük bir hızla yok olmasının gelecekte küresel ekosisteme nasıl bir etkisi olacağını henüz bilmiyor. Pimm, ‘Hangi noktada kümülatif yok oluşun ekosistemin sonunu getireceğini bilmiyoruz’ yorumunda bulundu. Thomas Brooks ise sonuçları şu an tahmin edilemese de, nesli tükenecek hayvanlar nedeniyle ‘insanlığın yüksek bir bedel ödeyeceğini’ söyledi.³

Danimarkalıların

Geleneksel Balina Katliamı Sürüyor!

Danimarka’ya bağlı Faroe Adaları’nda ‘ge-

2 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/insanlar-500-yilda-322-hayvan-turunu-yok-etti>

3 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/canli-turlerinin-yok-olma-hizi-1000-kat-artti>

leneksel yıllık av' etkinliği kapsamında bir günde 250 pilot balina öldürüldü. 'Sea Shepherd' (Deniz Çobanı) isimli hayvan hakları örgütü tarafından fotoğraflanan olayda, balina katliamının ardından denizin renginin kırmızıya döndüğü görüldü. Avcılar tarafından sahile çekilen balinalar daha sonra öldürüldü. Olayın fotoğraflarının yayılmasının ardından hayvan hakları örgütleri, Faroe Adaları'ndaki bu geleneksel av etkinliğini 'barbarlık' olarak niteleyerek buna son verilmesini talep etti.

Deniz Çobanı örgütüne ait geminin kaptanı Wyanda Lublink, "Olayın gerçekleştiği anda Danimarka ordusuna ait gemiler de bölgedeydi. Bu katliamın Danimarka ordusunun da rızasıyla gerçekleştiği oldukça açık" dedi. Danimarka, Avrupa Birliği'nde balina avına karşı çıkan ülkeler arasında bulunuyor. Faroe Adaları'nda bir hafta içinde geleneksel balina avını protesto eden yedi kişi gözaltına alındı. Yıllık balina avında yaklaşık 800 balinanın öldürüldüğü açıklandı. Geleneksel balina avı, Faroe Adaları tarafından kanuni düzenlemeye tabi tutulmuş durumda.⁴

Arı Ölümünde Büyük Artış Yaşanıyor

Uludağ Üniversitesi (UÜ) Arıcılık Geliştirme-Uygulama ve Araştırma Merkezi (AGAM) Müdürü Prof. Dr. İbrahim Çakmak, Türkiye genelinde önceki yıllarda %10-20 olan arı ölümlerinin bazı bölgelerde %70'lere kadar çıktığını bildirdi.

Rektörlükten yapılan yazılı açıklamaya göre, Rektör Prof. Dr. Yusuf Ulçay ve yönetim kurulu üyeleri, AGAM yönetimi ile bir araya geldi. Toplantıda, bölümde yapılan çalışmalar hakkında bilgi veren Çakmak, Amerika ve Avrupa'da son yıllarda artan arı ölüm oranlarına paralel şekilde Türkiye'de de yüksek boyutlarda arı ölümleri görülmeye başladığını aktardı. Çakmak, "Geçmiş yıllarda %10-20 olan arı ölümleri, Türkiye'nin bazı bölgelerinde %70'lere kadar çıktı" ifadesini kullandı. Giderek artan arı ölümleri için henüz resmî ve bilimsel olarak tamamlanmış bir araştırmanın bulunmadığına dikkati çeken Çakmak, şunları kaydetti:

"Dünya genelinde artan arı ölümleri, Türkiye'de de aynı paralelde artış gösteriyor. Ülkemizde henüz bilimsel bir araştırma tamamlanmış değil. Tahmini ve daha önceden kanıtlanmış bulgular mevcut. Örneğin tarımsal ilaçlar ve genel arı hastalıklarının ölümlere neden olduğunu biliyoruz ancak eskiden bu oran en fazla %20'ler bazında oluyordu. Şimdi ise Türkiye genelinde bazı bölgelerde temas kurduğumuz arıcılar %70'lere varan ölümler yaşadıklarını bizimle paylaştılar. Genel anlamda bir artış var ve bir an önce bu artışın nedenlerini öğrenmemiz gerekiyor. AGAM olarak araştırmaları başlattık. Kesin ölüm nedenlerini bulacak ve önüne geçmek için çalışmalar yürüteceğiz."⁵

4 <http://www.milliyet.com.tr/geleneksel-katliam-/dunya/detay/2092721/default.htm>

5 <http://www.dirilispostasi.com/turkiyede-ari-olumleri-kaygi-verici-boyutlara-geldi/>

2. ÇEVRE SORUNLARI

Nükleer Santral ve HES Eleştirilerindeki Büyük Tutarsızlık

Türkiye'nin son yıllarda enerji alanındaki girişimleri küresel sistem tarafından büyük bir kaygı ile takip ediliyor. Her fırsatta, özellikle çevreci söylemlerle bu girişimler baltalanmaya çalışılıyor. Nükleer santrallerin büyük bir güvenlik tehdidi oluşturacağı iddiasıyla kamuoyunda olumsuz bir hava oluşturulmaya çalışılırken, bu fikirlerin altyapısını hazırlayan Batı ülkelerinin her birinde onlarca nükleer santral bulunuyor. Benzer bir durum HES'ler için de söz konusu. HES'ler de, çevreye zarar vereceği gerekçesiyle eleştiriliyor. Ancak asıl ilginç olan, bu iddiaları dillendiren ve Türkiye'nin enerji alanındaki yatırımlarına karşı mücadele içerisine giren çevreci örgütlerin Batılı devletlerin benzer uygulamalarına ses çıkartmaması. Öte yandan, bu eleştiriler, enerji tüketimindeki büyük artışın nasıl karşılanacağı sorusuna da geçerli bir yanıt getirmiyor.

Dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, son dönemde Türkiye'nin enerji alanındaki girişimlerine karşı getirilen eleştirilere yanıt verdi. Türkiye'nin bir doğalgaz ya da petrol ülkesi olmadığını belirten Yıldız, "Elektrik, Avrupa'nın en ucuz 3 ülkesinden biriyiz. Yani bütün yapılması gerekenleri yaptık, yapmaya da devam edeceğiz. Bir asgarî ücretli kardeşim, bundan 13 yıl önce asgarî ücretle 100 birimlik elektrik alabiliyorsa, şimdi 200 birimlik alabiliyor" diye konuştu.

Doğalgaz için de aynı şeyin söz konusu olduğunu anlatan Yıldız, "100 birimlik alabiliyorsa, şimdi 200 birimlik alabiliyor aynı asgarî ücretle. Siz işletmenizin bir yandan gelirlerini artırmaya çalışırken bir yandan da giderlerini azaltmaya çalışırsınız. Her ikisi de o

işletmenin gelirleri anlamına gelir. O yüzden biz işçimizin de memurumuzun da alım gücünü artırarak bu noktaları yakalıyoruz” değerlendirmesinde bulundu.

“Biz mahallenin delisi falan değiliz” diyen Yıldız, “31 ülke, dünyada 442 nükleer santral yapacak. 442 santralin yarısı 3 ülkede olacak. Bunlar ABD, Fransa ve Japonya’da. Bunların turistine, tarım arazilerine bir şey olmayacak, patlama çatlama olmayacak, biz Akkuyu’ya nükleer santral kuruyoruz, Antalya’daki turist ne olurmuş?” ifadelerini kullandı.

Bakan Yıldız, şunları kaydetti: “Pergelin ucunu Eyfel Kulesi’nin ortasına koyun, 90 kilometre bir çizgi çekin, 9 nükleer santral var. Paris’e 55 milyon turist geliyor. Dünyanın en fazla turist çeken şehri. Paris’teki turiste bir şey olmuyor, bizim Akkuyu’nun yanındaki turiste bir şey oluyor. ‘Biz mahallenin delisi değiliz’ dediğim bu. Herkes nasıl yapıyorsa biz daha iyisini yaparız. En güvenli şekilde yaparız. Bundan dolayı kimsenin tedirgin olmasına gerek yok. Kırk yıldan beri Türkiye’ye yaptırılmayan nükleer santral, resmen oyuna getirmek içindir. Bunu bilerek söylüyorum. Otuz küsur yıllık bir mühendis olarak söylüyorum. Resmen oyuna getirilmek için yapılan bir konudur.”

Nükleer santralin, elektrik üretmenin ötesinde “sanayinin lig atlama işi” olduğunu dile getiren Yıldız, “Burdur’dan, Bursa’dan, Türkiye’nin birçok yerinden oraya parça üretilecek. Daha da iyi noktalara gelmiş olacağız” dedi. Yıldız, nükleer santralin, neyin yerine çalıştırılacağı konusunun çok önemli olduğunu vurguladı.

Atatürk Barajı’nı durdurup nükleer santral çalıştırmayacaklarını anlatan Yıldız, “İthal doğalgaz santrallerini durdurup, nükleeri çalıştıracğıız. Bu şu demektir, her yıl Japonya ile kuracağımız nükleer santralden dolayı 7,2 milyar Dolar’lık daha az doğalgaz ithal edeceğiz” bilgisini verdi.⁶

Dünya genelinde her yıl ortalama üç milyon kişi hava kirliliğine bağlı hastalıklardan ötürü hayatını kaybediyor.

6 <http://haber.star.com.tr/politika/taner-yildiz-paristeki-turiste-birsey-olmuyor/haber-1027762>

Çin’de Yılda 1.6 Milyon İnsan Hava Kirliliğinden Ölüyor

ABD merkezli çevre kuruluşu Berkeley Earth uzmanlarının yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre Çin’deki ölümlerin %17’si hava kirliliğinden kaynaklanıyor. Yapılan araştırma sırasında hava kirliliği toplam bin 500 ayrı noktada ölçüldü. Çin nüfusunun %38’lik kısmının “sağlıksız” olarak tanımlanabilecek bir havayı soludukları saptandı.

Hava kirliliğini günümüzün en önemli çevre felaketi olarak tanımlayan araştırmacılarından Richard Muller, Pekin’i son ziyaretinin hava kirliliğinin endişe verici boyutlara ulaştığı bir ana denk geldiğini belirtti. Muller, “Kirliliği havayı soluduğum her saat hayat beklentim 20 dakika kısaldı. Bu, her erkek, her kadın ve her çocuğun saat başı 1,5 sigara içmesine benzetilebilir” dedi.

Çin’de insan sağlığını en çok ince toz tehdit ediyor. Çapı en az 2,5 mikrometrenin altında partiküllere ince toz adı veriliyor. Akciğerlere giren ince toz kalp krizine, felce, akciğer kanserine ve astıma neden olabiliyor. Çin’de hava kirliliğinin büyük kısmı kömür kullanımından kaynaklanıyor. Çin enerji ihtiyacının üçte ikilik kısmını kömürden elde ediyor.

Dünya genelinde her yıl ortalama üç milyon kişi hava kirliliğine bağlı hastalıklardan ötürü hayatını kaybediyor. Berkeley Earth yetkilisi Elizabeth Muller, kirliliğin AIDS, sıtma, diyabet ya da veremden daha çok can almasına rağmen uluslararası kurumların harekete geçmemiş olmasını eleştiriyor.⁷

Ergene’deki Kirlilik Tehlikeli Seviyelerde

Trakya bölgesinin en önemli çevre sorununu Ergene Nehri kirliliği için, Çorlu’da TTB, TMMOB, MAREM (Marmara Environmental Monitoring) projesi yetkilileri, Ergene ve Trakya Platformu katılımıyla bir rapor hazırlandı. Rapordan satır başları şöyle:

Yıldız Dağları yeraltı ve yerüstü zenginlikleriyle Trakya’nın yaşam kaynağı, Ergene Nehri ise bu ekosistemin atardamarıdır. Yaklaşık 300 bin dekarlık tarım alanlarını besler. Ergene, 20 yıldır sanayi, evsel-tarımsal ilaç, gübre atıkları ile kirlenmiştir. Ergene Acil Eylem Planı çerçevesinde bugüne dek etkin bir faaliyetin görülmediği anlaşılmıştır.

Endüstriyel atıkların artırılmadan dere, gölet, nehir ve denize verilmesi halinde, toksik kimyasallar bu alanlara taşınır. Bu kirliliği yüzey suların tarımsal sulamada kullanılmasıyla tarım toprakları ağır düzeyde kirlenir. Ağır metallerle kirlenmiş toprak, kayıptır. Bölgedeki ağır metaller ve kanser konusunda insan kaynaklı çalışmalar yapılmıştır.

Marmara içdenizimiz. Uğradığı aşırı kirlenme karşısında kendi oksijen gücü yetersiz. 1983’ten bu yana Marmara’nın 25 metreden derin suları pek çok deniz canlısı için yaşanamayacak duruma gelmiştir. Bunda en önemli etken, Haliç’ten çıkan atıkların Marmara’ya atılması.

Cnde-4-bin-ki%59Fi-hava-kirlil-i%49Finden-%C3%B6l%C3%BCy-or/a-18652299

7 <http://www.dw.com/tr/%C3%A7inde-g%C3%B>

Amaç kirli suyu süzüp katı maddeleri tutmaksa; zaten can çekişen Marmara'ya son ölümcül darbe olacaktır. Bu yaklaşım sorun çözmek değil, saklamak, başka sorunlara yol açmaktır. Tekirdağ bölgesinde Marmara Denizi hedefli 'derin deniz deşarjı' olanağı bulunmamaktadır.⁸

Çölleşme Tehdidi Büyüyor

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı TEMA, sayılarla tehlikenin ciddiyetine bir kez daha dikkat çekti. Buna göre 4 milyar hektar arazi yani dünya yüzölçümünün üçte biri çölleşme tehdidi altında. Bunda su ve rüzgâr erozyonu gibi doğal etmenler kadar, insanlığın etkisiyle oluşan küresel ısınma, şehirleşme ve aşırı gübre kullanımı gibi hususlar da belirleyici oluyor.

Şehirleşme, hızla artan dünya nüfusunun beslenme ihtiyacını karşılayacak tarım arazilerini tehdit ediyor. Buna göre 1960'ta kişi başına düşen tarım arazisi 7 dekarken, 2008'de bu 4,5 dekara düştü. 2050 yılında 4 dekara kadar gerilemesi bekleniyor.

Gelişmekte olana ülkelerde ise bu sayı 1960'ta 3,35 dekarken, 2008'de 1,86 dekar oldu. 2050 yılında 1,35 dekara kadar düşmesi öngörülüyor. Veriler, erozyon tehlikesinin daha az olduğu Avrupa ülkelerinde bile, insan faktörü nedeniyle, çok ciddi toprak kayıplarının yaşandığını ortaya koyuyor. Sadece Avrupa'da her bir saatte 11 hektar tarım arazisi binalarla

örtülüyor. Başka bir deyişle her yıl Berlin büyüklüğünde bir arazi şehirleşmeye kurban gidiyor.

Uzmanlara göre artan besin ihtiyacı için verimliliği arttırmak isteyen çiftçinin aşırı gübre kullanımına yönelmesi de çölleşmeye neden oluyor. Bugün aşırı gübreleme nedeniyle, dünyadaki toprakların %20-25'i yanlış ve yoğun kullanımlardan etkileniyor ve her yıl Avusturya büyüklüğündeki alanın (8.4 milyar hektar) toprak vasfında bozulmalar görülüyor.

Türkiye'de olduğu gibi dünyanın birçok ülkesinde de tarımdan daha fazla verim almak isteniyor. Toprağa daha fazla gübre vererek verimlilik artırılmaya çalışılıyor. 1960'ta 50 milyon tonun altında olan gübre kullanımı 2010'da 200 milyon tona ulaştı. Diğer bir ifadeyle 1960'lı yıllarda hektar başına 40 ila 50 kg arasında gübre kullanılırken, 2010'da 150 kg kullanıldı. Kullanılan gübrenin %70'ini azot gübreleri oluşturuyor. Azot toprağı asitleştirerek toprak organizmalarının ve humusun işlevinin bozulmasına neden oluyor. Ayrıca kullanılabilir suyun kalitesini bozuyor ve sulak alanların ekosistemini etkiliyor.

Türkiye de dünyadaki çölleşme riskine yakın bir tehlike ile karşı karşıya. TEMA raporuna göre, ülke topraklarının %60'ı doğal ve insani nedenlerle risk altında. Son yıllarda bu alanda yapılan olumlu çalışmalar ve yasal düzenlemelere rağmen sorun devam ediyor.

Su ve rüzgâr erozyonu hâlâ Türkiye'de toprak bozulmasına neden olan etmenlerinin başında geliyor. Türkiye'deki ara-

8 <http://www.haber10.com/haber/617856/#.VdMEuPntmko>

zilerin 5,6 milyon hektarında hafif, 15,6 milyon hektarında orta, 28,3 milyon hektarında şiddetli ve 17,4 milyon hektarında çok şiddetli erozyon görülüyor.

Tarım arazilerinin %59'unda, orman alanlarının %54'ünde, meraların ise %64'ünde erozyon söz konusu. Türkiye'de her yıl 743 milyon ton toprak erozyonla taşınıyor. Bu durum her yıl 0,8 mm, her 12 yılda ise 1 cm üst toprağın kaybedilmesi anlamına geliyor.

Gıda güvenliği açısından önemli olan meralar hızla kaybediliyor. 1920'lerin başında Türkiye'de arazilerin %56'sını oluşturan meraların oranı bugün %19'a geriledi. Mevcut meraların %70'inde bitki örtüsü zayıf ve verimsiz.⁹

Dünyada Her Gün 2 Milyon Ton Atık, Su Kaynaklarına Bırakılıyor

BM verilerine göre dünyadaki toplam 14 milyar kilometreküplük su hacminin yalnızca %2,5'i içilebilir durumda. 750 milyon insanın ise temiz suya erişimi yok. Bu sayı ABD nüfusunun neredeyse 2,5 katına eşit. Dünyadaki yeraltı ve yerüstü sularının birbirine bağlı olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda akarsuların, göllerin ve denizlerin kirletilmeye devam edilmesiyle tablo daha da vahim hâle gelebilir.

Türkiye'de bu tehlikeye dikkat çekmeye çalışan kurumlardan biri Sualtı Temizlik ve Bilinçlendirme Hareketi Derneği (STH). 2005 yılından bu yana faaliyet

gösteren dernek, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin birçok noktasında dalgışlar düzenleyerek denizlere atılan katı atıkları çıkartıyor. Bu atıklarla düzenlenen sergiler, insanlara sebep oldukları kirliliği gösteriyor. İlkokullar ile birçok kişi ve kurumlara verilen eğitimlerle de farkındalığın daha da artması hedefleniyor. STH Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Tiryaki derneğin öncelikli amacının temizlik değil örnekleme olduğunu söylüyor:

“Deniz kirliliği çok genel bir kavram. Bunun içinde petrol kirliliği var, radyoaktif kirlilik var, mikrobiyolojik kirlilik var... Bunların hiçbirini insanların önüne koyamazsınız. Ama katı atık, kirlilik kavramını somutlaştırmak adına en doğru materyaldi. Biz de onu seçtik. Yaptığımız, insanların yoğun olduğu yerlerde suyun altında katı atık ne varsa önlerine koymak. Dolaşısıyla soyut bir kavramı somutlaştırdık. Aslında bizim yaptığımız temizlik değil, örnekleme.”

Birleşmiş Milletler'in Su Verileri

Son 100 yılda su kullanımı, nüfusun 2 katı hızla arttı.

2030'da dünya nüfusunun %47'si susuzluk tehdidiyle karşı karşıya olacak

Her gün 2 milyon ton atık, su kaynaklarına bırakılıyor.

Dünyadaki deniz kirliliğinin %80'i kara kaynaklı.

Gemilerden her gün salınan lağım suyu 95 bin m³.

1,4 milyar km³'lük toplam su hacminin

⁹ <http://www.aljazeera.com.tr/haber/collesme-tehdidi-buyuyor>

yalnızca %2,5'i içilebilir durumda ve 2,5 milyar insan temel temizlikten yoksun. Bu sayının yaklaşık 1 milyarı çocuk.

Her 20 saniyede bir çocuk kirlilik sebebiyle ölüyor.¹⁰

ABD, Shell'in Çevre Katili Projesini Onayladı

ABD'deki bir federal temyiz mahkemesi, çevreci grupların şiddetle karşı çıktığı Shell'in Kuzey Kutup Denizi'nde Alaska kıyılarında petrol arama planını onayladı.

9. ABD Temyiz Mahkemesi, ABD'de 2011 yılında kurulan ve İç İşleri Bakanlığı'na bağlı "Bureau of Safety and Environmental Enforcement (BSEE)"nin (Güvenlik ve Çevre Uygulama Bürosu) önceki yıllardaki kira anlaşmasına uygun şekilde kabul ettiği kararı onayladı. Mahkeme, çevrecilerin Shell'in büyük bir petrol sızıntısına karşı hazır olmadığı şeklindeki argümanını reddetti.

Shell'in Sözcüsü Megan Baldino da yaptığı açıklamada mahkemenin BSEE'nin Shell'in tüm yasal ve düzenleyici gerekliliklerini karşıladığına ilişkin kararını onayladığını bildirdi. Shell'in petrol arama konusundaki planını 2015 yaz boyunca uygulayacağı belirtildi.

Yasal mücadeleyi Sierra Club ve "Natural Resources Defense Council" (Doğal Kaynaklar Savunma Konseyi) adlı kuruluşlar başlatırken, yaklaşık 3 ay önce de Green-

peace eylemcileri, Shell'in Kuzey Kutbu yolundaki 38 bin tonluk petrol platformunda Pasifik Okyanus'unda bulunduğu sırada bir eylem gerçekleştirmişti. Firma eyleminin sona erdirilmesi için ABD mahkemelerine başvuruda bulunurken, eylemciler hava şartları nedeniyle protestolarına son vermişlerdi. Shell'in 2012'de Kuzey Buz Denizi'ndeki denemeleri başarısız olurken, çalışmalar sırasında büyük tehlikeye atlatılmıştı.¹¹

Nijerya'da Çocuklar Kaçak Madencilik Kurbanı

Nijerya'da kurşun zehirlenmesi nedeniyle en az 28 çocuk hayatını kaybetti. Ülkenin Sağlık Bakanı Fidelis Nwankwo yaptığı açıklamada, 12 Mayıs itibarıyla görülen 65 kurşun zehirlenmesi vakasında 25 çocuğun öldüğünü belirtti. Nwankwo, Nijer eyaletindeki "yasadışı madencilik faaliyetleri"nin kurşun zehirlenmesine yol açtığının doğrulandığını ve zehirlenmenin en fazla çocukları etkilediğini söyledi.

"Bu hastalığın ortaya çıkması yeni maden alanlarıyla ilişkili, burada bulunan ve yüksek orandan kurşun ihtiva eden cevherler işlenmek için evlere götürülüyor" diye konuşan Nwankwo, halkı dikkatli olmaları konusunda uyardı.

Hayatını kaybeden 17 kız ve 11 erkek çocuğun tamamının 5 yaşın altında olduğunu kaydeden Nwankwo, zehirlenmenin bölgedeki besi hayvanları üzerinde de ciddi etki-

10 <http://www.aljazeera.com.tr/al-jazeera-ozel/denizden-pisuvlar-bile-cikiyor>

11 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/abd-mahkemesinden-shelle-onay>

si olduğunu ifade etti. Nijerya’da 2011’de Zamfara eyaletinde kurşun zehirlenmesinden dolayı 400 kişi ölmüştü.¹²

National Geographic, İslam Düşmanı Medya Devi Rupert Murdoch’a Satıldı

21. Century Fox, anlaşma karşılığında National Geographic Society’ye 725 milyon Dolar ödeyecek.

Murdoch, “Müslümanların çoğunluğu barışsever olabilir ama içlerinde büyüyen cihatçı kanserin farkına varıp ortadan kaldırılana dek onlar da sorumlu sayılmalıdır” ifadeleri içeren İslamofobik bir tweet atmıştı.

Rupert Murdoch yaptığı iklim değişikliği açıklamaları ile daha önceden pek çok kez gündem konusu olmuştu. İklim değişikliğinin sebepleri arasında insan uygulamalarının hiçbir yeri olamayacağını söyleyen Murdoch, geçtiğimiz ay resmî Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, kendisini “iklim değişikliği şüphecisi” olarak nitelendirmişti.¹³

Antarktika’da Ozon Deliği Rekör Seviyede Büyüdü

Antarktika üzerindeki ozon deliği 2015’te rekor seviyede genişleyerek 28,2 milyon km² ulaştı. Dünya Meteoroloji Örgütü,

yeryüzüne ulaşan güneşin zararlı ışınlarına karşı Yerküre’yi koruyan ozon tabakasındaki deliğin, Antarktika üzerinde bu yıl rekor seviyede genişleyerek 28,2 milyon km²’ye ulaştığını açıkladı.

Örgütten yapılan açıklamada, ozon deliğindeki genişlemenin yıldan yıla değişiklik gösterdiği ve bu yıl stratosferdeki alışılmadık derecede soğuk hava koşulları nedeniyle genişlemenin rekor seviyeye ulaştığı ifade edildi. Bazı yıllarda ozon deliğinin oldukça küçüldüğünün gözlemlendiği belirtilen açıklamada, bu yıl Antarktika üzerindeki ozon deliğinin rekor seviyede genişleyerek 2 Ekim’de 28,2 milyon km²’ye ulaştığına dikkat çekildi.

Dünya Meteoroloji Örgütü’nde görevli bilim adamı Geir Braathen, ozon deliği probleminin hala sorun olmaya devam ettiği uyarısında bulunarak, dikkatli olunması gerektiğini söyledi.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı’na göre, atmosferdeki ozon miktarını azaltan maddelerin yavaş yavaş kullanımdan kaldırılmasını amaçlayan 1987 tarihli Montreal Protokolü’ne uyulması halinde 2030’a kadar 2 milyon insanın cilt kanserine yakalanması önlenecek ve birçok konuda insanların ve Yerküre’nin yaşadığı riskler azalacak.¹⁴

Aral Gölü Çöl Oldu

Dünyanın en büyük göllerinden biri olarak bilinen Aral, neredeyse tamamen ku-

12 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/329809/nijeryada-cocuklar-kacak-madencilik-kurbani>

13 <http://www.notosoloji.com/promotion/127-yilik-efsane-satiliyor-national-geographic-rupert-murdochun-oluyor/>

14 <http://www.ntv.com.tr/teknoloji/antarktika-ozon-deligi-rekor-seviyede-buyudu,w5HP-LrUgE6WshfLN5lnWg>

ruyarak içinde yer aldığı çölün bir parçası haline geldi. NASA uyduları tarafından çekilen görüntüler, bir zamanlar dünyanın en büyük dördüncü gölü olan Aral'ın neredeyse yok olduğunu ortaya koydu. Sovyet Rusya döneminde başlatılan dev tarımcılık projesi, suları tarım alanlarında kullanılan Aral Gölü'nün kurumasına neden oldu.

Bir zamanlar Seyhun ve Ceyhun nehirleri tarafından beslenen Aral Gölü'nün fotoğrafları, Terra uydusu tarafından çekildi. Sovyetler, 1960'larda başlayan tarım projesinde, nehirlerdeki suyu çölde pamuk tarlaları kurmak için kullanmaya başladı. Nehirlerden göle aktarılan su, tarım alanlarının yayılmasını sağlasa da, kaynağı kesilen Aral Gölü bugün haritadan silinme noktasına geldi. Kazakistan'ın 2005 yılında gölün kuzeyine inşa ettiği baraj da Aral'ı kurtarmaya yeterli olmadı.

NASA Dünya Gözlemevi, gölün geride kalan yıllarda suyunu kaybetmesinin yanı sıra gübre ve tarım ilaçlarıyla da kirlendiğini, çölün kuruyan tabanında yükselen tozlar nedeniyle bölgedeki yerleşim birimlerine hastalık saçıldığını belirtti. NASA'ya göre zehirli atıklarla kirlenen tarım alanlarını temizlemek için de gölün suyu kullanıldı.

Aral Gölü'nün yok olması, bölgede kışların daha soğuk, yazların da daha sıcak yaşanmasına neden olurken, kamu sağlığı da tehdit altında kaldı. 'We Are Water' derneğinin 2010 yılına ait verilerine göre, Aral Gölü civarındaki yerleşim birimleri Sovyet döneminden geride kalan bölgeler arasında en fazla çocuk ölüm oranına sa-

hip yer. Bölgede kronik bronşit %3.000 bin, eklem iltihabı ise %6.000 artmış durumda. Özbekistan'ı da içine alan bölgede ise karaciğer kanseri %200 oranında artış gösterdi.¹⁵

Kanada, 8 Milyar Litre Kanalizasyonunu Nehre Boşalttı

Kanada'da 8 milyar litre (2.1 milyar galon) atık su St. Lawrence Nehri'ne boşaltıldı. Kanada'nın Montreal şehrinde 2.1 milyar galon kanalizasyon suyunun St. Lawrence Nehri'ne boşaltılmasına karar verildi. Karar çevreci gruplar tarafından tepki ile karşılandı. Nehir, güneyde Kanada ile New York arasında doğal uluslararası sınırı belirliyor.¹⁶

15 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/aran-golu-col-oldu>

16 <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/345770/kanada-8-milyar-litre-kanalizasyonunu-nehre-bosaltti>

3. TOHUM ve GIDA ENDÜSTRİSİ

Monsanto, Tohum Devi Syngenta'yı Satın Alıyor

ABD, dünyadaki tohum pazarında tekel olmaya çalışıyor. ABD menşeli tarım ve tohum biyoteknolojileri ve kimyasalları üreticisi Monsanto, dünyadaki en büyük rakibi Syngenta'yı satın alarak pazarın neredeyse tamamına hakim olmak istiyor.

ABD'li firma İsviçreli rakibinin hisselerinin tamamını satın almak için 45 milyar Dolar'ı gözden çıkardığını açıklamıştı. Monsanto, Syngenta'ya hisse başı 449 İsviçre Frangı (490 Amerikan doları) değer biçti. Ancak İsviçreli şirket ABD'nin teklifini reddetti. Monsanto, teklifinin reddedilmesine rağmen şirketi satın almakta kararlı olduğunu ve teklifini daha yüksek bir rakama güncelleyerek Syngenta'yı satın almayı yeniden deneyeceğini belirtiyor.

ABD'li şirket böylelikle Syngenta'nın pazarına ve müşteri kitlesine ulaşmayı hedefliyor. Ancak bu satın almanın gerçekleşmesi durumunda dünya tarımına genetiği değiştirilmiş tohumların hakim olacağı endişesi dile getiriliyor.

İnsan sağlığı ve gıda güvenliğiyle ilgili faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, ABD'li Monsanto şirketinin birçok ürünün genetiğinin değiştirilmiş olduğunu ve bunların insan sağlığına olumsuz etkisi olduğunu dile getiriyor. Monsanto'nun İsviçreli firmayı satın alma konusunda bu kadar ısrarcı olmasının arkasında da bu kötü şöhreti, yeni oluşumla birlikte silmeye çalışma arzusunun olduğu belirtiliyor. Monsanto bunun için etkin bir sosyal medya

kampanyası yürüterek, insanları GDO'lu tohumların sağlığına zararlı olmadığına ikna etmeye çalışıyor.¹⁷

ABD'de Ürünlerin GDO'lu Olduğu Paketlerinde Belirtilmeyecek!

Küresel şirketlerin istilası altındaki ABD'de, Kanserojen madde içeren GDO'lu ürünlerin paket üzerinde belirtilmemesi ile ilgili kanun Temsilciler Meclisi'nde onaylandı. Temsilciler Meclisi, GDO'lu ürünlere ait bilgilere, ürün etiketleri üzerinde yer verilmemesini içeren kanunu 150 'hayır' oyuna karşılık 275 'evet' oyu ile kabul etti. Kanun, Vermont eyaletinde gelecek yıl yürürlüğe girecek.

Oylama öncesindeki oturumda söz alan Demokrat John Conyers Jr., insanların yediği şeylerin içeriğini bilmesinin bu kanunla imkansız hale getirildiği söyledi. GDO'ların güvenli olduğunun kanıtlandığı şeklinde komik iddialarda bulunan Temsilciler Meclisi'nin 'evetçi' üyeleri ise, gıdalar üzerinde GDO ve kimyasal muhtevanın yazılmasının gıda endüstrisine 'hantalık ve pahalılığa' yol açacağını iddia etti. Sert tartışmalar sonrasında kabul edilen kanuna göre artık zararlı içerikler gıdaların üzerine yazılmayacak.

GDO'ların büyük bölümünde kullanılan kanser, kısırlık, kusurlu doğumlar, zihinsel gerilik ve organ yetmezliği gibi pek çok ağır sonuçları olan 'glifosat' maddesi var. Dünya Sağlık Örgütü, insan sağlığına za-

rarlı olduğu belirtilen 'glifosat'ın kansere yol açtığını kabul etmişti.¹⁸

Gıda Tekeli Monsanto, Hindistan'da Binlerce Köylünün İntiharına Sebep Oldu

Hindistan'da resmî rakamlara göre 5 binin üzerinde çiftçi 2014 yılında intihar etti. Gerçek rakamların 10 binin üzerinde olduğu iddia edilirken, intiharların artışının nedeni olarak gıda tekeli Monsanto'nun GDO'lu tohumları gösteriliyor.

Hindistan Ulusal Suç Kayıt Bürosu'nun açıkladığı rakamlara göre geçen yıl, toplam 5 bin 650 köylü intihar etti. Bu, 15 saatte bir köylünün intihar etmesi demek. Ancak Times of India'nın haberine göre gerçek rakamlar bunun en az iki katı. Gazeteye göre, hükümet istatistikleri yalnızca toprak sahibi olan köylüleri içeriyor. Bu rakamların içerisinde ücretli tarım emekçileri bulunmuyor. Tarım emekçilerinin de istatistiklere eklenmesi durumunda, intihar sayısı 12 bin 360 oluyor.

İntihar rakamları, parlamentoda tartışmalı bir toprak reformu oylamasından önce açıklandı. Yeni "reform", zoraki toprak ilhakını engelleyen mevcut düzenlemeleri kaldırmayı hedefliyor.

Son birkaç sene içinde özellikle köylüler arasındaki intihar oranlarının, ABD'li gıda tekeli Monsanto'nun GDO'lu pamuk tohumları nedeniyle arttığı öne sürülüyor. Köylüler yüksek fiyatlarla genetiği değiştirilmiş tohum satın alıyor. Terminatör gen nedeniyle tohumların her yıl satın alınması gerekiyor. Verim alamayan köylüler de

17 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/330193/abd-devi-dunya-tohum-pazarinda-tekil-olacak>

18 <http://www.gidahareketi.org/Abd,-Kuresel-Sirketlerin-Kolesi-2044-haberi.aspx>

yüksek borçlanma nedeniyle zor duruma düşüyor.¹⁹

İnsanlığın Büyük Savaşı: Su ve Gıdanın Kurumsal Sahipliği

Eğer Bill Gates, Monsanto Şirketi, Syngenta Vakfı ve Norveç devleti ve kişilerce kurulmuş Svalbard Küresel Tohum Deposunu duymadıysanız, bir göz atmak isteyebilirsiniz. Bu banka yeryüzünde yaşanacak büyük ölçekli bir gıda krizinin habercisi.

Genetiği ile oynanmış yiyeceklerin güvenliği hakkında yalan söyleyerek dünyamızın gıda arzını tehlikeye atmış durumdayız. GDO'nun kanserle ilişkisi ortaya çıktı. Dünya Sağlık Örgütü en sonunda GDO-lu tahıllarda bulunan glyphosate adlı maddenin "büyük ihtimalle kanserojen" olduğunu kabul etti.

Bu tahıllar mevcut yiyecekleri berbat etmekle kalmıyor, toprağı da tüketiyor. Monsanto, yan kuruluşu yeryüzündeki en büyük legal ilaç şirketi Pfizer'le birlikte, gıda arzını elinde bulunduran muhtemelen en etkili şirket. Amerikalılar dünya nüfusunun %5'ini teşkil etmesine rağmen, dünyada üretilen ilaçların %50'sini tüketiyor. Yanlıklık yok. Amerikalıların bu alışkanlıklarının bir nedeni de söz konusu şirketlerin hem yiyecek hem de sağlık sistemini hem de onları düzenleyen hükümet kurumlarını düzenliyor olması.²⁰

Biyokaçakçılık Uluslararası Boyutlara Ulaştı

Bitki çeşitliliği bakımından dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olan Türkiye'de artan "biyokaçakçılık"a karşı MİT devreye girdi. Özellikle ekonomik getirisi yüksek olan ürünler konusunda yürütülen kaçakçılık faaliyetlerini yakın takibe alan MİT, buğday, zeytin, incir gibi Türkiye'de yetişen ürünler üzerinde yoğunlaşıyor.

Gömlek içine yerleştirilen kuş yumurtaları, iç çamaşırına saklanan memeliler, toz haline getirilen sahlepler... Bunlar biyokaçakçıların kullandığı yöntemlerden sadece birkaçı. Endemik tür zengini Türkiye, biyokaçaklığı önlemek için son yıllarda çalışmalarına hız verdi. El Cezire'nin haberine göre bu kez işin içinde MİT de var.

Antalya'nın Kaş ilçesinde Macaristan uyruklu biri profesör üç kişi, mezarlığa yapılan baskınla yakalandı. Zanlıların araçlarında 365 orkide yumrusu, 58 orkide bireyi, 71 bitki örneği ile güvercin tüyü bulundu.

Bir diğer haberde, Mersin'in Çamlıyayla ilçesinden. Ekipler, bu kez arazide kelebek yakalamak için kullanılan atraplarla dolaşan iki Rus'un peşine düştü. Sonuç: sırt çantalarında 37 kelebek ve 45 böcek olduğu ortaya çıktı.

Bir diğer habere göre ise, Posof'ta ormanlık alanda Alman uyruklu 3 kişi yakalandı. Gürcistan plakalı araçlarında nesli tükenme tehlikesi altında olan 14 semender, 1 engerek yılan, 3 kök türü tam olarak tespit edilemeyen bitki bulundu.

19 <http://haber.sol.org.tr/dunya/2014-yilinda-hindistanda-binlerce-koylu-intihar-etti-sebebi-gida-tekeli-monsanto-123639>

20 <http://www.globalresearch.ca/humanitys-big-fight-the-corporate-ownership-of-food-and-water/5474913>

DKMP verilerine göre Türkiye’den en fazla böcek, kelebek, bitki, kuş, yılan, kaplumbağa, kertenkele, salyangoz çalınıyor. Bir de parçalar var. Örneğin, boynuz, tüy, tırnak ve diş gibi.

Türkiye’de son 7 yılda 55 vak’a tespit edildi. Biyokaçakçıların en çok dadandığı bölgeler Doğu Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile Güney Anadolu.

DKMP verilerine göre İsveç, Danimarka, Fransa, Macaristan, Japonya, Hollanda gibi ülkelerden gelen yabancı uyruklu kişilerin genellikle bitki türlerini; Suriye’den gelenlerin kuş türlerini; Çek Cumhuriyeti, Rusya, Almanya gibi ülkelerden gelenlerin ise kelebek ve diğer böcek türleri ile süregelen türlerini kaçırmaya çalışıyor. Yasadışı yollardan Türkiye’den en fazla soğanlı bitkiler kaçırılıyor. Bunlardan en bilineni de İstanbul lalesi.

Kaçakçıların önlenmesi için MİT de devrede. MİT sahada değil ancak sahaya giden yolu izliyor. İki önemli hareket noktası var: Strateji ve istihbarat. Menzilini, uluslararası kaçakçılık boyutuna göre belirliyor. Özellikle yurtdışında herhangi bir bitki genetik laboratuvarlarında çalışan bilim insanları MİT’in yakın takibinde. Turistik vizayla Türkiye’ye girdikleri anda adım adım izleniyorlar. Gerekliğinde dinlemeler de yapıyorlar. Operasyonel süreçte yoklar. Polis ve jandarma devreye giriyor.

MİT, özellikle ekonomik getirisi yüksek ve hayatı öneme sahip incir, zeytin ve buğday gibi tarımsal ürünlere karşı daha dikkatli. Senaryolar, en kötüsü düşünülerek hazırlanıyor. Bu iki tarım ürününe bu-

laştıracak virüs, Türkiye için ciddi sıkıntı demek.

Gen kaynakları üzerinden yapılacak biyolojik ve kimyasal silah tehdidi de MİT’in gündeminde. Zira bu tip silahlar ancak doğada saf halde bulunan endemik bitkiler yoluyla geliştirilebiliyor. Genetiği değiştirilmiş bitki türlerinden biyolojik ya da kimyasal silah yapılamıyor.²¹

Tohumda Yabancıların Pazar Payı Açıklanamıyor!

Tohumculuk sektöründe faaliyette bulunan firma sayıları yeni bir tartışma başlattı. Yerli firma sayıları üzerinden tohumculuk sektörünün yabancı hakimiyetinde olmadığı ileri sürülürken 17 yabancı tohum firmasının pazar payları açıklanamıyor.

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTOB) ve Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Genç, Türkiye’de tohumculuk sektörünün yabancı hâkimiyetinde olmadığını ileri sürerken, sektördeki 17 yabancı tohum firmasının pazar payları hakkında ise bir bilgi vermedi.

Ekonomi Gazetecileri Derneğinin (EGD) Anadolu Buluşmaları kapsamında Bursa’da bir otelde düzenlenen “Tohumda ve Tohumculuk Sektöründe Doğrular” konulu bilgilendirme toplantısına katılan Genç, sektörde bulunan 17 yabancı tohum firmasının piyasadaki büyüklükleri ile ilgili soruları cevapsız bıraktı.

TÜRKTOB’un verdiği bilgilere göre to-

21 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/331168/biyokacaciliga-karsi-mit-devrede>

humculuk sektöründe 660 tohum firması bulunuyor. Bunların 17 tanesi yabancı, 3 tanesi yabancı ortaklı ve 640 tanesi de yerli firmalardan oluşuyor. Firma sayısı üzerinden de sektörün yabancı hâkimiyetinde olmadığı iddia ediliyor.

Ancak firma sayısından ziyade firmaların ciroları önem taşıyor. Öncelikle sektöre ‘kimin hakim olduğunun’ sağlıklı bir şekilde ortaya konabilmesi için Türkiye’nin 1 milyar Dolar’lık tohum ticaret hacminde kimin ne kadar payının olduğunun bilinmesi gerekiyor. 17 yabancı tohum firmasının bu 1 milyar Dolar’lık ticaret hacmindeki payı ile 640 yerli firmanın payı nedir? Bunun açıklanması önem taşıyor.

Bütün tohum firmaları yaptıkları ciro oranında TSÜAB’a üyelik aidatı ödüyor. Dolayısıyla firmaların üyelik aidatları üzerinden yaptıkları ciroları TSÜAB tarafından biliniyor. Ancak durum bu kadar net iken bilgiler kamuoyu ile paylaşılmıyor. Buradaki gizemlilikte ister istemez akıllara ‘yabancı hâkimiyeti, 640 firma sayısı ile üzeri örtülmeye mi çalışılıyor?’ sorularını gündeme getiriyor.²²

Tarıma Dayalı İstihdam Azalıyor

Türkiye’nin tarımsal istihdamına ilişkin verileri paylaşan Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO), 2013 yılında 6 milyon 15 bin olan tarımdaki istihdam sayısının, 2014 yılında 545 bin kişi azalarak 5 milyon 470 bine düştüğünü açıkladı.

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) tarafından yapılan açıklamada, bir yandan şehirleşmenin artması, öte yandan da uygulanan politikalar nedeniyle 1980’den bu yana Türkiye’nin tarımsal istihdamının gerilediğine dikkat çekilerek, “Ayrıca tarımsal üretim ve tarım gelirlerinde de düşme yaşanmaktadır. Tarım alanında çalışanlarda yoksulluk artmakta; bu nedenle kırsal kesimdeki halk tarlalarını terk etmektedir. Son 10 yıllık dönemde toplam istihdam içerisinde tarımın payı %29’dan %21’e gerilemiştir” denildi.

2013 yılında 6 milyon 15 bin olan tarımdaki istihdamın, 2014 yılında 545 bin kişi azalarak 5 milyon 470 bine düştüğü kaydedilen ZMO açıklamasında, “Böylelikle tarım sektörünün istihdamdaki payı 2013-2014 döneminde %23,6’dan %21,1’e inmiştir” bilgisine yer verildi.

Tarımdan ayrılacak bu nüfusun kırsal kesimde tutulmasının çok önemli olduğuna işaret edilen açıklamada, “Aksi takdirde şehirlerdeki sorunların çok daha hızlı biçimde artmasının önüne geçilemeyecektir. Tarımdan ayrılan nüfusun kırsal kesimde tutulması için kırsal kalkınmanın sağlanması, kırsal kesime yatırım yapılması ve tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi gibi önlemlerin alınması gerekmektedir” uyarısında bulunuldu.²³

Hindistan’ın Kırsal Kesimlerinde Çiftçi İntiharları Neden Artıyor?

UCLA (Kaliforniya Üniversitesi) Hindistan ve Güney Asya merkezi ve tarih bölü-

22 <http://www.tarimdanhaber.com/haber/tohum/tohumda-yabancilarin-pazar-payi-aciklanamiyor>

23 <http://dunyalilar.org/2014te-545-bin-uretilen-tarlasini-terk-etti.html>

mü tarafından organize edilen konuşmada Palagummi Sainath kırsal alanda şirketlere ait tarımın yaygınlaşması “kırsal alanın yağmacı bir şekilde ticarileşmesi” ile sonuçlandığını belirtti. Sainath, Hindistan’ın en seçkin gazetecilerinden biri. 30 yıldan fazla süredir Hindistan’ın kırsal kesiminde artan eşitsizliği raporluyor ve Hindistanlı çiftçilerin haklarını savunuyor.

“Bir yanda Dolar milyonerleri listesinde 4. bazen 5. sırada olan bir ülkeye sahipsiniz. Diğer taraftan, Hindistan Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik İndeksi’nde 135. sırada. Hindistan’ın zengin ve fakirleri arasında artan farklılığın önemli nedenlerinden biri ülkeye 1990’larda neo-liberalizmin gelmesi olarak gösterilebilir.” diyen Sainath, Hindistan’da ulusun zenginliğinin fakirlerin elinden çıkıp zenginlerin eline hızlı bir şekilde geçmesinin bu dönemde başladığını iddia etti.

Kariyeri boyunca Sainath, kırsalda borç sebebiyle yakınlarını kaybeden ailelerin evlerini ziyaret etti. 1995-2103 arası kırsal kesimde 300.000 çiftçi intihar etti. “Her intiharın çeşitli sebepleri vardır ama aynı mesleği icra eden 300.000 insan bu kadar kısa bir sürede intihar edince, ortak faktörler nedir diye bakmak istiyorsunuz.” diyen Sainath, neoliberal tarım politikalarının uygulanmaya başlamasını takiben tarımsal maliyetlerin arttığının altını çizerek, intiharların arkasındaki temel itici gücün çiftçilerin borçlanması olduğunu belirtti.²⁴

24 <http://www.international.ucla.edu/institute/article/145702>

sağlık

1. İLAÇ ENDÜSTRİSİ

Dünya Sağlık Örgütü: “İnternette Satılan İlaçların Yarısı Sahte!”

Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS) Başkanı Nurten Saydan, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) rakamlarına göre, internette satılan ilaçların %50’sinin sahte olduğunu, bu yüzden dünyada her yıl bir milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiğini açıkladı. Sahte ilaç nedeniyle Türkiye’de de her yıl ölümlerin olduğunu vurgulayan Saydan, şunları söyledi:

“Birçok ürün, ‘bitkisel kökenli’ olması gerekçesinin arkasına sığınarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan onay alıyor ve bunlar her yerde kontrolsüz, denetimsiz, eczacısız olarak satılıyor. Bilgisiz ve bilinçsiz ilaç kullanımından kaynaklı olarak vatandaşlarda yan tesirler ve başka şikâyetler oluşuyor.”

“Birçok firma, eczane adını kullanarak, birçoğu da açık arttırma usulü alışveriş yapılan siteler aracılığıyla ilaç satıyor. Reklamla insanlar yanıltılıyor. Bakanlık hem sağlık için hem de tasarruf tedbirleri açısından internette ilaç satışını yasaklamalı.”¹

Büyük İlaç Şirketlerinin Fenalıkları Ortaya Çıktı

Bu hikaye büyük ilaç şirketleri insanların sağlığı üzerinden nasıl çok büyük karlar elde eder ve nasıl saldırgan bir şekilde temel hizmetleri yerine getiren sağlık endüstrisini yozlaştırır bunun hikayesidir. Bu ne yeni ne de tek hikaye. Aslında büyük ilaç şirketlerinin

1 <http://t24.com.tr/haber/dunya-saglik-orgutu-internette-satilan-ilac-larin-yarisi-sahte,295414>

hikayesi büyük hükümetler, büyük petrol, büyük kimyasal tarım devlerinin hikayesi ile tamamen aynı hikayedir. Bütün bu büyük endüstrilerin hisselerini elinde tutanlar bir ve aynıdır. Küresel merkez bankalarının büyük para sahipleri entrika çevirirler ve bütün ulusal meclislerle beraber 500 şirketin servetini yönetirler. Rockefeller, ABD'deki bütün sağlık sektörünü 1930larda özelleştirmiş, sonrasında büyük ilaç sektörleri de finanse etmiş ve etkisi altına almıştır. Bu oligark aileler sistematik ve etkili bir şekilde serbest girişim sistemi adı altındaki rekabeti yok ederler.

Her yıl bir avuç dev ilaç şirketi dünyadaki en güçlü 500 şirket arasında yerlerini alırlar. 500 şirket toplam gelirinin sadece %4'ü kadar sermayeye sahip olmalarına rağmen dev ilaç şirketleri hem oldukça karlı hem Amerika'da ve hem de dünyada mutlak ekonomik ve siyasi güce sahiptir.²

Türkiye'de Her 10 Kişiden Biri Depresyon İlacı Alıyor

Türkiye'de 8 milyon 179 bin kişinin antidepresan kullandığı, antidepresan kullanımında ise kadınların erkekleri ikiye katladığı ortaya çıktı. Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Türkiye'nin depresyon haritasını açıkladı. Bakan Müezzinoğlu, muhalefetin soru önergesi üzerine son 6 yılın antidepresan ilaç kullanım rakamlarını paylaştı. Müezzinoğlu'nun verdiği rakamlar, kadınların erkeklere göre 2

kat fazla antidepresan aldığını gösterdi. Tabloya göre antidepresanın nüfusa göre kullanımının en yüksek oranda olduğu il Eskişehir, en düşük il ise Bilecik oldu. Antidepresan kullanımının nedenlerinin başında ise %40 ile 'anksiyete (endişe) bozuklukları' geliyor.

İstatistikler kadının orta yaşta, erkeğin ileri yaşta antidepresanı daha çok kullandığını ortaya koydu. Kadınların en çok 36-50 yaş aralığında, erkeklerin ise 51-65 yaş aralığında antidepresan kullandığı görüldü.

İstatistikler; 2012'de 10 bin 406, 2013'te 10 bin 636, 2014'te 5 bin 308 0-6 yaş grubundan çocuğun antidepresan kullandığını ortaya koydu.³

AB 700 İlacın İznini İptal Etti

Avrupa piyasasında satışa çıkarılan, 'Generika' adı verilen taklit türden 700 ilacın satış izinleri, bu ilaçlar hakkındaki araştırma ve sonuçların 2014'ün sonundan itibaren sahte oldukları bilinmesine rağmen, AB Komisyonu tarafından ancak 2015 yılında yasaklandı. Avrupa Tıbbi İlaç Ajansı EMA'nın tavsiyesi ile yasaklanan ilaçların tesbiti için yaklaşık bin kadar izin gözden geçirildi.

Sözkonusu ilaçlar hakkında hazırlanan sahte raporların Hindistan ilaç holdingi GVK tarafından düzenlendiği, Fransız Tıbbi İlaç Güvenliği Kurumu ANSM'nin Haydarabad'da yaptığı incelemeler sonucu

2 <http://www.globalresearch.ca/the-evils-of-big-pharma-exposed/5425382>

3 <http://www.dunyabulteni.net/genel/325957/turkiyede-her-10-kisiden-biri-depresyon-ilaci-aliyor>

büyük noksanlıklar tesbit edildiği bildirildi. Yapılan incelemede bilimsel araştırmalar sırasında elektrokardiogram sonuçlarının manipule edildiği belirlendi.⁴

İlaç Endüstrisi Paydaşlarından Güç Birliği

Sektörel gelişmeyi teşvik etmek amacıyla TOBB tarafından kurulan ve Türkiye Sektör Meclisleri bünyesinde faaliyet gösteren “İlaç Sanayi Meclisi”, yeni yönetimini seçti. İlaç endüstrisinden firma ve sivil toplum kuruluşlarının yetkililerinin yer aldığı İlaç Sanayi Meclisi, kamu–özel sektör işbirliğinin geliştirilmesi ve ilaç endüstrisinin ülke ekonomisinde hak ettiği seviyeye gelmesi için sektörün tüm paydaşlarını bir araya getirecek.

Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği Genel Sekreter Vekili Dr. Ümit Dereli; Türk insanının yeni, yenilikçi ve orijinal ilaç ve tedavilere erişimini sağlamak ve ülkemizde sağlık sorunlarına etkin çözümler bulunmasına katkıda bulunmak amacıyla, Türkiye’de faaliyet gösteren araştırmacı ilaç firmaları tarafından 2003 yılında kurulan AİFD’nin, kuruluşunun 13. yılında 41 üyesi ile birlikte ülkeye, topluma ve yaşama değer katan faaliyetler yürüttüğünü belirtti.

İlaç değer zincirinin tüm aktörleri ile işi-şare ve işbirliği içerisinde hareket etmeye verdikleri önemin altını çizen Dr. Ümit Dereli, İlaç Sanayi Meclisi’nin önemli bir

diyalog platformu teşkil ederek, endüstrinin “Ortak akıl” geliştirmesine büyük katkı sağlayacağına inandıklarını vurguladı. AİFD çatısı altında çok değerli bir bilgi birikimini ve uluslararası deneyimi bir araya getirdiklerini ve Türkiye’de hastaların yenilikçi ilaç ve tedavilere erişiminin güçlenmesi için çalıştıklarını ifade eden Dr. Dereli, Türkiye’de herkes için değer üreten, “Sürdürülebilir bir ilaç eko-sisteminin” tesis edilebilmesi için, endüstrinin değer zincirinin tüm paydaşlarının bir araya gelerek, “Pozitif gündem” yoluyla, ortak sorunlara ortak çözümler geliştirmek zorunda olduğunun altını çizdi.

Türkiye’nin 2023 hedeflerine ulaşmasında AR&GE ve inovasyon ile değer yaratan ilaç endüstrisinin öncü, kilit ve stratejik bir rol oynayacağını ifade eden Dr. Dereli, son yıllarda Hükümet ve politika yapıcıların tüm dokümanlarında ilaç endüstrisinin stratejik bir sektör olarak konumlandığına dikkat çekti. Endüstrinin sahip olduğu bu kilit potansiyelin, uzun vadeli, öngörülebilir ve sürdürülebilir politikalarla desteklenerek hayata geçirildiği takdirde, yenilikçi ilaç sanayinin, Türkiye’yi 2023’te Avrasya ve Afrika coğrafyasının parlayan yıldızı konumuna taşıyacağına inandığını belirtti.

Türkiye’nin, bugün toplamda 300 milyar Dolar civarında ilaç ithalatı yapan Avrupa, Rusya, Orta Doğu, K. Afrika, Orta Asya ve Kafkaslar bölgelerinin tam ortasında, stratejik bir konumda yer aldığını ve ülkemizin, yeni ilaç ve tedaviler için AR-GE ve yüksek katma değerli üretim yapabilecek, bölgesinin artan sağlık ihtiyaçlarını karşılayabilecek, hatta ilaç sektöründe bölgesel rolüyle yetinmeyip, global bir oyuncu

4 <http://www.dunyabulteni.net/manset/335985/ab-700-ilacin-iznini-iptal-etti>

olabilecek potansiyele, bilgi birikimine ve altyapıya fazlasıyla sahip olduğunu belirten Ümit Dereli, “Türkiye toplamda 8 milyar Dolar’lık ihracat potansiyeli ile komşu ülkelerin kilit hizmet ve ilaç tedarikçisi olabilir” dedi.

Teknoloji yoğun ve katma değeri yüksek ürünler üreten, global ölçekte önemli AR&GE yatırımları çeken, ileri teknoloji ve büyük ölçekli ihracat yapabilen, cari açık ve dış ticaret dengesine olumlu katkıda bulunan bir ilaç ekosistemini ülkemizde yaratmanın mümkün olduğunu ifade eden Dr. Dereli, ilaç sektörü için öngörülebilir, şeffaf ve istikrarlı politikaların uygulandığı, yenilikçiliğin desteklendiği ve küresel rekabet gücü yüksek bir yatırım ortamı sağlandığı takdirde, hiç şüphesiz, Türkiye sahip olduğu bu güçlü potansiyeli dinamığe çevirerek bölgesinin üretim, AR&GE, yatırım, yönetim ve ihracat merkezi haline gelebilir” dedi. Özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından günümüzde çok konuşulan “Orta Gelir Tuzağı”ndan çıkış için ilaç endüstrisinin oynayabileceği role dikkat çeken Ümit Dereli, Güney Kore örneğini vererek, ileri teknoloji, inovasyon ve AR&GE’ye dayanan ilaç endüstrisinin Türkiye ekonomisinin yapısal dönüşümüne katkıda bulunarak, bir üst lige yükselmesine liderlik edebileceğini vurguladı.

Sürdürülebilir büyüme ve kalkınmaya destek vermek ve tüm dünya ile rekabet edebilecek küresel bir güç olmak için, ilaç endüstrisi olarak sorumluluklarının bilincinde olduklarını ekleyen Dr. Dereli, AİFD’nin TOBB İlaç Sanayi Meclisi içerisinde tüm paydaşlarıyla birlikte çalışarak sağlık sektörü ve ilaç endüstrisinin yapısal

sorunlarına yapısal çözümler önermeye devam edeceklerini belirtti.⁵

‘Sepsis’ten Dünyada Her Yıl 8 Milyon Kişi Ölüyor

Vücudun enfeksiyona karşı geliştirdiği kontrolsüz yanıt ile kendi doku ve organlarına zarar vermesiyle ortaya çıkan “sepsis” nedeniyle dünyada her yıl 5 milyonu çocuk 8 milyon kişi hayatını kaybediyor. Türk Yoğun Bakım Derneği’nden AA’ya yapılan açıklamada, sepsisin erken tanı konularak tedavi edilmemesi halinde birçok organda yetmezlik meydana geldiği belirtildi.

Özellikle kalp krizi, akciğer, meme, prostat kanserlerinin toplamından daha fazla ölümle sonuçlanan organ yetmezliği hastalığı sepsisin yeterince bilinmediğine işaret edilen açıklamada, sepsis nedeniyle dünyada her yıl 5 milyonu çocuk 8 milyon kişinin hayatını kaybettiği aktarıldı. Açıklamada, sepsisin Türkiye’de görülme sıklığının bilinmediği savunuldu.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Türk Yoğun Bakım Derneği Başkanı Prof. Dr. Necmettin Ünal, sepsis hakkında farkındalık oluşturmaya hedeflediklerini ve erken tanı konulması halinde %20 oranında olumlu sonuç alındığını kaydetti. Ünal, tanı ve tedavide yaşanacak bir saatlik gecikmenin sepsise yol açacağının altını çizerek, “Sepsise bağlı ölümlerin azaltılabilmesi için en önemli nokta erken evrede

⁵ <http://www.medimagazin.com.tr/ilac-sanayi/genel/tr-ilac-endustrisi-paydaslarindan-guc-birligi-8-60-66105.html>

hastalığın tanınması ve tedaviye başlanmasıdır. Yapılan araştırmalar, sepsis kaynaklı ölümlerin en az %10-15'inin önlenabilir olduğunu, erken tanı ve tedavi ile sepsiste hayatta kalmanın artırılabilceğini ortaya koymuştur" değerlendirmesinde bulundu.⁶

Vücut Geliştirme İlaçları Karaciğeri Bitiriyor

Vücut geliştirici ilaçların kullanılmasının karaciğeri bitirdiği mütehassıslar tarafından açıklandı. Genel Cerrahi Uzmanı Prof. Dr. Zeki Yılmaz, vücut geliştirici ilaç kullanımının karaciğere zarar verdiğini belirtti. "Zayıflama hapları" adı altında satılan bazı ürünler ile spor salonlarında vücut geliştirmek amacıyla kullanılan ilaçların karaciğerde büyük harabiyete yol açtığını bildiren Yılmaz, şu bilgileri aktardı:

"Vücut geliştirici ilaçların kullanılması karaciğeri bitiriyor. Sporcular bu ilaçları vücutlarında bir an önce fiziksel değişim yakalayabilmek için çok sık kullanıyor. Bunlar sağlıklı insanların kesinlikle kullanmaması gereken ilaçlar. Bir yandan sağlıklı yaşam için spor yapılıyor bir yandan vücudun ihtiyacı olmayan, metabolizmayı bozan ilaçlar kullanılıyor. Aşırı dozda sürekli gelen ilaçlar karşısında karaciğer çaresiz kalıyor. Zaman içerisinde tükeniyor. Etkisini birden göstermediği için de zararsızmış gibi anlaşıyor. Zararın farkına varıldığında ise çok geç kalınmış olunuyor çünkü artık karaciğer işlevini yerine getiremez hale geliyor."⁷

Türkiye'de Doğumların Yarisından Fazlası Sezaryenle Yapılıyor

Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2014'te doğumların %52'si sezaryenle gerçekleşti. Normal doğum oranı ise %46 oldu.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, her yıl çoğu düşük ve orta gelirli ülkelerde olmak üzere 6 milyon kişi, tütün tüketimi nedeniyle hayatını kaybediyor.

6 <http://www.karar.com/hayat-haberleri/sepsisten-dunya-da-her-yil-8-milyon-kisi-oluyor-37669>

7 <http://www.gidahareketi.org/Kas-Yapmak-Ugruna-Karacigerin-izi-Bitirmeyin-2047-haberi.aspx>

Türkiye’de sezaryen için genellikle özel hastaneler tercih ediliyor. Sağlık Bakanlığı’nın 2014 yılının son 9 aylık dönemi için hazırladığı rapora göre özel, devlet ve üniversite hastanelerinde toplam 999 bin 907 doğum gerçekleşti. Bu doğumların %52’si sezaryen, %46’sı normal, %2’si ise müdahaleli doğum (suni sancı, dikişli, kaşık, vakum) yöntemiyle yapıldı.

Sezaryenle doğumların %51’i özelde, %41’i devlet, %8’i de üniversite hastanelerinde gerçekleşti. Sağlık Bakanlığı’nın teşvik için birçok düzenleme getirdiği normal doğumların %71’i devlet hastanelerinde, %26’sı özel hastanelerde, %3’ü üniversite hastanelerinde yapıldı.

Devlet hastanelerinde doğum yapmayı tercih eden anne adaylarının çoğu normal doğumu tercih etti. Bakanlığa bağlı bu hastanelerde %61 oranında normal doğum, %36 oranında sezaryenle doğum gerçekleşti. Özel sağlık kurumlarında ise çoğunlukla sezaryen yöntemi tercih edildi. Doğumların %68’i sezaryenle yapılırken, %30’u normal doğum oldu.⁸

8 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/dogumlarin-yuzde-52si-sezaryenle>

2. TÜTÜN, ALKOL ve UYUŞTURUCU

Her Yıl 6 Milyon Kişi Tütün Kullanımından Ölüyor

16. Dünya Tütün ve Sağlık Konferansı, 17-21 Mart 2015 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nin Abu Dabi kentinde yapıldı. Beş gün süren konferansta ele alınan ana konulardan biri, sigara tüketimini kontrol altına almak için yürütülen çabalardı. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, her yıl çoğu düşük ve orta gelirli ülkelerde olmak üzere 6 milyon kişi, tütün tüketimi nedeniyle hayatını kaybediyor.

Konferansın ana teması, tütün ve kanser, inme, akciğer, diyabet ve kalp-damar hastalıkları gibi bulaşıcı olmayan hastalıklardı. Her yıl altı milyon kişi, tütün kullanımı nedeniyle yaşamını yitirirken bulaşıcı olmayan hastalıklar, her yıl 70 yaşına basmamış 16 milyon kişinin ölümüne yol açıyor.

Verem ve Akciğer Hastalığına Karşı Uluslararası Birlik adlı örgütün Tütün Kontrol Birimi Direktörü Doktor İhsan Latif'e göre, bulaşıcı olmayan hastalıkların oluşmasındaki en büyük etkenlerden biri, tütün kullanımı ve sigara alışkanlığı. Doktor Latif, sigara kullanımı arttıkça bulaşıcı olmayan hastalıkların görülme oranının da artacağını söyledi: "Özellikle gelişmekte olan ülkelerde tütün tüketimi ve sigara içenlerin sayısı artıyor. Eğer hiçbir önlem alınmazsa önümüzdeki yıllarda bulaşıcı olmayan hastalık vakalarının arttığına tanık olacağız."

Doktor Latif, tütün kullanımının yarattığı sağlık risklerinin çok iyi bilinmesine rağmen düşük ve orta gelirli ülkelerde sigara içenlerin sayısının artmasını ise şöyle açıkladı: "Bu

durum, tütün kullanımına ilişkin yasaların yetersizliğinden ve halkların bilinçsizliğinden kaynaklanıyor. Hükümetler, önlem almaları gerektiğini biliyor ancak bu yönde gösterdikleri çabalar, son derece güçlü olan tütün sanayi ile başetmeye yetmiyor. Tütün sektöründeki bazı şirketler, çalışmalar yaptığımız bazı ülkelerin ekonomilerinden daha büyük. Bu ülkelerin ekonomilerine katkıda bulundukları şeklinde yanlış bir izlenim vererek hükümetleri adeta felce uğrattıyorlar ve tütün kullanımını kısıtlama çabalarını engelliyorlar.”

Tütün şirketleri, geçmişte, hükümetlerin sigara satışlarını vergilendirerek elde edebilecekleri geliri arttırabileceğini öne sürüyordu. Ancak uzmanlar, bu şekilde elde edilecek gelirin sağlık sisteminin sırtına binen yükten çok daha az olacağını söylüyor.

Doktor Latif, özellikle gençler arasında sigara kullanımının arttığı uyarısında bulundu: “Özellikle gençler ve genç yetişkinler arasında tütün kullanımının arttığını görüyoruz. Yaş ilerledikçe çevrenizin daha çok farkına varmaya başlıyor, sizin için iyi ve kötünün ne olacağını görüyorsunuz. Ancak gençler arkadaş baskısı, stres, özgüven eksikliği gibi birçok dış etkene maruz kalıyor.”

Doktor Latif, sigara reklamlarının gençleri hedef aldığını da hatırlatıyor: “Tütün firmalarının 60 yaş üzerindeki için düzenlenen bir etkinliğe sponsor olduğunu duyduğunuzu sanmam. Her zaman genç yetişkinler için düzenlenen etkinliklere mali destek verirler. Gençlere daha fazla sigara satmak için bu yaş grubuna cazip gelen etkinliklere sponsor olurlar.”

Latif'e göre gelişmekte olan ülkelerde si-

gara içenlerin sayısının artması, bu ülkelerde şeker, tuz ve yağın ağırlıklı olarak kullanıldığı Batı tipi beslenme tarzının benimsenmesiyle doğru orantılı: “Düşük ve orta gelirli ülkelerde fast food restoran zincirleri yeni şubeler açıyor. Bu ülkelerin ekonomileri az da olsa düzeldiğinde halkın bu tip gıdaları satın alma gücü de artıyor. İnsanlar, fast food tipi gıdaları bir moda olarak algılıyor. Eğer çevrenize modaya uyduğunuzu göstermek istiyorsanız Batı'da da popüler olan fast food restoranlarına gidiyorsunuz.”

Konferansta nargile kullanımı da ele alındı: “Biz nargileyi, sigaraya uzanan yol olarak görüyoruz. Nargile, sanki tütün içermiyormuş ya da doğrudan sigara içmenin ortaya çıkardığı sağlık risklerini taşıymıyormuş izlenimi veriyor. Bu, tamamen yanlış. Nargile de sigarayla aynı sağlık risklerini taşıyor. Düşük katranlısını da içseniz yüksek katranlısını da içseniz sigara ile aynı zararı veriyor. Hepsi insanı öldürüyor.”

Sağlık uzmanları, sigaraya karşı daha güvenli bir seçenek olarak sunulan elektronik sigaraların da bağımlılık yaptığını ve güvenli olmadığını söylüyor. Doktor Latif'e göre, bulaşıcı olmayan hastalık vakalarını azaltmak için birkaç cephede birden mücadele etmek gerekiyor:

“Bulaşıcı olmayan hastalıkları ele aldığımızda gıda ve alkollü içecek sektörlerine de bakmamız gerekiyor. Sadece sigara değil, diğer güçlü sektörlerle karşı da mücadele etmek zorundayız. Bu hiç de kolay olmayacak. Çok büyük destek ve büyük miktarda kaynağa ihtiyacımız var.”⁹

9 <http://www.amerikaninsesi.com/content/her-yil-6-milyon-kisi-tutun-kullanimindan-oluyor/2698328.html>

Kanada’da Sigara Firmalarına

15 Milyar Kanada Doları Ceza

Kanada’nın Fransızca konuşulan Quebec bölgesinde aralarında sigarayı bırakmış olanların da bulunduğu yaklaşık 2 milyon tiryakinin, ülkedeki sigara üreticileri aleyhine açtıkları davadan karar çıktı.

Montreal’de görülen davanın duruşmasında hakim Brian Riordan, Imperial Tobacco, Rothmans Benson & Hedges ve JTI-MacDonald firmalarını 15 milyar Kanada Doları (yaklaşık 32 milyar TL.) cezaî ve manevî tazminat ödemeye mahkum etti.

Montreal Adliyesi’nde 2012 yılında başlayan davada Yargıç Brian Riordan, başlangıçta 27 milyar Kanada Doları (yaklaşık 58 milyar TL.) olarak açılan davada, cezanın 15 milyar Kanada Doları olmasına hükmetti. Yargıç Riordan, tazminatın, 1976 yılından önce sigaraya başlayan ve kanser olanlara 100 bin Kanada Doları (yaklaşık 216 bin TL.), 1976’dan sonrakilere de 90 bin Kanada Doları (yaklaşık 194 bin TL.) olarak dağıtılmasına karar verdi. Kararda, akciğer, gırtlak, larinks kanseri veya amfizem kurbanlarının da değişen miktarlarda tazminat alacakları belirtildi.

Karar üzerine bir açıklama yapan Quebec Tütün ve Sağlık Konseyi Başkanı Mario Bujold, “Bugün sigara mağdurları için büyük gün. Bu karar, kimi 17 yıldır bekleyen tütün mağdurları için uzun bir süreç olsa da sonuçta onların ve hukukun bir zaferidir” dedi. Öte yandan, sigara firmalarından ayrı ayrı yapılan yazılı açıklamalarda, kararın temize götürüleceği kaydedildi.¹⁰

Yılda 1.4 Milyon Kişi

Hepatit Nedeniyle Hayatını Kaybediyor

Sağlık Bakanlığı, dünyada yılda 1.4 milyon kişinin hepatit virüs tiplerine bağlı hastalıklardan öldüğünün tahmin edildiğini bildirdi. Bakanlıktan “28 Temmuz Dünya Hepatit

*Son yılların yeni
çılgınlığı anne sütü,
ham petrolden
400 kat, demir
cevherinden ise 2 bin
kat daha pahalıya alıp
satılabilir.*

10 <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/521504--kanada-da-sigara-firmalari-na-15-milyar-kanada-dolari-ceza>

Günü” dolayısıyla yapılan açıklamada, hepatitin en basit anlamıyla “karaciğer iltihabı” olduğu ve birçok nedene bağlı oluşabildiği belirtildi. Açıklamada şu ifadelere yer verildi:

“Hepatit B ve Hepatit C mikropları uzun vadede kronik karaciğer hastalığı, siroz veya karaciğer kanserine yol açabildiği için ayrıca bir öneme sahiptir. Bu virüsler yılda 1 milyon insanın ölümünden sorumludur. Halen dünyada yaklaşık 500 milyon kişinin hepatit B ve C virüsleriyle enfekte olduğu, 3 kişiden birinin ise bir ya da daha fazla kez bu virüslere maruz kaldığı tahmin edilmektedir.” Açıklamada ayrıca hepatite karşı korunma yöntemlerinin önemi ve aşılmanın faydalarına dikkat çekildi.¹¹

11 <http://www.karar.com/hayat-haberleri/yilda-14-milyon-kisi-hepatit-nedeniyle-hayatini-kaybediyor>

3. GIDA ENDÜSTRİSİ

Zararlı Meşrubat Sebebiyle Yılda 184 Bin Kişi Ölüyor

Bilim insanlarının araştırması, enerji içecekleri, buzlu çay gibi şekerli ve gazlı meşrubatların diyabet, kalp-damar hastalıkları ve kanserden ölümlerle bağlantısını ortaya koydu. ABD’de yapılan bir araştırma, şekerli ve gazlı içeceklerin her yıl dünya genelinde 184 binden fazla kişinin ölümüne neden olduğunu gösterdi.

Tufts Üniversitesi’nden Dr. Dariush Mozaffarian ve ekibinin 51 ülkeyi kapsayan araştırması, 184 binden fazla kişinin bu içeceklerin yol açtığı hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirdiğini ortaya koydu.

Bilim insanları, 1980-2010’da yapılan, 611 bin 971 kişiyi kapsayan beslenme alışkanlıkları ve ölüme ilişkin 62 araştırmanın sonuçlarını değerlendirdi.

Araştırmada, enerji içecekleri, buzlu çay gibi şekerli ve gazlı meşrubatların, her yıl 133 bin kişinin diyabetten, 45 binin kalp-damar hastalıklarından ve 6 bin 450’sininse kanserden ölümüne yol açtığı sonucuna varıldı.

Bu meşrubatların tüketimine bağlı ölümlerin %76’sının düşük ve orta gelirli ülkelerde olduğuna dikkati çeken bilim insanları ayrıca Japonya’da 65 yaşın üzerinde şekerli içeceklerle bağlı ölümler %1’den azken, Meksika’da 45 yaş altındakilerin %30’unun bu içeceklerin yol açtığı hastalıklardan yaşamını yitirdiğini belirtti.

Meksika’da yılda ortalama bir milyon kişiden 405’inin şekerli ve gazlı içeceklerle bağlı hastalıklardan öldüğü örneğini veren bilim insanları, bu durumun Meksika’da güvenilir

içme suyuna erişimdeki sıkıntıdan kaynaklandığını ifade etti. ABD’de ise 1 milyon kişiden 125’inin bu içeceklerle bağlı sebeplerden öldüğü vurgulandı. Araştırmaya imza atanlardan Mozaffarian, beyaz şekerin besin anlamında hiçbir katkısı olmadığını işaret etti.

Şekerin tüketimine son verilmesi halinde binlerce kişinin hayatının kurtulabileceğine dikkati çeken bilim insanı, vücudun ihtiyaç duyduğu früktoz ve glikozun meyve ve sebzelerden alınabileceğini belirtti. Araştırmanın sonuçları “Circulation” dergisinde yayımlandı.¹²

Türkiye’de Obezite %30’lara Yükseldi

Türkiye’de obez oranının % 30’lara vardığı belirtiliyor. Yine Türkiye’de 1,5 milyon üzerinde insan da ameliyat bekliyor. Emsey Hospital Obezite Cerrahisi Merkezi Hekimi Prof. Dr. Umut Barbaros, Türkiye’de obezitenin hızla arttığını ve obezitenin sinsi bir rahatsızlık olduğunu belirterek, sadece kozmetik bir sorun olmadığını anlattı. Kalp, şeker ve damar hastalıklarının obeziteyle daha da görünür hale geldiğini ifade eden Barbaros, obez hastaların 80’li yaşları görememesinin sürpriz olmadığını, hastaların obeziteye yandaş hastalıklardan hayatını kaybettiğini dile getirdi. Özellikle obez erkeklerde kalın bağırsak kanserinin yaygın olduğunu, kadınlarda ise obezitenin meme kanserini tetiklediğini aktaran Barbaros, şunları kaydetti:

“Obezite çocukluk çağında başlıyor. Ge-

netik yönü de var. Altında organik bir hastalık da olabilir. Çok az yürüyen, az hareket eden, onun dışında sağlıklı beslenen toplumlar olduk. Türkiye’de obezite oranları %30’lara vardı. Sağlık Bakanlığı verileri %20’lerde çünkü bunlar kaydedilen veriler. 1,5 milyonun üzerinde insan ameliyat bekliyor. Bu insanlar, tedavi edilmezse çok çok kilo alıyor ve evden çıkamaz hale geliyor.”

Barbaros, başta İstanbul olmak üzere metropollerde obezitenin daha yaygın olduğunu ifade ederek, yağlı gıdaların fazla tüketildiği doğu ve güneydoğuda obezite vakalarında artış olduğu bilgisini verdi.

Obezitenin 30’lu yaşlarda zirve yaptığını, ergenlik dönemine giren çocuklarda da obezite oranının her geçen gün arttığını kaydeden Umut Barbaros, şişmanlığın hastalık olarak görülmesi gerektiğini vurgulayarak, şu tavsiyelerde bulundu:

“Kilo vermeyi en başta başarabilirlerse, kırmızı çizgileri geçmeden ameliyatsız çözüm söz konusudur. Vücut kitle endeksi 30’larda bulunurken, diyetle ve sporla bunu engelleyebiliyorlar. İş kırmızı çizgileri aştığında, yani vücut kitle endeksi 40’ları geçtiğinde onun artık ameliyatsız çözümü %1-2 civarındadır. Bu hastalar diyet de yapsalar tekrar eski hallerine dönüyorlar. O kısır döngüyü kırmaları gerekiyor. Bu çizgileri geçmiş insanların ehil ellerde, büyük merkezlerde ve ciddi hazırlıklarda ameliyat edildiklerinde başarı oranı %99’lara ulaşıyor.”¹³

12 <http://www.trthaber.com/haber/saglik/yilda-184-bin-kisi-bu-yuzden-oluyor-192174.html>

13 <http://www.dunyabulteni.net/genel/335341/turkiyede-obezite-yuzde-30lara-yukseldi>

Anne Sütü Ticareti Sektörel Bir Hal Alıyor

Uzmanların sağlık riskleri konusundaki uyarılarına karşın, internet üzerinden anne sütü alanların sayısı her geçen gün artıyor. ‘Sıvı altın’ diye satılan anne sütü, formda kalmak ve bağışıklık sistemi için de tercih ediliyor.

Son yılların yeni çılgınlığı anne sütü, ham petrolden 400 kat, demir cevherinden ise 2 bin kat daha pahalıya alıp satılabiliyor. ABD’de 1 litresi yaklaşık 135 Dolar’dan satılan anne sütü, giderek büyüyen bir sektör yarattı. Anne sütü satışları ilk başta bebekler düşünülerek başlasa da, anne sütünün bilinen faydaları nedeniyle artık yetişkinler de internet üzerinden sipariş ediyor. Formda kalmak ya da bağışıklık sistemini güçlendirmek isteyen yetişkinler arasında anne sütü içme çılgınlığı giderek yaygınlaşıyor. Uzmanlar ise bazı özel internet siteleri ve sosyal medya aracılığıyla yapılan satışlar her geçen gün artarken, giderek büyüyen bu pazarın regüle edilmesi gerektiği uyarısında bulunuyor.

ABD’de anneler sütünü satmak için veya anne sütü satın almak için internet üzerinden bir araya geliyor. İnternet üzerinden satışı yapılan anne sütünü, genellikle çocukları için yeterli süte sahip olmayan aileler satın alıyor. Ancak bu grubun dışında kanser hastaları ve spor meraklıları da ürünü satın alan kitleler arasında yer alıyor. Özellikle fitness fanatikleri arasında anne sütü içenlerin sayısı giderek artarken, anne sütünün hem bağışıklığı, hem kondisyonu artırdığına inanılıyor. Anne sütü almak isteyenler, internette süt sağan anneler ile

eşleşerek, kimi zaman yarım litresine 200 TL. ödeyebiliyor.

ABD’de Prolacta Bioscience isimli firma 46 milyon Dolar’la sadece bu amaçla kuruldu. Firma yüzlerce kadından artık sütleri alıyor, bu sütler daha sonra prematüre bebekler için yüksek proteinli gıdaya dönüştürülerek satışa sunuluyor. ‘Only the Breast’ adlı site ise annelere rekabetçi bir fiyata süt alma imkânı sunduğu iddiasında bulunurken, sütünü satan birçok annenin de evlerinden çalışarak ek gelir sağladıklarını ifade ediyor. Sitede, sütünü satmak ve satın almak isteyenler ikiye ayrılırken, bunların altındaki değişik kategoriler dikkat çekiyor. “35 yaşında üç çocuk annesi, fazladan taze, besleyici ve lezzetli sütünü satıyor! Sütleri son iki hafta içerisinde sağdım ve hemen derin dondurucuya koydum. Şu an satılık yaklaşık 4.5 litre sütüm var ve her hafta 2.5 litre süt sağıyorum. Ancak gerekirse daha fazla sağabilirim. İçki kullanmıyorum, sigara içmiyorum ve herhangi bir ilaç almıyorum. Mümkün olduğunca organik besleniyorum. 1 litresi için 83 Dolar istiyorum. Ciddi bir alıcıysanız pazarlık yapabilirim” şeklindeki bir ilan, sitede bulunan milyonlarca ilandan yalnızca biri...

Only the Breast isimli internet sitesinin yanı sıra, Craigslist ve Gumtree gibi internet sitelerinde de satışlar yapıldığı için anne sütü pazarının nasıl bir hacme ulaştığı tam olarak ölçülemiyor. Ancak sütünü satarak para kazanmaya çalışan annelerin sömürüldüğü tartışmaları da şiddetleniyor. Giderek büyüyen anne sütü ticaretinin araş-

tırılması gerektiğini vurgulayan uzmanlar, “Sağdığı sütü satmaya çalışan kadınların çoğunun dar gelirli ve zor durumda oldukları göz ardı edilmemeli” uyarısı yapıyor. Lisanslı anne sütü bankalarında hem sütün, hem de bağışlayanın kontrollerden geçtiği, online ticaretin ise henüz düzenlenmemiş bir alan olduğu dile getiriliyor.

Sağlık uzmanları internetten satın alınan anne sütünün taşıyabileceği tehlikelerin, sağlayacağı yararlardan yüksek olabileceğine dikkat çekiyor. IBTimes’da yer alan bir haberde yapılan araştırmalarda online satın alınan anne sütlerinden yaklaşık %25’inin ağır hasar görmüş paketlerde geldiği, %21’inin ise sitomegalovirüs taşıdığı sonuçlarına ulaşıldığı belirtiliyor. Uzmanlar, anne sütlerinin herhangi bir taramaya tabi tutulmadığı için virüsle ilgili tehditler olabileceği uyarısını yapıyor. Anneler bebekleri için en iyisini yaptığını düşünürken, aslında bebeklerine bakteri ve virüs dolu bir ürün verme tehlikesiyle karşı karşıya olabiliyor. Bazı uzmanlar, sütün vücuttan steril olmayan cihazlarla çekilmesi ya da steril olmayan kaplarda saklanması nedeniyle internette satılan anne sütünün % 93’ünde bakteri ve virüsler tespit edildiğini bildiriyor. Bu nedenle Hepatit B ve C, HIV ve frengi bulaşabiliyor.¹⁴

Salam, Sosis Gibi İşlenmiş Et Ürünleri Kansere Neden Oluyor

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sosis, jambon ve pastırma gibi ürünlerin kolon kan-

serine neden olduğunu açıkladı. WHO kırmızı etin de kanserle bağlantılı olduğunu belirtti. Etli yemekler ve kanser arasındaki 800 araştırmanın değerlendirildiği çalışma, işlenmiş etin kolon kanserine neden olduğunu ortaya koydu. Uluslararası Kanser Araştırma Merkezi (IARC) tarafından yapılan açıklamada, ‘işlenmiş etin düşük kanser riski taşıdığı ancak tüketim miktarı arttıkça riskin yükseldiği’ ifade edildi.

Yapılan açıklamada, her gün 50 gram işlenmiş et yemenin kanser riskini %18 artırdığı belirtildi. 10 ülkeden 22 uzmanın yer aldığı çalışmada, ‘kırmızı et tüketiminin de kolon ve rektum kanserinin yanı sıra pankreas ve prostat kanserine de yol açabileceği’ bilgisi verildi. Raporda, kanserle bağlantılı işlenmiş et olarak biftek, kuzu, koyun, at, keçi ve domuz gösterilirken; işlenmiş et olarak sosis, konserve et, kurutulmuş et ve sosis, jambon, pastırma gibi et ürünleri gösterildi.

Fransa merkezli IARC, özellikle kolon ve rektum kanserinin önüne geçilmesi için devletlerin işlenmiş ve kırmızı et tüketiminde limit belirleyen önlemler alması gerektiğini savundu. Ajans besin değeri nedeniyle etin önemli bir gıda olduğunu not düşü.¹⁵

‘Kirlenmiş Gıda’ Her Yıl Yüzbinleri Öldürüyor

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), “kirlenmiş gıda”ların neden olduğu hastalıklar-

14 <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/29520072.asp>

15 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/islenmis-et-kansere-neden-oluyor>

dan, her yıl 125 bini çocuklar olmak üzere 420 bin kişinin hayatını kaybettiğini açıkladı. WHO, gıda kaynaklı hastalıkların küresel yüküne ilişkin rapor yayımlandı. Rapora göre, kimyasallar, bakteri, virüs, parazit ve toksin gibi maddelerle kirlenen gıdaların tüketilmesi sonucu, her yıl 600 milyon kişi hastalanıyor. Bu da dünyada her 10 kişiden birinin “kirlenmiş gıda” tüketimi nedeniyle hastalandığı anlamına geliyor.

Rapor, “Kirlenmiş gıda”ların yol açtığı ölümleri de ortaya koydu. Bu tür gıdaların yarattığı hastalıklarda her yıl 420 bin kişinin hayatını kaybettiği aktarılan rapor, “kirlenmiş gıdalar”dan özellikle de dünya nüfusunun %9’unu oluşturan 5 yaş altı çocukların etkilendiğini gösterdi. Buna göre, “kirlenmiş gıda”lardan ölen 420 bin kişinin 125 binini beş yaş altı çocuklar oluşturuyor.

Rapora göre, “kirlenmiş gıda” tüketimi sonucu her yıl 550 milyon kişide ishal vakaları görülüyor. Bunlar sonucunda da 96 bini çocuklar olmak üzere 230 bin kişi ishal nedeniyle hayatını kaybediyor.

Gıda kaynaklı hastalıklar ve ölümler, en çok Afrika ve Güneydoğu Asya’da gözlemleniyor. Tifo, Hepatit A ve halk arasında “şerit” olarak bilinen tenya gibi hastalıklar da “kirlenmiş gıda” tüketimi sonucu ortaya çıkan gıda kaynaklı hastalıklar arasında yer alıyor.

Rapora ilişkin açıklamada bulunan DSÖ Genel Müdürü Margaret Chan, şimdiye kadar gıda kaynaklı hastalıkların kesin şekilde belirlenmediğini ancak şimdi dün-

yanın herhangi bir yerinde gıda kaynaklı hastalıklara neyin sebep olduğunu anlamının mümkün olduğunu ve bu doğrultuda önlemler alınması gerektiğini söyledi.¹⁶

¹⁶ <http://www.hurriyet.com.tr/kirlenmis-gida-her-yil-yuzbinleri-olduruyor-40022293>

kültür-sanat

1. TELEVİZYON

Çizgi Film Karakterleri Çocuklar Üzerinde Olumsuz Etkiler Bırakıyor

Doğumdan sonraki ilk 18 ay yani 1,5 yaşına kadar çocuk televizyonda gördüğü şeylere ilgi duyar ancak etkilenmez. Etkilenmediği için hareket eden karakterlerin ne yaptığına hangi mesajı verdiğine değil renklerine ve şekillerine dikkat eder. 18 ay sonrasında çocuklarda gördüklerini taklit etme dönemi başlayacağı için çizgi film izleyen çocuklar oradaki karakterler gibi olmak isteyebilir. Erkek çocuklar üstün güçlere sahip, uçabilen ve herkesi yenen bir kahraman olmak isterken kız çocukları ise prenseslere, uçan perilere benzemek isteyebilir. Bu nedenle de ev içerisinde bu kahramanlar gibi davranmaya başlayabilirler.¹

Disney Zihinleri Kodluyor

Disney filmlerinde en çok iyi erdemlerden, cesur olmaktan, sevgiye değer vermekten ve dostlarını koruyup kollamaktan bahsediliyor. Ama filmlerde, farkına varmadığımız bazı rahatsız edici mesajlar da var.

İşte Disney filmlerinin çok rahatsız edici bazı mesajları...

- Kadınlar hizmet etmelidir
- Ruhunu satabilirsin
- Zekânın önemi yok

1 <http://www.cafebilgi.com/cizgi-filmlerin-zararlari/#sthash.XrEVibIg.dpuf>

- Dış görünüş önemlidir
 - Yalan söylemek o kadar da kötü değildir
 - Erkek dediğin zengin ve yakışıklı olur
- Cartoon Network'te yayınlanan Billy and Mandy'de ise şöyle bir Yeni Dünya Düzeni propagandası yapılıyor. Çizgi filmin 37 saniyelik bir bölümünde Teyze, yanındaki ufaklığa “kalbimde ve Yeni Dünya Düzeni'nde senin için özel bir yer var” diyor. Peki, neden çizgi filmlerde Yeni Dünya Düzeni tanıtılıyor, neden çocuklara insan fıtratına aykırı algılar empoze ediliyor, bahsettikleri Yeni Dünya Düzeni içerisinde hediyeler dağıtılan iyi bir şeymiş gibi lanse ediliyor çocuklara? Veya neden Yeni Dünya Düzeni'nin gücü övülüyor çizgi filmlerde?²

Televizyon İzleme Yaygınlaştı Okuyan Sayısı Azaldı!

Devlet eliyle TV programlarının desteklenmesi sonucu okuma oranı her yıl düşüyor. Teknolojik araçlar da bu durumun bir diğer yüzü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ilk kez Kütüphane İstatistiklerini açıkladı. 2014 yılında 2.899 kütüphane kapandı, okuyan sayısı %14 azaldı.

Buna göre, Türkiye genelinde 2014 yılında 1 milli, 1.121 halk, 559 üniversite ve 27.948 örgün ve yaygın eğitim kurumu olmak üzere toplam 29.629 kütüphane faaliyet gösteriyor.

Milli Kütüphane'nin 28 bin 356, halk kü-

tüphanelerinin 1 milyon 209 bin 766 ve üniversite kütüphanelerinin 3 milyon 870 bin 112 üyesi bulunuyor.

Kitap sayılarındaki değişime bakıldığında Milli Kütüphane'deki kitap sayısı, geçen yıl 2013'e göre %12,8 artarak 1 milyon 629 bin 496'ya ulaştı. Geçen yıl, Milli Kütüphane'deki diğer materyal sayısı ise aynı dönemde %4,8 artış gösterdi.

Halk kütüphanelerinin sayısı, 2014'te bir önceki yıla göre %0,3 artarak 1.121 oldu. Halk kütüphanelerindeki kitap sayısı bu dönemde %6,3 yükselerek 17 milyon 111 bin 825'i buldu. Bu kütüphanelerdeki kayıtlı üye sayısı aynı dönemde %17,9 artışla 1 milyon 209 bin 766'a ulaştı. Bu kütüphanelerden yararlananların sayısı bu dönemde %2,7 artarak 20 milyon 787 bin 765'a çıktı.

Üniversite kütüphanelerinin sayısı geçen yıl 559'a ulaştı. Bu kütüphanelerin sayısındaki artış %4,9 oldu. Kitap sayısı bu dönemde 2014'te önceki yıla göre %7,1 artışla 14 milyon 365 bin 326'yı buldu. Kayıtlı üye sayısı ise bu dönemde %33,6 artarak 3 milyon 870 bin 112'ye yükseldi.

Resmi okul, özel okul ve özel kurs kütüphanelerini kapsayan örgün ve yaygın eğitim kütüphanelerinin sayısı ise 2014'te bir önceki yıla göre %9,4 azalarak 27 bin 948'e geriledi. Bu kütüphanelerdeki kitap sayısı aynı dönemde %10,9 azalışla 27 milyon 861 bin 210 oldu.³

2 http://www.radikal.com.tr/radikalist/disney_filmlerinin_aslinda_demek_istedikleri-1203411

3 <http://www.nationalturk.com/ic-acitan-istatistik-okuyan-sayisi-azaldi-2-bin-899-kutuphane-kapandi-216629.htm#.VehHMPntmko>

“Kösem Sultan Dizisi Hatalarla Dolu”

Enver Paşa ve Sultan Abdülmecid’in torunu Arzu Enver Eroğan hatalarıyla büyük tepki çeken Kösem Sultan dizisini yorumladı. Derin Tarih dergisinin Aralık sayısına konuşan Eroğan, dizideki kıyafetlerin Osmanlı dönemi ile alakasız olduğunu ve kadınların Ortaçağ İngiltere’si erkeklerin ise Pers ve Şii tarzında giydirildiğini açıkladı.

Arzu Enver Eroğan’ın görüşlerinden çarpıcı bir kesit şöyle: “Kostüm ve dekorun seçimi dönemin giyim tarzından oldukça uzak. Hanım kıyafetlerinin 19. yüzyıl Avrupa’sı ve Ortaçağ İngiltere’si kostümlerinin karışımı olduğunu, beylere ise Pers ve Şii etkisinde bir giyim tarzı seçildiğini gördüm. Hâlbuki Osmanlı kıyafetlerinin örnekleri hem Türkiye, hem de Avrupa müzelerinde mevcut. Üstelik 16. yüzyılda Avrupa’da Osmanlı giyimini taklit ve takip eden bir moda söz konusuysen, Osmanlılara Avrupaî kıyafet giydirmek nasıl bir tezat? Kullanılan dil de oldukça hatalı. Sadece birine dikkat çekeyim: Sarayda padişahın zevcesi rolündeki aktrist hanımefendi devletin adını “Devlet-i Ali Osman” şeklinde hatalı bir biçimde telaffuz ediyor.

Ülkemizde tarih ile alakalı dizilerin dikkatsizlik veya bilgi eksikliğinden kaynaklanan yanlış sunumları, tarihin tahrifatıyla eşdeğer olacağından vahim neticelere yol açmaktadır. Ne de olsa iyi niyetli izleyicilerden her şeyi bilmelerini bekleyemeyiz, değil mi? Bunun için dizilerin bir kurgu olduğu, belgeselden farklı olarak tarihî hakikatlere tam olarak uymayan noktaların olabileceği şeklinde bir savunmanın da geçerliliği yoktur. Bu iddiayı ileri süren dizi

tacirleri, 600 yıl yaşayan bir imparatorluğu canlandıracaklarsa, biraz çaba sarf ederek hayal ürünü yerine gerçeklere uygun bir iş ortaya koymalıdır. Osmanlı İmparatorluğu’nun tarihini bin bir meşakkatle çıkararak ortaya çıkaran tarihçilerin çabaları oportünist yaklaşımlar ile heba edilmemeli.”⁴

Çocuk Filmlerinde Daha Fazla Şiddet Var

Çocuklar için üretilen çizgi filmlerdeki karakterlerin yetişkin filmlerine oranla daha fazla öldüğünü biliyor muydunuz? British Medical Journal adlı tıp dergisinde yayınlanan araştırmaya göre çizgi filmlerdeki ana karakter yetişkin filmlerine oranla iki kat daha fazla ölüyor. Çocuklar için çevrilen televizyon ve sinema filmleri için de benzer bir durum söz konusu. Bu çocuk filmlerinde ana karakterler yetişkin filmlerine oranla 2,5 kat daha fazla ölüyor; 3 kat daha fazla öldürülüyor. Üstelik bu ölümler genellikle vahşice gösteriliyor.

Ian Colman ve James Kirkbride adlı araştırmacılar 1937 yılından bugüne çocuklara yönelik üretilen çizgi filmleri, sinema ve televizyon filmlerini mercek altına aldı. Araştırmacılar çalışmaları sonucunda şaşırtıcı bir sonuca ulaştılar: Masum, barışçı ve çocuk psikolojisine faydalı olduğu düşünülen çocuk filmleri aslında sandığımızdan daha fazla şiddet içeriyor. Araştırmadan çıkan bir başka sonuç da şu:

4 <http://www.yenisafak.com/hayat/abdulmecid-torunu-kosem-sultan-dizisi-hatalarla-dolu-2350508>

1930'lardan itibaren üretilmeye başlayan çocuklara yönelik çizgi ve normal filmler giderek daha çok şiddet içeriyor. Günümüze yaklaştıkça bu filmlerdeki ölüm ve şiddet oranı da artıyor.

Raporda aynı yıl içinde piyasaya çıkan en başarılı yetişkin ve çocuk filmlerini de karşılaştırılıyor. Buna göre çocuk filmlerinde anne babanın ölümü teması yetişkinler için yapılan filmlere göre 5 kat daha yüksek. Çizgi ve animasyon filmlerinin 3'te 2'sinde konuda önemli bir yere sahip olan bir figür ölürken, bu oran yetişkin filmlerinde sadece yarısı kadar.⁵

5 <http://almanyabulteni.de/egitim/cocuk-filmlerinde-daha-fazla-olum-var>

2. ULUSLARARASI KÜLTÜR-SANAT KURUMLARI

Savaş Kadar Tehlikeli Hollywood Masalları: Görevimiz Manipülasyon

Görevimiz Tehlike 5, 150 milyon Dolar'lık bütçesiyle, Amerikan sinemasının ve dünya görüşünün büyük bir propaganda aracı olarak dünya seyircisinin zihinlerine kültürel bir hâkimiyet kurmak üzere görevde!

1970'li yıllarda büyük ilgiyle takip edilen Görevimiz Tehlike'nin sinema filmi versiyonlarının sonuncusu, karmaşık senaryosu ve aksiyon sahneleriyle ticari sinemanın göz boyayan ihtişamı ve sansasyonel boyutuyla seyircinin ilgisine yöneliyor. Görevimiz Tehlike'de şiddetin dozu hayli abartılmış, 'kötü' faktörü kalın çizgilerle belirtilmiş. Sinemanın manipülatif yanı bu yapımda ziyadesiyle var. Aksiyon sahneleriyle göz boyanırken 'Öteki'ne oryantalist bakış söz konusu.

Top Gun'ın devamı olan Top Gun 2'nin de yapımına girişen Tom Cruise, filmin ve sinema piyasasının ana motoru olan finansmanın da yöneticisidir aynı zamanda. İlk Top Gun'da karşı düşman olarak Sovyetler Birliği görünürken, çekimi programa alınan ikincisinde acaba hangi dünya entitesi karşıt güç olarak görünecektir?⁶

Gücü elinde tutan sinema (dünya ölçeğinde de Amerikan sineması), kendi ideolojisini, kitleleri harekete geçirme yeteneğini kullanmakta, dünyanın savaş olmaksızın, fakat, savaş denli tesirli yaptırım kuvvetine sahip unsurlarıyla tektipleştirilmeye çalışılan dünya

6 <http://haber.star.com.tr/kultur-sanat/savas-kadar-tehlikeli-hollywood-masallari/haber-1050587>

kültürünü dönüştürme kapasitesini tüm dinamikleriyle zorlamaktadır. Diğer ülke sinemaları filmlerine bu denli büyük bütçe ayıramazken veya daha bilinçli hareket etmezken, İslam dünyası hem kültürel hegemonyadan yakınıp hem de taşın altına elini koymazken, yani gerekli sponsorluk mekanizmalarını devreye sokmazken, Hollywood masallarını anlatmaya devam edecektir.⁷

Kopenhag Saldırısının Hayatı Film Oluyor

Batı ve İslam'a karşı olan tüm lobilerin İslam'a saldırımları için fırsat kollayan mekanizması Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da, 14 ve 15 Şubat'ta iki ayrı terör saldırısı düzenleyen Filistin asıllı Ömer Abdul Hamid el Hüseyin'in hayatını konu alan bir film çekileceği bildirdi.

Danimarkalı film şirketi Zentropa (Yahudi lobisiyle bağlantılı), Kopenhag saldırı gencin nasıl kısa sürede radikalleşip terör saldırısı yapabilecek düzeye geldiğini insanlara göstermek adına 'Kapalı Gözler' isimli bir film yapılacağını açıkladı.

Afganistanlı yönetmen Manyar Parwani, yapımcı Peter Albaek Jensen ile çekeceği filmle ilgili yaptığı açıklamada, "Kruddtönden (kültür evi) ve sinagoga yapılan saldırıları filmleştirmek, üzerinde çok düşünülmesi gereken bir konu. Sadece Kopenhag'da yaşanan saldırılar değil son 10

yıl Avrupa'da birçok benzer vahşi saldırı benim böyle bir film planlamam konusunda etkili oldu. Ömer'in karanlık hayatına girebilmek ve yaşananları daha net görmek adına böyle bir karar aldık" diye konuştu.

Danimarka Yahudi Toplumu Başkanı Dan Rosenberg Asmussen ise filmin iyi bir fikir olup olmadığının tartışmaya açık olduğuna dikkati çekerek, filmi izleyeceklerin bazılarının saldırganı sempati ve anlayışla yaklaşabilecekleri uyarısında bulundu. Asmussen, asıl gerekli olanın böyle bir saldırının bir daha yaşanmaması konusunda verilecek çabaların olduğunu ifade etti.

Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da, 14 ve 15 Şubat'ta Österbro semtindeki Kruddtönden kültür evindeki bir toplantıyı ve kentin merkezindeki bir sinagogu hedef alan Filistin asıllı Ömer Abdul Hamid el Hüseyin, 2 sivil öldürmüş, 6 polisi de yaralamıştı.⁸

Charlie Hebdo, Boğularak Can Veren Mülteci Bebekle Dalga Geçti

Fransız mizah dergisi Charlie Hebdo kapak konusu olarak Suriyeli bebek Aylan'ın ölümü ile ilgili bir karikatür yayımladı. Charlie Hebdo'nun Paristeki ofisine gerçekleştirilen terör saldırısından sonra, dergi yine tartışmalı içeriğe sahip şeyler oluşturmaya devam etti. Charlie Hebdo Aylan'ın ölümünü de içeren iki karikatür yayınladı. Bunlardan birinde Aylan'ın, "Hoşgeldiniz göçmenler, hedefe çok ya-

7 http://www.radikal.com.tr/radikalist/dracula_turkiyeye_neden_bu_kadar_karsi-1215897

8 <http://haber.star.com.tr/kultur-sanat/teroristin-hayati-film-oluyor/haber-1052024>

kın... 2 çocuk menüsü al 1 öde” ve diğerinde “Avrupa’nın Hristiyan olduğunun kanıtı... Hristiyanlar suda yürür, Müslüman çocuklarsa batar” ifadeleri yer aldı.⁹

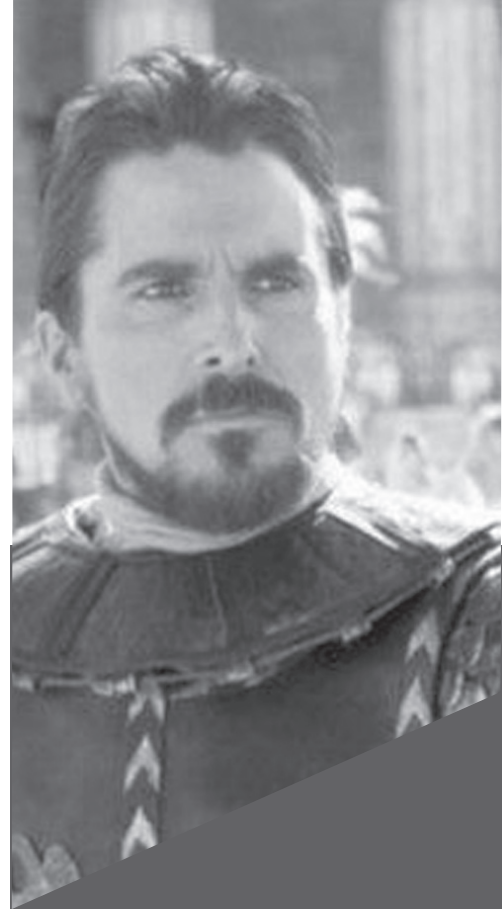
Hollywood’da farklı ırktan insanların hikayelerini anlatan filmlerde protestolara rağmen hala beyaz oyuncular rol almaya devam ediyor. Ünlü masal kahramanı Peter Pan’ın hikayesini anlatan Pan adlı film bu ayın başlarında ABD’de gösterime girdi. Kızılderili bir kahramanın beyaz oyuncu Rooney Mara tarafından oynanması büyük tepki aldı. İnternet üzerinden dolaşan bir imza kampanyasında toplanan 100 bine yakın imzacı “Farklı renklerden insanları oynaması için beyaz aktörlere rol vermeye son verin!” çağrısı yaptı.

Tepkiler sadece Pan filmine yönelik de değildi. Cameron Crowe’nin romantik komedi filmi Aloha’da da bütün roller beyaz oyunculara verilmişti. Asya Kökenli Amerikalılar Medya Eylem Grubu başkanı Guy Aoki, filmde tek bir Asya ya da Pasifik kökenli aktörün olmamasını, baş kahramanı olan Hawaii ve Çinli kökenden gelme kadını Emma Stone’un oynamasını eleştiriyor.

Beyaz aktörlerin başka ırktan roller oynadığı filmlerin sayısı hiç de az değil. Geçen yıl Ridley Scott’un Exodus: Tanrılar ve Krallar filminde Mısırlı kahramanların rollerini Arap olmayan oyuncular oynamıştı.

2013’te Lone Ranger filminde Kızılderili Tonto rolünü Johnny Depp’in oynaması tepki toplamıştı. Aynı şekilde Pers Prensi: Zamanın Kumları adlı filmde İsveç ve Yahudi kökenli Jake Gyllenhaal’ın başrolde oynaması eleştirilmiştir.

Beyaz aktörlerin diğer ırktan insanların rolünü oynaması sinema sektörü kadar eski. Afrika kökenli Amerikalılar uzun süredir Asyalı roller de dahil olmak üzere bütün ka-

Hollywood’da farklı ırktan insanların hikayelerini anlatan filmlerde protestolara rağmen hala beyaz oyuncular rol almaya devam ediyor.

⁹ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/charlie-hebdo-cover-cartoon-jokes-about-death-of-drowned-syrian-toddler-aylan-kurdi-10499645.html>

rakterlerin “aklanmasından” uzun zamandır şikayetçi.

Aoki bu şekilde “Asyalı oyuncularını ciddiye almayın” mesajı verildiğini düşünüyor. 1961 yapımı Tiffany’de Kahvaltı filminde Mickey Rooney’nin takma dişler ve kalın gözlükler takarak bir Japon işadamını oynaması, 1930’larda Fu Manchu adlı hayali Çinli karakteri bir beyaz aktörün oynamasını örnek veriyor.

Çokkültürlülük psikolojisi üzerine bir kitap yazan Jeffery Mio, Los Angeles film sektöründe insanların kendileriyle aynı geçmiş paylaştıkları aktörlerle çalışmayı daha rahat bulduğunu, en büyük çokkültürlü toplum olan Amerika’da hala herkesin kendi sahasında oynamayı tercih ettiğini belirtiyor.

Tiffany’de Kahvaltı filmindeki Japon işadamı karakterini Mickey Rooney oynadı. Ayrıca Hollywood’da beyaz yıldızların daha fazla seyirci çektiği iddiasında bulunanlar da var. Bu nedenle yapımcılar daha fazla kar etmek için beyaz oyuncularını tercih ediyor.

Amerikan aktörler sendikası başkanı David White ise bu iddiayı gülünç bulduğunu, Will Smith, Denzel Washington, David Oyelowo gibi siyah sanatçıların oynadığı filmlerin dünya çapında ne kadar talep gördüğünü ifade ediyor.

Guy Aoki farklı ırklardan aktörlerin bugün Hollywood’da iş yapma şansının her zamankinden daha yüksek olduğunu söylüyor. “Çin ikinci büyük sinema piyasası haline geldi. Filmlerde ne kadar fazla Asya

kökenli Amerikalıları oynatırsanız kendilerinin yansıtıldığını hissedecektir seyirci. O yüzden de dış ülkelerde Asyalı oyuncuların kabul görmeyeceği düşüncesi saçma” diyor.

Medya takip grupları filmdeki kahramanın kökenine uygun bir aktör tarafından canlandırılması çağrısı yapıyor. Sektördeki bazı insanlar, izleyicinin çeşitliliğini yansıtmaması bakımından bunun önemli olduğunu düşünüyor ve çağrısı paylaşıyor. Fakat Hollywood’un bu konudaki politikalarını değiştirmek için sektör içinde tek ağızdan güçlü bir ses çıkması söz konusu değil. Seyirci de rollerde artık daha fazla otantiklik görmek, Kızılderili rolünü Kızılderililerin oynamasını istiyor.

Hollywood’da farklı kültürlerin hayat bulmasını ele alan ve 2013’te yayımlanan bir rapora göre, film stüdyolarının yönetici kademelerinin %94’ü beyazların elinde. Prodüksiyonun her aşamasında azınlıklar yeterince temsil edilmiyor; kameranın hem önünde hem de arkasında beyazlar hakim. Bu değişmediği takdirde, ki televizyonda değişme yönünde işaretler görülüyor, Hollywood’da onlarca yıldır görülen beyaz hakimiyeti devam edecektir.¹⁰

Nobel Barış Ödüllü Suu Çii: “Arakanlıları Abartmayın!”

Myanmar’da Nobel ödüllü muhalif lider Aung San Suu Çii, Arakanlı Müslümanların durumunun abartılmaması gerektiğini

¹⁰ http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/10/151016_vert_cul_hollywood_beyaz_aktor

söyledi. Myanmar’da 8 Kasım’da yapılan seçimler öncesi Yangon’da düzenlediği basın toplantısında Rohingya’lara (Arakanlı Müslümanlara) yönelik şiddetle ilgili soru üzerine, Suu Çii, “Küçük problemler abartılmamalı. Tabii bunun küçük bir problem olduğunu söylemiyorum. Sadece Arakan eyaleti değil, bütün ülke zor durumda” ifadesini kullandı.¹¹

11 <http://www.dunyabulteni.net/manset/345175/nobel-baris-odullu-suu-cii-arakanlilari-abartmayin>

3. TÜRKİYE’DE KÜLTÜR OLİGARŞİSİ

Türk Sineması Yıllarca İslam Düşmanlığı mı Yaptı?

Diyanetin aylık dergisinde Yrd. Doç. Dr. Bilal Yorulmaz Türk sinemasına yönelik olarak “Cumhuriyet’in ilk yıllarından itibaren dindar karakterler yalancı, düzenbaz, şehvet düşkünü, vatan haini olarak sunulmuştur. Muhsin Ertuğrul’la başlayan bu olumsuz tutum, sonraki dönemlerde de devam etmiştir” dedi.

Dergide Türk sinemasına yönelik ise “Bu filmlerde dindarlar ve din adamları, köydeki ağanın yanında olan, onun halkı ezmesine yardım eden ya da ev sahibi olup kiracısına zulmeden insanlar olarak resmedilirken din, insanları kandırmak için kullanılan bir afyon olarak sunulmuştur” eleştirisi yer aldı.

Türk sinemasının kullandığı bir diğer yolun ise dini çağrışımlı isimleri alay edilen ve toplumun alt sosyokültürel ve ekonomik tabakasında bulunan karakterlere vererek bu isimlerin ve temsil ettikleri dinin itibarını yıkmak olduğu savunularak şu ifadelere yer verildi:

“Müslümanlarca kutsal kabul edilen bir aya ait olan ve erkek çocuklarına ad olarak verilen bu isim, günümüzde itibarını kaybetmiştir. 1960’lı yıllarda, yılda yaklaşık 3 bin bebeğe bu isim verilirken, ‘Hababam Sınıfı’ ve diğer bazı filmlerin etkisiyle 2009 yılında sadece 113 bebeğe ‘Şaban’ adı verilmiştir.”¹²

12 <http://www.furkanhaber.net/turk-sineması-yıllarca-islam-dusmanligi-yapti/3317/>

PKK Belgeseli İçin Festivalden Çekildiler

2015'te 34'üncüsü düzenlenen İstanbul Film Festivali'nde, PKK propagandası yapılan 'Bakur' adlı belgesel Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bir yazı ile gösterimden çıkarıldı. Bakanlığın bu kararını 'sansür' sayan 22 film de, PKK propagandası yapılan belgeselden yana tavır alarak festivalden çekilme kararı aldı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ise belgeselde 'terör örgütü propagandasının' söz konusu olduğunu, bunun hiçbir şekilde temel demokratik değerlerle ve düşünce özgürlüğünün evrensel kriterleriyle bağdaşmayan bir durum olduğunu açıkladı.

Bakanlık'tan yapılan açıklamada şöyle denildi: "Ayrıca filmle ilgili yapılan haberlerde 'PKK belgeseli' nitelemesinin kullanılmasının da işaret ettiği gibi ortada terör örgütü propagandasının söz konusu olması hiçbir şekilde temel demokratik değerlerle ve düşünce özgürlüğünün evrensel kriterleriyle bağdaşmayan bir durumdur. Bu noktada da 'PKK belgeseli' nitelemesinin işaret ettiği gibi, terör örgütü propagandası konusu da söz konusu vakfı ve festival yönetimini ilgilendirmektedir. Tüm bunların öncesinde ise gerek festival yönetiminin gerekse de filmin yapımcıları tarafından filmin gösterimi için yerine getirmekle yükümlü oldukları yasal sürecin hiçbir şekilde başlatılmadığı hatta yok sayıldığı da açıktır. Noksanlıkları gizleyerek, yanlışlıklar silsilesi olarak devam eden bu süreçte Bakanlığımızı sansür uygulayan bir kurum olarak göstermeye çalışmak en hafif ifadeyle yalan beyandır. Bu itibarla,

aksine iddialar gerçekte bağdaşmamaktadır."

Gazeteci Ertuğrul Mavioglu ile yönetmen Çayan Demirel'in yönettiği "Bir Gerilla Belgeseli: BAKUR' (Kuzey)" adlı belgesel adına festivalden çekilen filmler ise şöyle: Gürcan Keltek, Aziz Mullaaziz, Fırat Gürgen (Koloni), Cem Kaya (Motör), Eytan İpeker (İdil Biret: Bir Harika Çocuğun Portresi), Erol Karakaya (İs), Bingöl Elmas (Komşu Komşu Hu), Gürkan Hacır, Özlem Küskü (Haziran Yangını), Kazım Öz (Beyaz Çınar), İhsan Kaçar, Ömer Leventoglu (Berroj), Zekeriya Aydoğan (Çırlıçiplak/Şıfıtazî), Deniz Yeşil (Yollara Düştük), Hacı Orman (Homo Politicus), Metin Kaya (Soluk), Nadir Öperli, Emel Emine Balci (Nefesim Kesilene Kadar), Faruk Hacıhafızoglu (Kar Korsanları), Barış Atay (Eksik), Bilge Elif Turhan, Tolga Karaçelik (Sarmaşık), Caner Erzincan (Yeni Dünya), Ali Atay (Limonata), Mehmet Eryılmaz (Misafir), Murat Düzgünoğlu, Osman Özcan (Neden Tarkovski Olamıyorum), Çiğdem Vitrinel (Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku), Zeynep Dadak (Ufak Hakikatler). Festivalden çekilen yönetmenlerin Gezi Olayları'nda aktif rol almaları ise işin boyutunun bir diğer yüzü.¹³

Sol Dergilerde Ateizm Rüzgârı

Yaz aylarında yayımlanan ve meşrepleri birbirinden farklı hatta taban tabana zıt sol dergilerde ateizm rüzgârı esiyor. "Bilim ve

¹³ <http://www.yenisafak.com/hayat/pkk-belgeseli-icin-festivalden-cekildiler-2120180>

Gelecek” ile “Bilim ve Ütopya” dergilerinde konu hakkında birer yazı bulunurken, Birikim dergisi konuyu kapağına taşıdı. “Ateizm ve Sol İlahiyat” başlığını taşıyan dosyada yazılar kadar söyleşiler de dikkat çekiyor.

KONDA’nın verilerine göre ateist oranı son 6 yılda %2,3’ten %2,9’a yükselmiş vaziyette. Murat Belge 16 Şubat 2015’te Taraf’ta yayımlanan söyleşide şunları dile getiriyordu: “Türkiye’de yaygın genel ideoloji öteden beri İslam. Evlenmede, cenazede hep İslam inancı rol oynar. Türkiye’de bir genç, “ben solcu olacağım” dediğinde bunu İslam’a karşı yapıyor. Doktriner bir İslam değil ama bir tür İslam yine. Solcu olmak dine karşı olmaktır. Solcu olmaya karar vermiş bir adam diyor ki, “birinci vazifem bu adamlarla mücadele etmektir.” Ben 70’li yıllarda solun liderlerinden Harun Karadeniz’le tanışıyorum. Başta çok dindar bir genç. Benden büyük Rasih Güran’la tanışıyoruz. Rasih Güran gençliğinde çok dindarmış. Bach dinlemezmiş, Handel dinlemezmiş. Çünkü onlar kilise müziği yapıyormuş. Aralarında 40-50 yaş fark olan insanlar hep aynı hikâyeyi anlatıyorlar. İslam’dan kaçmak için Kemalist oluyor insanlar. Ondan sonra da Kemalizm paçalarını bırakmıyor.”

Aslında meselenin şu boyutu da var: 2013’teki Gezi Parkı olayları tarafların zihniyet profili, AK Parti iktidarının toplumu dinî baskı altına almaya çalıştığı iddiaları, IŞİD ve Ayn-el Arab (Kobani) olguları, Fransa’daki mizah ajitasyonu, Türkiye’deki solun İslâm’la ilgili yaklaşımlarını Aydınlanmacı/pozitivist fabrika ayarlarına

döndürdü. Metin Kayaoğlu’nun ifadesiyle “Genel olarak sol, sosyalizm ve Marksizmi de katarak, Aydınlanmacı Batı uygarlığının bir bileşeni olarak temayüz etmeye hevesli olduğunu gösterdi.”¹⁴

Sosyal Medyada ‘Özlü’ Edebiyat Yalanları

Sosyal medyada Hz. Mevlana’dan ünlü düşünürlere, şairlere kadar pek çok ismin ‘özlü’ sözleri bir furya halinde dolaşıma sokulup paylaşılıyor. Televizyon yarışması Survivor’ın Turabi’si dahi ‘Mevlana’nın da dediği gibi’ diye başlayan aforizmalar savuruyor. Ancak pek çoğu ‘kamyon arkası edebiyatı’ olan bu sözler, atfedildikleri şahıslara ait değil.

“Suskunluğum asaletimdendir. Her lafa verecek cevabım var. Lakin bir lafa bakarım söz mü diye, bir de söyleyene bakarım adam mı diye!..” Sosyal medyada sıkça paylaşılan bu özdeyiş Hz. Mevlana’ya atfediliyor örneğin. Ancak Mevlana şerhlerinde böyle bir özdeyiş yahut şiir mevcut değil.¹⁵

Alkol İstemedi, Sergisini İptal Ettiler

Bünyamin K. adıyla tanınan sanatçının sulu boya resim sergisi, açılışta “alkollü içecek ikramı istemediği” gerekçesiyle, galeri tarafından iptal edildi. Galatea Art’ta açılması planlanan “Düş Biriktiricisi” isimli serginin iptaline ilişkin açıklamada bulu-

14 <http://www.dunyabulteni.net/kultur-sanat/338860/sol-dergilerde-ateizm-ruzgri>

15 <http://haber.star.com.tr/kultur-sanat/ozlu-edebiyat--yalanlari/haber-1040825>

nan Bünyamin K., 23 yıldır resim çalıştığını belirterek, bugüne kadar birçok karma sergide yer aldığını dile getirdi.

Sanatçı, bir buçuk yıllık çalışmalarının yer alacağı 16. kişisel sergisi için teklifin galeriden geldiğini aktararak, “Sergi kararını öyle verdim, teklif önce onlardan geldi. Görüşme yaptım, bu görüşmede galeri yöneticisiyle değil de, koordinatör kişilerle görüştüm ve sözleşmede geçebilecek olan her şeyi o kişilerle konuştuk” dedi.

Ressam Bünyamin K., sözleşme öncesinde kokteylden bahsedildiğine vurgu yaparak, şu bilgileri verdi:

“Alkollü içecek ikram edileceği söylendi. Bu bizim ilk görüşmemizde de gündeme gelmişti. Ben istemediğimi söylemiştim. O zaman ‘bunu halledebiliriz, bunun sorun olacağını sanmıyoruz’ dediler.”

Serginin ilan tasarımlarının hazırlandığını, galerinin twitter hesabı ile internet sitesinde ilanının yayınlandığını kaydeden Bünyamin K., “Sergi tarihini geniş bir şekilde yayınladılar. Sergi 8 Aralık’ta açılacaktı” diye konuştu.

Bünyamin K., sergiyle ilgili ikinci görüşmeyi sözleşmeyi imzalamak üzere galeri sahibi Ali Şahinler ile yaptığına işaret ederek, görüşmede yaşananları şu cümlelerle aktardı:

“Fakat galeri yöneticisi (Ali Şahinler) ile görüştüğümüzde bundan ödün vermeyeceklerini söylediler. Önceden beri sürekli bu şekilde yapıyorlarmış. Alkollü içecek ikram ediyorlarmış. ‘Kabul ediyorsanız böyle’ dediler. Fakat, ben ‘bunun için

daha önce görüştük, ilk görüştüğümüzde bunun sorun olmayacağını söylediler bize’ dedim. ‘O zaman yanlış bilgi verilmiş size’ dediler. İptal demediler. ‘Kabul ederseniz böyle, etmezseniz iptal olacak’ dediler.”

Görüşmede, “Bu şekilde, sergiyi açamam ben” dediğinin altını çizen ressam Bünyamin K., “Sizin de davet edeceğiniz kişiler var. Fakat benim davet edeceğim kişiler için bu makul bir şey değil, dedim. Bunun üzerine biraz konuştuk. Mesela şunu sordu, ‘Siz AKP’li misiniz? Burayı AKP’lilerle mi dolduracaksınız?’ Böyle konuşmalar oldu” dedi.

Daha önce de bazı galerilerde benzer durumlarla karşılaştığına değinen Bünyamin K., “Alkollü içecek olması gerektiğini söylüyorlardı ve ben bunu istemediğimi söyledim, bir uzlaşma oluyordu. Benim sergilerimin açılışında alkol ikram edilmedi. Fakat bu kez öyle olmadı. Bu kez ‘ya bu alkol ikram edilecek, ya bu sergi iptal edilecek’ şeklinde oldu” ifadelerine yer verdi.

Ressam Bünyamin K., profesyonel anlamda sergiler açtığını, en son Ankara Kuğulu Sanat Galerisi’nde açtığı sergide bir sorun yaşamadığını ve anlayış gördüğünü kaydetti.

Yaşananlarda ciddi bir ayrıştırmanın söz konusu olduğuna dikkati çeken Bünyamin K., “Bu benimsememdir veyahut dikta-törlük de diyebiliriz. ‘Ya bizim gibi yaparsınız, ya da burada olmazsınız’. Benim mekan veya sanat anlayışı olarak bir ayrımım yok. Yani burası ticari bir yer, özel galeriler böyledir zaten. Sanatçının kimliğinden ziyade, yaptığı sanata bakarlar ve o sanatın

kalitesini dikkate alarak bu işlere girerler. Bunun dışında, sanatçının kişiliği, vesaire-si söz konusu olmaz. Genel olarak böyledir ama böyle tutucu tavırlar da görüyoruz” diye konuştu.¹⁶

TÜYAP’ta Çarşaf Üzerinden İslam’a Hakaret

TÜYAP’ın İstanbul Kitap Fuarı’nda, ressam Gökhan Aslan tarafından açılan sergide çarşaf üzerinden İslam’a hakaret edildi. TÜYAP’ın İstanbul Kitap Fuarı ile birlikte ev sahipliği yaptığı İstanbul Sanat Fuarı’nda ressam Gökhan Aslan, çekilen acıları simgeleme bahanesiyle çarşaf üzerinden İslam’a hakaret etti. Bu şovu bir “performans” olarak değerlendiren Gökhan Aslan, çarşafli kadınların mağduriyeti simgelediğini söylerken, “Bu performans çarşafa karşı değildir, burada çarşaf gerçekliği ortaya koymak için bir simgedir. Böyle bir yanlış anlaşılma içine düşmek istemem.” dedi. Çarşaf giydirilen beş kadının zincir vurularak galerinin ortasında “sanatseverlerin” beğenisine sunulduğu görüldü. Gökhan Aslan’ın hazırladığı bu görüntüler sosyal medyada büyük tepki görürken, İslam’a hakaret olarak değerlendirildi.¹⁷

Serra Yılmaz ABD Kanalında “Türk Olmak Benim Suçum Değil” Dedi

Oyuncu Serra Yılmaz, CNN International kanalında yayınlanan, dünyaca ünlü

televizyon programcısı Antony Bourdain’in sunduğu ‘Parts Unkown’ programına konuk oldu. Programı kapsamında İstanbul’daki lezzetleri adım adım takip eden ünlü Şef Bourdain, Türkiye’nin dış dünyadaki tanıtımında önemli rol oynarken Türk konuklarını ağırlamayı da ihmal etmedi. Serra Yılmaz, Bourdain’in “Türk olmak nasıl bir şey?” sorusuna, “Evet Türküm ama bu benim suçum değil” şeklinde cevap vererek, programın ABD’de yayınlanmasının ardından ülkede yaşayan Türklerin büyük tepkisini çekti. Yılmaz hakkında Twitter’da binlerce mesaj atıldı.¹⁸

Melek Baykal’ın Başörtü Hazımsızlığı

Tiyatrocu Melek Baykal, sosyal medya hesabı üzerinden beraber fotoğraf çektiği başörtülü kadınlara çirkin ifadeler kullandı. Yozgat’taki Hayri İnal Konağı’nı ziyaret eden ve buradaki izlenimlerini sosyal medya hesabı üzerinden paylaşan Melek Baykal başörtüsü hazımsızlığını bir kez daha ortaya koydu. Konakta kendisiyle hatıra fotoğrafı çektiren başörtülü kadınlar hakkında çirkin ifadeler kullanan Baykal’a sosyal medyada tepki yağdı. Baykal tepkiler üzerine sosyal medya hesabını kapattı. Melek Baykal sosyal medya hesabında fotoğrafı şu notla birlikte paylaşmıştı:

“Konağın duvarında konağın gerçek sahipleri Hayri İnal ve ailesinin resimlerini gördüm... Gözlerime inanmadım en az

16 <http://www.yenisafak.com/hayat/alkol-istemedi-sergisini-iptal-ettiler-2341231>

17 <http://www.haber7.com/kultur/haber/1644024-tuyapta-carsaf-uzerinden-islama-hakaret>

18 <http://www.milliyet.com.tr/turk-olmak-benim-sucum-degil-magazin-2145522/>

100 sene önce çekilen resimlerdeki hanımefendiler son derece medeni bir tavır ve kılık kıyafetleriyle bana gülümüyorlardı... Çok mutlu olmuştum. Sonra kafamı sola çevirdim gördüğüm manzara 150 sene sonra geldiğimiz noktaydı... Yani konağın yeni sahipleri Yozgat Belediyesi ve çalışanları... yeni sahipleriyle aralarına girip resim çekttirdim. Yüzümdeki ifadeden ne kadar mutlu olmuşum anlarsınız zaten... Konağı terk ederken aklımda tek bir şey kaldı konağın gerçek sahiplerinin medeni halleri. Sonra karmakarışık duygularla oradan uzaklaştım. Ve kendi kendime sordum. Biz ne zaman ve neden bu kadar geriye gittik diye. Cevabını bulamadım.”¹⁹

Melek Baykal gelen tepkiler üzerine kamuoyundan özür diledi.

Aşağılama Sanat Oldu

Türkiye’de tiyatro sanatçıları kendilerine yüklenen ‘toplum aydınlatmak’ görevini, halka küfür etmek şeklinde algılıyor. Milletın tercihlerine saygısızlıkta sınır tanımayan tiyatrocular, tepki gelince de hedef gösterildiklerini iddia ediyor.

Seslendirme sanatçısı Serra Yılmaz bunlardan biri. Yılmaz, geçen hafta CNN International’da katıldığı bir yemek programında Türk mutfağını anlatırken Antony Bourdain’in “Türk olmak nasıl bir şey?” sorusuna muhatap oldu. Kendi milletini aşağılayan Yılmaz, “Evet Türk’üm ama bu benim suçum değil” diye konuştu. Aynı Serra Yılmaz, 2012’de de kapalılarından hiç hoşlanmadığını belirtip “Bazen başörtülülerden korkuyorum. Öcü gibiler” demişti.

İşte nefreti sanat haline getiren diğer ünlüler:

Tiyatrocı Genco Erkal, geçen Kurban Bayramı’nda “Hiç sevmem bu bayramı. Kanlı bayram, ilkel bayram, insanlığın karanlık dönemini kutsayan örümcek kafanın bay-

2015’te 34’üncüsü düzenlenen İstanbul Film Festivali’nde, PKK propagandası yapılan ‘Bakur’ adlı belgesel Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bir yazı ile gösterimden çıkarıldı. Bakanlığın bu kararını ‘sansür’ sayan 22 film de, PKK propagandası yapılan belgeselden yana tavır alarak festivalden çekilme kararı aldı.

¹⁹ <http://www.yenisafak.com/hayat/melek-baykalin-basortu-hazimsizligi-2339625>

ramı. Benden uzak dursun” dedi. Gelen tepkiler üzerine maksadı aştığını ifade etti.

Genco Erkal’dan geri kalmayan şarkıcı Leman Sam, Kurban Bayramı günü “Benim için IŞİD ile bıçağını masum bir hayvanın boğazına dayayan aynı duygudadır, IŞİD beni şaşırtmıyor” şeklinde tweet attı. Büyük tepki alan Sam, özür dilemek yerine üste çıkmaya çalıştı ve “Bazılarınızla aynı cinsten olmaktan utanç duyuyorum, sahtekar, cahil ve çürüksünüz, kızamıyorum bile, yemin ederim” dedi.

Leman Sam’ın kızı Şevval Sam da üç yıl önce Van’da katıldığı bir programda başörtüsü için “O benim için tekstil ürünü, gün gelecek insanlar yaşayışlarıyla buna ihtiyaç duymayacak, ideolojik kesimler tarafından ortaya konan bir şekil” yorumunu yaptı. Sam, aynı programda bir de Türkiye’de ifade özgürlüğünün bulunmadığını savundu.

Uğur Dünder’in Halktv’de yayımlanan “Halk Aranesi” isimli programında Yaşar Nuri Öztürk aleni biçimde küfür etti. Tiyatrocu Müjdat Gezen de destek verdi, ardından de içkisine karışanlara ağza alınmayacak hakaretlerde bulundu.

Aykırı çıkışlarıyla bilinen tiyatrocu Levent Üzümcü, Peygamber Efendimize hürmet gösteren ümmet-i Müslümine aşağılayıcı ifadelerle saldırdı.

Oyuncu Gonca Vuslateri, halkın yarısının oyunu alan Recep Tayyip Erdoğan’a Twitter’den “Çıktı gene.....” diye küfretti. Bir röportajında “Hiçbir Türk’ten çocuk yapmayı düşünmüyorum” dedi.²⁰

20 <http://www.yenisafak.com/hayat/asagilama-sanat-oldu-2340407>

ekonomi

1. BANKACILIK SEKTÖRÜ

Kredi Kartını Ödeyemeyenlerin Sayısı 2 Milyona Ulaştı

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre, Türkiye genelinde bireysel kredi kartından dolayı yasal takibe uğrayıp ödeyemeyenlerin sayısının 2 milyon kişiye yaklaştı. Bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe alınan kişi sayısı 2014 yılına göre yaklaşık %6 artış gösterdi. Aynı yıl içinde birden fazla kaydı bulunan kişilerin bir kez sayılmasıyla elde edilen veriler dikkate alındığında; bireysel kredi borcundan dolayı yasal takibe intikal etmiş kişi sayısı 2014 yılının ilk yedi ayına göre %12 artarak, 2015'in ilk yedi ayında 436 bin kişi oldu.

Bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe alınanlar da aynı dönemde %3 artarak 638 bin kişiye çıktı. Bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe alınan toplam kişi sayısı 2015 yılının ilk yedi ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 artarak 847 bin kişi oldu. Böylece, halen bireysel kredi borcunu ödemeyen kişi sayısı 1 milyon 581 bin kişiye, kredi kartı borcunu ödemeyenler de 1 milyon 906 bin kişiye yükseldi.¹

Avrupa Merkez Bankası'nda Üç Çalışandan Biri İntiharın Eşiğinde

Frankfurt'ta bulunan Avrupa Merkez Bankası'nda her üç çalışandan biri, ağır iş yükü ve zor koşullar nedeniyle 'tükenmişlik' içinde ve çalışanların %5'i intiharı düşünüyor.

1 <http://haber.sol.org.tr/emek-sermaye/kredi-kartini-odeyemeyenlerin-sayisi-2-milyona-ulasti-131899>

Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) sendikası zehir zemberek bir rapor hazırladı. IPSO sendikasının raporuna göre her üç çalışandan biri ağır iş yükü ve koşullar nedeniyle 'tükenmişlik' içinde ve %5'lik bir oranda intiharı düşünen var. Bankanın 19 guvernörüne gönderilen mektupta 900 kişi üzerinde bir araştırma yapıldığı ve durumun çok kötü olduğu belirtiliyor. Toplam 2 bin 344 çalışanı olan ECB'nin büyük bir kısmı sözleşmeli olarak çalışıyor. Maaşları oldukça az olan bu kitlenin aynı zamanda işten kolay atılma gibi endişeleri var. Avrupa'nın bankacılık sistemi denetleyici olma rolü de verildiğinden bu yana, çalışanlar üzerinde baskıların daha da arttığını belirten sendikanın üzerinde durduğu bir diğer konu da, sadece alt düzeyde değil üst düzeyde de sorunlar yaşandığı yönünde.

Sendikanın mektubunda bahsettiği bir diğer ilginç istatistik de ülke merkez bankaları hakkında. Sendika mektubunda ülke merkez bankalarının çalışan sayısının 60 bini bulduğunun altı çiziliyor. IPSO yönetimindeki Carlos Bowles, "Çalışanlar ekstre olarak bir mil daha koşturmayla razı ancak maraton değil" diyerek çalışma saatlerinin uzunluğundan şikayet ediyor.²

Kredili Tüketim Çılgınlığında Yeni Dönem

Tüketimdeki aşırılıkların önüne geçmek için uygulanan "taksit sınırlandırılması" sistemi, büyük alışveriş mağazalarında yasadışı yollarla deliniyor. Mağazalar, banka-

lar adına tüketicilere anında kredi veriyor ve harcama yapmasını sağlıyor.

Kredi kartı taksitlerine getirilen kısıtlamalardan sonra ihtiyaç kredilerine yönelen tüketiciler, büyük alışveriş mağazalarının hedefi haline geldi. Büyük mağazalar kasiyer üzerinden tüketiciye kredi veriyor, anında da harcama yapmasını sağlıyor. Bazı mağazalar 15 bin liraya kadar tüketici kredisini anında müşterilerine veriyor. Milliyet'in haberine göre İstanbul'un büyük alışveriş merkezlerinden birinde bankacılık kanunlarına göre kesinlikle yasak olan bir uygulamaya imza atılıyor. Bir ihtiyaç kredisini başvurusunda bulunan banka müşterisinin normal bankacılık teamüllerine göre banka şubesinde bir bankacı ile gerçekleştirmesi gereken ihtiyaç kredisini sözleşmesi, bankacının göreviyle kasiyer yetkilendirilerek imzalatılıyor.

Kasiyerin imzalattığı sözleşme ile 12 veya 24 aya varan vadelerde banka kredisini işlemi bankacılık lisansı ile işlem yapan bankalar ile teknoloji marketleri arasındaki farkı yok ediyor. Bu arada Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), 3 Nisan 2015 itibarıyla ihtiyaç kredileri toplamındaki artışın bir önceki yılın aynı dönemine göre %16.5 olduğunu açıkladı.³

Bankaların Yeni Taktiği: Aile Boyu Hesap

Bankaların hesap açma, kredi, faiz, geri ödemeler konusundaki tebliğlerde açık alan bularak gerçekleştirdiği akıl almaz oyunlara her gün bir yenisi ekleniyor. Son

2 <http://www.sabah.com.tr/ekonomi/2015/03/30/avrupanin-merkezinde-kole-bankacilar>

3 <http://www.dunyabulteni.net/genel/331218/kredili-tuketim-cilginciliginda-yeni-donem>

olarak kredi kullanan müşterilerin nüfus bilgilerinden yola çıkarak usulsüz bir şekilde “aile boyu” hesap açması Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nu (BDDK) harekete geçirdi. Müşteri izni olmadan aile boyu hesap açan ve ek kart çıkaran, bilgilerini başka kurumlara satan, e-devlet bilgilerini izinsiz kullanarak işlem yapan bankalara ağır cezalar geliyor. İdari yaptırım dışında meslekten men, verilen izin ile ruhsatın geri alınması, yapılan işlemlerin ifşası gibi cezalar uygulanacak.

BDDK, banka müşterilerini korumak için eylem planı hazırlarken, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı da bankaların Tüketici Kanunu’na uyumlarını incelemeye aldı. Finansal Tüketicinin Korunması Eylem Planı ile yaptırımların ağırlaştırılması öngörülürken, tüketici aleyhine davranışlar önleneyecek. Finansal tüketicinin korunması için katı idari yaptırımlar ve bunların kararlı şekilde uygulanması öngörülüyor. Kurum, şikâyet başvurularının takibi ve hızla çözümü için e-şikâyet sistemini güçlendiriyor.

Gümrük Bakanlığı sözleşmeler, kredi kartı ücretleri konusundaki şikâyetleri dikkate alarak 30 banka hakkında inceleme başlattı. Bazı bankaların Tüketici Kanunu’na uyumlu hareket etmediği belirlenirken, 150 milyon TL.’ye yakın ceza kesildi, bazılarının incelemesi ise bu yılın sonunda tamamlanacak.

Müşteriye ait kişisel bilgilerin korunması için bir dizi tedbir de alınacak. Bilgi paylaşımı konusunda yetkili kuruluşlar dışında, müşterilere ait bilgiler müşteri rızası olsa

bile herhangi bir şekilde satılamayacak, aykırı davranışlar hakkında yaptırımlar ağırlaştırılacak. Tüketicinin kendisine ait sırrın açıklanmasına izin vermesi için yazılı talimat istenecek.

Tüketici hakem heyetlerine ve BDDK’ya bankaların usulsüz uygulamalarına ilişkin birbirinden ilginç şikâyetler geliyor. Bir bankadan tüketici kredisi kullanan Ş.A adında bir vatandaşın çocuğunun ardından Ankara ve İstanbul’da yaşayan kardeşlerine de hesap açıldığı ortaya çıktı.

2. ULUSLARARASI FİNANS ve KÜRESEL ŞİRKETLER

George Soros'tan 'Gezi' İtirafı

George Soros, Gezi olayları sırasında eylemcilere hukukî ve tıbbî destek sağlandığını açıkladı. Kurucusu olduğu Açık Toplum Enstitüsü'nün faaliyetleri ve mülteci kriziyle ilgili temaslarda bulunmak üzere İstanbul'a gelen milyarder yatırımcı George Soros, seyahati sırasında bir grup gazeteciyle görüşme gerçekleştirdi. Soros, gazetecilerin “Gezi olayları sırasında eylemcileri desteklemekle ve faiz lobisi olmakla suçlandınız, nasıl değerlendiriyorsunuz” sorusunu yanıtladı.

Soros şu yanıtı verdi: “Vakıf'ın yaptığı aktif olarak protestocuları desteklemek ve tahrik etmek değildi, ki bu yanlış bir tavidir. Ama Vakıf bu olayların mağdurlarına hukuki ve tıbbî destek sağladı.”⁴

Afrika'dan Her Yıl 60 Milyar Dolar Kaçırılıyor

Vergi denetimi ve malî kontrollerin zayıf olduğu Afrika ülkelerinden her yıl 60 milyar Dolar yasadışı yollarla kaçırılıyor. Güney Afrika eski Devlet Başkanı Thabo Mbeki'nin yönettiği ve Afrika Birliği ile Birleşmiş Milletler'in ev sahipliği yaptığı bir panelde yayımlanan rapor, Afrika'dan her yıl yüklü miktardaki paraların yasadışı yollarla nasıl çıkarıldığını

4 <http://haber.star.com.tr/guncel/george-sorostan-gezi-itarafi/haber-1068455>

anlatılıyor. Sürdürülen bu yasadışı para trafiğinden dolayı Afrika'nın sadece parasal olarak zarar etmediği, dünyanın en fakir kıtasının kalkınmasının da bu yüzden büyük darbe aldığı kaydediliyor.

Mbeki bu yasadışı para trafiğiyle ilgili konuşmasında, "Çok büyük miktarlardaki paralardan bahsediyoruz. Kaçırılan bu miktarlar Afrika'nın kalkınmasını engelleyecek derecede büyük" ifadelerini kullandı.

Panelde Afrika'dan para çıkarmak için kullanılan yollar-
dan bir tanesinin, para kaçakçıların çantalarla yasadışı yollardan ülkeden para çıkarmaları olduğu ifade edildi. Bunun dışındaki yollarsa resmî makamlarla ve şirket yönetimlerinin de kaçakçılığa dâhil oldukları yollar olarak ifade ediliyor.

Afrika'dan para çıkarmanın yolları arasında, Afrika'dan dışarıya ihraç edilen bir ürünün ihraç edildikten sonra bir başka yolla Afrika'ya tekrardan ithal edilmesi durumunda daha yüksek bir fiyata Afrika'ya sokulduğu ifade ediliyor. Afrika kıtasında bulunan birçok ülke yönetiminin bu şekilde iş yaparak kârını ve yurtdışına çıkardığı parayı gizleyen şirketlerin kurbanı oldukları belirtiliyor. Mbeki, bu tür kaçakçılığı yapan şirketlerin isimlerini veremeyeceğini ancak bu şirketlerin büyük sermayelerle iş yapan ve bilinen şirketler olduğunu söyledi.

Afrika'nın bu tür para kaçakçılığı konusunda dünyada tek olmadığı belirtiliyor. Dünya genelinde yılda bir trilyon Dolar civarındaki paranın yasadışı yollarla transfer edildiği kaydediliyor. Ancak ekonomik durumunun kötü olması ve hala farklı isimler adı altında alınan 'sömürge vergisi' yüzünden ekonomisi bir türlü kalkınamayan Afrika ülkelerinin bu tür kaçakçılıklardan en çok etkilenen ülke olduğu ifade ediliyor.

Ekonomistler, Afrika ülkelerinin bu durumda olmalarının başlıca nedenleri arasında hükümetlerinin yeterli denetim mekanizmalarına sahip olamamalarının da bulunduğunu ifade ediyor.⁵

*Ekonomi ve Barış
Enstitüsü'nün (IEP)
2015 yılı Dünya Barış
İndeksi raporunda,
Ortadoğu ve Kuzey
Afrika'nın dünyanın
en güvensiz bölgeleri
olduğu belirtiliyor.*

5 <http://www.dunyabulteni.net/manset/321238/afrikadan-her-yil-60-milyar-dolar-kaciriliyor>

Türkiye'ye Son Bir Yılın Schengen Vize Faturası 48,8 Milyon Euro

Türk vatandaşlarının geçen bir yılda AB üye ülkelere yaptığı 813 bin 339 kısa süreli Schengen vize başvurusu Türk halkına en iyimser tahminle 48,8 milyon Euro'ya mal oldu.

Türkiye ile AB arasında imzalanan Geri Kabul Anlaşması TBMM tarafından geçen yıl onaylandı. Böylece Türk vatandaşları için vizesiz Avrupa yolunda çok önemli bir dönemeç alınmış oldu. Geçen bir yılda, Türk vatandaşlarının AB üye ülkelere yaptığı 813 bin 339 kısa süreli (C tipi) Schengen vize başvurusu ise, Türk halkına en iyimser tahminle 48,8 milyon Euro'ya mal olduğu açıklandı. İktisadi Kalkınma Vakfı'na (İKV) göre AB'nin Türk vatandaşlarına uyguladığı vize zorunluluğunun yarattığı ayrımcılık ve malî külfet halen devam ediyor.⁶

2014'te Savaşlara

14.3 Trilyon Dolar Harcandı

2014 yılında dünya çapında devam eden savaş ve çatışmalarda harcanan para miktarı 14.3 trilyon Dolar'a ulaştı. Bu miktar, dünya üzerindeki toplam gelirin %13'üne denk geliyor. BM, sadece Suriye ve Irak'ta IŞİD, El Kaide ve bağlantılı gruplara katılan yabancı savaşçı sayısının 20 bini aştığını söylemişti.

Ekonomi ve Barış Enstitüsü'nün (IEP)

Global Peace Index (Dünya Barış İndeksi) raporuna göre, 2014 yılında dünyanın farklı yerlerinde devam eden savaş ve çatışmalarda 14.3 trilyon Dolar harcandı. Rapora göre, savaşlarda harcanan para miktarı İngiltere, Kanada, Fransa, İspanya, Brezilya ve Almanya'nın toplam GS-YİH'sinin toplam miktarından daha fazla. Bu miktar, aynı zamanda dünyanın toplam gelirinin %13'ü temsil ediyor.

Raporda, 2014 yılında savaş ve çatışmalarda öldürülen kişi sayısının 2010'a göre %350 olarak arttığını ve ölenlerin toplam sayısının 180 bin kişi olduğu ifade ediliyor. Rapora göre, ölümlerdeki bu artış en çok Suriye, Irak, Afganistan'da gerçekleşti. IEP'nin 2015 yılında Dünya Barış İndeksi raporunda da, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın dünyanın en güvensiz bölgeler olduğu belirtiliyor.⁷

Küresel Kapitalizm

Porto Riko'nun Okullarını Kapatacak

Koruma fonları, iflasın eşiğinde olan Portoriko'ya "Okulları kapat, öğretmenleri işten çıkart, bana borcunu öde" dedi. İflas etmek üzere olan Porto Riko'da, alacaklı olan hedge fonların ilk gözünü diktiği yer Porto Riko eğitimi oldu. Eğitime ayrılan kaynağın büyük kısmının kendilerine verilmesi isteyen hedge fonlar sayesinde Porto Riko'da eğitim kalmayacak.

Dışişlerinde ABD'ye bağlı olan özerk Karayip adası Porto Riko'nun Valisi Alejand-

6 <http://www.sabah.com.tr/istanbul/2015/06/25/turkiye-son-bir-yilin-schengen-vize-faturasi-488-milyon-euro>

7 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/2014te-savaslara-143-trilyon-dolar-harcandi>

ro Garcia, adanın 72 milyar Dolar'a ulaşan kamu borcunu ödeyemeyerek, temerrüde düşeceğini duyurdu. New York Times'a konuşan Garcia, "Borcumuz ödenebilir değil ve başka alternatif yok" ifadesini kullandı. Garcia, ABD Kongresi'ne adanın borçlarını yeniden yapılandırmasına imkan tanıyacak yasa değişikliği için talepte bulunmayı değerlendirdiğini bildirdi.

Theguardian'ın haberine göre, 34 farklı hedge fonu yaptıkları araştırmada hükümetin kitlesel eğitim için öğrenci başına yapılan eğitim harcamasının çok fazla olduğunu öne sürdü. Küresel piyasanın köpekbalıkları olarak da geçen hedge fon yöneticileri, Porto Riko hükümetinden, dört milyar Dolar değerinde olduğunu öne sürdükleri kamu binalarını satışa çıkarmasını, daha fazla vergi toplamasını, eğitim alanındaki kamu harcamalarını da büyük ölçüde azaltmasını istiyorlar.

Fonlar daha önce Yunanistan ve Arjantin'in maruz kaldığı borç batağında da devreye girmişlerdi. Fon yöneticileri "Porto Riko" başlıklı raporlarında, "Bu hükümet, bu yıl şimdiye kadar 100 okulu kapatmış olsaydı, eğitime yapılan aşırı harcamadan tasarruf edilirdi" diyerek ada yönetimini suçladı.

Porto Rikolu Öğretmenler Birliği, ülkenin içinde olduğu ekonomik krizde tasarruf yapılması amacıyla gündeme gelen eğitim kesintileri kapsamında, 63 okulun kapatılmasını protesto etmek için greve girdi. Eğitim Bakanlığı'nın çok sayıda öğretmeni bir sonraki dönemin başı olan Ağustos ayında işsiz bırakacak bu uygulamasından

etkilenen öğrenciler de greve destek verdi.

Yaklaşık 3,6 milyon nüfusu bulunan Porto Riko'da kişi başına düşen kamu borcu ABD'nin tüm yerel hükümetlerinden daha yüksek. Ancak, işçilerinde bağımsız olması nedeniyle diğer Amerikan eyalet ve kentlerinden farklı statüde bulunan Porto Riko'da borçların yeniden yapılandırılması imkanı da bulunmuyor.⁸

İlaç Şirketlerine Aşırı Fiyat Suçlaması

İlaç firmaları Pfizer ve Flynn Pharma bir epilepsi ilacı için "aşırı ve haksız" fiyat talep etmekle suçlandı. Suçlama İngiltere'nin rekabet denetim kurulu tarafından dile getirildi. İngiltere'de 50 bin kişi tarafından kullanılan Fenitoin sodyum kapsülleri, Amerikan Pfizer şirketi tarafından üretilip, İngiliz Flynn Pharma tarafından satılıyor.

Pfizer, suçlama hakkında Rekabet ve Piyasalar Otoritesi CMA ile işbirliği yaptığını bildirdi. CMA'ya göre, Pfizer bu ilacı Epanutin markası altında ürettiğinde, İngiltere Ulusal Sağlık Hizmetleri (NHS) bu ilaca yaklaşık 2.3 milyon Dolar harcıyordu. Ancak bu miktar 2013 yılında 50 milyon Dolar'a yükseldi. Fiyat artışı, Pfizer'ın ilacın İngiltere'deki dağıtım haklarını 2012 yılında Flynn'e satmasının ardından gerçekleşti. CMA'dan yetkililer, söz konusu şirketlerin piyasayı suistimali hakkında henüz kesin bir sonuca ulaşma-

⁸ <http://www.dunyabulteni.net/asya/336621/kuresel-kapitalizm-porto-rikonun-okullarini-kapatacak>

dıklarını, karar verilmeden önce şirketlerin açıklamalarını dinleyeceklerini belirtti. Şirketlerin, pazardaki hakim durumlarını kötüye kullandıkları tespit edilirse, bu suistimalin ciddiyetine bağlı olarak, yıllık satışın %10'una kadar para cezasına çarptırılabilir.⁹

Almanya Yunanistan'daki Krizden 100 Milyar Euro Kârlı Çıktı

Almanya'nın Yunanistan'daki krizden 100 milyar Euro kârlı çıktığı açıklandı. Yatırımcıların güvenli buldukları Alman tahvillerine yönelmesi nedeniyle Almanya'nın borçlanma maliyeti düştü. Alman IWH Enstitüsü'nün araştırmasına göre, Yunanistan temerrüde düşse bile, Almanya krizden kârlı çıkacak.¹⁰

Dünyada Yılda 2 Trilyon Dolar'a Yakın Para Aklanıyor

Paravan Şirketler Küresel Raporu'na göre büyük bir kısmı şirket ortaklarının gizlenmesi yoluyla yılda 2 trilyon Dolar'a yakın para aklanıyor. Yolsuzlukla mücadele amacıyla kurulan Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından hazırlanan "Paravan Şirketler Küresel Raporu", G20 Zirvesi öncesinde Örgütün Başkanı Cobus de Swardt tarafından açıklandı. Rapora göre ABD ile Çin de dahil olmak üzere G20 hükümetleri, yolsuzluk faillerinin kimliklerini gizlemeleri ve sınır ötesi para akımlarını kolaylaştıran gizliliği sonlan-

dırmak için yasal düzenlemeler yaparak yolsuzlukla mücadele etme sözlerini yerine getirmede başarısız oldu.

Paravan Şirketler Küresel Raporu'na göre sadece Hindistan ve İngiltere, şirketlerin, hissedarları veya onları kontrol eden özel kişiler hakkındaki bilgileri kaydetmelerini ve güncel tutmalarını zorunlu kılıyor. Raporda, yolsuzluğa bulaşmış bir politikacının fonlarla bağlantısını gizlemek için basit önlemlere başvurması halinde kamu hazinesinden çalınmış paralarla lüks bir malikane satın almasını önlemenin son derece zor olduğu bildirildi.¹¹

Apple Eski Modellerini Kasıtlı Olarak mı Yavaşlatıyor?

Yeni yapılan bir çalışma, Apple'ın piyasaya çıkarılan yeni ürünlerin alınması için eski ürünlerinin hızlarını düşürdüğü şüphelerini destekliyor. Çalışma dünya çapında "iPhone yavaşlamasını" araştırdı ve araştırma dönemleri yeni iPhone'ların piyasaya sürülmesi etrafında kümelendi. Ortaya çıkan sonuçlar daha sonra "Samsung Galaxy yavaşlama" dönemleri ile karşılaştırıldı ve yeni Samsung ürünün piyasaya çıkmasının eski ürünün yavaşlaması üzerinde bir etkisinin olmadığı keşfedildi. Çalışma Harvard Üniversitesi doktora öğrencisi Laura Trocco tarafından derlendi ve Kaliforniya merkezli şirketin kasıtlı olarak eski modellerini sabote ettiği iddia etti.¹²

9 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/08/150806_ilac_suclama

10 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/08/150810_almanya_yunanistan

11 <http://aa.com.tr/tr/ekonomi/yilda-2-trilyon-dolara-yakin-para-aklaniyor/472247>

12 <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2709502/Does-Apple-deliberately-slow-old-models-new-release-Searches-iPhone-slow-spike-ahead-launches.html#ixzz39W86Ia6p>

Küresel Finans Kuruluşlarının Asıl Misyonu

Dünyada finansal faaliyetlere yön veren küresel kuruluşlar, gerçekten tüm dünya ülkeleri adına ekonomik gelişimi mi hedefliyor, yoksa asıl misyonları küresel sistemi temsil eden devlet ve şirketlerin çıkarlarını mı korumak? “Derin Ekonomi” dergisinin Kasım 2015 sayısında yayımlanan Kaan Sarıaydın imzalı “Dünya Ticaret Örgütü Küresel Hegemonya ile Ulusal Egemenliklerin Çıkar Savaşı” başlıklı yazı bu konuda önemli iddialarda bulunuyor. Sarıaydın yazısında şunları ifade ediyor:

“DTÖ’nün asıl misyonu serbest ticaret adı altında dünya ölçeğinde yeni pazarlar açmak ve anlaşma çerçevelerindeki kurallara uymayan ülkelerin cezasını belirlemek. Bu oluşum demokratik bir organizasyon ve her üyenin bir oyu olmasıyla böbürleniyor. Yalnız şimdiye dek daha hiç oylama yapmamıştır. Bunun yerine dünyanın en güçlü ticaret bloklarına, bilhassa ABD ve Avrupa Birliği’ne kapalı kapılar arkasında fakir ülkelere zorbalık yapmalarına göz yumuyor. Küresel ticaretin en zayıf mensupları destek, borç yardımı ya da ticaret imkanlarından maruz bırakılma olasılığı ile tehdit edilerek küresel ticaret anlaşmalarını taahhüt etmelerine ikna ediliyor.

Bu oluşumun çokuluslu büyük küresel şirketlerin menfaatını koruduğu bariz ve asıl küresel şirketokrasinin hizmetinde olduğu çoğu anlaşmalarını nerde hazırlandığından anlaşılıyor. Birçok anahtar ticari anlaşma önce şirket lobicileri tarafından yazılıp sonra devletler tarafından kabul edilmiştir. Örneğin DTÖ’nün tarım ile ilgili en

önemli anlaşmaları dünyanın en büyük özel mülkiyete ait şirketin (Cargill-Uluslararası Gıda Şirketler Grubu) eski başkanı tarafından düzenlenmiştir. TRİPS (entelektüel mülkiyet haklarını) içeren anahtar anlaşmaları ilk olarak dev ilaç şirketleri ve dev bilişim şirketleri tarafından düzenlenmiştir ve sonra devletlere imzalanmaya sunulmuştur.

DTÖ, IMF ve Dünya Bankası kutsal olmayan üçlü (Unholy Trinity) adı altında ekonomik “gelişim” ve küresel “erişim amaçlı merkezi uluslararası kuruluşlardır.

Hedef ticari engelleri kaldırmak ve uluslararası ticareti serbestleştirmektir. Bunun için zengin ülkeler gelişmekte olan ülkelere neoliberal politikaları benimsemeleri için kendi iç pazarlarına erişim imkanlarını havuç gibi kullanırlar. Serbest ticaret politikası neoliberal gözüktür ve deregülasyonlar ve özelleştirmelerle ilişkilendirilir. Ancak yüzeydeki neoliberal ve eşit haklara sahip görünümün ardında aslında neofeodal ve asimetrik haklar söz konusudur. Şirin görünümünün arkasındaki uygulamalar sayesinde zengin ülkeler kendi ürünlerinin ve hizmetlerinin ihracatını sübvansiyonlarla destekliyebiliyor ve fakir ülkelerde ürünlerini sunabiliyor. Üstelik doğal kaynaklar, su ikmali, gıda tedarigi gibi kritik sektörler özelleştirilip tekelleştiriliyor. Böylece birçok ülkenin gıda güvenliği gelişmiş ülke merkezli çok uluslu şirketlerin elinde olması hayati bir bağımlılık yaratıyor ve bu tarz uygulamaların bir sonucudur.”¹³

13 Kaan Sarıaydın, “Dünya Ticaret Örgütü Küresel Hegemonya ile Ulusal Egemenliklerin Çıkar

Trilyon Dolarlık “Helal Gıda” Sektörü Manipülasyonlarla Karşı Karşıya

Dünyada “helal gıda” güvencesine olan ihtiyaç her geçen artıyor. Son yıllarda trilyon Dolarlık bir sektör haline gelen helal gıda sahası da çeşitli manipülasyonlara açık hale geliyor. Derin Ekonomi dergisinin Kasım 2015 sayısında yer alan Özlem Has imzalı “Helal Olsun” başlıklı yazısında konu ile ilgili önemli bilgiler yer alıyor:

“Gıda üretimine olan güvensizlik, tüketicileri ‘helal gıda’ arayışına sevk ediyor. Öyle ki dünyadaki 2 milyar Müslümanın helal gıda talebi, Batılı girişimcilerin helal gıda sertifikasyonuna el atmasına bile yol açtı. Helal gıdaya ticari açıdan bakan Batılı sertifikasyon şirketleri, Avrupa ülkelerinde helal sertifikası vermeye başladılar. Bununla beraber, Avrupa’da helal sertifikası veren firmaların sahiplerinin yüzde 82’sini gayrimüslimler oluşturuyor.”

Konu ile ilgili görüş bildiren GİMDES Başkanı Dr. Hüseyin Kami Büyükozer ise şunları söylüyor:

“Helal Pazar büyüdükçe toplumu sömürerek hayatlarını idame ettirmeye alışan bazı menfaat çevreleri hak etmedikleri halde piyasada itibarı ile kabul gören firmaların belgelerinin ve logolarının izinsiz sahteletlerini kullanarak çok büyük bir ahlaksızlığı irtikab etmekten çekinmiyor.”¹⁴

AVM Sayısı Hızla Artıyor

Maptriks’in verilerine göre Türkiye’de 2014 yılında 337 olan AVM sayısı 2015’te 361’e yükseldi. 2015-2016 yılları arasında Türkiye’de açılması düşünülen AVM sayısının 106 olduğu kaydedilirken bu AVM’lerin %37’sinin İstanbul’da olacağı belirtildi. 2016 yılının sonuna kadar İstanbul’da 40 yeni AVM açılmasının planlandığına dikkat çekilen raporda, İstanbul’u 11 AVM ile İzmir, 10 AVM ile Ankara, 8 AVM ile Antalya, 6 AVM ile Bursa takip ediyor.

2015-2016 yılları arasında ilk defa alışveriş merkezi açılacak illerin Burdur, Çorum, Van ve Yozgat olduğunun da belirtildiği Maptriks’in AVM Raporu’nda, “İstanbul için alışveriş merkezleri iş merkezlerinin çevresinde yoğunlaşmaktadır. Yeni açılmakta olan alışveriş merkezleri konut projeleri ile birlikte planlanmaktadır. Yoğun konut bölgeleri, yeni alışveriş merkezleri için yatırım projeleri oluşturmaktadır” denildi.¹⁵

Savaşı”, Derin Ekonomi, Sayı: 7, s.65.

14 Özlem Has, “Helal Olsun”, Derin Ekonomi, Kasım 2015, Sayı: 7, s. 124-128.

15 <http://www.sabah.com.tr/ekonomi/2015/11/30/istanbula-40-yeni-avm-geliyor>

3. SOSYAL ADALETSİZLİK ve YOKSULLUK

En Zengin %1, Küresel Servetin Yarisına Sahip

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam'ın araştırmasına göre, dünyadaki en zengin %1'lik kesimin mal varlığı, 2016'da geri kalanların toplam mal varlığına denk düşecek. Merkezi İngiltere'de bulunan Oxfam grubu tarafından yapılan araştırma, en zengin %1'lik dilime girenlerin, 2016'da küresel servetin yarısından fazlasına sahip olacağını ortaya çıkardı. Dünyadaki en zengin %1'lik kesimin varlığı, 2009'da %44 iken, 2014'te %48'e yükseldi. Oxfam, "gelir eşitsizliğindeki patlamanın" yoksulluğa karşı verilen savaşı olumsuz yönde etkilediğini vurguladı. En yoksul %80'lik dilimin refahtan aldığı pay ise %5.5'te kaldı.

Oxfam Genel Müdürü Winnie Byanyima, yaptığı açıklamada küresel gelir eşitsizliğinin şaşırtıcı boyutlara ulaştığını belirtti. Byanyima, "Dünyadaki en zenginle diğerleri arasındaki uçurum hızlı bir şekilde büyüyor" dedi. Oxfam raporunda, söz konusu gelir eşitsizliğinin önüne geçmek için vergi kaçakçılığına karşı sıkı önlemler alınması gerektiğini kaydetti.¹⁶

ABD'de 45 Milyon Yoksul, 3 Milyon Evsiz Var

ABD sokaklarındaki evsizlerin sayısı birçok eyalette artarken, ülkede çözüm bekleyen evsizlik ve çadır kent problemi gün geçtikçe kronik bir krize dönüşüyor. Uluslararası iş-

16 <http://www.dunyabulteni.net/haber/319917/en-zengin-yuzde-1-kuresel-servetin-yarisina-sahip>

gallere katılmış eski askerlerden evsizlerle birlikte evsiz çocukların sayısında büyük artış yaşanıyor. ABD Konut ve Kentsel Kalkınma Bakanlığı'nın verilerine göre, 45 milyon yoksulun olduğu ülkede yıllık toplam 3 milyon civarında kişi evsizlik deneyimi yaşarken, bunların 1 milyon 350 binini çocuklar oluşturdu. Raporda ayrıca ABD'de 1 milyon tam gün veya yarım gün çalışanın konut masrafını karşılayamadıkları belirtildi.

2014 yılında da toplam 49 bin 933 kişi geceyi evsiz olarak geçirdi. 2010 yılından bu yana evsiz muharipler %25 oranında artarken, en büyük artışın yaşandığı eyalet Virginia oldu. Evsizlerin 67 bini New York'ta yaşarken bunlardan 22 binini çocukların oluşturması kronik evsizlik probleminin kentte ne derece sosyal ve insani bir krize dönüştüğüne işaret ediyor.

1990'lı yıllarda ortalama 20 bin civarında olan barınaklardaki evsiz sayısı, 2000'li yılların başında 30 bin seviyesine ve Mayıs 2015'te ise 60 binlere ulaştı. Barınaklardaki evsizlerin sayısının kışın 100 bini aştığı New York'ta barınaklarda kalan evsizlerin %57'sini siyahî Amerikalılar oluştururken, %31'ini Latin kökenliler ve %8'ini de beyaz Amerikalılar şeklinde sıralanıyor.

Barınaklarında ağırlanan evsizler arasında profesörler ile Harvard Üniversitesi gibi dünyanın en bilinen okullarından mezun olanlar var. Dünya genelindeki birçok bölgesel sorunun birtakım ülkelerin ulusal menfaatleri doğrultusunda şekillendirilmesi, yurtlarından edilmiş çatışma ve savaş mağdurlarının oluşturduğu çadır kentlerin sayısını artırırken, ABD sınırları içindeki kapitalist sisteme ayak uyduramayan evsiz-

lerin sayısındaki yükselme, çadır kentlerin çoğalmasına yol açıyor.¹⁷

Etiyopya'da Kuraklık: 8 Milyon Kişi Yardım Bekliyor

BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA), Dünya Gıda Programı ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu'nu (UNICEF) içinde barındıran ofisten yapılan ortak yazılı açıklamada, ülkede etkili olan kuraklıktan etkilenenlerin sayısının giderek arttığı ve acil insanî yardıma muhtaç insan sayısının 8,2 milyona ulaştığı kaydedildi.

İnsani yardım ihtiyacının bu yılın sonuna kadar 596 milyon Dolar'a ulaştığı ve şimdiye kadar Etiyopya hükümetine 258 milyon Dolar ulaştığı belirtilen açıklamada, kuraklığın en kötü etkisinin önüne geçmeyi garanti altına almak için uluslararası bağışçılara geriye kalan miktarı tamamlamaları çağrısında bulunuldu. Bu arada BM'nin ilk defa, Etiyopya hükümetinin de ülkede kuraklık olduğunu ve 8,2 milyon kişinin hayatını tehdit ettiğini kabul edildiği bir açıklama yaptığı bildirildi.¹⁸

Gelir Eşitsizliğinde Türkiye ve ABD İlk Beşte

OECD üyesi ülkelerin çoğunda gelir dağılımı adaletsizliği son 30 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Türkiye ve ABD ise ilk

17 <http://www.yenisafak.com/dunya/50-bin-asker-evsiz-2194777>

18 <http://www.dunyabulteni.net/manset/343172/etiopyada-kuraklik-8-milyon-kisi-yarim-bekliyor>

beşte yer alıyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), üye ülkelerin önemli bir kısmında, zengin ve fakir arasındaki uçurumun son 30 yılın en yüksek oranına ulaştığı uyarısında bulundu.

Merkezi Paris'te bulunan OECD, üye ülkelerdeki gelir dağılımıyla ilgili hazırladığı yıllık raporu açıkladı. Rapor- da, gelir dağılımı adaletsizliği sıralamasında Şili ilk sırayı alırken bu ülkeyi Meksika, Türkiye, ABD ve İsrail izledi. Gelir dağılımının en az olduğu ülkeler arasında ise Dani- marka ilk sırayı alırken, bu ülkeyi Slovenya, Slovakya ve Norveç takip etti.

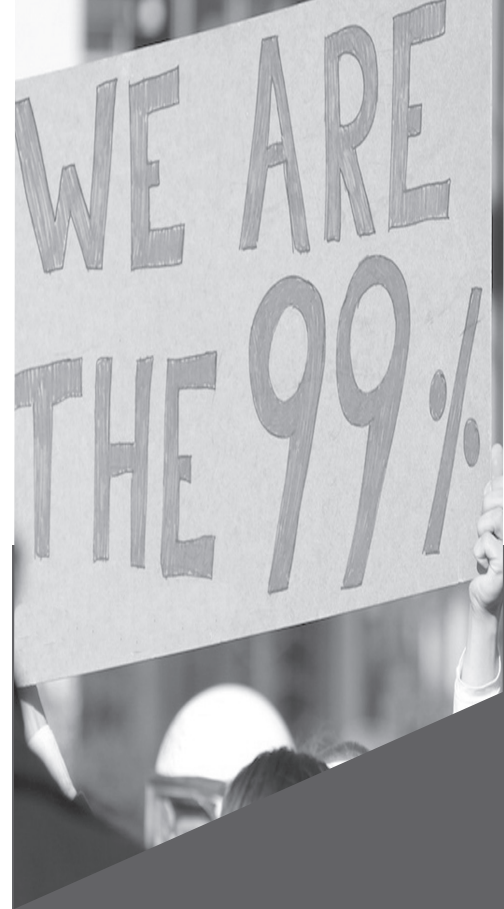
Raporda, gelir dağılımı eşitsizliğinde kullanılan "Gini" katsayısına göre, Türkiye'nin bu konuda 1985 ve 2013 yılları arasında gelir dağılımı eşitsizliğinin giderilmesin- de aşama kaydettiği görülüyor. Gelir dağılımı eşitsizliği oldukça fazla olmasına karşın, gelişmekte olan Brezilya da Türkiye gibi eşitsizliğin giderilmesinde yol kat etti.

Rapora göre, üye ülkelerde nüfusun en zengin %10'u, nü- fusun en fakir %10'undan 9,6 kat daha fazla kazanıyor. OECD'ye göre, bu oran 1980'li yıllarda 7,1, 1990'lı yıllar- da 8,1, 2000'li yıllarda ise 9,1'e çıkmıştı. Gelişmekte olan bazı Latin Amerika ülkelerinde gelir dağılımı adaletsiz- liğinin azaldığına dikkati çekilen raporda, gelir eşitsizliği- nin yine de bu ülkelerde diğer OECD ülkelerinden daha fazla olduğu bildirildi.

Kriz zamanlarında gelir eşitsizliğinin özellikle istihdamın düşmesiyle arttığına işaret edilen raporda, gelir dağılımı eşitsizliğinin sosyal uyumu bozmanın dışında uzun dö- nemde ekonomik büyümeye de zarar verdiği uyarısı ya- pıldı.¹⁹

Fakirin Enflasyonu Daha Hızlı Yükseliyor

Yoksulların satın aldıkları ürün ve hizmetlerin fiyatları, zenginlerin ağırlıklı harcamalarını oluşturan ürün ve hiz-

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam'ın araştırmasına göre, dünyadaki en zengin %1'lik kesimin mal varlığı, 2016'da geri kalanların toplam mal varlığına denk düşecek.

¹⁹ <http://www.dunyabulteni.net/genel/330578/gelir-esitsizliginde-turkiye-ve-abd-ilk-beste>

metlerin fiyatlarından hızlı artıyor. Harcama kalıplarına göre yapılan hesaplamalar, yoksulların enflasyonu ile zenginin enflasyonu arasındaki makasın da açıldığını gösteriyor.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin (BETAM) araştırma sonuçlarına göre, yoksul ve zengin enflasyon arasındaki fark 2013 sonu itibarıyla %13 düzeyindeyken, 2014 sonunda 5 puan artışla %18'e yükseldi.

Betam Direktörü Prof. Dr. Seyfettin Gürsel ve Araştırma Görevlisi Dr. Ayşenur Acar tarafından hazırlanan "Yoksul ile zengin arasındaki enflasyon farkı rekor seviyede" başlıklı araştırma notunda, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan enflasyon sepeti ağırlıklandırması tüm gelir ve harcama gruplarının bir ortalaması olduğundan, hesaplanan enflasyon endeksi aslında temsili hane halkının enflasyonunu yansıttığına işaret edildi ve şöyle denildi:

"Değişik gelir ve harcama gruplarında yer alan hanelere özgü enflasyon oranı tüketim sepetlerinin mal ve hizmet bileşimine bağlı olarak farklılaşıyor. Bu araştırma notunda, TÜİK'in Hane Halkı Bütçe Anketi'nin (HBA) tüketim harcamaları bilgileri kullanılarak, 2003-2014 dönemi için en zenginden en yoksula %20'lik harcama gruplarına ait farklı enflasyon oranları hesaplandı. Buna göre zengin kesimden yoksul kesime gidildikçe fiyat endeksinin son altı yıldır belirgin biçimde farklılaştığı göze çarpıyor. Yoksullar aleyhine gelişen enflasyon farkı esas olarak konut ve gıda fiyat artışının ortalama enflasyonun üzerinde artmasından kaynaklandı."

BETAM raporundaki verilere göre, en zengin kesimden en yoksul kesime gittikçe fiyat endeksinin belirgin bir biçimde artıyor. En zengin %20'lik diliminde enflasyon endeksi 246.9 düzeyindeyken, en yoksul %20'lik dilimde bu endeks 265.0'e kadar çıkıyor. Zengin ile yoksul enflasyonu arasındaki yaklaşık 18.1 puanlık farkın, zengin ve yoksulun tüketim sepetleri bileşimlerinin farklı olmasından kaynaklandığının altı çizilen raporda şu değerlendirme yapıldı:

"Yoksullar bütçelerinin büyük kısmını gıda, konut gibi zorunlu ihtiyaçlara ayırırken, en zengin %20'lik dilimde bu ihtiyaçlar bütçenin çok daha sınırlı bir kısmına karşılık gelmektedir. Buna karşılık en zengin %20'lik kesim, ulaşım, giyim ve ayakkabı, eğlence ve kültür, eğitim, ev aletleri ve mobilya gibi ihtiyaçlara bütçesinde daha fazla yer vermektedir. Bu nedenle enflasyon zorunlu harcamalarda ne kadar yükseksse, yoksul kesim fiyat artışlarından o ölçüde fazla etkilenmektedir."²⁰

Türkiye'de Kâr Oranı Çok Yüksek, Maaşlarsa Çok Düşük

Asgari ücretin 1300 TL.'ye çıkmasına işverenden itirazlar geliyor ama Türkiye'de şirketler kâr oranları açısından Avrupa ülkeleri arasında 1. ligin açık ara lideri. Türkiye asgari ücretteyse Avrupa'da 3. ligin en altlarında yer alıyor. Araştırmayı yapan çalışma hayatı uzmanı Serkan Öngel'e göre 1300 liralık asgari ücreti işverenler rahatlıkla öder. Yrd. Doç. Dr. Serkan Öngel'e

20 <http://www.dunyabulteni.net/genel/323648/fakirin-enflasyonu-daha-hizli-yukseliyor>

göre Türkiye’de özel sektörün 1300 TL asgari ücreti rahatlıkla ödeyebilir.

Adalet ve Kalkınma Partisi seçimler öncesinde vaat ettiği gibi asgari ücretin yılbaşından sonra 1300 TL. olacağını yetkili isimleri aracılığı ile duyurdu. 1300 TL. asgari ücret iş dünyasından itirazlarla karşılandı. “Türkiye’de işveren 1300 TL. asgari ücreti ödeyebilir mi? Asgari ücret iş dünyasını zora mı sokar?” soruları karşısında Gaziantep Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Serkan Öngel, Türkiye’de şirketlerin kârlılıkta Avrupa ülkelerini geride bırakan bir performansa sahip olduklarını ancak, Türkiye’deki ücretlerin Avrupa ülkelerinin çok gerisinde olduğunu söyledi. Öngel’e göre işveren 1300 TL. asgari ücreti ödemekte sorun yaşamaz. Serkan Öngel’in dikkat çektiği konu ise, hükümet ile asgari ücret pazarlığı yapan iş dünyasının, çalışanların kıdem tazminatı gibi bazı haklar konusunda işçi aleyhine düzenleme talep etmeleri.²¹

Avrupa’da Gençlerin Yarıdan Fazlası Geçici İşlerde Çalışıyor

Euro Bölgesi’nde 15-24 yaş arasındaki gençlerin %52,4’ü geçici işlerde çalışıyor. Gençler arasında esnek ve geçici işlerde çalışmak zorunda kalanların oranı, krizle birlikte büyük bir hızla arttı. Birçok uzman, bu durumun krizin aşılmasıyla değişmeyeceği görüşünde. Fransa’da belirli süreli iş sözleşmeleriyle, yani güvenceli ve kalıcı işlerde çalışanların oranı %16’ya kadar geriledi. Bu oran, 2000 yılında %25’ti. İs-

panya’da 15-24 yaş arasındaki genç işçilerin %70’ine yakını geçici işlerde çalışıyor. Euro Bölgesi’nin bütününde ise aynı yaş grubunda geçici işlerde çalışanların oranı %52,4’e çıktı. Bu, şu ana kadar görülen en yüksek düzey. 2014’te Euro Bölgesi’nde yer alan 19 ülkeden 13’ünde geçici işlerde çalışanların oranı artış kaydetti.²²

ABD’li Şirketler Gözünü İran’a Dikti

İran’la nükleer anlaşmanın imzalanmasının ardından ABD’li tekellerin ülkeye ilgisi arttı. Apple, Boeing, General Electric gibi dev ABD’li şirketler İran pazarına girmeye hazırlanıyor. Wall Street Journal gazetesi, Apple’ın İran’da iPhone, iPad ve ürettiği diğer cihazların satışı için Londra’da İranlı distribütörlerle görüşmelere başladığını yazdı. Daha önce dolaylı yollardan ürünlerini İran pazarında satışa sunan şirketin, doğrudan dağıtım ağı kurmaya hazırlandığı belirtildi.

Gazete, “Apple böylece ticarî yaptırımların geri gelmesi halinde mevcut iş ve ticaret anlaşmalarına son vermek durumunda kalması ihtimaline karşı İran’a çok fazla yatırım yapmaksızın güvenli bir biçimde iş yapmanın yolunu bulabilecek” diye yazdı. Başka ABD’li tekellerin de gözünü İran’a diktiği kaydediliyor. 1979’dan beri İran’a herhangi bir ürün satmayan Boeing’in, ülkeye ilk uçak satışları için sipariş aldığı belirtiliyor.

Dell Inc. ve General Electric Co. da İran pazarına girmeye hazırlanan ABD’li şir-

21 <http://www.aljazeera.com.tr/al-jazeera-ozel/karlilikta-1-lig-ucrette-3-lig>

22 <http://haber.sol.org.tr/emek-sermaye/avrupa-da-genclerin-yaridan-fazlasi-gecici-islerde-calisiyor-125287>

ketler arasında. Enerji sektöründe İran pazarına ilgi gösteren diğer iki şirketse ExxonMobil ve Halliburton. 2014 yılında da California merkezli World Eco Energy, İran'da çöp ve insan atığından elektrik üretmeye yönelik bir proje için 1 milyar 175 milyon Dolar'lık bir ortak yatırıma girişmişti.²³

2,4 Milyar İnsanın Tuvalet Erişimi Yok

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu'nun (UNICEF) raporlarına göre dünya nüfusunun %90'ı temiz suya erişebiliyor. Ancak 2,4 milyar kişinin tuvalet erişimi olmadığından temiz su kaynakları kirletiliyor. Kamu Sağlığı Birimi Başkanı Maria Neira, "Herkes yeterli temizlik şartlarına sahip olana kadar suyla yayılan ölümcül hastalıklara kayıp vermeye devam edeceğiz" dedi.

BM raporlarına göre, kırsal alanda yaşayan 1 milyardan fazla insan tuvaletini açık alanlarda yapıyor. Su kirliliği 149 ülkede 16 farklı tropikal hastalığa yol açıyor. Ölüm, körlük ve gelişim bozukluğu gibi sonuçlara neden olan bu hastalıklardan en çok çocuklar etkileniyor.

BM'nin 'Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri' kapsamında belirlediği Milenyum Gelişim Hedefleri programı, dünya genelinde temiz su kaynaklarına erişim hedefine ulaştı. Ancak su güvenliğine yönelik küresel çalışmalar yürüten WaterAid organizasyonu, yoksulların temiz suya erişiminin halen kısıtlı olduğuna dikkat çekiyor.²⁴

minin halen kısıtlı olduğuna dikkat çekiyor.²⁴

400 Milyon İnsan Sağlık Hizmeti Alamıyor

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile Dünya Bankası Grubu'nun ortaklaşa hazırladığı rapor, dünya genelinde çok sayıda yoksulun temel sağlık hizmetlerine erişim imkanı bulamadığını bir kez daha belgeledi. WHO ve Dünya Bankası Grubu'nun raporunda, 2013 yılı itibarıyla anne ve çocuk sağlığı, doğum öncesi ve sonrası sağlık yardımı, bulaşıcı hastalıkların tedavisi, çocukların bağışıklık sisteminin güçlendirilmesi gibi temel sağlık hizmetlerine erişim imkanları incelendi.

Dünya genelinde temel sağlık hizmetine ulaşamayanların sayısının 400 milyon olduğu, orta ve düşük gelirli ülkelerdeki nüfusun %6'sının da sağlık harcamalarını kendi cebinden karşılamak zorunda olması nedeniyle aşırı yoksulluğa maruz kaldığı kaydedildi. Raporda, Dünya Bankası Grubu'ndan Dr. Tim Evans'ın, "Söz konusu bulgular bir uyarı. Tüm dünya nüfusunun sağlık kapsamı içinde olması hedefinden çok uzagız. Yoksulların sağlık hizmetlerine ulaşmasını sağlamalı ve sağlık harcamaları nedeniyle fakirlerin aşırı yoksulluğa düşmesini engellemeliyiz" ifadelerine yer verildi. Raporda, ülkelere, nüfuslarının en az %80'ini temel sağlık hizmetleri kapsamına almaları tavsiyesi de yer aldı.²⁵

23 <http://haber.sol.org.tr/emek-sermaye/abdli-sirketler-gozunu-irana-dikti-123072>

24 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/24-milyar-insanin-tuvalet-erisimi-yok>

25 <http://www.ntv.com.tr/saglik/400-milyon-insan-saglik-hizmeti-alamiyor,1sewCsi4vUqcyNBXu-mCrg>

medya

1. KÜRESEL AKTÖRLERİN İHLALLERİ KARŞISINDA MEDYA

İsrail'i Eleştiren Karikatür İçin İhlal Kararı

Avustralya Basın Konseyi, Gazze saldırıları nedeniyle İsrail'i eleştiren bir karikatür yayımlayan Sydney Morning Herald isimli gazetenin Yahudi sembolleri ile alay ettiği yönünde karar verdi. Adı geçen gazete, İsrail'in Gazze'ye düzenlediği katliam sırasında yayımladığı karikatürde tepede arkasında siyon yıldızı olan bir koltukta oturan ve elindeki kumanda ile saldırıları yöneten kipa giymiş bir Yahudiyi tasvir ediyor. Basın Konseyi, karikatürdeki kişinin burnunun uzun olması ve kipa giymesi, koltuğun arkasında siyon yıldızı olması sebebiyle Yahudiler ve Yahudi inancı ile alay ettiği yönünde karar verdi.

Glen Le Lievre imzalı karikatür, 26 Temmuz 2014 tarihinde yayınlanmıştı. Gazete tarafından bir hafta sonra yapılan açıklamada karikatüristin çizdiği tüm çizimlerde burunların uzun olduğu belirtildi ve Yahudilere yönelik bir hakaret kastı taşımadığı ifade edildi. Öte yandan Yahudilerin Gazze saldırılarını tepeden izledikleri gerçeğinin karikatürde gösterildiği belirtildi ve kipa ile siyon yıldızının hakaret kastı ile değil İsraillileri belirtmek için çizildiği kaydedildi. Gazete buna rağmen özür dilemişti. Basın Konseyi'nin kararında bu özür beyanı övüldü ancak gazetenin yazı işleri müdürü ve editörlerinin antisemitizm hakkında bilinçlendirilmesi için seminerler düzenlenmesi önerisi getirildi.¹

New York Times Atom Bombasını Böyle Görmüştü

İkinci Dünya Savaşı devam ederken hayatını kaybeden ABD Başkanı Roosevelt'in yeri-

1 <http://www.dunyabulteni.net/manset/320150/israili-elestiren-karikatur-icin-ihlal-karari>

ne gelen Harry S. Truman'ın ilk icraatlarından biri de Japonya'ya atom bombası atmak olmuştur. ABD'de 1930'larda üretime başlanan ve yaklaşık 2 milyar Dolar harcanan atom bombası projesinin ilk uygulama alanı 1945'te Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentleri olmuştur.

Japonya'ya atılan atom bombası bütün dünyada "şok" etkisine neden olmuştur. Dünyanın ilk kez şahitlik ettiği saldırı türü, ABD'nin ünlü gazetesi New York Times'da "Yeni Bir Çağ Başladı" şeklinde haber yapılmıştı. 7 Ağustos 1945 günü üç satırlık bir manşetle çıkan New York Times, "İlk atom bombası Japonya'ya düştü; Füze 20 bin ton TNT gücüne eşit; Truman düşmanı 'felaket yağdırmak'la tehdit etti.

Gazetenin iç sayfalarında da atom bombasına ve etkilerine genişçe yer verilmişti. Gazetenin iç sayfalarında, atom bombası projesinde çalışan isimlere de yer verildi. Gazetede yer alan başka bir notta ise, atom bombasının bir bölümünün de Clinton Fabrikası'nda üretildiği belirtiliyor.

New York Times'a göre Truman saldırıdan sonra yaptığı ilk açıklamada, "düşmanı felaket yağdırmakla" tehdit etti. Truman aynı açıklamasında, "Bu bomba 20 bin ton TNT'den daha kuvvetli, İngilizlerin Grantslam bombasından iki bin kat daha kuvvetli, savaş tarihinde böyle güçlü bir bomba kullanılmış değil" demişti. Truman açıklamasında, "Bu bir son değil" demişti. Truman'ın bu açıklamasından üç gün sonra da Nagazaki vurulmuştu. Harry S. Truman, yaptıkları saldırıda hiçbir yanlışlık olmadığını savunarak, Japonya'nın ekonomi ve savunma tesislerinin tamamen yok edileceğini, ülkenin savaş gücünü ta-

mamen bitireceklerini sözlerine eklemişti.²

Times Yeni Yalanlar Peşinde

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana insanlık en büyük mülteci krizini yaşıyor. Krizden en çok etkilenen ülke olan Türkiye olmasına rağmen, Batı medyası, Türkiye üzerinden algı oluşturmaya devam ediyor. Özellikle İngiliz ve Alman basınları, kendi ülkelerinin duyarsızlığına bakmadan, Türkiye'yi sorgulama hakkına sahipmişçesine bir tutum içerisinde yayın politikalarını sürdürüyor.

İngiliz Times gazetesi Türkiye'nin Suriye'den kaçan Kürtleri "soğuk karşıladığını" iddia etti. DAESH'in ilerleyişi karşısında Kobani'den kaçan Kürtlere Türkiye'de şüpheyle yaklaşıldığı ve Kürtlerin bürokratik bazı engellerle karşılaştıklarını öne süren gazete, geçen yıl Eylül ayında Kobani'de çatışmalar yoğunlaştığında, 200 bin Kürdün Türkiye'ye geçtiğini hatırlatıyor, Ankara'nın onlar dışında 1 milyondan fazla Suriyeliyi ağırlamakta zorlandığını iddia etti.

Türkiye'nin mülteciler için gösterdiği büyük çabaya dil uzatan Times, Birleşmiş Milletler'in Türk hükümetini, Suriye'den kaçanlar için inşa ettiği kamplar ve onların sorunlarına hassas bir şekilde yaklaştığı için övdüğünü belirtirken, Kürtlerin bu duruma şüpheyle yaklaştığını iddia etti.³

2 <http://www.haber7.com/ortadogu/haber/1494513-new-york-times-atom-bombasini-boyle-gor-mustu>

3 <http://www.yenisafak.com/dunya/times-yeni-yanlar-pesinde-2240256>

2. ULUSLARARASI MEDYA ORGANLARININ MANİPÜLASYONLARI

Dünya Medyası ABD'deki Nefret Cinayetine Sağır

Amerika'nın Kuzey Carolina eyaletinde üç Müslüman genç, bir Amerikalı tarafından öldürüldü. ABD ve dünya medyası cinayetleri görmezden geldi ya da olayın nefret ve İslamofobi yönüne atıfta bulunmadan haberleştirdi.

Kuzey Carolina Üniversitesi yakınlarındaki Chapel Hill bölgesinde bir apartman dairesinde 23 yaşındaki Şadi Berekat (23), hanımı Yusra Muhammed (21) ve hanımının kardeşi Rezzan Muhammed (19) silahla vuruldu. Ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılan gençler, müdahaleye rağmen hayatını kaybetti. BBC, Fox ve CNN başta olmak üzere dünya medyasının cinayete yer vermemesi ya da olayı adi bir vakaymış gibi vererek öldürülenlerin Müslüman olmasından hiç söz etmemesi tepkiyle karşılanıyor. Medya, cinayeti nefret ve İslamofobi boyutuna hiç yer vermeden sıradan bir olaymış gibi verdi.⁴

New York Times'tan Manipülatif Türkiye Yorumu

New York Times Türkiye'de gerçekleştirilen 7 Haziran seçimleri öncesinde ülkedeki siyasi atmosfere dair bir haberinde şu ifadeleri kullandı:

4 <http://www.dunyabulteni.net/manset/322066/dunya-medyasi-abddeki-nefret-cinayetine-sagir>

“Türkiye’deki çok önemli meclis seçimlerine iki hafta kala gerilim yükseliyor ve Erdoğan’a muhalif bazı kesimler Erdoğan’ın Adalet ve Kalkınma Partisinin kazanmasını garanti etmesiyle yeni bir baskı dalgasının oluşmasından korkuyor. Bu çeşit vahşi bir siyasi manipölasyon ciddi bir hata olur, ülkenin yıpranmış demokrasisini daha da zayıflatır, ortaya nasıl bir zafer çıkarsa çıkarsın onu bozar.

Ülke daha önce zorlu siyasal kampanyalarla yüzleşti, bu seferki özellikle tehlikeli ve atmosferi olağandışı kirli ve korkulu. Erdoğan doğruyu söyleyenlere karşı git-tikçe düşmanlaşıyor gibi görünüyor. ABD ve Türkiye’nin öteki NATO müttefikleri onu bu yıkıcı yoldan uzaklaştırmak için uyarmalı.”⁵

Wikileaks’e Göre Google Derin Bir Siyasi Operasyon

Julian Assange, Google’ın görüldüğü gibi olmadığını, bilgi akışını kontrol eden derin bir siyasi operasyon olduğunu duyurdu.

The Conversation’a konuşan Julian Assange, Google’ın şirket değilmiş gibi davranmaya çalıştığını ve günlük hayatın her alanına sızdığını belirtti. Şirketin büyüme arzusunun doyurulamaz olduğunu belirten Assange, Google’ın Android aracılığıyla telefonlarda da hakimiyet sağladığını belirtti. Assange, şirketin 8 insansız hava aracı şirketini satın aldığını ve bu alandaki başka şirketleri de satın almakta olmasını buna örnek gösterdi. Her gün milyarlar-

ca insanın sürekli olarak Google logosunu gördüğünü ve koşullandırıldığını söyleyen Assange, şirketin bilgi akışını tekeline almaya başladığına işaret etti.

Şirketin arama sonuçlarını belirleyen algoritmalarının da tarafsız olmadığını iddia eden Assange’a göre, karmaşık yapılı şirket, ABD’de de büyük bir lobi oluşturmuş durumda. Assange, şirketin büyüdükçe yaptığı yasadışı işleri yasallaştırmaya başladığını da öne sürüyor.⁶

Aydın Doğan’dan İtiraf: “Refahyol’u Ben Yıktım”

28 Şubat sürecinin medya patronu Aydın Doğan, hükümet yıkma itirafını sadece Cumhurbaşkanı Erdoğan’a değil, Yeni Şafak’ın sahipleri Ahmet Albayrak ve Nuri Albayrak’a da yaptı. O dönem holding merkezine davet ettiği misafirlerine Refahyol Hükümeti’nden dert yanan Doğan, aynen şu cümleyi kullandı: “Refahyol şirketlerimize 60-70 kişilik teftiş ekipleri gönderdi. Arkadaşlara sordum, ‘durumumuz ne’ diye. ‘Böyle giderse bizi batırırlar’ dediler. Çiller’e sordum, beni oyaladı. Baktım kırk yıllık şirketimi batıracaklar, ben de hükümeti yıktım!”⁷

Dünyanın Yüreği Sızladı, Charlie Hebdo Alay Etti

Peygamberimize hakaret eden karikatürleriyle tanınan Fransız Charlie Hebdo der-

5 http://www.nytimes.com/2015/05/23/opinion/dark-clouds-over-turkey.html?_r=0

6 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/334600/googlela-ilgili-bir-ifsada-wikileaksden>

7 <http://www.yenisafak.com/gundem/refahyolu-ben-yiktım-2312163>

gisi yine haddini aştı. Dergi son sayısının kapağında, Avrupa'ya umut yolculukları denizde trajik şekilde son bulan mültecilerin sembolü haline gelen Aylan Kurdi'nin kıyıya vurmuş haldeki görüntüsüne yer verdi. 'Hedefine çok yakın' başlığıyla yayımlanan karikatürde, Aylan'ın cesedinin hemen yanında '2 çocuk menüsü al 1 öde' ifadesi yazılı bir McDonald's billboardu yer aldı. Bir diğer karikatürde ise, Aylan'ın yarı suya gömülü cesedi, 'Avrupa'nın Hristiyan olduğunun kanıtı' ifadesiyle çizildi.⁸

İsrail Karşısı Tweet Atan CNN Sunucusu İstifa Etti

Hız. Muhammed ile ilgili olduğu iddia edilen karikatürler yayımlayan Charlie Hebdo dergisine yönelik saldırının ardından başlayan "düşünce özgürlüğü" tartışmalarının yapıldığı sırada, sosyal medyaya yazdığı mesajda, saldırıyla ilgili kısmen İsrail'i sorumlu tutan haber sunucusu Clancy, 34 yıldır çalıştığı CNN'den istifa ettiğini açıkladı.

Saldırıdan hemen sonra "Bu karikatürler asla peygamberle alay etmiyor. Kalabalıkların onun sözünü saptırmaya çalışmalarıyla alay ediyor. Dikkat edin" şeklinde tweet atan Clancy daha sonraki tweetinde, saldırıdan kısmen "İsrail propagandası"nın sorumlu olduğunu ifade etmişti.⁹

"CNN, ABD ve Yabancı Hükümetlere Para Karşılığı Haber Yapıyor"

CNN haber kanalının belirli olaylar hakkında yayın yapmaları için ABD ve yabancı hükümetlerin ödeme yaptığı iddia edildi. ABD'de ve Bahreyn'de protestoculara karşı uygulanan polis şiddeti ve insan hakları ihlalleri ile ilgili yaptığı haberlerle ünlü Amerikalı araştırmacı gazeteci, üç kez Emmy ödülü alan Amber Lyon, CNN haber kanalı-

Peygamberimize hakaret eden karikatürleriyle tanınan Fransız Charlie Hebdo dergisi Avrupa'ya umut yolculukları denizde trajik şekilde son bulan mültecilerin sembolü haline gelen Aylan Kurdi'nin kıyıya vurmuş haldeki görüntüsüne yer verdi. 'Hedefine çok yakın' başlığıyla yayımlanan karikatürde, Aylan'ın cesedinin hemen yanında '2 çocuk menüsü al 1 öde' ifadesi yazılı bir McDonald's billboardu yer aldı.

⁸ <http://www.yenisafak.com/dunya/dunyanin-yuregi-sizladi-charlie-hebdo-alay-etti-2298907>

⁹ <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27993477.asp>

nın belirli olaylar hakkında yayın yapmaları için ABD ve yabancı hükümetlerin ödeme yaptığını söyledi. Lyon'un bir diğer iddiası ise kanalın Arap Baharı sürecinde kaydettiği görüntüleri yayınlamayıp o ülkelerin hükümetlerine para karşılığı vermesi.¹⁰

PKK'nın İngiliz Avukatı BBC

Gezi Parkı olaylarını "Türkiye'de iç savaş çıktı" algısıyla tüm dünyaya duyuran BBC'nin Türkçe servisi 2015'te de PKK'nın avukatlığına soyundu. PKK'nın şehirlerde asker ve polisler için saldırılarından sonra Türkiye'nin meşru müdafaa hakkını kullanarak Kuzey Irak'taki terör yuvalarına hava operasyonu düzenlemesini savaş olarak yorumlayan BBC Türkçe'deki karikatürde, Yeni Şafak, Sabah ve Takvim gazeteleri de "savaşı körüklemekle" suçlandı.

BBC, Gazze bombalanırken bile İsrail'den yana tavır alan haberleriyle eleştirilmiş ve bu tarafgirliği medya raporlarına da yansımıştı. BBC, İsrail'in Mavi Marmara saldırısına ilişkin belgeselde ise İsrail askerlerinin yaralı sivillere yardım ettiklerini ileri sürüp, tepkiler üzerine de özür dilemişti. İngiltere'nin ulusal haber kanalı BBC, 2003 yılındaki Irak işgali sürecinde ABD'nin CNN kanalı ile birlikte "savaş yanlısı haber yapmakla" suçlanmıştı.¹¹

New York Times

NATO'yu Göreve Çağırdı

New York Times gazetesinin "yazı işleri kurulu", Türkiye'de yaşanan seçim süreciyle ilgili "Türkiye üzerindeki kara bulutlar" başlıklı bir yazı kaleme alarak, paralel örgüt çevrelerini referans gösterip adeta dış kaynaklı darbe çağrısında bulundu. Gazetenin internet sitesinde ve New York baskısında yayımlanan ibretlik bölümler şöyle:

"Türkiye'deki kritik genel seçimlere iki hafta kala, tansiyon yükseliyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı eleştiren bazı kesimlerse, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin seçimleri kazanmasını sağlamak için yeni bir baskının başlamasından korkuyor. Siyasi sürecin zalimce manipüle edilmesi ciddi bir hata olur. Sayın Erdoğan'ın karşı çıktığı bir başlıktan ötürü Hürriyet gazetesine yönelik yapılan suç duyurusuyla yeni bir alarm çaldı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, ABD'de gönüllü sürgünde bulunan İslamcı vaiz Fethullah Gülen'le bağlantılı çok sayıda medya organının yasaklanmasını istedi. Bu seferki tehlikeli atmosfer alışılmadık biçimde karanlık ve korku verici. Sayın Erdoğan doğruyu söyleyenlere karşı giderek hasmane bir tavır takınıyor gibi. ABD ve Türkiye'nin diğer NATO müttefikleri, onu bu yıkıcı yoldan geri döndürmeye çalışmalı."¹²

10 <http://www.turkishny.com/headline-news/2-headline-news/188163-cnn-abd-ve-yabanci-hukumetlere-para-karsiligi-haber-yapiyor#.VhOS6vntmkp>

11 <http://www.yenisafak.com/gundem/pkknin-ingiliz-avukati-bbc-2209924>

12 <http://www.aksam.com.tr/dunya/korkudan-natoyu-goreve-cagirdilar/haber-407659>

Fox TV Zanlının İsmi “Tayyeep bin Ardogan” Olarak Servis Etti

Amerika’nın California eyaletinin San Bernardino ilçesindeki engelli eğitim merkezinde düzenlenen ve 14 kişinin öldüğü silahlı saldırıdaki zanlıların adları açıklandı. 17 kişinin de yaralandığı saldırının ardından San Bernardino Emniyet Müdürü Jarrod Burguan, öldürülen zanlılardan birinin Syed Rizwan Farook (28), diğerinin de Tashfeen Malik (27) olduğunu açıkladı.

Olaydan kısa süre sonra, Fox TV saldırının ikinci şüphelisinin “Tayyeep bin Ardogan” adında 28 yaşındaki Katarlı vatandaş olduğu bilgisi servis etmeye başladı. Fox News’le beraber Los Angeles Times gibi basın kuruluşları da “Tayyeep bin Ardogan”ı saldırının ikinci şüpheli olarak kamuoyuna duyurdu. Başta Fox TV olmak üzere Amerikan medyasının algı operasyonu uzun sürmedi. Kısa bir süre sonra bu medyanın trollendiği açıklandı.¹³

CNN Muhabiri Sosyal Medya Mesajı Nedeniyle Açığa Alındı

Amerikan CNN televizyonu, ABD Temsilciler Meclisi’nin Suriyeli ve Iraklı mültecilerin ülkeye kabulünü zorlaştıran maddeler içeren yasa tasarısını kabul etmesi üzerine sosyal medyada “Özgürlük Heykeli ıstırap içinde başını eğdi” mesajını paylaşan muhabirini iki hafta açığa aldı. Amerikan medyasında yer alan haberlere

göre, tasarının kabulünün ardından CNN muhabiri Elise Labott, sosyal paylaşım ağı Twitter’daki hesabında, “Meclis, Suriyeli mültecileri sınırlayan tasarımı kabul etti. Özgürlük Heykeli ıstırap içinde başını eğdi” mesajını yazdı.

Labott’ın mesajı kısa sürede yüzlerce kişi tarafından paylaşıldı. Bunun ardından CNN yöneticilerinden biri, ABD basınına, kanal yönetiminin Labott’ı iki hafta açığa aldığını söyledi.¹⁴

Belçika Medyası Cinsiyet Değişikliğini Teşvik Ediyor

Belçika’da 18 yaşından küçükler arasında cinsiyet değiştirmek isteyenlerin sayısında ciddi bir artış olduğu belirtiliyor. 2014 yılında reşit olmayan 45 kişi cinsiyet değiştirmek için başvuruda bulundu. 2015’in ilk yarısında bu rakam 70’e yükseldi.

Çocuk yaşta cinsiyet değişikliği talebindeki artışın en önemli nedenlerinden birisi olarak, medyanın, cinsiyet değişikliği konusunu daha konuşulabilir hale getirmesi gösteriliyor. Gent Üniversitesi Hastanesi Transseksüel Bilgi Noktası’ndan verilen bilgiye göre, cinsiyet değiştirme talebi, 18 yaşın altındaki çocuklar arasında da sıkça getirilen bir konu.

Belçika, çocuklar arasında cinsiyet değişikliği fikrinin yaygınlaşmasının nedenlerini tartışıyor. Konuyu hazırladığı programda gündeme getiren Televizyon yapımcısı Eric

¹³ <http://www.dunyabulteni.net/manset/347799/californiada-bir-fox-tv-operasyonu>

¹⁴ <http://aa.com.tr/tr/dunya/cnn-muhabiri-sosyal-medya-mesaji-nedeniyle-aciga-alindi/476512>

Goens'a göre, günümüzde cinsiyet değişikliği konusunda konuşma ve düşünme yaşı düştü. Bunda da medyanın önemli bir rolü var. Goens'a göre medya cinsiyet değişikliği konusunu daha kolay konuşulabilir hale getirdi. İsrailli transseksüel şarkıcı Dana International gibi rol modeller de, 18 yaşın altındaki kesimler arasında bu konunun daha fazla konuşulmasında etkili oldu.¹⁵

15 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/10/151025_belcika_cinsiyet_artisi

3. TELEVİZYON, İNTERNET ve SOSYAL MEDYA

Bilinçaltı Mesajlar Çocukları Gerçek Hayattan Koparıyor

Cumhuriyet Üniversitesi (CÜ) İmranlı Meslek Yüksekokulu öğretim görevlisi, araştırmacı-yazar Sefer Darıcı'nın yaptığı araştırmada, dijital oyunlarda kullanılan bilinçaltı mesajların çocukların gerçeklik algısını değiştirdiği ve gerçek hayatla ilişkisini kopardığı belirlendi.

Darıcı, yaptığı açıklamada, araştırmanın bilimsel bir dergide yayınlanacak deneysel kısmıyla ilgili ön çalışmanın ilk, orta ve lise düzeyinde eğitim gören 510 çocuk üzerinde gerçekleştirildiğini söyledi. Bu çocukların tamamı üzerinde yaptıkları "dijital oyun bağımlılık ölçeği"nin ardından oyun bağımlılıkları tespit edilen 34 çocukta ayrı bir çalışma uyguladıklarını belirten Darıcı, bu çocuklara oyunlarla ilgili yaptıkları testlerde onların gerçeklik algılarının değiştiğini gördüklerini ifade etti. Çalışmanın bildiriyle ilgili başlığını "Dijital Oyunlarda Kullanılan Subliminal Mesajların Gerçeklik Algısı Üzerindeki Etkilerine Yönelik Çalışma: Gerçeklik Eşiği" adını verdikleri aktaran Darıcı, şunları kaydetti:

"Dijital oyunların içerisinde algısal olarak belli bir tutumu benimsememiz, zihnimizde belli bir algı oluşturulması, belli bir davranışa yönlendirilmemiz amacıyla bu oyunların içerisinde birtakım uyarılar var. Bu uyarılar, genellikle bilinçaltına yönelik oluyor. Belli eşik değerlerinin altında verilebildiği gibi bilinç düzeyinde yani görülebilen, duyulabilen, farkında olunabilen mesajlar da verilebiliyor. Çocuğun bir müddet sonra oyunun içerisinde"

deki karakteri, imgeyi ya da objeyi gerçek hayattaki gerçeğiyle eşleştirdiği ve bu eşleştirmenin onun zihinsel dünyasında yer ettiğini fark ettik.”

Darıcı, dijital oyunların çocukların gerçeklik algısını değiştirdiği ve dijital dünyanın gerçek olarak kabul edildiği varsayımıyla yola çıkarak yaptığı araştırmada ortaya koyduğu “Gerçeklik Eşiği” kavramının, 7-8 Mayıs’ta Erzurum’da düzenlenecek Uluslararası Oyun ve Oyuncak Kongresi öncesinde kabul edilerek bilimsel literatüre girdiğini belirtti.¹⁶

Ebeveynlerin Çocuklarının Fotoğrafını İnternette Paylaşması Tehlike İçeriyor

Çocuklarına ait fotoğrafları sosyal paylaşım sitelerinde yayımlamak anne babaların sıklıkla yaptığı bir hareket. Ancak pedagoglar anne babaları, fotoğraf paylaşımının tehlikelerine karşı uyarıyor. Çünkü çocuk büyüdüğünde o fotoğrafların başkaları tarafından görülmesinden rahatsız olabilir. Günümüzde sıkça rastlanan çocuk tacizine maruz kalabilir.

Pedagoji Derneği Başkanı Teber, ebeveynlerin kendi duygularını tatmin için çocuklarının görüntülerini herkesin göreceği şekilde internet ortamında paylaşmasının sağlıklı olmadığını söyledi. “Çocuklara yönelik cinsel sapıklığı olanlar çocuk fotoğraflarını biriktiriyor. Ayrıca art niyetli, kötü bakışlı kişilerin bakışları, niyetleri çocuklarımızı olumsuz etkiliyor. Küçük ço-

cuklarımızın mahremiyet haklarını gözetip korumak bizlerin görevi” diyen Teber, ailelerin çocuklarıyla ilgili paylaşımlarına dikkat etmelerini istiyor.

Teber, günümüzde sosyal medyanın yaygın olarak kullanıldığını, yetişkinlerin sosyal medyada fotoğraflarını genelde “beğenilme, takdir edilme, görülme, bilinme, tanınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla” paylaştıklarını belirtti. Beğenilmenin ve takdir edilmenin psikolojik bir ihtiyaç olduğunu ancak bunun sosyal medyada paylaşılan fotoğraflarla dozunun aşıldığını dile getiren Teber, zaman zaman çocukların da buna bir araç olarak kullanılabildiğini vurguladı.

“Biz sosyal medya aracılığıyla görünür oluyoruz. Fotoğraflarımızı paylaşarak görünür olma arzumuzu gideriyoruz” diyen Teber, “Sahip olduğumuz yetileri orada sergiliyoruz. Sosyal medyada aldığımız beğeniler, retweetler bizim takdir ve beğenilme arzumuzu okşuyor. Ayrıca insanlarla birlikte olma ihtiyacımızı kısmen sosyal medyada gideriyoruz” ifadesinde bulundu.

Sosyal medyanın görüldüğü kadar masum olmadığını vurgulayan Teber, şunları kaydetti: “İpin ucunu kaçırdığımızda sosyal medya, insanlığımızı yaralayabiliyor. Görünür olma arzumuz sosyal medya ile çok rahatlıkla gösteriş meraklısı olmaya, kendimizi insanların gözüne sokmaya dönüştürüyor. Farkında olmadan görünür olmanın kölesi olabiliyoruz. Bir süre sonra eserlerimizi, ürünlerimizi görünür kılma merakımız, kendimizi, simamızı görünür kılmaya dönüşüp narsisizm içeren bir hal

16 <http://www.dunyabulteni.net/genel/335341/turkiyede-obezite-yuzde-30lara-yukseldi>

alabiliyor. Beğeni arzumuzu tatmin ederken sürekli kendimizi kaç beğeni, kaç retweet aldığımızı kontrol ederken, takipçi arttırma çabasına girmişken bulabiliyoruz.”

Uzman pedagog Teber, ebeveynlerin pek çoğunun çocuklarının fotoğraflarını doğar doğmaz sosyal medyadan paylaştıklarını hatta bazı ebeveynlerin çocukları adına internet sitesi kurduklarını ve çocuklarının adeta her adımını herkesle paylaştıklarını belirterek, bu durumun çocuk için bazı tehlikeler barındırdığına işaret etti.

Ebeveynlere, “çocuklarının fotoğraflarını sosyal medyada neden paylaşma ihtiyacı duyduklarını” soran Teber, sözlerine şöyle devam etti: Acaba fotoğrafları çocuk için mi paylaşıyoruz, yoksa çocuk üzerinden görülme, sosyalleşme ve beğenilme arzumuz için mi? Cevabımız, ‘çocuk üzerinden arzularımızı gidermek’ ise çocuklarımızı kendimiz için tanımadığımız, bilmediğimiz kişilerin gözleri önüne atmak ane-babalık hislerimizle örtüşüyor mu? Hayır, ‘çocuk için paylaşıyoruz’ diyorsak, tanıdığı-tanımadığı kişilere, fotoğraflarının paylaşılması, çocuklara nasıl bir fayda sağlıyor? Kendi duygularımızı tatmin için çocukların görüntülerini herkesin göreceği şekilde internet ortamında paylaşmak hiç sağlıklı değil. Çocuklara yönelik cinsel sapıklığı olanlar çocuk fotoğraflarını biriktiriyor. Ayrıca art niyetli, kötü bakışlı kişilerin bakışları, niyetleri çocuklarımızı olumsuz etkiliyor.

Çocukların mahremiyet haklarını gözetip korumanın ebeveynlerin görevi olduğunu, sağlıklı kişilik gelişimi için çocuğun kendi-

ne ait bir dünyaya ihtiyaç duyduğunu ifade eden Teber, “Yetişkinler için duvarları camdan evlerde yaşamak ne kadar rahatsız edici ise çocuklar için de herkesin erişimine açık bir hayat, o kadar rahatsız edici olabiliyor” diye konuştu.

Ebeveynlerin çocuklarının fotoğrafını sosyal medyada paylaşıırken birkez daha düşünmelerini isteyen Teber, şunları aktardı:

“Çocuk bunu değiştirmek istediğinde, gerçekleştirmesi mümkün olabilecek mi? Böyle bir durumun çocuk üzerinde oluşturaacağı olumsuz etkileri bugünden tahmin etmek oldukça zor. 20 sene sonra yüzlerce fotoğrafı herkesin erişiminde olan çocuk, bundan memnun olacak mı? Ya çocuklarımız karar verme aşamasına geldiğinde bizim paylaştığımız fotoğraflardan rahatsız olursa ya da ‘Hangi hakla her halimi sosyal medyada paylaştınız, bunu yaparken bana sordunuz mu?’ diye bizi sorgularsa cevabımız ne olacak? Çocuk fotoğraflarını paylaşıırken genellikle, ‘ama çocuğum bundan mutlu oluyor’ düşüncesine sığınabiliyoruz. Çocuğun sürekli kendi fotoğrafının çekilip paylaşılmasını istemesi doğal değil. Sürekli, fotoğraflarının paylaşıldığından haberdar bir çocukta narsisizm gelişebiliyor.”¹⁷

Çocuklar Artık Dünyayı Sanal Oyunlarla Tanyor

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Süheyla Ünal, çocukların zamanlarının büyük bölümünü sanal oyunlarla geçirdi-

17 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/345172/cocugunuzun-fotografini-internette-paylasmayin>

ğini belirterek, “Çocuklar gerçekliği gördükleriyle tanır ve algılar. Sanal oyunlarla dünyayı tanıyınca hep öyle olacağını sanıyorlar” dedi.

Ünal, AA muhabirine yaptığı açıklamada, teknolojinin gelişmesine bağlı olarak dijital çağda maruz kalınan uyarı bombardımanının, ergenlerin beyin gelişim sürecini oldukça fazla etkilediğini söyledi.

Siber çağın çocuklarının “Z kuşağı” olarak bilindiğini anlatan Ünal, bu çocukların erken yaşta ekranla, sanal ortamlarla tanıştığını ve zamanlarının büyük bölümünü burada geçirdiğini ifade etti. Ünal, “Zihinleri de geçmiş çağlardan çok farklı işleyiş kazanıyor. Sözdən çok imgeyle düşünüyorlar. Bir resim binlerce sözcüğün yerini alıyor. Bu çocuklar dünyayı sanal oyunlar aracılığıyla tanıyor” diye konuştu.

Dijital oyunlarda “tekrar tekrar ölüp dirilmenin” oldukça normal görüldüğünü, neden sonuç ilişkisi bulunmadığını belirten Ünal, şöyle devam etti:

“Akılcı düşünce sistemlerini altüst eden her şey dijital oyunlarda var. Zaman aşıyor, mekan aşıyor. Bir bakıyorsun oradayken, bir bakıyorsun burada. Zamanında yolculuk yapılıyor. Çocuklar gerçekliği gördükleriyle tanır ve algılarlar. Sanal oyunlarla dünyayı tanıyınca hep öyle olacağını sanıyorlar. Bu nedenle kendini örümcek adam zannedip, atlayıp ölen çocuklar oldu. Teknolojideki hızlı değişimler nedeniyle sanallığa doğru bir gidiş var. Akışın tersine yüzmek de mümkün değil ama kontrol etmek çok önemli.”¹⁸

İnternet Teknolojileri

Elektronik Bebek Bakıcısı Haline Geldi

Uzmanlar, küçük yaşlarda edinilen internet bağımlılığının psikolojik ve fiziksel birçok hastalığa neden olduğunu, önemli bir halk sağlığı sorunu haline geldiğini bildirdi.

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şahbal Aras, AA muhabirine yaptığı açıklamada, internet ve elektronik medya etkisiyle giderek yaygınlaşan sanal gerçekliğin, doğal yaşamın yerini almaya başladığını söyledi.

Elektronik ve medya teknolojileri üreten şirketlerin dijital çağda başarı için bu teknolojilerle erken yaşta tanışmayı önerdiğini belirten Aras, şunları kaydetti:

“Çocuklar günlük yaşamda uyku dışında okuldan da fazla en uzun zamanını ekran karşısında geçirir hale geldi. Çok erken yaşlardan itibaren çocukların dünyasında doğal ortamdaki etkinlikler veya sosyal etkileşimlerin yerini televizyon, bilgisayar oyunları, internetteki sosyal ortam, cep telefonlarındaki uygulamalar aldı. İnternet teknolojileri ‘elektronik bebek bakıcısı’ haline geldi. Doğal ortamdaki etkinlikler ve sosyal etkileşimler eksik olduğunda yüz yüze iletişimin sağladığı psiko-sosyal iyilik hali, empati, yaratıcılık, sosyal beceriler ve el becerileri açısından yetersizlikleri olan bireyler yetişmektedir.”

İnternette çocukları ciddi şekilde etkileyen şiddet, reklam, cinsellik ve ideolojik risklerin olduğunu dile getiren Aras, ailelerin çocuklarının kullandığı internet içeriğini kontrol etmesi gerektiğini vurguladı. İnternet bağımlılığının çocuk yaşlarda edinildiğini ifade eden Aras, şu uyarılarda bulundu:

“Ebeveynler 3 yaşa kadar çocuklarına ekran izni vermemelidir. Çocuk ve ergenlerin ekran ile geçirdikleri zaman kısıtlanmalı ve düzenlenmelidir. Çocukların doğal ortamlardaki etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır. Aileler de çocuklarıyla birlikte bu etkinliklere katılarak rol model olmalıdır.”

Aras, ailelerin internet bağımlılığına karşı alacağı tedbirlerin yanı sıra medya uygulamaları açısından bu riskleri dikkate alan devlet politikaları ve düzenlemelerin artırılması gerektiğini vurguladı.¹⁹

*Julian Assange,
Google'ın görüldüğü
gibi olmadığını, bilgi
akışını kontrol eden
derin bir siyasi
operasyon olduğunu
duyurdu.*

19 <http://aa.com.tr/tr/saglik/internet-teknolojileri-elektronik-bebek-bakicisi-haline-geldi/493516>

eğitim

İngiltere’de Kreş Çocuklarına Fişleme Yasası Geliyor

İngiltere, teröre riskine karşı yeni önlemleri yürürlüğe koymaya hazırlanıyor. O önlemlerden biri de 3 ile 11 yaş grubundaki çocukları kapsıyor. Hükümetin hazırladığı tasarı, anaokulu ve ilkokulu öğrencilerinin terör eğilimi olup olmadığının yakın takip altına alınmasını öngörüyor.

Öğretmenlerden, öğrencilerin aşırı uç kelimeler kullanması ve davranışlar sergilemesi durumunda yetkilileri bilgilendirmesi isteniyor. 3-11 yaş arasındaki çocukları kapsayan tasarı, henüz onaylanmadı. Ancak, İngiltere’de hararetli bir tartışmaya neden oldu. Kararın uygulamaya girmesi halinde, öğrencilerin haksız yere fişleneceği, öğretmenlerin de casusa çevirileceği yorumları öne çıkıyor.¹

Almanya’da Ders Kitaplarında Göçmenlere Dair Olumsuz İfadeler Yer Alıyor

Alman okul kitaplarında uyuma yaklaşımın nasıl olduğunu ortaya koymak için yapılan bir araştırmada, Almanya’nın bir göç ülkesi olduğunun ifade edildiğini, ancak gerginliğe neden olan konuların öne çıkarıldığı belirlendi. Federal Uyum Sorumlusu Aydan Özoğuz tarafından görevlendirilen Georg-Eckert Entitüsü’nün yaptığı araştırmada okullarda okutulan sosyal bilgiler, tarih ve kısmen de coğrafya kitaplarında göçün bir problem olarak işlendiği, kriz ve çatışmalara neden olduğu vurgusunun öne çıkarıldığı tesbit edildi.

Araştırma sonuçlarına göre okul kitaplarında göçmen asıllı insanlardan Alman toplumuna uyum sağlamaları sıkça talep ediliyor. Birçok metinde ‘yabancı’, ‘göçmen’ gibi kavram-

1 <http://www.dunyabulteni.net/haber/318853/ingilterede-kres-cocuklarini-fisleme-yasasi-geliyor>

lar aynı metinde kısmen eş anlamlı olarak kullanılıyor. Aynı zamanda ‘fazlalık’, ‘sel’, ‘akım’ gibi kelimeler olumsuz anlam ifade etmek kastıyla, mültecilerle bağlantılı mecazi olarak metinlerde yeralıyor. Afrikalıların olumsuz bir şekilde adlandırılması için kullanılan ırkçı kasıtlı söylenen ‘neger’ kelimesinin dahi kitaplarda karikatür olarak yer aldığı tesbit edildi. Araştırma için 9 ve 10. sınıflarda okutulan kitaplar incelendi. Bunlardan birinin 12 yıldır, çoğunun ise 5 yıldan beri okutulduğu bildirildi.²

İngiltere’de Yabancı Öğrencilere Nükleer Bilimi Yasak

İngiltere’deki üniversitelerde okuyan uluslararası öğrencilerin nükleer, biyolojik ve kimyasal savaşla ilgili derslere katılmasının engellendiği ortaya çıktı. The Independent’te yer alan habere göre bugüne kadar üniversitelerde okuyan 739 uluslararası öğrencinin atom bombası yapımını öğrenceği endişesiyle Akademik Teknoloji Onay Programı kapsamına alınmadı ve ilgili dersleri almalarını engellendi.

Yasağın 2007 yılından beri uygulandığı ve kitle imha silahları üretebilecekleri kaygısıyla İngiltere’ye eğitim için gelen öğrencilerin birçok derse ve laboratuarlara alınmadığı ifade edildi. Konunun Lordlar Kamarası’nda da gündeme getirildiği ve bir rapor sunulduğu belirtiliyor.³

Irak’ta 160 Bin Öğrenci Üniversiteyi Bıraktı

Irak Yüksek Öğretim Bakanı Hüseyin eş-Şehristani, DAES’in ele geçirdiği bölgelerde Haziran 2014’ten bu yana 160 bin üniversitelinin okullarından ayrıldığını belirtti. Başkent Bağdat’taki bakanlık binasında basın toplantısı düzenleyen Şehristani, “İŞİD’in, el-Enbar, Felluce, Musul ve Salahaddin’de hakimiyeti sağlamasının ardından okullarını terk eden 160 bin üniversite öğrencisi daha güvenli üniversitelerde eğitim almaları için misafir edildi” dedi. Şehristani, yıkım yaşanan bölgelere öğrencilerin geri gönderilmesinin söz konusu olmadığını ifade ederek, şunları söyledi:

“İŞİD’in kontrolü altında bulunan bölgelerdeki 160 bin üniversite öğrencisi, okulunu terk etti. Bakanlık, bölgede büyük bir yıkım meydana geldiği için öğrencileri Tikrit Üniversitesi’ne eğitim almaları için tekrar gönderemez. Üniversitenin gerekli ihtiyaçlarının temini ve yeniden eğitim öğretime hazır hale getirilmesi için diğer üniversitelerle görüştük. Gelecek yıl, İŞİD’in kontrolünde kalmış bütün üniversitelerde onarım yapılacak” diye konuştu.

Salahaddin, Ninova ve Enbar üniversitelerinde akademik eğitim öğretim yılı, güvenlik gerekçesiyle geçen yıl durdurulmuştu. DAES’in Musul’daki üniversitede ders programı ve eğitim metodunda değişiklik yaparak, öğrenciler ve öğretim üyelerini eğitime devam etmeye zorladığı belirtilmişti.

DAES’in, Haziran 2014’te Musul’u ve

2 <http://www.dunyabulteni.net/manset/325017/alman-okul-kitaplarinda-uyuma-ters-ifadeler>

3 <http://www.dunyabulteni.net/manset/325914/ingilterede-yabanci-ogrencilere-nukleer-bilimi-yasak>

ardından diğer bölgeleri ele geçirmesiyle başlayan çatışmalar ülkenin farklı kentlerinde devam ediyor. Şii milisler ve Peşmerge güçleri tarafından desteklenen ordu, örgütün ele geçirdiği bölgelerin kontrolünü yeniden sağlamak için operasyonlar düzenliyor. ABD'nin öncülüğündeki koalisyon güçleri de Irak ordusuna havadan destek veriyor.⁴

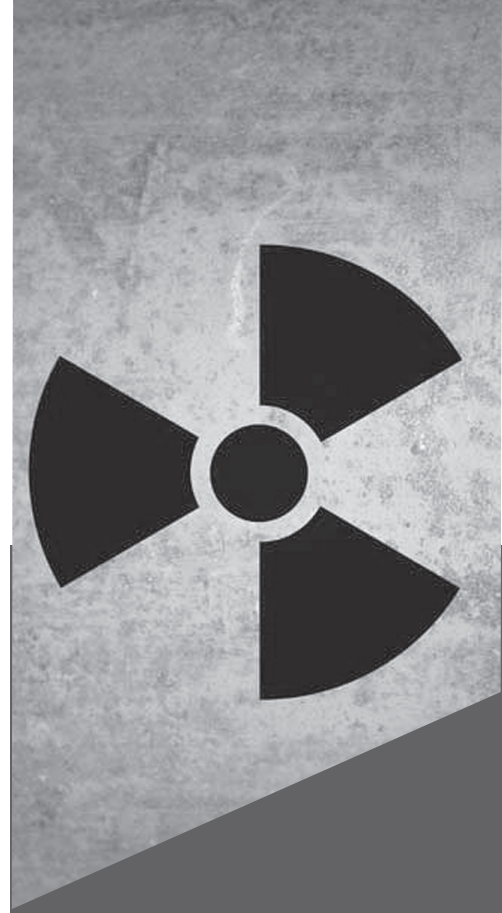
ODTÜ'lülerden Ramazan'a Kelime Oyunlu Saygısızlık

Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)'nde yapılan mezuniyet töreninde açılan pankartların birinde Ramazan ayına açıkça hakaret edildi. Ramazan mahyasına gönderme yapılan pankarta "On bira yın mezunu" yazıldı. Ramazan ayı üzerinden 'bira' vurgusu yapılan pankart sosyal medyada büyük tepki topladı.⁵

'Okulları Boykot' Çağrısı Yapıldı, Halk Olumlu Yanıt Vermedi

Demokratik Toplum Kongresi (DTK) ile Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası'nın (Eğitim-Sen) okulları 1 hafta boykot çağrısına Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde il merkezlerinde genellikle uyulmadığı gözlemlendi.

Diyarbakır 2015-2016 eğitim ve öğretim yılına bin 568 okulda 19 bin 452 öğretmen ile 460 bin 724 öğrenci ders başı yaptı. İl Milli Eğitim Müdürü Adnan Hurata, her yıl olduğu gibi bu yıl da okulların bir hafta boykot edilmesi ile ilgili yapılan çağrılarının karşılık bulmadığını söyledi. Diyarbakır'da yeni eğitim öğretim yılının açılması nedeniyle Yenışehir İlkokulu'nda düzenlenen törene katılan Milli Eğitim Müdürü Adnan Hurata, yaz tatilinde '28 Eylül'de nasıl sağlıklı bir şekilde eğitime başlarız' diye birtakım ça-

İngiltere'deki üniversitelerde okuyan 739 uluslararası öğrencinin atom bombası yapımını öğreneceği endişesiyle Akademik Teknoloji Onay Programı kapsamına alınmadı ve ilgili dersleri almalarını engellendi.

4 <http://www.dunyabulteni.net/manset/326871/irakta-160-bin-ogrenci-universiteyi-birakti>

5 <http://www.yenisafak.com/gundem/odtulululderden-ramazana-ke-lime-oyunlu-saygisizlik-2173056>

lışmalar yaptıklarını belirterek şöyle dedi: “Okullarımızı onardık, yeni derslikler, okullar kazandırdık. Bakanlığın gönderdiği kitapları okullara dağıttık ve ulaştırdık. TEOG sınavında geçen sene yaşanan sıkıntılar bu yıl yaşanmadı. Bu yıl TEOG ile ilgili bir sıkıntımız yok, eğitim öğretime sağlıklı bir şekilde başladık. 1.990 öğretmen ataması yapıldı ilimize. Bu arkadaşlarımız en son 1 Ekim’e kadar gelip görevlerine başlayacaklar. Öğretmen konusunda fazla sıkıntımız yok. Eğitim öğretim sağlıklı bir şekilde başlamıştır.”⁶

İstanbul Şehir Üniversitesi’nde Eğitime Siyaset mi Bulaşıyor?

Ekim ayında İstanbul Şehir Üniversitesi’nde rektör değişikliği yaşanmış, Mütavelli Heyeti Başkanı Murat Ülker tarafından, Bugün gazetesi yazarı, iletişimci Ali Atıf Bir rektör olarak atanmıştı. Yaşanan bu gelişme, son dönemde Ülker grubu ile hükümet arasındaki ayrılığın bir göstergesi olarak yorumlanmıştı. Son olarak, üniversitenin üç öğretim üyesinin istifası da gözleri üniversiteye çevirdi ve yeni istifalar kapıda mı sorusunu akıllara getirdi. Söz konusu gelişmelerin 1 Kasım seçimlerinden hemen önce yaşanması da ayrı bir soru işareti doğurdu. Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Burhanettin Duran, Doç. Dr. Fahrettin Altun ve Prof. Dr. Medaim Yanık’ın istifa açıklamalarında şu ifadeler yer aldı:

“Üniversite Rektörlüğüne Ali Atıf Bir gibi İstanbul Şehir Üniversitesi’nin misyonu, vizyonu ve değerleriyle açık bir karşıtlık içinde olan, “YÖK türbanla mücadelede sonuna kadar haklı. Türban üniversiteye girerse Türkiye Şeriatla savaşı kaybeder” gibi ifadelerle anti-demokratik ve özgürlük karşıtı cephede yer alan ve bugüne dek “paralel devlet yapılanması”na destek veren bir ismin getirilmesini hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Ve “biz yokuz” diyoruz. Öğrencilerimizin, çalışma arkadaşlarımızın bizi anlayışla karşılayacağını umuyor, İstanbul Şehir Üniversitesi’nin bu dar boğazdan bir an önce çıkmasını temenni ediyoruz.”⁷

Seçimlerin hemen ardından Murat Ülker kararından vazgeçti ve Ali Atıf Bir’in yerine Prof. Dr. Cengiz Kallek’in rektör olarak atandığını duyurdu.

Fizik Öğretmeni Polonya’yı Karıştırdı

Polonyalı bir öğretmenin öğrencilerine verdiği ödev, basit bir fizik sorusu, sığınmacıların denizlerde ölmesinin normalleştirilmesi açısından tepki çekti. Polonya’nın Bialystok kentindeki bir fizik öğretmeni, iyi bir yaşam umuduyla ülkelerinden kaçan ve denizlerde ölen sığınmacılar hakkında ‘tatsız’ bir ödev verince büyük tepki topladı. Grzegorz Nowik adlı öğretmenin söz konusu ‘deniz probleminde’ şu ifadeler yer alıyordu:

“4 Suriyeli sığınmacı 1mx2mx20cm boyutlarındaki ve 800 kg ağırlığındaki bir

6 http://www.dha.com.tr/okullari-boykot-cagrisona-karsilik-yok_1034910.html

7 http://uhim.org/haberler_detay.php?hid=3000&cid=1

botla Yunanistan'a ulaşmaya çalışıyor. Sığınmacıların her biri de 60 kg ağırlığında. Botun kıyıya batmadan ulaşabilmesi için kaç sığınmacının denize atılması gerektiğini bulun.”

Öte yandan kızının defterinde bu soruyu gören bir veli, sayfanın fotoğrafını çekip Facebook'ta paylaştı. Sputnik'e konuşan anne, “Ne diyeceğimi bilemiyorum” diyerek kızgınlığını ve şaşkınlığını dile getirdi. Bu arada Polonyalı psikolog Anna Mierzyńska, “Bu ödev sorusunun bir de doğrudan ifade edilmeyen bir alt metni var: Biri-lerinin hayatta kalabilmesi için kaç kişinin ölmesi lazım? Bu ödev sorusu cinayetle alakalı” ifadelerini kullandı.⁸

Almanya'da Her 3 Öğrenciden Biri Borçlu

Almanya'da pahalı hayat koşulları öğrencileri kredi kullanmaya zorluyor. En çok kredi kullananlar tıp okuyan öğrenciler olarak öne çıkıyor. Tüketiciyi Koruma Merkezi (Verbraucherzentrale)'nin verilerine göre sadece Hamburg'da 2015 yılı itibarıyla 25.000 öğrenci borçlu durumda bulunuyor.

Yüksek ev kiralari, yan işler için zaman bulamamak ve sınav baskısı Hamburglu öğrencileri kredi kullanmak zorunda bırakıyor. Tüketiciyi Koruma Merkezi verilerine göre Hamburg'daki 75.000 üniversite öğrencisinin üçte biri, yani 25.000 öğrenci borçla üniversite öğrenimini sürdürüyor. Bu rakam BAFöG ve benzeri öğrenim

kredilerini kullananları kapsıyor. BAFöG kredilerinin yarısı geri ödeniyor olsa da, diğer kredilerin tamamen geri ödenmesi gerekiyor. Tüketiciyi Koruma Merkezi'nden Günter Hörmann, bu sayıların oldukça dikkat çekici olduğunu belirtti ve sadece Haspa'nın geçen yıl 1200 öğrenciye ortalama 30.000 Euro kredi sağladığını söyledi.

En borçlu öğrenci grubunu tıp fakültesi öğrencileri oluşturuyor. Pazar araştırmaları enstitüsü promio'nun verilerine göre bir tıp öğrencisi öğreniminin sonunda sınav dönemine geldiğinde ortalama 16.666 Euro borçlu oluyor. İnsani Bilimler fakülteleri öğrencilerin ortalama borç miktarı ise 9918 Euro. Uzmanlar üniversite bittikten sonra öğrencilerin borçlarını ödemelerinin dört yıldan uzun sürdüğünü belirtiyorlar. Bazı durumlarda ise borç geri ödemeleri çok daha uzun sürüyor, hatta öğrenimden sonra iş bulamadığı için borçlarını ödeyemez duruma düşen öğrencilerin sayısı da hiç azımsanamayacak boyutlarda.⁹

Almanya'da Cinsel Eğitim Artık Kreşte Başlayacak

Almanya, çocukların cinsel eğitim yaşını daha da düşürmeyi planlıyor. Hristiyan Birlik Partileri (CDU/CSU) ve Sosyal Demokrat Parti (SPD) çocuklara yönelik cinsel aydınlatma derslerinin verilme yaşının daha gerilere çekilmesini önerdi. Öneriye göre çocuklara cinsellik derisi ilkokullarda değil, kreşlerde verilmeye başlanacak. Gerekçe olarak çocuklar ara-

⁸ <http://www.dunyabulteni.net/gunun-haberleri/345862/fizik-ogretmeni-polonyayi-karistirdi>

⁹ <http://almanyabulteni.de/egitim/her-3-ogrenciden-biri-borclu>

sındaki iletişim becerisinin ve özgüvenin artması ve çocukların hem kendi bedenlerini hem de cinsiyete dair farklılıkları daha erken kabullenmeyi öğrenmeleri gösteriliyor.

Birlik partileri ve SPD çocuklara daha erken yaşta cinsel aydınlanma bilgisi verilmesi konusunda anlaştı. Eğer öneri yasalaşırsa çocuklar artık daha kreşteyken cinsel konularda pedagojik olarak bilgilendirilecek. Politikacılara göre ailelerin bu konuda herhangi bir tedirginlik duymalarına gerek yok. Öneri sahibi SPD'li politikacı Ernst Dieter Rossmann önerilerini şu sözlerle savunuyor: "Hiçbir şey bir konuyu tabulaştırmaktan daha kötü olamaz."¹⁰

Okullardaki Bilgisayarlar Başarıyı Düşürüyor

OECD tarafından gerçekleştirilen bir araştırma oldukça şaşırtıcı bir sonuç ortaya koydu. OECD araştırmasına göre, okullarda derste destekleyici araç gereç olarak kullanılan bilgisayarların öğrencilerin başarısı üzerinde herhangi bir pozitif etkisi yok. Bilgisayar teknolojilerini yoğun olarak kullanan ülkelerdeki öğrencilerin okuma, matematik ve doğa bilimleri gibi başarı kriterleri açısından, daha az bilgisayar kullanılan ülkelerdeki öğrencilere göre herhangi bir avantajı bulunmuyor.

OECD yayımladığı bir raporla öğrencilerin başarısıyla okullardaki bilgisayar kullanımı arasında herhangi bir bağlantı olmadığını ortaya koydu. OECD Eğitim

Departmanı tarafından hazırlanan ve kamuoyuna duyurulan rapora göre, çok fazla bilgisayar kullanımı görülen okullardaki öğrenciler, belli başlı derslerde, daha az bilgisayar kullanılan okullardakilere göre daha kötü performans gösteriyor. OECD söz konusu sonuca Pisa araştırmaları sonuçlarını inceleyerek vardı.

Araştırma öğrencilerin bilgisayar ve interneti kullanma becerilerini de ölçtü. Bu kategoride Singapur, Güney Kore, Hong Kong, Japonya ve Kanada ilk sıralarda yer aldı. Ancak derslerde minimum düzeyde bilgisayar kullanılan ülkelerdeki ilköğretim öğrencileri okuma ve yazma gibi temel yetilerde bu ülkelere göre çok daha iyi performans gösterdi. Bu ilginç sonucu değerlendiren OECD eğitim uzmanları, okuma ve yazma gibi temel yetenekler açısından klasik yöntemlerin de en az dijital teknolojiler kadar başarılı olduğu sonucuna vardı ve okullarda kullanılan dijital teknolojilerin pedagojik olarak daha geliştirilmesi ve bu araç gereçleri kullanan öğretmenlerin daha iyi eğitilmesi gerektiğinin altını çizdi.¹¹

Rus Üniversiteler Türkiye ile İlişkileri Kesiyor

Rusya ile Türkiye arasında yaşanan uçak krizi sonrasında, Rusya'da 44 üniversite ve yüksek eğitim kurumu, Türkiye ile akademik ilişkileri dondurdu. Eğitim ve Bilim Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada "Türkiye'deki eğitim kurumları ile işbirliği olan 44 Rus yüksek öğretim kurumunun

10 <http://almanyabulteni.de/egitim/cinsel-egitim-artik-kreste-baslayacak>

11 <http://almanyabulteni.de/egitim/okullardaki-bilgisayarlar-basariyi-dusuruyor>

büyük bölümü, Türkiye'deki partnerlerine işbirliği anlaşmalarını tek taraflı olarak iptal ettiklerini veya askıya aldıklarını bildirdiler” denildi.

Akademik değişim programları çerçevesinde Türkiye'de bulunan Rus öğrenciler de geri çekiliyor. Bu öğrencilerin sayısının 100'den az olduğu tahmin ediliyor.¹²

Rusya Türk Öğrencileri Sınır Dışı Ediyor

Rusya, Voronej Yüksek Teknolojiler Enstitüsü yönetimi okulda eğitim gören Türk öğrencilere ülkeden ayrılmaları uyarısında bulundu. İsmi açıklanmasını istemeyen öğrencilerden S.K., okul yönetiminin, Türk öğrencilere 2-7 Aralık tarihleri arasında Rusya'dan ayrılmalarını, aksi takdirde kaçak durumuna düşeceklerini ve zorla sınır dışı edilecekleri uyarısında bulunduğunu söyledi.

Türk hava sahasını ihlal eden Rus uçağının Türk F16'larının düşürülmesinin ardından Rusya ve Türkiye arasındaki siyasi kriz devam ediyor. Son gelişmeler çerçevesinde Rusya'nın ülkesindeki Türk vatandaşlarını sınır dışı etmeye hazırlandığı öğrenildi. Rusya'nın Voronej kentinde üniversite eğitimi gören ve güvenlik gerekçeleri ile isminin açıklanmasını istemeyen S. K., Voronej Yüksek Teknolojiler Enstitüsü yönetimi tarafından kendilerine sözlü olarak ülkeden ayrılmaları gerektiğinin söylendiğini aktardı.

Telefonla bağlantı kurarak açıklamada bu-

lunan S.K., dün okul yönetiminin politik krizin sürdüğünü ifade ettiğini belirterek, “Okul bize, ülkedeki Türk vatandaşlarının sınır dışı edileceğini söyledi. Bize herhangi bir yazılı belge sunulmadı. Ancak 2-7 Aralık tarihleri arasında ülkeden ayrılmak istediğimizi ve herhangi bir talepte bulunmadığımızı kaydeden bir kağıt imzalamak istendi. 7 arkadaşımız imzaladı ancak 2 kişi imzalamadı” dedi.

Şehirde 45-50 öğrenci olduklarını sözlerine ekleyen S.K. “Bütün öğrencilerin okul yönetimi tarafından adres ve telefon bilgileri alındı. Diğer okullardaki arkadaşlara da şu anda bir diplomatik kriz olduğu ve kimsenin önünü göremediği söylenmiş. Okuldan uzaklaştırılabilecekleri ve ülkeden çıkarılabilecekleri söylenmiş” ifadelerini kullandı.

Yaşanan kriz nedeniyle bir süre arkadaşlarıyla okula gitmeme kararı aldıklarını ve bir süreliğine akrabasının yanına geldiğini dile getiren S.K. “Büyükelçilikle görüştük konuyla ilgilendiklerini ifade ettiler. Biz de beklemedeyiz. Bize ‘eğer ülkeden çıkmazsanız kaçak durumuna düşeceksiniz ve zorla ülkeden uzaklaştırılacaksınız’ denildi.

Kentte yaşayan bir Türk öğrencinin de gürültü yaptığı bahanesi ile evinden çıkarıldığını belirten S.K. halkın kışkırtıldığını ifade ederek kentte herhangi bir uygulama olmamasına rağmen sokaklarda rahat bir şekilde dolaşamadıklarını dile getirdi.¹³

12 http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/12/151201_rusya_turkiye_universite

13 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/1159856-rusya-turk-ogrencileri-sinir-disi-ediyor>

Türkiye'nin En Temel Sorunlarından Biri: Sömürgeci Eğitim Sistemi

Türkiye son yıllarda tarihsel misyonuna uygun gelişmelere tanıklık ediyor. Siyaset, ekonomi, kültür-sanat, akademi, sağlık ve daha birçok alanda olumlu gelişmeler yaşanıyor. Ancak eğitim alanında uzun yıllardır kök salmış olan kronik sorunları aşma noktasında gereken mesafe kat edilebilmiş değil. Gazeteci-düşünür Yusuf Kaplan, Yeni Şafak gazetesinde yayımlanan 21 Aralık 2015 tarihli “Çocuklarımızı Öldürüyorlar, Uyuma” başlıklı yazısında bu önemli soruna işaret ediyor. Kaplan yazısında şunları söylüyor:

“Türkiye'nin en temel sorunu eğitim sorunudur. Türkiye’de sömürgeci ülkelerin yapamayacakları, yapmaya cesaret edemeyecekleri kadar çocuklarımızı kendi değerlerimizden, kendi dünyamızdan, kendi rüyalarımızdan uzaklaştıran, bütün iddialarını yitirmiş, bütün ideallerini kaybetmiş ilkel, ruhsuz, ufuksuz bir eğitim sistemi, yoz ve sığ bir kültür hayatı, yabancılaştırıcı ve her şeyi banalleştirici bir medya rejimi var...”

Çocuklarımız için tarihimizdeki kurucu figürlerin önemine dikkat çeken Kaplan, bu isimleri tanımadan onlara gerekli özgüvenin, ufkun ve ideallerin aşılamayacağını şu cümlelerle ifade ediyor:

“Biz bize gelelim... Ve başımıza nasıl bir taş düştüğünü görelim... Davud-u Kayserî, Kadı Burhaneddin, Molla Gurani, Molla Fenarî, Gazâlî, Yunus, Mevlânâ, Merâğî, İtrî, Fuzûlî, Bâkî, Şeyh Galip, Levnî, Karahisârî, Taşköprülüzâde, Kâtip Çelebi kimdir acaba? Ne söyler bize bu

kurucu figürler bugün? Ne anlam ifade eder yarınımız için? Çocuklarımızı geçtik; elitlerimiz, aydınlarımız, yazarlarımız için hangi rüyalara, ideallere, ufuklara, yaratıcı atılımlara kaynaklık eder, etmiştir, edebilmiştir acaba?

Kurucu şahsiyetlerini tanımayan, onlarla aynı rüyaları paylaşamayan, onların hayallerini, heyecanlarını, coşkularını, ideallerini, çilelerini yaşayamayan, hissedemeyen, soluyamayan, yeni hayallere, rüyalara, coşkulara, ideallere dönüştüremeyen kuşaklar, kendilerini tanıyabilirler mi, dünyayı, dünyanın başka kültürlerini tanıyabilirler mi?

Shakespeare, kaç bin kez sahnelenmiş, yeniden yorumlanmıştır; Racine, aynı Yunan tragedyasını kaç kez yeniden sahneleme ihtiyacı hissetmiştir; Kant üzerine, Wagner üzerine, Goethe üzerine, Bach’lar üzerine, Locke üzerine, Byron üzerine kaç bin kitap yazılmıştır, kaç oyun sahnelenmiştir, kaç roman, şiir, felsefe metni yazılmıştır, kaç film çekilmiştir acaba, sayılarını bile bilebilmek o kadar zor ki şu internet çağında bile...

Ya peki, Merâğî kimdir, Levnî nedir, ne der bize, bilenimiz var mıdır gerçekten? Davud-u Kayserî, Kadı Burhaneddin bilinmeden, Osmanlı düşünce ve ilim hayatının nasıl teşekkül ettiği bilinebilir mi?”

Kaplan, yazısını eğitim sisteminde yaşanan bu sürecin hiçbir alanda karşılaşamayacağımız kadar büyük bir tahribat yaratacağını ifade ederek bitiriyor:

“Eğitim sistemimiz, sömürgecilerin yapamayacağı kadar tahribat yapıyor... Kültür

hayatımız, medya dünyamız kendi kültürümüze, sanatımıza, düşünce dünyamıza o kadar yabancı, o kadar ilgisiz, o kadar kör ve duyarsız ki, insanın çıldırırçasına haykırması geliyor, “durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak” diye...

Bizim ahlâk, estetik ve adalet ilkeleri üzerinden insanlığa sunduğumuz görkemli ama bir o kadar da mütevazı; gittiği her yere ruh götüren, hayat bahşeden; yüzyıllarca hem zamanı, hem mekânı fetheden kurucu figürlerimizin inşa ettikleri kendi gök kubbemizi tanımadan, yaşamadan ve yaşatmadan geleceğe ne söyleyebiliriz ki biz? Geleceğimizi nasıl teminat altına alabiliriz ki? Çocuklarımızın ideallerinin, ruhlarının, rüyalarının ve hayallerinin öldürülmesini nasıl önleyebiliriz ki?

Kendi hayallerini kuramayanlar, başkalarının hayallerini yaşamaktan, dolayısıyla yok olmaktan kurtulamazlar.”¹⁴

14 <http://www.yenisafak.com/yazarlar/yusufkaplan/cocuklarimizi-olduruyorlar-uyuma-2024725>

tarih-toplum

1. TOPLUMSAL YAPIYI HEDEF ALAN İHLALLER

Dünyanın En Fazla Sığınmacı Barındıran Ülkesi: Türkiye

Bu yıl itibarıyla dünyada en fazla sığınmacının barındığı ülke Türkiye, en büyük göç kaynağı ise Suriye oldu. Türkiye, Suriyeli ve Iraklı sığınmacılar için 6 milyar Dolar'a yakın harcama yaptı.

Sosyo-ekonomik eşitsizlikler, adaletsizlik, yoksulluk, savaş, çatışmalar, iç karışıklıklar ile ekonomik gelişmişlik düzeyi yüksek ülkelerin ucuz iş gücü talepleri ve artan iletişim-ulaşım teknolojilerinin sağladığı bilgi edinme ve seyahat kolaylıkları, göçün başlıca sebepleri arasında yer alıyor. Göçün kaynağı Afrika, başlıca hedefi ise Avrupa Kıtası olarak biliniyor, dünya genelinde 230 milyondan fazla göçmen bulunuyor. Birleşmiş Milletler (BM) rakamlarına göre, dünyada 50 milyondan fazla kişi, mülteci statüsünde veya yerlerinden edilmiş durumda. 2015 itibarıyla dünyanın en fazla sığınmacı barındıran ülkesi Türkiye, en büyük göç veren ülkesi ise Suriye oldu.

Türkiye, istikrarsızlık ve yoksulluğun hüküm sürdüğü bölgelerle ekonomik gelişmişlik seviyesi yüksek bölgeler arasında yer alıyor. Türkiye'nin, dünyadaki mülteci sorununun en önemli kaynağı Suriye ile yaklaşık 900, Irak ile 311 kilometrelik kara sınırı bulunuyor.

Suriye krizinin başından beri katliamdan kaçan sivillere yönelik açık kapı politikası uygulayan Türkiye, bugün 2 milyon Suriye ve Irak vatandaşına ev sahipliği yapıyor. Bu sığınmacılar için Türkiye, tek başına 6 milyar Dolar'a yakın harcama yaptı.

Suriye’de Savaşan Taraflar ve Son Durum

Suriye haritasına bakıldığında yönetime karşı savaşan örgütlerin çok geniş bir coğrafyada etkili oldukları görülüyor. Bu durum örgütlerin büyük ilerleme içinde olduğu, halktan destek gördüğü, yönetimin köşeye sıkıştığı görüntüsüne neden oluyor.

Kriz öncesinde nüfusu yaklaşık 23 milyon olarak tahmin edilen Suriye’de yaklaşık 10 milyon insan yerinden oldu. Bunların yaklaşık 3 milyonu ülke dışına çıktı, 7 milyonu ise diğer şehirlere göçtü. Göçlerin hemen tümü yönetimin hâkim olduğu bölgelere doğru oldu. Örneğin; en büyük göçlerden birinin yaşandığı Şam Kırsalı’ndan göçlerin büyük bölümü Şam merkeze ve Şam Kırsalı’nda yönetimin hâkim olduğu bölgelere oldu. Şam’ın (merkez) nüfusu 4 milyona yaklaştı, Şam Kırsalı’nda yönetimin hâkim olduğu Dahiyetül Esad, Katan, Kuteyfiye, Jaramana gibi yerler de Şam Kırsalı’nın diğer yerlerinden göç aldı. Silahlı grupların hâkim olduğu yerlerde yaklaşık 500 –700 bin kişinin kaldığı tahmin ediliyor.

Halep kırsaldan göç alan ancak merkezden göç veren illerden. Özellikle sahil bölgesinde (Lazkiye ve Tartus) yaklaşık 2 milyon Haleplinin yaşadığı belirtiliyor. Humus, Deyrezzor, Dera, İdlib ve Rakka da göç veren illerden. Lazkiye, Tartus, Humus merkez (köylerden), Süveyda gibi iller ise göç aldı.

İster iç ister dış olsun göçlerin birinci nedeni çatışmalar. Esad yanlısı olsa da olmasa da insanlar güvenli bölgelere göçtüler.

Suriye dışına olan göçlerde çatışmaların yanısıra iç bölgelere ulaşabilme zorluğu (sınır bölgelerinde sınırdan çıkma kolaylığı), BM kayıtlarına girip yardım alma beklentisi gibi etkenler de var. İç göçlerde ise çatışmalardan sonra gelen neden, göçen insanların Esad yanlısı olmasa bile silahlı örgütleri istememesi. Aslında “devrim ya da isyan” bu insanların çoğunun umurunda değil. Günlük hayatlarını bir şekilde sürdürmenin dışında amaçları olmayan, istikrar isteyen milyonlar bu nedenle yönetimin hâkim olduğu bölgelere göçtü, işyerlerini bu bölgelere taşıdı. Bu göçler sonucunda yönetimin hâkim olduğu bölgelerde yaklaşık 15 milyonluk bir nüfus yaşıyor.¹

Sınırlar, Önyargılar ve Milliyetçilik

Avrupa Birliği yaşadığı krizlerle iç mekânizmalarını sınama şansı buldu. Lâkin bu süreçte, devletler çıkarlarını korumak için gerektiğinde sözleşmeleri yok sayabilecekleri kadar ortak akıldan tek akla kayabileceklerini de gösterdiler. Başta Almanya olmak üzere bazı Birlik üyesi devletlerin Dublin Sözleşmesi’nin bazı bölümlerini askıya almaları, Slovakya ve Çek Cumhuriyeti’nin kabul edebilecekleri mültecilerin dini inançlarını sorgulaması veya Yunanistan’a dayatılan 7 Ağustos kararları bu tutuma örnek gösterilebilir. Mülteci krizi ve ekonomik sorunlar Doğu’dan Batı’ya siyasi iklimi etkiliyor. Avrupa Anayasası tartışmaları sürecinde (2005) soyut boyu-

1 <http://www.dunyabulteni.net/haber-analiz/334494/suriyede-savasan-taraflar-ve-son-durum-ii>

tuyla tartışılan “egemenlik” beliren yeni kriz alanlarıyla artık bütün gerçekliğiyle gündemde.

Slovakya ve Çek Cumhuriyeti’nin gelen mülteciler içinde yalnızca Hristiyan olanları kabul edebileceğini açıklaması kültürel sınıra göndermede bulunuyor. İskandinav ülkelerindeki sınır tartışmalarını ekonomik ve sosyal sınırlar belirliyor. Manş’ta Fransız-İngiliz ihtilafı iki ülke arasındaki sınırı belirleyen Touquet Sözleşmesi’nin (2003) gözden geçirilmesi talebini beraberinde getirdi. Konu hükümetler düzeyinde gündemde olmasa da İngiltere’nin, gelecek aylarda gerçekleştireceği Avrupa Birliği referandumundan sonra -ayrılma kararının çıkması durumunda- müzakere masasına geleceğine inanılıyor. Göçmen krizi çerçevesinde yalnızca Fransa ve İngiltere arasında hukukî sınır sorunu yaşanıyorsa da bölgeler Avrupası’nda ulus devletlerin başını ağrıtan ayrılıkçı taleplerin arka planını oluşturuyor. Bu durum İspanya, İngiltere, Belçika ve İtalya’da güçlü ayrılıkçı partilere kendi “sınırlarını” hatırlatma şansı veriyor.

Uluslar gasp edildiğini düşündükleri egemenliklerini geri alabileceğini düşündükleri siyasî partilere yönelerek; siyasî partiler egemenliğin en önemli göstergelerinden sayılan “sınır” olgusunu siyasî, hukukî, iktisadî, içtimâî ve kültürel çehreleriyle tartışmaya açarak ulusu sıfır noktasından, yani olduğu yerden, dünyaya bakmaya zorluyor. Bu tutum kaçınılmaz olarak milliyetçi/ayrılıkçı reflekslerin/taleplerin yeşermesine sebep oluyor. Avrupa Birliği “sınırları” içinde beliren krizleri yönetmekte başarılı olamadığı gibi eski hayaletlerin dönüşü tetikleyerek tehlikeli bir sürece sürüklendiği söylenebilir.²

Almanya Göçmenler Üzerinden Ekonomik Hesaplar Yapıyor

Almanya nitelikli işgücü konusunda İspanya, İtalya ve Yunanistan’dan oldukça umutlu idi. Ancak son birkaç

Bu yıl itibarıyla dünyada en fazla sığınmacının barındığı ülke Türkiye, en büyük göç kaynağı ise Suriye oldu. Türkiye, Suriyeli ve Iraklı sığınmacılar için 6 milyar Dolar’a yakın harcama yaptı

2 <http://www.alemihaber.com/analiz/3629914/sinirlar-onyargilar-ve-milliyetcilik>

yıldır tüm çabalara rağmen buralardan gelenlerin uzun süre ülkede kalmaları bir türlü sağlanamadı. Bu durumda mevcut gelişmeleri ekonominin lehine bir fırsat olarak değerlendirmek isteyen Almanya, devlet olarak aslında herhangi bir mülteci krizi falan yaşamıyor.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'ya en fazla mülteci, Bosna Savaşı nedeniyle 1992 yılında gelmiş, bu yıl iltica başvurusu yapanların sayısı 438 bin 191 olarak belirlenmişti. Aradan dört yıl geçtikten sonra Almanya'da yapılan toplam mülteci başvurusu 149 bin 193'e düştü. Yani neredeyse %300 bir azalma görüldü. Daha sonraki yıllarda bu gerileme, Suriye'de savaşın başladığı 2013 yılına kadar devam etti. 2013'te Almanya'ya 120 binden fazla mülteci geldi, bir yıl sonra ise bu rakam iki kat artarak 202 bine yükseldi. 2015'in ilk yarısında ise geçen yıl gelenlerin tamamından daha fazla mülteci Almanya'ya geldi.

Güncel bir anket sonucuna göre Alman halkının yarısı, artan mülteci sayısı nedeniyle ülkede aşırılıkların artmasından dolayı endişe içinde. Nitekim yılbaşından bu yana Almanya'daki mülteci yurtlarına, ya da yurt olarak kullanılmak üzere hazırlanan fakat henüz mülteci yerleştirilmemiş binalara dahi neonaziler tarafından yapılan saldırılar çok büyük oranda arttı. Özellikle doğuda çok görülen saldırılarla, boş binaları dahi kundaklayan ırkçılar, yeni bir strateji takip ederek, daha mülteciler gelmeden engellemeyi amaçlıyorlar.

Genel olarak Alman halkı arasında Suriye'deki savaştan kaçan mültecilere karşı anlayış ve hoşgörü gösterilmesine rağmen,

özellikle Almanya'nın doğu eyaletlerinden Saksonya'da geçen yıl başlayan İslam düşmanı PEGIDA hareketinin etkisiyle, buradaki insanların mültecilere, özellikle Müslüman mültecilere karşı önyargıları arttı.³

Malezya; Bir Yanda Bağımsızlık Günü, Diğer Yanda Protestolar

Malezya Federasyonu, 1970'lerden itibaren ekonomik modernleşme süreçlerindeki 'başarısına' rağmen, çok dinli-etnikli toplumsal kompozisyonunda ortak değerler ve hedefleri oluşturup oluşturamadığının hesabını kolaylıkla yapabilir. Bu noktada ortada kayda değer bir sorun olup olmadığı ise, dün gerçekleştirilen bağımsızlık kutlamalarından bir gün önce on binlerce Malezyalının başkent Kuala Lumpur'da 'reform' çağrısını içeren gösterisinden okumak mümkün.

Modern dönemde Malay toplumlarını temsil makamındaki ülkeler arasında önemli bir yeri olduğuna kuşku olmayan Malezya Monarşisi, 58 yaşında. Bununla birlikte, son dönemde skandal üstüne skandalla sarsılan Malezya'da, son dönemde yaşanan siyasi ve buna eklenilen ekonomik -veya hangisinin diğerinin önünde yer aldığı pek de belli olmayan- kriz(ler), 30 Ağustos'daki bağımsızlık günü kutlamalarının buruk geçmesine neden oldu. Gelişmelerin ekonomik boyutuna bakıla-

3 <http://www.dunyabulteni.net/haber-analiz/339855/almanyanin-gocmenlere-bakisi-ekonomik>

cak olursa, Malezya ulusal ekonomisiyle sınırlı olmayan bölgesel gelişmeler dikkat çekiyor. Çin’de başlayan ve neredeyse tüm Doğu ve Güneydoğu Asya borsalarını etkileyen düşüş, en çok Kuala Lumpur Borsası’nda tesirini gösteriyor. Zaten bir yılı aşkın bir süredir Dolar karşısında sürekli değer yitiren Ringgit de %24’lük kayıpla son on yedi yılın en düşük seviyesinde. Özellikle Merkez Bankası başkanı Zeti Akhtar’ın 1997-98 Güneydoğu Asya mali krizi sonrasında kayda değer yapıcı rolüne güvenenler, şu ana kadar umduklarını bulabilmiş değiller. Bu dış etkenli gelişme kadar, neredeyse bir yılı aşkın süredir ülke siyasetinde başat konu olmayı sürdüren ‘1 Malezya Kalkınma Fonu’yla (1MDB) ilgili gelişmeler de işin cabası.

58 yıl gibi görece kısa modern siyasi tarihinde önemli bir kalkınma hamlesi gerçekleştirmiş bir ülke olan Malezya, bu süreçte başat gücünü omurgasını Birleşik Malay Ulusal Birliği’nin (UMNO) oluşturduğu bir siyasi yapının hâkimiyetine konu olmasıyla dikkat çekiyor. Bununla birlikte, yukarıda özetle ifade edildiği üzere kalkınma olgusunun, geniş toplum kesimlerinin siyasi ve ekonomik haklarına ne denli katkı yaptığı yaşanan tüm bu gelişmelerden anlaşılabilir. Michael Liefer’in 1960’lı yıllarda Malezya Federasyonu’nun kurulması sürecinde kaleme aldığı “Anglo American Differences Over Malaysia” başlıklı makalede dile getirdiği üzere, bölgede istikrarın başat aktörlerinden biri olması arzu edilen Malezya epeyce bir sü-

redir istikrarsızlıkla yüz yüze.⁴

Türkiye’de Yaşam Standardı Nasıl?

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü olan OECD 2015 Raporunda Türkiye’de yaşam standartlarının nasıl olduğu, çalışma saatleri, iş bulma koşulları, eğitim sistemini ve toplum bilincini değerlendirdi.

Türkiye, geçen yirmi yıldan fazla zaman içerisinde vatandaşlarının yaşam kalitesini yükseltmekte hatırı sayılır derecede gelişme gösterdi.

Ancak bu iyileşme bir iki ölçütle kısıtlı kalırken, iyi yaşam endeksinde yer almak için çalışan diğer ülkelerin arasında birçok alanda alt sıralarda yer almaktadır. Para mutluluğu satın alamadığı gibi ne yazık ki yüksek yaşam standartlarını yakalamakta önemlidir. Türkiye’de hane başına düşen yıllık ortalama gelir; Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği üyesi olan (OECD) ülkelerdeki ortalama 23.938 USD’lık yıllık gelirin altındadır.

Yaşları 15 ile 64 arasında değişen Türkiye’deki insanların %49’u maaşlı iş sahibidir ve bu oran Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği üyesi ülkelerdeki %65’in altındadır. Türkiye’de maaşlı çalışanlarda erkekler %69, kadınlar ise sadece %29’dur. Türkiye’deki insanlar yılda 1855 saat çalışarak; gene gelişmiş ülkelerdeki 1765 saatlik ortalamaı aşmaktadırlar. Çalışanların %43’ü çok uzun saatler çalışmaktadırlar ve bunların % 47’si erkek, %33’ü kadındır.

4 <http://www.dunyabulteni.net/haber-analiz/339434/malezya-bir-yanda-bagimsizlik-gunu-diger-yanda-protestolar>

İş bulmak için iyi eğitim önemli derecede gereklidir. Türkiye’de, 25-64 yaş arasındaki yetişkinlerin %32’si lise ve eşdeğeri okul derecesine sahip. Bu oran gelişmiş ülkelerde %75 ve Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği üyesi ülke olan Türkiye bu sıralamada sonuncu. Bu sıralamada erkekler %36, kadınlar ise %27’dir. Bu ortalamalardan da anlaşıldığı gibi kadınların yükseköğrenime katılım oranı arttırılmalıdır.

Türkiye’deki eğitim sistemindeki kalite okuma, matematik ve fen bilimlerinde gelişmiş ülkeler seviyesinin altında. Ortalamada ise Türkiye’deki kızların erkeklere oranla daha başarılı olmaları, gelişmiş ülkelerden bile üst seviyede.

Gelişmiş ülkelerde ortalama 80 yaş olan ömür; Türkiye’de 75 ile sınırlı kalıyor. Kadınlarda bu yaş 77; erkeklerde ise 72. Ciğerlere zarar verebilecek küçük parçacıklar hava sağlığımızda çok fazla miktarda olması ile de gelişmiş ülkedeki ortalama seviyenin altındayız. Türkiye ne yazık ki kaliteli suya ulaşımında nüfusunun sadece %60’ına bu imkân sağlanılıyor. Bu konuda gelişmiş ülkelerde nüfusun %84’ü en temel ihtiyacında kaliteli suya ulaşım bulunmaktadır.

Türkiye’deki insanların toplum bilinci ve sivil katılım konularında %79’u onlara zorda kaldıklarında yardıma bulanabilecek birinin veya kurumun olduğu inancında. (Gelişmiş ülkelerdeki ortalama %89) Son seçimlere katılımın %88 oranında olduğu düşünülürse ve bu konuda gelişmiş ülkelere oranla daha katılımcı gözükmekte Türk halkı. Oy verenlerin en üst %20’lik kısmındakiler temsilin %89’unu ele geçirmekte ve bu konu bize demokratik yapıda

geniş bir sosyal sorunun varlığını göstermektedir.

Terör Türkiye’deki Turizmi ve İstihdamı Baltalyor

Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) Başkanı Osman Ayık, AA muhabirine yaptığı açıklamada, artan terör olaylarından en fazla etkilenen sektörlerden birinin de turizm olduğunu belirtti.

Avrupa başta olmak üzere tüm pazarlarda ve özellikle gelişmekte olan pazarlarda terörün olumsuz etkilerini derinden hissettiklerine işaret eden Ayık, “Terör olaylarının oluşturduğu kötü fotoğraf, turizmde rezervasyonları yüzde 20 civarında daralttı. Sektör temsilcilerinin turizm alanında yaptığı tüm çalışmalara neredeyse gölge düşürdü” dedi.

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB) Başkanı Timur Bayındır da terörün olduğu yerde turizmin olmadığını belirtti.

Bazı ülkelerin Türkiye hakkında olumsuz propaganda yaptıklarına işaret eden Bayındır, gelmek isteyen turistlerin planlarını değiştirdiğini kaydederek, “Önümüz çok parlak görünmüyor. Hollanda ve İngiltere gibi çok hassas ülkelere gelen turist sayısında ciddi düşüş var. Zaten Avrupa pazarında ekonomik kriz nedeniyle bir düşüş vardı, terör olayları da bu düşüşü daha da artırdı” dedi.

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Diyarbakır Bölgesel Yürütme Kurulu Üyesi Abdülaziz Yatkın ise Diyarbakır başta olmak üzere doğu illerinde turizm alanında

yapılan çalışmalar neticesinde yerli ve yabancı turist sayısı artarken yaşanan terör olaylarının gelişmeleri olumsuz yönde etkilediğini söyledi.

Başta inanç olmak üzere doğa, kültürel, termal alanında bölgenin turizm potansiyeline sahip olduğunu anlatan Yatkın, şunları söyledi:

“Bölge olarak çok zengin envantere sahibiz, sadece Diyarbakır’ın, yılda 10 milyon insanı kaldıracak potansiyeli var ancak terör olayları nedeniyle kentte bir tek turist bile görmüyoruz. Rusya’dan, Japonya’dan turistler geliyordu. Hatta Avrupa tur operatörleri Diyarbakır’a gelmişti, kendi destinasyonları içine alacaklardı. Terör olayları turizmimizi öldürdü.”⁵

Türkiye-Mısır Krizinin Sosyal Hayata Etkisi

Türkiye yönetiminin Mursi’nin devrilmesinin ardından Mısır’daki yeni oluşuma karşı tutumu, aradan geçen iki yılı aşkın sürece rağmen değişmedi. Mısır yönetimi zaman zaman yeşil ışık yaksa bile, Türkiye şu aşamada normalleşmeye ılımlı bakmıyor.

Ekonomik ilişkilerde ciddi bir problem gözlenmiyor. Ekonomik verilere göre ticaret hacminde artış dahi yaşanmaktadır. Ancak iki ülke insanı arasında bir müddet sonra sorunlar ortaya çıkabilir ve dahi çıkmaya başladı. Mısır yönetiminin 18-40 yaş arasındaki erkeklerin Türkiye’ye gitmele-

rini güvenlik iznine tabi tutması, haliyle kadınların da Türkiye’ye gitmesini önemli ölçüde engelliyor. Mısır yönetimi DAESH’i gerekçe göstererek, halkın da Türkiye ile irtibatını azaltmasını hedeflemiş olabilir. Bu bağlamda Türkiye’deki esnaf bile son bir yıldır Mısırlıların Türkiye’ye gelmediğini söylüyor.

Siyasi krizler bir müddet sonra iki ülke arasındaki insani ilişkileri de etkiliyor. Buna benzer bir durum Mısır-İran ilişkilerinde yaşandı. İran Devrimi’nden bu yana Mısır ile İran arasındaki ilişkiler maslahatgüzar seviyesinde devam ediyor. Mısırlıların kahır ekseriyeti tarafından sıradan bir İran vatandaşı bile ciddi manada tehdit unsuru olarak görülüyor. İran yönetiminin gerekçesi ABD’nin dahi kabul etmediği Şah’ı Mısır yönetiminin kabul etmesiydi. Hâlbuki Enver Sedat, Sina topraklarını İsrail’den geri aldığı 1973 Harbindeki yardımından dolayı Şah Pehlevi’ye kadirşinaslık göstermiştir. Çünkü Şah bu savaş esnasında Mısır’a petrol yardımında bulunmuştu.

Başbakan Davutoğlu bir konuşmasında Kılıçdaroğlu’na hitaben “Mısır’da Türk olduğunuz öğrensin taksici size bedava götürür” demişti. Öyle anlaşıyor ki, son iki yılda yaşananlar Mısır’da ciddi radikal kırılmalara neden olmuş. Bu tür süreçlerin uzamasının halkların çıkarına olmayacağı ortada. Türkiye-Mısır ilişkilerinde mutlak manada bir normalleşme beklenmese bile en azından yeni maslahatgüzarın Mısır Dışişlerine sıkça çağrılıp uyarılması temenni edilmiyor.⁶

5 <http://www.aa.com.tr/tr/yasam/584837--teror-turizmi-baltaladi>

6 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/338319/turkiye-misir-krizinin-sosyal-hayata-etkisi>

Türkiye’de Alışveriş Çılgınlığının Geldiği Son Nokta

İstanbul’un elit tabakası, ucuz kıyafet alabilmek için görgüsüzlükte sınır tanımadı. Bir mağazanın kapısında bekledi, ite kaka rafa ulaştı, olmadı; başkasının elindekini çekiştirdi ama bin 250 liralık monta kavuştu... İstanbul Zorlu Center’da bir giyim firması, ünlü bir tasarımcının ürünlerini satışa çıkardı. Kentin kaymak tabakası da bu açılışa VIP olarak davet edildi. Bu çok önemli insanlar 900 liraya bot, bin 500 liraya elbise, bin 250 liraya mont alabilmek için, görgüsüzlükte sınır tanımadı. Mağazadan gardrobunu çeşitlendirmek isteyen zenginler, adeta birbirini yedi. Aralarında Nur Yerlitaş, Fatih Ürek, Asena Erkin gibi ünlülerin de olduğu, hali vakti yerinde davetliler, üstüne giyecek hiçbir şeyi yokmuş gibi hareket etti. VIP davetlilerin macerası şöyle yaşandı:

- Sadece 200 kişiye gönderilen VIP davetiyeyi alanlar havalara uçtu.
- Mağazanın açılış günü geldiğinde saatler öncesinden kapıda kuyruk başladı.
- Ferah mekanlara alışık VIP’lerimiz mağaza önünde 30 metrekairelik alana sığabildi.
- Açılış saati geldi, çılgılık çılgılığa itiş kışklar başladı.
- Ürünler kapanın elinde kaldı.
- Kim ne aldığını bilmeden sepete attı. 40 beden beyler 44 beden monta, 37 giyen hanımlar 39 numara ayakkabıya razı oldu.

- Eli boş kalanlar, çirkeflige başladı; yandakinin sepetindekini kapıp kasaya koştı.
- Cansız mankenlerin üstünde bile kıyafet kalmadı. Mankenlerin kolu bacağı kopartıldı.

Marka, alışverişin daha sakin olabilmesi için, davetlileri 2 gruba ayırmış. İlk bölüm 200 kişilik, ünlülerin ağırlıklı olduğu bir kalabalık. İkinci bölüm ise 400 kişilik, çoğunlukla sosyal medyada yarışmalarla dağıtılan davetiyelerle gelenler. Bedava dağıtım çadırlarında bile yaşanmayan izdiham görüntülerine sahne olan mağazada, botlar 400 liradan 900 liraya kadar çıkıyor. İşlemeli elbiselerde fiyat bin 500 lirayı buluyor. Montlar bin 250 lira civarında, bluzlar 155 liradan başlıyor.

VIP davetliler arasında yer alan şarkıcı Fatih Ürek, başta her şeyin normal olduğunu, ama kapılar açılınca insanların çıldırdığını söyledi. Modacı Nur Yerlitaş’la mağazaya giren Ürek, izdihamı şöyle anlattı: “Biz de kendimizi o çılgınlığa kaptırdık. Elimi uzattığım kıyafete bir başkası yapışıyordu, fenalaşanlar oldu. Nur Yerlitaş bayılacak gibi oldu. Mücadelenin sonunda yaklaşık 3 bin lira harcayarak 7-8 parça palto ve ceket aldım. Özellikle daha önce fiyatının 40 bin lira olduğunu bildiğim bir paltoyu bin liraya almak beni çok mutlu etti. Aslında düşününce bu bir görgüsüzlük değil. Bunun parayla ilgisi yok, ben çok eğlendim...”⁷

7 <http://www.sabah.com.tr/magazin/2015/11/05/alisveris-yarisi>

2. TARİHİ ve KÜLTÜREL EMANETİ HEDEF ALAN İHLALLER

DAEŞ Suriye’de 5. Yüzyıldan Kalma Manastırı İmha Etti

Aktivistler DAEŞ’in orta Suriye’de önceki ay onlarca Hristiyan’ın radikal gruplar tarafından kaçırıldığı bir kasabanın civarında bulunan 1500 yıl öncesine ait bir manastırı yok ettiğini bildirdi. Gelişmeler, DAEŞ’in kontrolündeki bölgelerdeki İslami olmayan ve İslam öncesine ait kültürel mirasları yok etmeye yönelik faaliyetlerine hız vereceği yönündeki endişeleri de artırdı.

UNESCO genel direktörü Irina Bokova Suriye’deki bütün kültürel miras için endişeli olduklarını ve hiç bir şeyin güvende olmadığını belirtti. Süryani İnsan Hakları Platformu direktörü Osama Edward bu tarihten iki hafta önce zaten merkezi hükümetin bombardımanlarıyla manastırın oldukça zarar gördüğünü belirtti.⁸

DAEŞ Irak’taki Antik Hatra Kentini Yok Ediyor

Turizm ve Tarih Eserler Bakanı uluslararası toplumu Irak’taki eski eserleri korumadığı gerekçesiyle suçladı. “Irak’a yapılacak uluslararası desteğin ertelenmesi, teröristleri cesaretlendiriyor. Unesco Başkanı Irak’ta kültürel eserlerin yok edilmesini “savaş suçu” olarak tanımladı ve “İnsanlığın kültürel mirasının yok edilmesinin siyasi veya dini hiçbir gerekçesi yoktur” dedi.⁹

8 <http://www.theguardian.com/world/2015/aug/21/islamic-state-destroyed-ancient-saint-eliane-monastery-syria-says-priest>

9 <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-31779484>

Türkiye'nin En Büyük Müzesi'ne Terör Darbesi

Terör örgütü PKK'nın 7 Haziran seçimleri sonrasında artan saldırıları, "Türkiye'nin en büyük müzesi" özelliği taşıyan Şanlıurfa'daki Haleplibahçe Müze Kompleksine ilginin azalmasına neden oldu. Türkiye'nin "kapalı alana en fazla eser sığdırılan müzesi" Haleplibahçe, 25 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından ziyarete açıldı. Balıkgöl yakınındaki 200 dönümlük alana inşa edilen müzede kronolojik düzende sergilenen 10 bin eser, ait oldukları döneme ilişkin görsel canlandırmalarla ziyaretçilerde "o dönemde yaşamış hissi" uyandırıyor.

Yüzlerce insan ve hayvan figürünün işlendiği oyma taşlar, mezarlıklar ve kitabelerin bulunduğu komplekste Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik, Tunç ve Demir Çağı ile İslamiyet dönemi eserlere ait salonlar bulunuyor. Açıldığında yerli ve yabancı turistlerin akınına uğrayan müzede son bir ayda terör örgütü PKK'nın bölgedeki saldırıları nedeniyle ziyaretçi sayısında düşüş yaşanıyor.¹⁰

Bakan Çelik'ten DAES'e Lanet

Eski Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, Suriye'de UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 'Çöl Gelini' Palmira Antik Kenti'ndeki Baalshamin Tapınağı ile 1500 yıllık Mar Elian Manastırı'na yöne-

lik DAES saldırılarını kınadı.

Çelik 'Bu vahşi saldırıları gerçekleştiren DAES'i lanetliyorum' dedi. DAES'in daha önce de Nimrut, Ninova ve Hatra antik kentlerine saldırdığını hatırlatan Bakan Çelik, 'DAES tarafından işlenen barbar cinayetler ve tarihi alanlara düzenlenen saldırılar, anılan örgütün nasıl bir nefret duygusuyla hareket ettiğini göstermektedir' açıklamasında bulundu. Bakan Çelik, 2014 yılının Mayıs ayında New York'ta gerçekleştirilen Kültür Bakanları Toplantısında UNESCO Genel Direktörü Irina Bokova'yı bu türden barbarca saldırılara karşı uluslararası bir inisiyatif başlatmaya davet ettiğini kaydederek 'Geldiğimiz nokta, bu girişime ne kadar ihtiyaç duyulduğunun açık bir göstergesidir' dedi. DAES, geçen günlerde de Palmira Antik Kenti'nde yürüttüğü çalışmalarla tarihe ışık tutan Suriyeli arkeolog Halit Esat'ı katletmişti.

Yunanistan'da

Tarihi Eserler Yağmalanıyor

Yunan polisine göre son zamanlarda ilginç bir suç türünde artış yaşanıyor: Sabıkası olmayan kişiler ülkedeki tarihi eserleri yağmalıyor.

Sorunun göstergelerinden biri de, metal dedektör ruhsatı başvurularında görülen büyük artış. Metal dedektörler antik sikkeler ve eski eserler bulmakta kullanıldığından, Yunan yetkililer aletlerin satışını takip edip yalnızca sabıka kaydı olmayanlara ruhsat veriyor. "Başvuru sayısında artış var, du-

10 <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/584511--turkiyenin-en-buyuk-muzesine-teror-darbesi>

rum ekonomik krizle ilgili,” diyor Komiser Monovasios.

Yunanistan Tarihi Eserler ve Kültürel Miras Dairesi’ne bağlı polisler, ekonomik krizin şiddetlendiği son beş yıl içinde yasadışı kazılarda ve arkeolojik hırsızlıklarda görülen artışın yanı sıra yağmacıların da farklılaştığını belirtiyor.

Krizden önceki dönemde yağmacıların çoğu aynı zamanda silah ve uyuşturucu kaçakçılığı da yapan suç şebekeleri içinde yer alıyordu. Şimdilerde ise elinde kazı aleti olan sıradan insanların Yunanistan’ın geçmişinden parçaları yer altından çıkardığı ve nakit karşılığı sattığı görülüyor.

Yağmacılık olaylarındaki artış, hükümetin uyguladığı kesintiler nedeniyle eski eserleri korumakla sorumlu devlet dairelerinde ödenek ve çalışan sayısının azaldığı bir sırada kendini gösteriyor.

En Eski Kur'an-ı Kerim Mushafına İngiliz Fitnessi

Birmingham Üniversitesi’nde bulunan en eski olduğu sanılan Kuran-ı Kerim parçalarının üzerinde yapılan karbon testleri, İslama saygısızlık ve Müslümanlar arasında fitne çıkarmak için çarpıtıldı. Bir ay önce İngiltere’deki Birmingham Üniversitesinde tesadüfen bulunan Kuran-ı Kerim parşömenine yapılan karbon testleri nüshaların en eski Kuran parçası olabileceğini göstermişti. Oxford Üniversitesi, Kuran parşömeninin 568 ile 645 yılları arasında yazılmış olabileceğini belirledi. Peygamber Efendimizin Miladi 571 ile 632 yılları arasında yaşadığını hatırlatan bir yazar ise araştırmayı Kuran-ı Kerim’e saygısızlık ve Müslümanlar arasına fitne sokmak için kullanmaktan çekinmedi. Times gazetesi yazarı Oliver Moody ile tarihçi Tom Holland, verilen tarihlerin Kuran’ın nasıl ortaya çıktığına dair mevcut fikirleri sarstığını söyledi.

Tarihçiler bulunan Kuran parşömeniyle ilgili olarak Hz. Muhammed öncesi ve erken İslam tarihinin yeniden

Terör olaylarının oluşturduğu kötü fotoğraf, turizmde rezervasyonları %20 civarında daralttı.

yazılabileceğini iddia ederken, Oxford Üniversitesinden Keith Small ise Hz. Muhammed'in yaşarken bu metnin var olduğunu ve Peygamberimizin erken takipçileri tarafından, 'siyasi ve teolojik, amaçlar için kullanılarak şekillendirildiğini' yazacak kadar ileri gitti. Bu küstah açıklamayı yapan Keith Smallın Metin Eleştirisi ve Kuran Elyazmaları isimli bir kitabı da var. Ancak iddialara Müslüman âlimler karşı çıktı. Londra'da Doğu ve Afrika Çalışmaları Okulu'nda görevli Mustafa Şah iddiaları yalanladı. Mustafa Şah, "Bulunan Kuran parşömeni günümüzdeki Kuran'ı konsolide etmiştir" dedi.¹¹

Nafi Baba Tekkesi

Bizans Araştırmaları Merkezi Yapılıyor

Rumelihisarı Şehitlik Dergâhı arazisinde yeniden ihya ve inşa edilen Nafi Baba Tekke binası Bizans Araştırmaları Merkezi yapılıyor...

Dünya Bülteni'nde yayımlanan İbrahim Ethem Gören imzalı özel habere göre Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüs sınırları içerisinde bulunan Rumelihisarı Şehitlik Dergâhı arazisinde yeniden ihya ve inşa edilen Nafi Baba Tekke binası Bizans Araştırmaları Merkezi oluyor! Nafi Baba Tekke binasının en büyük salonu BÜ Bizans Araştırmaları Merkezi'ne tahsis edilirken tekke binasında Şehitlik Dergâhı'na, Nafi Baba Tekkesi'ne ait hiçbir işaretin bulunmaması dikkat çekiyor!

Kalkınma Bakanlığı, Boğaziçi Üniversitesi'nin hazırladığı Şehitlik Dergâhı (Nafi Baba Tekkesi) Kültür ve Evrensel Değerler Araştırma Merkezi Projesi'ne milyonlarca lira kaynak aktararak tekke binasının tarihi temelleri üzerinde yeniden ihya ve inşa edilmesini temin etti. Aralık 2015 tarihi itibarıyla tekke binası hizmete girecek durumda.

Kamuoyu, tekke binasının hizmete girdiğinde buranın kuruluş amacına ve vakıf kültürüne matuf çalışmalarda bulunmasını; Bayrami-Bektaşî-Nakşibendî tasavvuf, ilim, hikmet ve irfan geleneği üzerine eskilerin, "Efradını cami ağyarını mani" dedikleri tarzda çalışmalar yapmasını beklerken, vakıf arazisi üzerinde ortaya çıkarılan temelleri üzerinde çok yakın zaman önce inşaatı tamamlanan Nafi Baba Tekke binası Şehitlik Dergâhı'nın ruhuyla pek örtüşmeyen Bizans Araştırmaları Merkezi'nin kullanımına arz ediliyor!

Boğaziçi Üniversitesi kendi bütçe ve kaynaklarından 1 Türk Lirası harcamadan tamamen devletin; Kalkınma Bakanlığı'nın tahsisatıyla ihya ve inşa ettiği Nafi Baba Tekke binasına Boğaziçi Üniversitesi Tarih, Evrensel Kültür ve Arşiv Merkezi tabelası asarak Şehitlik Dergâhı'nın ruhaniyetine uzak amaçlarda kullanmaya hazırlanıyor.¹²

11 <http://haber.star.com.tr/kultur-sanat/en-eski-kurana-ingiliz-fitnessi/haber-1053446>

12 <http://www.dunyabulteni.net/haberler/347712/tekkeye-niyet-bizansa-kismet>